DE

LYSIMACHO ALEXANDRINO.

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB AMPLISSIMO PHILOSOPHORUM ORDINE

ACADEMIAE WILHELMAE ARGENTINENSIS

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

GUILELMUS RADTKE

HANNOVERANUS.

ARGENTORATI

MDCCCXCIII.

Von der Fakultät genehmigt am 16. Juli 1892.

PARENTIBVS · SACRVM

Praefatio.

Grammatici docti veteres cum omnium fere rerum memorabilium thesauros compararent, tum vel maxime animos intendebant ad fabularum formas varias et discrepantes. Ut Atticarum fabularum syllogam copiosam eamque ex Atthidibus compilatam Ister composuit Callimachius (cf. Wellmann de Istro Callimachio, dissert. Gryph. 1886), in rebus divinis Apollodorus versatus est Atheniensis (cf. Münzel, de Apollodori π. θεῶν libris, Bonn. 1883; quaest. mythogr. Berolin. 1883): eiusdem vero nomen Apollodori quae ostentat bibliotheca nunc tota fere in lucem restituta manifesto docet exstitisse aliquem — quisquis ille fuit —, qui totam narrare historiam fabularem auderet, atque ita quidem ut fabularum simplici narrationi discrepantias nonnullas subiungeret et e poetis et e scriptoribus petitas. Neque enim bibliothecae scriptor sequioris aetatis homo doctas illas copias suae ipsius doctrinae lectionique debet: sed expilasse eum compendium antiquius quoddam postquam iam alii opinati sunt, nuper Bethe doctissime et acerrime de compendio fabulari bibliothecae Diodori Hygini Pausaniae aliorum fonte communi disputavit, atque primi a. Chr. saeculi parti priori illud attribuit (cf. C. Robert de Apollod. bibl. Berol. 1873; Ed. Schwartz de Dionysio Scytobrachione, Bonn. 1880; id. de schol. Homeric. ad historiam fabularem pertinentibus = Fleckeis. annal. suppl. XII 405 sq.; E. Bethe quaest. Diodoreae mythogr., Gotting. 1887; id. Genethl. Gotting. pag. 44 sq, id. Proklos u. d. ep. Kyklos = Hermae XXVI 593 sq.). Iam vero ut inventus est qui in universa historia fabulari operam collocaret, ita non defuisse qui singulos quosdam gyros tractandos sibi sumerent suspicari licet. Atque cum Bethe exstiteritne quispiam qui peculiari libro Argonauticas fabulas narraret suo iure quaerit (q. D. m. pag. 98), tum qui Thebanis et Troianis fabulis tale studium impenderit ipse potest nominari: Lysimachus Alexandrinus.

Cuius viri indolem doctrinam reliquias indagandas postquam mihi proposui, primum totam rerum fabularium memoriam per-

scrutatus testimonia fabularum Thebanarum Troicarumque docta tantum non omnia conquisivi: qua re absoluta ad ipsam quaestionem aggressus mox Lysimachi et Θηβαϊκῶν παραδόξων συναγωγὴν et Νόστους doctrinae quae ad illas historiae fabularis partes pertinet mythographicae fontes esse gravissimos atque primarios mihi persuasi; consectabar igitur rivulos per quos ad amplissimos fontes accedere ipsos liceret, congerebam quae videbantur Lysimacheae doctrinae frusta, refingere vel ipsam pristinam utriusque operis formam et compositionem conabar. —

Cuius operae antequam specimina quaedam publice proponam, eos indicabo qui de Lysimacho iam egerint.

Fragmenta ipsius nomine insignita congesta sunt a Carolo Muellero FHG III 334—342: idem pauca quae in propatulo erant recte adnotavit. Ante Muellerum eius rationem habuerunt praeter G. J. Vossium, de historicis Graecis pag. 464 (ed. II) Heyne (ad Verg. aen. vol. II pag. 298, ad Apoll. bibl. III, 4 = vol. II, p. 550); Valckenaer ad Eur. Phoen. v. 26, cuius verba ascribam: «Quidquid antiquissimo tempore Thebis evenit memorabile vix apud posteros fidem inventurum complexus Lysimachus suum illud laboriosum opus inscripserat Θηβαϊκὰ παράδοξα eqs.;» bene vero perspexisse illum Lysimachi indolem infra intellegetur; Welcker ep. Cycl.[1] pag. 217, n. 330; Robertus Unger in libri qui inscribitur ‚Thebana paradoxa' praef. pag. VI; R. Stiehle in Philolog. tom. IV, 99—110 ‚die Nosten des Lysimachus': qui vir de historicis mythographisque veteribus eximie meritus Lysimachi indolem non perspexit[1]).

Hac aetate ad Lysimachum mythographum recte aestimandum imprimis contulerunt C. Robert (Phil. Unters. ed. Kiessling et Wilamowitz V), Udalr. de Wilamowitz (ibid. VII, Eur. Her. I, 169), Ed. Schwartz (Mél. Graux 651 sq).

---

[1]) Eiusdem Stiehlii commentationes Philol. VIII 49 sq. (‚die kykl. Nosten'), X, 151 (‚zu den Nosten'), XV, 592 (‚z. troj. Sagenkr.') larga testimoniorum copia laudabiles sunt.

Caput primum.

Examinantur certa quae exstant Lysimachi Alexandrini fragmenta.

Lysimachi Alexandrini (ὁ Ἀλεξανδρεύς: scholl. Apoll. I 558, Soph. Oed. Col. 91) indoles ut recte pernoscatur, primum singula quae illi aut certo aut probabiliter tribuuntur fragmenta ita tractabo, ut quid ex unoquoque de eius doctrina studiisque statuendum videatur exponam.

Breviter vero, ut tamen penitus perspiciatur, utriusque operis indoles adumbrata est in scholl. ad Ap. Rhod. III 1178:

περὶ δὲ Εὐρώπης καὶ τῆς Κάδμου εἰς Θήβας παρουσίας Λυσίμαχος ἐν τῆι πρώτηι τῶν Θηβαικῶν παραδόξων συνείλοχε πολλὴν τὴν ὕλην διαφωνοῦσαν (=fr. VIII), et ad Eur. Andr. 10:

εἰσί γε μὲν οἵ φασιν αὐτὸν (τὸν Σκαμάνδριον) καὶ πόλεις οἰκίσαι καὶ βασιλεῦσαι, ὧν τὰς δόξας Λυσίμαχος ἐν τῶι δευτέρωι τῶν Νόστων συγγράφει (= fr. VII).

Nam cum Lysimachum in Theb. parad. de Cadmo et Europa, in Nostis de Scamandrio v a r i a s v a r i o r u m s e n t e n t i a s congessisse testimoniis illis certo constet, ipsa per se subnascitur suspicio e mythographis Lysimachum esse doctis diligentibusque qui non ipsi narrabant fabulas, sed aliorum et poetarum et pedestrium et antiquorum et posteriorum narrationes colligebant. Quae opinio e fragmentis ipsis an confirmetur iam videamus.

Atque ordiendum est ab eo loco quo ipsa Lysimachi verba praebentur, schol. Ap. Rhod. I 558:

Πηλείδην Ἀχιλῆα:

(ἠκολούθησεν Ἀπολλώνιος τοῖς μεθ' Ὅμηρον ποιηταῖς ὑπὸ Χείρωνος λέγων τὸν Ἀχιλλέα τραφῆναι.)

διαπεφωνήκασιν δέ τινες καὶ περὶ τῆς Ἀχιλλέως μητρός,
I καθάπερ Λύσιμαχος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῶι δευτέρωι τῶν Νόστων κατὰ λέξιν λέγων Σουίδας (fr. 6) γὰρ καὶ Ἀριστοτέλης ὁ περὶ Εὐβοίας πεπραγματευμένος καὶ ὁ τοὺς Φρυγίους λόγους γράψας καὶ Δαίμαχος (fr. 8) καὶ Διονύσιος ὁ Χαλκιδεὺς (fr. 6) οὐ τὴν περὶ τοῦ Ἀχιλλέως μητρὸς διεσπαρμένην ἀφῆκαν ἡμῖν ἐπὶ χώρας δόξαν, ἀλλὰ τοὐναντίον οἱ μὲν ἐκ Θέτιδος αὐτὸν νομίζουσι γεγονέναι τῆς Χείρωνος, Δαίμαχος δὲ ἐκ Φιλομήλας τῆς Ἄκτορος[1]).

Videmus Lysimachum in Nostorum libro altero varias quas varii de matre Achillis protulerant sententias conquisitas apposuisse: iam qui in Nostis, amplissimi argumenti opere hanc quoque rem exponere studuit, atque tam accurate quidem, eum, etiamsi non exstarent antiqua ea testimonia (scholl. Ap. III 1178, Eur. Andr. 10) modo adscripta, unusquisque inter fabularum collectores potius quam inter fabulatores referret. Atque summa quidem lectione eum instructum fuisse exspectabis e scriptoribus quos ille de hac re adiit, qui prorsus non de trivio legi poterant, sed ad remotissimos pertinent. Porro quamquam quattuor ex illis — Suidas Aristoteles anonymus Φρυγίων λόγων scriptor Dionysius Chalcidensis — eandem omnes prodiderunt opinionem, tamen non unum alterumve sed omnes memoravit L.

Eandem indolem luculenter ostendunt scholl. ad Soph. Oed. Col. 91, ad Eur. Andr. 24:

schol. Soph.

ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον:

εἰσί γε οἵ φασι τὸ μνῆμα Οἰδίποδος ἐν ἱερῶι Δήμητρος εἶναι ἐν Ἐτεωνῶι μεταγαγόντων αὐτὸν ἐκ Κεοῦ τινος ἀσήμου
II χωρίου, καθάπερ ἱστορεῖν φησιν Ἀρίζηλον Λυσίμαχος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῶι ιγ τῶν Θηβαικῶν γράφων οὕτως·

---

[1]) Fragmenta numeris insigniuntur

historicorum	Muellerianis (et FHG et append. ad Arrian. Didot.),
epicorum	Kinkelianis, [Pisandri . . . Duebn. ad Hesiod. Didot.],
Hesiodi	Rzachianis,
lyricorum (etiam Pindari)	Bergkianis (ed. IV.),
tragicorum	Nauckianis (ed. II.),
comicorum	Kockianis;

numeri non praemisso ‚fr.‘ (= fragm.) paginas indicant.

‚Οἰδίπου δὲ τελευτήσαντος καὶ τῶν φίλων ἐν Θήβαις θάπτειν αὐτὸν διανοουμένων ἐκώλυον οἱ Θηβαῖοι διὰ τὰς προγεγενημένας συμφορὰς ὡς ὄντος ἀσεβοῦς· οἱ δὲ κομίσαντες αὐτὸν εἴς τινα τόπον τῆς Βοιωτίας καλούμενον Κεὸν ἔθαψαν αὐτόν· γινομένων δὲ τοῖς ἐν τῆι κώμηι κατοικοῦσιν ἀτυχημάτων τινῶν οἰηθέντες αἰτίαν εἶναι τὴν Οἰδίπου ταφὴν ἐκέλευον τοὺς φίλους ἀναιρεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας· οἱ δὲ ἀπορούμενοι τοῖς συμβαίνουσιν ἀνελόντες ἐκόμισαν εἰς Ἐτεωνόν· βουλόμενοι δὲ λάθραι τὴν ταφὴν ποιήσασθαι καταθάπτουσι νυκτὸς ἐν ἱερῶι Δήμητρος ἀγνοήσαντες τὸν τόπον· καταφανοῦς δὲ γενομένου πέμψαντες οἱ Ἐτεωνὸν κατοικοῦντες τὸν θεὸν ἐπηρώτων τί ποιῶσιν· ὁ δὲ θεὸς εἶπεν μὴ κινεῖν τὸν ἱκέτην τῆς θεοῦ διόπερ αὐτοῦ τέθαπται· τὸ δὲ ἱερὸν Οἰδιπόδειον κληθῆναι'[1])

— manifestum est mythographum in Theb. parad. vel Arizeli scriptoris ignobilissimi de Oedipode sepulto narrationem attulisse —

schol. Andr.:

κἀγὼ δόμοις:

ἰδίως ἕνα φησὶ παῖδα γενέσθαι τῶι Νεοπτολέμωι ἄλλων τρεῖς λεγόντων Πύρρον Μολοσσὸν Αἰακίδην καὶ Τρωάδα. Λυσίμαχος δε ἐν τῶι δευτέρωι τῶν Νόστων φησὶ Πρόξενον III
(IV, 658) ....[2]) καὶ τὸν Ἀκάνθιον Νικομήδην ἐν τοῖς Μακεδονικοῖς (IV, 465) ἱστορεῖν ἐκ μὲν Ἀνδρομάχης γενέσθαι τοὺς προειρημένους, ἐκ δὲ Λεωνάσσης τῆς Κλεοδαίου Ἄργον Πέργαμον Πάνδαρον Δωριέα Γένοον † δανάην (Χαῦνον Schw. e Steph. Byz. 689 20) Εὐρύλοχον. φασὶ δὲ Πύρρωι μὲν ἐγχειρίσαι τὴν βασιλείαν τὸν πατέρα, Μολοσσῶι δὲ τὴν ἐκ τῆς προσηγορίας τιμὴν προστάξαντα τὴν χώραν Μολοσσίαν ὀνομάζειν. † διὸ[3]) τὸν Αἰακίδην ὑπ' αὐτῆς ὑπεκτεθῆναι τῆς Ἀνδρομάχης πρὸς τὸ εἴ τι διὰ τὴν ἀπαιδίαν Ἑρμιόνης καὶ τὴν ἑαυτῆς ἀσθένειαν γένοιτο [τι] τοῖς τέκνοις δυσχερὲς μὴ ὑποχειρίους πάντας ληφθῆναι.

— ubi qui de Neoptolemi liberis in testimonium vocantur, item non cuivis noti fuerunt.

---

[1]) Etiam hoc loco ipsa Lysimachi verba exstare videntur: ‚εἰσί γε οἵ φασιν..... χωρίου, καθάπερ ἱστορεῖ Ἀρίζηλος γράφων οὕτως· κτλ'; quae cum grammaticus e Theb. parad. transscriberet leniter lapsus est; neque enim γράφων sed γράφοντα scribendum erat.

[2]) ἐν τοῖς Ἠπειρωτικοῖς Schwartz e schol. vs. 32 supplevit.

[3]) etiam ea quae inde a † διὸ leguntur ad Proxeni Nicomedisque narrationes applicanda suspicor.

At multo plura de Neoptolemi familia — velut de Hermiona eius uxore — in Nostorum altero libro collecta proposuisse L. discimus e schol. ad Andr. 32, modo ne scholiastarum, quos incuriosissime his doctrinae antiquae reliquiis usos esse constat, neglegentia decipiamur.

λέγει γὰρ ὥς νιν φαρμάκοις κεκρυμμένοις
τίθημ' ἄπαιδα κτλ:

ὁ μὲν Εὐριπίδης ἄπαιδα ἐκ Νεοπτολέμου φησὶν εἶναι τὴν Ἑρμιόνην· ὁ δὲ Λυσίμαχος ταύτην + παρ' αἰνείου ὃς γράφει· γήμαντα δ' Ἑρμιόνην τὴν Μενελάου καὶ Ἑλένης καὶ μετὰ ταῦτα Λεώνασσαν τὴν Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου * * * ἐξ ἐκείνης μὲν γενέσθαι Μολοσσόν, ὧι ὁμώνυμον τὴν χώραν καὶ τοὺς ἄνδρας Μολοσσοὺς κληθῆναι, ἐκ δὲ Λεωνάσσης Πάνδαρον Γένοον Δωριέα
IV Πέργαμον Εὐρύλοχον. ταῦτα μὲν Λυσίμαχος [ὁ quod sequitur delet Kaibel: οὕτως· Schwartz]. Φιλοκλῆς δὲ ὁ τραγῳδοποιὸς (fr. 2) καὶ Θέογνις προεκδοθῆναί φασιν ὑπὸ Τυνδάρεω τὴν Ἑρμιόνην τῶι Ὀρέστηι καὶ ἤδη ἐγκυμονοῦσαν ὑπὸ Μενελάου δοθῆναι Νεοπτολέμωι καὶ γεννῆσαι Ἀμφικτύονα· ὕστερον δὲ Διομήδει συνοικῆσαι (cf. schol. Pind. Nem. X, 12). Σωσιφάνης δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης φασὶν ἐξ αὐτῆς Νεοπτολέμωι Ἀγχίαλον γενέσθαι, Δεξιὸς δὲ Φθῖον, Ἀλέξανδρος δὲ Πηλέα. + Σκληρις (sic O: .κληρις M: Σκληριάς Schw.) δὲ ἐκ μὲν Ἀνδρομάχης Μεγαπένθην ἐκ δὲ Ἑρμιόνης Ἀγέλαον, Μενεσθεὺς δὲ ὁ Ἀθηναῖος ὑπὸ Μήστορος εἰς εἱρκτὴν ἐμβληθῆναι αὐτήν, Μέναιχμος δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος ἑαυτὴν διαχρήσασθαι. Πρόξενος δὲ ἐν τῆι πρώτηι τῶν Ἠπειρωτικῶν (caf. d. v. 24) Νεοπτολέμου μὲν Πίελόν φησι γεγονέναι, τὸν καὶ Πηλέα· οὐ μὴν ὅτι ἐξ Ἑρμιόνης παραδεδήλωται.

Videtur igitur Lysimachi quod hoc scholio exhibetur frustum certo fine esse circumscriptum (ταῦτα μὲν Λυσίμαχος): sed optime Schwartzius in Mél. Graux 651 sq. scholl. ad Andr. 10, 24, 32, 53 e cod. Ottob. 339 aucta edens de hoc loco disputavit; cuius ipsa verba apponere iuvat: «prima scholii pars ut intellegatur, comparandum est cum scholio gemello quod ad v. 24 in codicibus M et O adpositum est... Ex hac comparatione sequuntur plura atque gravissima. Quae enim primo loco in schol. vs. 32 narrantur cum eadem esse atque ea quae in altero scholio excerpta sunt, ex nominum Leonassae filiorumque concinnitate sine ullo dubio concludatur, non minus certo constat corruptissima ea esse atque prorsus confusa. Unum Molossum commemorari omissis Pyrrho et Aeacide non urgeam, sed urgeo Molossum non Hermionae filium dicendum fuisse, sed Andromachae. Ut enim poetis scriptoribusque aetatis

recentioris concessum fuerit Hermionae progeniem quandam fingere; certo non licuit herois Molossorum eponymi stemma antiquitus traditum suo arbitrio interpolare. Iam vero quae a scholiasta praemittuntur ab Euripide Hermionam sterilem dici a Lysimacho diversa tradi, *non minus falsa* sunt quoniam in eis quae sequuntur non de *Hermionae* sed de *Andromachae* progenie agitur, quam quae pro *clausula ponuntur* verba *ταῦτα μὲν Λυσίμαχος*. Proxeni enim locum qui ultimus adfertur ex eodem Lysimacho desumptum esse altero scholio docetur.... Etsi igitur de emendatione..... paene prorsus desperandum est, tamen *constat*.... *summa probabilitate Lysimachum pro auctore haberi totius scholii*».

Quae cum rectissime in universum Schwartzius exposuerit, tum de schol. vs. 32 initio nuper bene annotavit (Schol. Eur. II, 405): «scholii initium inepte constitutum, pendent omnia a verbis scholii vs. 25: ἰδίως ἕνα φησὶ παῖδα γενέσθαι». Plurimi autem ducendum videtur quod docta quae utroque loco exstant testimonia ex uno omnia fonte fluxisse et perspexit et docuit: quod iam nunc satis probatum confido. — Iam de vers. 32 initii scriptura quamquam desperandum est, tamen in ΑΙΝΕΙΟΥ ethnicon eius cuius ibi proponitur narratio Nicomedis Acanthii inesse videtur ΑΚΑΝΘΙΟΥ (aliter Schwartz in annotatione): quae vero in fine Proxeneae sententiae leguntur ‚οὐ μὴν ὅτι ἐξ Ἑρμιόνης παραδεδήλωται', respicere videntur ad *Alexandri* opinionem (Νεοπτολέμωι ἐξ Ἑρμιόνης γενέσθαι *Πηλέα*); at dubium mihi est utrum ea *ipsius* Proxeni sint verba (qui *ipse* — sive historiae fabularis sive famae vulgaris Epirotarumve auctoritate — Alexandri opinionem redarguere conatus sit), an eius qui Proxenum expilavit (Lysimachi: ita ut subaudias ὑπὸ τοῦ Προξένου). —

Deinde Lysimachum variarum discrepantiarum collectorem ultro produnt fragmenta tria haecce:

Athen. IV, 158 D:

οἶδα δὲ καὶ τὴν Ὀδυσσέως τοῦ φρονιμωτάτου καὶ συνετωτάτου ἀδελφὴν ΦΑΚΗΝ καλουμένην ἣν *ἄλλοι τινες* Καλλιστὼ ὀνομάζουσιν, ὡς ἱστορεῖν *Μνασέαν* τὸν Πατρέα ἐν τρίτωι Εὐρωπιακῶν (fr. 15) φησιν *Λυσίμαχος* ἐν τρίτωι Νόστων — V

ubi Lysimachus Ulixis sororem (Κτιμένη: ο 365) ab aliis nominari testatur Callisto, a Mnasea Ἰθάκην; recte enim Lehrsium *Mnaseae*, quem saepius et regionum et hominum nomina altera ex alteris finxisse constat (frr. 24, 31), restituisse arbitror Ἰθάκην, (Ithacus eponymus Ithacae insulae occurrit schol. ρ 307, Et M. Ἰθάκην):

neque ambo illa nomina M. attulisse — Καλλιστώ ut aliorum, Ἰθάκη ut ipsius inventum — Athenaei verbis confisus crediderim, sed unum Ἰθάκη; compilatores enim talia confundere nemo ignorat:

schol. ad. Eur. Troad. 31:

Ἀθηναίων τε Θησεῖδαι πρόμοι:

ἔνιοι ταῦτά φασι πρὸς χάριν εἰρῆσθαι· μηδὲν γὰρ εἰληφέναι [ἐκ] τοὺς περὶ Ἀκάμαντα καὶ Δημοφῶντα ἐκ τῶν λαφύρων ἀλλὰ μόνην τὴν Αἴθραν, δι' ἣν καὶ ἀφίκοντο εἰς Ἴλιον Μενεσθέως
VI ἡγουμένου. Λυσίμαχος δὲ τὸν τὴν Περσίδα πεποιηκότα (fr. 3) φησὶ γράφειν οὕτως·

Θησείδαις δ' ἔπορεν δῶρα κρείων Ἀγαμέμνων
Ἠδὲ Μενεσθῆι μεγαλήτορι ποιμένι λαῶν —

unde eum de donis ab Agamemnone Theseidis oblatis poetam Persidis inspexisse discitur:

schol. Andr. 10:

παῖδά θ' ὃν τίκτω πόσει
ῥιφέντα πύργων Ἀστυάνακτ' ἀπ' ὀρθίων:

Λυσανίας κατηγορεῖ Εὐριπίδου κακῶς λέγων αὐτὸν ἐξειληφέναι τὸ παρ' Ὁμήρωι λεχθέν (Ω 735 ἤ τις Ἀγαιῶν ῥίψει χειρὸς ἑλὼν ἀπὸ πύργου) οὐχ ὡς πάντως γενόμενον ἀλλ' εἰκάζομενον ὡσεὶ ἔλεγε κατακαυθήσεσθαι τὸν παῖδα ἤ τι ἄλλο. Ξάνθον δὲ τὸν τὰ Λυδιακὰ γράψαντα (IV 628) * * φασὶν ὅτι * * ὁ Εὐριπίδης Ξάνθωι προσέχειν περὶ τῶν Τρωικῶν μύθων, τοῖς δὲ χρησιμωτέροις καὶ ἀξιοπιστοτέροις. Στησίχορον (fr. 20) μὲν γὰρ ἱστορεῖν ὅτι τεθνήκοι καὶ τὸν τὴν Περσίδα συντεταχότα κυκλικὸν ποιητὴν (fr. 2) ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ῥιφθείη· ὧι ἠκολουθηκέναι Εὐριπίδην. εἰσί γε μὲν οἵ φασιν αὐτὸν καὶ πόλεις οἰκίσαι
VII καὶ βασιλεῦσαι, ὧν τὰς δόξας Λυσίμαχος ἐν τῶι δευτέρωι τῶν Νόστων συγγράφει (συγγράπται O: συγγράψαι M). Διονύσιος δὲ ὁ Χαλκιδεὺς τὸν Ἀκάμαντα παρὰ Ἑλένου καὶ Ἀγχίσου φησὶ διὰ τὴν πρὸς Λαοδίκην οἰκειότητα Σκαμάνδριον τὸν Ἕκτορος εἰληφότα καὶ Ἀσκάνιον τὸν Αἰνείου ἐπιχειρῆσαι μὲν Ἴλιον καὶ Δάρδανον τειχίζειν, τῶν δὲ Ἀθηναίων αὐτὸ παραιτησαμένων τηνικαῦτα τῆς ἐπιβολῆς ἀποστάντα τῆς Τρωιάδος Γέργιθα καὶ Περκώτην καὶ Κολωνὰς καὶ Χρύσην καὶ Ὀφρύνιον καὶ Σιδήνην καὶ Ἄστυρα καὶ Σκῆψιν καὶ Πολίχναν καὶ πρὸς τούτοις Δασκύλειον καὶ Ἰλίου κολώνην καὶ Ἀρίσβαν οἰκίσαντα ἀναγορεῦσαι οἰκιστὰς Σκαμάνδριον καὶ Ἀσκάνιον —

quod docet de Scamandrio Hectoris filio consultos esse a Lysimacho et alios et Dionysium Chalcidensem.

A fragmentis his septem, e quibus Lysimachi indoles qualis sit admodum perspicue elucet, pedem proferre licet ad ea, ex quibus aliam de illo opinionem primo quidem obtutu elicuerit aliquis.

Atque primo loco propono scholl. ad Ap. Rhod. III 1178/1179:

Ἀονίοιο δράκοντος, ὃν Ὠγυγίηι ἐνὶ Θήβηι
Κάδμος ὅτ' Εὐρώπην διζήμενος εἰσαφίκανεν
πέφνεν Ἀρητιάδι κρήνηι ἐπίουρον ἐόντα κτλ:

ad v. 1178:

περὶ δὲ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Κάδμου εἰς Θήβας παρουσίας Λυσίμαχος ἐν τῆι πρώτηι τῶν Θηβαϊκῶν παραδόξων συνείλοχε πολλὴν τὴν ὕλην διαφωνοῦσαν.

ad v. 1179:

περὶ τῆς Κάδμου εἰς Θήβας παρουσίας Λυσίμαχος ἐν VIII
τῆι συναγωγῆι τῶν Θηβαϊκῶν παραδόξων ἱστορεῖ καὶ Ἑλλάνικος ἐν α Φορωνίδος (fr. 2) ἱστορῶν ὅτι καὶ τοὺς ὀδόντας ἔσπειρε τοῦ δράκοντος κατὰ Ἄρεως βούλησιν καὶ ἐγένοντο πέντε ἄνδρες ἔνοπλοι Οὐδαῖος Χθόνιος Πέλωρ Ὑπερήνωρ Ἐχίων. Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος πολλοὺς οἴεται καὶ ἄλλους καὶ ἀλλήλοις πεπολεμηκέναι. ἐν δὲ τῆι γ [Μουσαῖος] Τιτανογραφίαι (Kink. 228) λέγεται ὡς Κάδμος ἐκ τοῦ Δελφικοῦ ἐπορεύετο προκαθηγουμένης αὐτῶι τῆς βοός. Ἱππίας δὲ ὁ Ἠλεῖος ἐν Ἐθνῶν ὀνομασίαις (fr. 3) ἔθνος τι καλεῖσθαι Σπαρτούς, καὶ ὁμοίως Ἀτρόμητος. Φερεκύδης δὲ ἐν τῆι πέμπτηι οὕτω φησίν· (fr. 44) ‚ἐπεὶ δὲ Κάδμος κατωικίσθη ἐν Θήβηισιν, Ἄρης διδοῖ αὐτῶι καὶ Ἀθηναίη τοῦ ὄφιος τοὺς ἡμίσεις ὀδόντας τοὺς δὲ ἡμίσεις Αἰήτηι. καὶ ὁ Κάδμος αὐτίκα σπείρει αὐτοὺς εἰς τὴν ἄρουραν Ἄρεως κελεύσαντος καὶ αὐτῶι ἀναφύονται πολλοὶ ἄνδρες ὡπλισμένοι. ὁ δὲ Κάδμος δείσας βάλλει αὐτοὺς λίθοισιν. οἱ δὲ δοκέοντες ὑφ' ἑαυτῶν βάλλεσθαι, κρατέουσιν ἀλλήλους καὶ θνήισκουσιν πλὴν πέντε ἀνδρῶν, Οὐδαίου καὶ Χθονίου καὶ Ἐχίονος καὶ Πέλωρος καὶ Ὑπερήνορος, καὶ αὐτοὺς Κάδμος ποιεῖται πολίτας'.

Facile cognoscitur quid rei sit: invenit grammaticus scholii ad verss. 1178 sq auctor primarius in Theb. paradox. libro primo varias discrepantias et de Europa et de Cadmo ad Thebanos adveniente congestas; quibus cum ei placuisset exornare illorum versuum interpretationem, probe praemisit id quod praemittendum erat Λυσίμαχος ..... συνείλοχε ..... πολλὴν τ. ὕ. δ., adiunxit Hellanici et eorum qui sequuntur testimonia nunc versui 1179 appicta: is vero qui scholii illius eam quam nos tenemus formam confecit decurtatam, ea ascripsit quae ad v. 1179 leguntur; coniunxit voce καὶ inter-

iecta nomen Lysimachi qui reliquorum testimonia ipse collegerat cum Hellanici quem ille attulerat nomine, attraxit vocem ἱστορεῖν ad ipsum Lysimachum non ἱστοροῦντα sed aliorum ἱστορίας συνάγοντα; ne tamen res prorsus obscuraretur, ipse cavit — invitus sine dubio — voce ‚συναγωγή' usus qua quidem meri fabulatoris opus significari nequit.

Itaque etiam hoc loco quod antea cognovimus comprobatur: Cadmi ad Thebanos adventum enarrans Lysimachus memoravit Hellanicum Titanographiae auctorem Hippiam Eleum Atrometum Pherecydem; Apollonii enim mentionem tribues ipsius grammatici doctrinae, qui amplo eo scholio docere voluit quocum poeta facere videretur (cum Pherecyde) [1].

Similis est ratio [2]) scholii ad Eur. Andr. 898:

ἥνπερ μόνην γε Τυνδαρὶς τίκτει γυνή:

IX Λυσίμαχος καὶ ἄλλοι τινες ἱστοροῦσι γενέσθαι ἐξ Ἑλένης καὶ Νικόστρατον. ὁ δὲ τὰς Κυπριακὰς ἱστορίας συντάξας Πλεισθένην φησί, μεθ' οὗ εἰς Κύπρον ἀφῖχθαι καὶ τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Ἀλεξάνδρωι Ἄγανον.

De Helenae igitur prole mythographus testes excitavit cum alios tum Cypriarum historiarum scriptorem (v. pag. 19).

Lenissima vero difficultate laborat schol. ad Pind. Isthm. IV, 104:

τῶι μὲν Ἀλεκτρᾶν ὕπερθεν..... χαλκοαρᾶν ὀκτὼ
θανόντων τοὺς Μεγάρα τέκε οἱ Κρεοντὶς υἱούς:

X ἄλλως. περὶ τῶν Ἡρακλέος ἐκ Μεγάρας παίδων Λυσίμαχός φησί τινας ἱστορεῖν μὴ ὑπὸ Ἡρακλέος ἀλλ' ὑπό τινων δολοφονηθῆναι ξένων. οἱ δὲ Λύκον τὸν βασιλέα φασὶν αὐτοὺς φονεῦσαι, Σωκράτης δὲ (fr. 12) ὑπὸ Αὐγέου φησὶν αὐτοὺς δολοφονηθῆναι.

Recte quidem scholiasta incipit Λυσιμ. φησί τινας ἱστ., sed post primum enuntiatum ex obliqua delabitur ad rectam orationem: ad quem errorem compilatores proclives esse constat; quem vel a Strabone saepius Ephori largas copias effundente admissum monet Kaibel.

---

[1]) Quamquam non credendum est Apollonii testimonium a plena Lysimachi collectione afuisse: cf. pag. 18.

[2]) Non alienum videtur annotare quaedam exempla eiusdem confusionis satis frequenter a scholiastis aliis compilatoribus admissae: schol. Ap. I 623 Cleo Curiensis citatus ab Asclepiade Myrleano (Bethe q. D. m. 93), ibid. 551 Armenidas ab Alexandro Polyistore, Diod. III, 66, 5 ‚τὰ παρὰ τοῖς Λίβυσι λεγόμενα καὶ Διονυσίωι (sc. τῶι Σκυτοβρ.).

Itaque sine ulla haesitatione grammaticum a Lysimacho testes sibi mutuatum esse contendemus et τινάς et τοὺς δὲ et Socratem Argivum. Iam idem grammaticus post Socratis testimonium haec apposuit:

καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ δὲ διαλλάττουσι (sc. τῶν Ἡρακλέους παίδων). Διονύσιος μὲν γὰρ ἐν πρώτωι Κύκλων (fr. 4) Θηρίμαχον καὶ Δηιοκόωντα, Εὐριπίδης δὲ (Herc. 970 sq: vid. infra pag. 18) προστίθησιν αὐτοῖς καὶ Ἀριστόδημον· Δεινίας δὲ ὁ Ἀργεῖος (fr. 5) Θηρίμαχον Κρεοντιάδην Δηιοκόωντα Δηίονα. Φερεκύδης δὲ ἐν δευτέρωι (fr. 30) Ἀντίμαχον Κλύμενον Γλῆνον Θηρίμαχον Κρεοντιάδην, λέγων αὐτοὺς εἰς τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐμβεβλῆσθαι. Βάτος δὲ (Βάτων Boeckh.: FHG IV 350) ἐν δευτέρωι Ἀττικῶν ἱστοριῶν Πολύδωρον Ἀνίκητον Μηκιστόφονον Πατροκλέα Τοξόκλειτον Μενεβρόντην Χερσίβιον. Ἡρόδωρος δὲ (fr. 8) καὶ δίς φησι μανῆναι τὸν Ἡρακλέα· ‚ἐκαθάρθη δὲ ὑπὸ Σικάλου', ὥς φησι Μενεκράτης (II, 344) λέγων αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς εἶναι ὀκτὼ καὶ καλεῖσθαι οὐχ Ἡρακλείδας — οὐδέπω γὰρ Ἡρακλῆς ὠνομάζετο — ἀλλ' Ἀλκαίδας.

Quae omnia repetiisse grammaticum e Lysimachi libris facile cognoscitur. Eundem enim, qui de Herculis Megaraeque liberorum nece testimonia congessit, etiam de eorum et numero et nominibus variarum sententiarum copiam praebuisse et ipsum per se est probabile et schol. ad Eur. Andr. 24 (fr. II) confirmatur; deinde Pherecydis non solum de numero Heraclidarum sed etiam de nece sententia invenitur apposita: atqui de hac ipsa re egit Lysimachus. Ne vero ipsum grammaticum hanc testimoniorum congeriem sibi comparasse credas — quod sane non timeo —, satis prospectum est Herodori Menecratisque fragmentis in fine additis: nam cum sola Menecratei fragmenti ea particula qua de numero filiorum (ὀκτώ = Pind.) agitur ad locum poetae illustrandum valeat, ambo ea testimonia videntur potius ex uno thesauro — nimirum ex eodem ac reliqua — desumpta quam ab ipso grammatico conquisita esse.

Iam accedimus ad scholium ad Eur. Phoen. 26:

σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα: . . . .

ἄλλως: καὶ θηριώδης, φασί, καὶ ἀνόητος, <παρόσον> ἀνελεῖν μὲν οὐκ ἤθελε τὸ βρέφος, οὕτως δὲ χαλεπῶς ἐλωβήσατο. ῥητέον ὅτι τὸ μὲν ἀποκτεῖναι ἀσεβὲς ἡγήσατο· εἰ δὲ διατρήσειεν αὐτῶι κέντροις τὼ πόδε, τὸν ἐπηρτημένον κίνδυνον ἐκφεύξεσθαι μηδενὸς ἀνελομένου ἂν βρέφος λελωβημένον. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν σπαργάνων φασὶν αὐτὸν ἐξωιδηκέναι ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου τὼ πόδε.

οἱ δὲ εἰς θάλασσαν ἐκριφῆναι βληθέντα εἰς λάρνακα καὶ προσοκείλαντα τῆι Σικυῶνι ὑπὸ τοῦ Πολύβου ἀνατραφῆναι.

ἔνιοι δὲ καὶ Ἡλίου φασὶν αὐτὸν εἶναι παῖδα.

τινὲς δὲ Ἱπποδάμειαν τὴν Οἰνομάου ὑποβεβλῆσθαι αὐτὸν [αὐτῶι secludit Kaibel, aliis medelis utuntur Schwartzius ad loc., Bethe theb. Heldenlied. 71₄₅] φασιν, ὕστερον δὲ ἁρπάσαντος Λαίου Χρύσιππον βοηθὸν ὄντα τῶι Χρυσίππωι ἀποκτεῖναι τὸν Λάϊον, τῆι δὲ Ἰοκάστηι ἐλθούσηι ἐπὶ τὴν κηδείαν τοῦ νεκροῦ μιγέντα γεννῆσαι τοὺς παῖδας, ὕστερον δὲ λύσαντα τὸ αἴνιγμα γνωρισθῆναι.

οἳ δὲ τὸν Πόλυβον αὐτὸν τυφλῶσαι τοὺς περὶ τῆς πατροκτονίας χρησμοὺς ἀκούσαντα.

τινὲς δὲ καὶ τὴν μητέρα αὐτῶι φασιν ἀνῃρῆσθαι. ἀνελεῖν δὲ οὐ μόνον τὴν Σφίγγα, ἀλλὰ καὶ τὴν Τευμησίαν ἀλώπεκα, ὡς Κόριννα (fr. 33).

οἳ δὲ τὴν Σφίγγα Μακαρέως μὲν γενέσθαι γυναῖκα, θυγατέρα[1]) δὲ Οὐκαλέγοντος ἑνὸς τῶν ἐγχωρίων· οὗ τελευτήσαντος κατασχεῖν τὸ Φίκειον, εἶτ᾽ ἀναιρεθῆναι ὑπό τινος Οἰδίποδος συνελθόντος αὐτῆι.

XI τινὲς δὲ καὶ Λαίου τὴν Σφίγγα παραδιδόασιν, ὡς Λυσίμαχος.

Verba autem ὡς Λυσίμαχος (quibus Alexandrinus aperte significatur) Stiehlius ita interpretatus, quasi ipse Lysimachus eam fabellam excogitasset, acerbe de eius fide iudicavit; at decem e locis eisque satis planis eum omnino procul habuisse sua ipsius inventa qualiacunque efficitur: quodsi quis Stiehlii opinioni uno eoque breviato scholio nixae accedere velit, poscemus argumenta vel gravissima; nec ea unde recuperari possint videmus. Quid quod Stiehlii interpretatio vel cum ipsis verbis pugnare videtur? Nam si Lysimachus ipse e fabellatoribus eis qui Laii filiam prodiderant Sphingem esset, rectius sine dubio grammaticus dixisset τινὲς δὲ καὶ Λ. τ. Σ. π., ἐν οἷς sive ὧν καὶ Λυσίμαχος (ἐστί): at dixit ὡς Λυσ. (φησί); quae quoniam ad eandem ac reliqua fragmenta facillime monstrant sententiam, aliter intellegere non licet.

Quae cum ita sint Lysimachus et eos qui extremo scholio advocantur et omnes qui antecedunt (praeter Corinnam nunc ἀνώνυμοι) enumerasse putandus est. —

E citandi ista thesauros compendiave ratione quae in scholio ad Ap. Rhod. III 1179 occurrit (Λυσίμ. καὶ Ἑλλ.) vel facillime error proficisci potuit is, quo auctoris citantis nomine submoveretur nomen testis cuiuspiam ab illo excitati. Cuius erroris satis

---

[1]) Fabellam non apte procedere arbitror nisi transponuntur γυναῖκα, θυγατέρα; ‹ . . . . . Μακαρέως μ. γ. θυγατέρα, γυναῖκα δὲ Οὐκαλέγοντος ἑ. τ. ἐ· οὗ τελ. κτλ.

vulgaris [1]) Lysimachi fragmenta unum praebent exemplum idque planissimum.

Serv. Dan. ad Verg. aen. II, 211: . . . . .

Hos dracones Lysimachus Porcen et Chariboeam [2]) *dicit, filios vero Laocoontis Ethronem et Melanthum Thessandrus dicit.* XII

Unde ne efficias Lysimachum draconum nomina ipsum finxisse, filios Laocoontis eis ornasse quae Thessandrus scriptor ignotissimus (cf. pag. 19) prodiderat, impedit scholium ad. v. 204 ascriptum:

horum sane draconum nomina Sophocles in Laocoonte (fr. 343) *dicit.*

Tenemus igitur particulas scholii unius eiusdemque duas: quod quoniam sine dubio totum e Nostis expilatum est, Lysimachus non ipse invenisse nomina draconum sed ea apposuisse, quibus ei in Laocoonte Sophoclea utebantur (Robert Phil. Unt. V, 197), credendus est.

Itaque duodecim Lysimachi fragmenta aut ultro aut probe explicata docent mythographum illum fabularum eas attulisse formas quas ab aliis, et scriptoribus et poetis, narratas legebat.

Quae reliqua sunt frusta sex, eorum duo nunc brevius absolvo: alterum enim Hesych. Σκύρος:

Σκῦρος πόλις καὶ νῆσος [ἢ λατύπη].
σκῦρος ἀργιλώδης. Λυσίμαχος τὴν λατύπην... (cf. ibid. σκ[ε]ιρόν), XIII

Et. M. 720,24:

Σκ. ἡ νῆσος, ἐπεὶ ἀργιλώδης ἐστὶ καὶ λευκόγεως. σκύρος γὰρ ἡ λατύπη. Δίδυμος λέγει ἐν ὑπομ. ξ Οδυσσ. (Schm. 184) κτλ... num ad Alexandrinum spectet Lysimachum maxime dubium est: atque aptius quidem Schmidtius (Did. Chalc. fragm. pag. 184) Lysimachum Coum dici arbitratur, quem Erotianus de vocum βλιχῶδες τράμις explicatione consuluit (pag. 32_4, 58_8, 125_2

---

[1]) Ut in Apollodori περὶ θεῶν librorum frusto quod exstat in schol. ad Eur. Alc. 1 Apollodori nomen tenet locum poetae carminis Naupactii (cf. Münzel, quaest. mythogr. pag. 6); in Istri Callimachii fr. et ap. Suid. Θεός ἡ Ἀναίδεια et apud Zenobium IV, 36 (I. 94 Sch.) Istri nomen legitur pro Theophrasti (Wellmann de Istro Callimachio, pag. 16/17).

[2]) *Curifin et periboeam* cod. Casselan.: correctum legitur iam in exempl. Pancratii Masvicii anno 1717 edito, cf. schol. ad Lyc. 347: 'Πόρκις καὶ Χαρίβοια ὀνόματα· οἳ πλεύσαντες ἐκ τῶν Καλυδνῶν νήσων ἦλθον εἰς Τροίαν καὶ διέφθειραν τοὺς παῖδας Λαοκόωντος ἐν τῶι τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος νεῶι κτλ.'

Klein); alterum Phot. Σαμίων ὁ δῆμος = fr. XIV infra tractabitur.

Restant fragmenta quattuor haecce:

schol. ad Eur. Hipp. 545:

τὰν μὲν Οἰχαλίαι:

περὶ τῆς Ἰόλης ὁ λόγος ὅτι ὁ ταύτης ἔρως τὴν Οἰχαλίαν ἐπόρθησεν.

ἔνιοι μὲν οὖν φασιν ἀτιμασθέντα Ἡρακλέα ὑπὸ Εὐρύτου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς [αὐτοῦ libri: em. Schw.] — οὐ γὰρ δεδωκέναι αὐτῶι τὴν κόρην — πορθῆσαι τὴν Οἰχαλίαν.

Ἡρόδωρος δέ (fr. 33) φησιν ὅτι τοῦ τῆς Ἰόλης γάμου προκειμένου τοξείας ἐπάθλου Ἡρακλέα νικήσαντα ἀπαξιοῦσθαι τοῦ γάμου. διὸ καὶ κατὰ κράτος ἑλεῖν τὴν Οἰχαλίαν καὶ τοὺς
XV ἀδελφοὺς αὐτῆς ἀνελεῖν, Εὔρυτον δε φυγεῖν εἰς Εὔβοιαν. Λυσίμαχος δέ φησιν ἐν τοῖς Θηβαικοῖς παραδόξοις τριάκοντα ἀργυρίου τάλαντα ἀπαιτούντων ποινὴν ἐπὶ Ἰφίτωι, οὕτως ἐπ' αὐτοὺς Ἡρακλέα στρατεῦσαι.

schol. Eust. ad π. 118:

μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτεν,
μοῦνον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν:

Ἰστέον δὲ ὅτι γενεαλογοῦσι Διὸς μὲν καὶ Εὐρυοδίας Ἀρκείσιον· αὐτοῦ δὲ καὶ Χαλκομεδούσης Λαέρτην· τοῦ δὲ καὶ Ἀντικλείας Ὀδυσσέα· οὗ καὶ Πηνελόπης Τηλέμαχον· αὐτοῦ δὲ καὶ Πολυκάστης τῆς Νέστορος Περσέπτολιν, ὡς Ἡσίοδος (fr. 36)·

Τηλεμάχωι δ' ἄρ' ἔτικτεν ἐύζωνος Πολυκάστη
Νέστορος ὁπλοτάτη κούρη Νηληιάδαο
Περσέπολιν μιχθεῖσα διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν Ἰθακησίων πολιτείαι (fr. 506) καὶ Ἑλλάνικος δὲ (fr. 141) Τηλέμαχόν φασὶ Ναυσικάαν γῆμαι τὴν Ἀλκινόου καὶ γεννῆσαι τὸν Περσέπτολιν· (τινὲς δὲ καὶ τοιούτοις λόγοις ἐνευκαιροῦσιν.) ἐκ Κίρκης υἱοὶ καθ' Ἡσίοδον Ὀδυσσεῖ Ἄγριος καὶ Λατῖνος, ἐκ δὲ Καλυψοῦς Ναυσίθοος καὶ Ναυσίνοος. (Th. 1013 sq.) Ὁ δὲ τὴν Τηλεγόνειαν γράψας Κυρηναῖος (Ki. 58) ἐκ μὲν Καλυψοῦς [Τηλέγονον] υἱὸν Ὀδυσσεῖ ἀναγράφει [ἢ] Τηλέδαπον[1]) ἐκ δὲ Πηνελόπης Τηλέμαχον καὶ Ἀρκεσίλαον· κατὰ
XVI δὲ Λυσίμαχον υἱὸς αὐτῶι ἐξ Εὐίππης Θεσπρωτίδος Λεοντόφρων, ὃν ἄλλοι Δόρυκλόν φασι. Σοφοκλῆς δὲ (N. 177) ἐκ τῆς αὐτῆς

[1]) Corr. Wilam. Hom. Unt. 182 sq.: Τηλέδαμον cod.; idem [ ] delevit.

Εὐρύαλον ἱστορεῖ ὃν ἀπέκτεινε Τηλέμαχος. ὁ δὲ τοὺς νόστους ποιήσας Κολοφώνιος (fr. 9) Τηλέμαχον μέν φησι τὴν Κίρκην ὕστερον γῆμαι, Τηλέγονον δὲ τὸν ἐκ Κίρκης ἀντιγῆμαι Πηνελόπην. (περιττὰ ταῦτα καὶ κενὴ μοχθηρία. εἰ δ'οὖν στενῶς φράζοιτο, μικρὸν τὸ βλάβος).

schol. Pind. Pyth. V. 108 (unde hausit Tzetz. Lyc. 874):

τὰν χαλκοχάρμαι ξένοι:

Οἱ Ἀντήνορος παῖδες ζωγρηθέντες τρεῖς ὄντες ἦλθον εἰς Λιβύην καὶ ᾤκησαν· εἰσὶ δὲ Γλαῦκος Ἀκάμας Ἱππόλοχος.

Ἄλλως. περὶ τῆς εἰς Κυρήνην ἀφίξεως τῶν Ἀντηνοριδῶν Λυσίμαχος ἐν πρώτωι Νόστων ἱστορεῖ παρ' Ἄμνακι[1]) βασιλεῖ XVII
Λιβύων αὐτοὺς ᾠκηκέναι μὴ βουλόμενοι συνοικεῖν τοῖς τὸ Ἴλιον πεπορθηκόσι καὶ ὅτι ἔκτισαν (sic Tzetz l. l.: ἔκτισε schol. Pind.) μεθ' ἱκανὸν χρόνον τὸν μεταξὺ Κυρήνης καὶ τῆς θαλάσσης κείμενον λόφον Ἀντηνοριδῶν ἐπικεκλημένον.

τινὲς δὲ οὕτω τὴν ἱστορίαν ἐκτίθενται· οἱ Ἀντηνορίδαι φιλοφρονητικώτερον διέκειντο πρὸς τοὺς Ἕλληνας· φησὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Ἀντήνωρ (Γ 205)· Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθεν, καὶ ὑποβαίνων Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα, καὶ οἱ Ἕλληνες δὲ κατὰ τὴν πόρθησιν παρδαλέαν τῶι Ἀντήνορος οἴκωι παρηιώρησαν σημεῖον ποιούμενοι τοῖς οἰκείοις στρατιώταις τοῦ μηδένα ὡς πολέμιον οἶκον πορθῆσαι. διαφυγόντες δὲ τὸν πόλεμον συναπῆραν μὲν τῶι Μενελάωι, κατὰ δὲ τὴν πλάνην τοῦ Μενελάου εἰς Λιβύην ἐλθόντες οἱ Ἀντηνορίδαι καταπονηθέντες τῶι χειμῶνι καὶ τῆι πολυχρονίωι πλάνηι ᾤκησαν αὐτόθι.

schol. Eur. Hec. 910:

ἀπὸ δὲ στεφάναν κέκαρσαι:

Καλλισθένης ἐν β τῶν Ἑλληνικῶν (frag. 15) οὕτως γράφει· ἑάλω μὲν ἡ Τροία Θαργηλιῶνος μηνός, ὡς μέν τινες τῶν ἱστορικῶν η ἱσταμένου, ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα, η̅ φθίνοντος. διορίζει γὰρ αὐτὸς τὴν ἅλωσιν φάσκων συμβῆναι τότε τὴν κατάληψιν ἡνίκα (fr. 11)

νὺξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὰ δ'ἐπέτελλε σελήνη.

μεσονύκτιος δὲ μόνον τῆι ὀγδόηι φθίνοντος ἀνατέλλει ἐν ἄλληι δ'οὔ.' (ὧι συμπεφώνηκεν Εὐριπίδης ὡς ὁμολογουμένης τῆς δόξης.)

Λυσίμαχος δέ φησι Δημοφῶντος Ἀθήνησι βασιλεύοντος XVIII
ἔτους πρώτου Θαργηλιῶνος [ἱσταμένου] δωδεκάτηι.

---

[1]) Ἀκαμνάκει Tzetz. codd. Viteb. 2,3.

Quibus omnibus locis quamquam non aliorum sed sua ipsius auctoritate Lysimachus uti videtur, tamen facillime credemus factum esse idem unoquoque quod certe est factum in schol. Serv.: scholiastarum culpa singularum discrepantiarum testes evanuisse servato solius Lysimachi nomine doctarum quae illis scholiis exhibentur copiarum collectoris [1]). Quod in fr. XVII, XVIII satis certum esse videtur. Nam quae in fr. XVII Lysimacho inculcatur narratio, cum ea consentit ipse Pindarus eo loco ad quem fr. Lysim. adscriptum est:

‚... Κυράνας ἀγακτιμέναν πόλιν· ἔχοντι τὰν χαλκοχάρμαι ξένοι Τρῶες Ἀντηνορίδαι. σὺν Ἑλέναι γὰρ μόλον, καπνωθεῖσαν πάτραν ἐπεὶ ἴδον ἐν Ἄρει'.

Unde non antiquae fabulae commenta sua novicia — nomen regis Libyci collem Antenoridarum — aspersisse Lysimachum, sed eam discrepantiam totam integramque e vetere quodam scriptore poetave excerpsisse ratione et via statuitur. Ut autem cuius scriptoris nomen hoc in scholio interciderit dici nequit, ita qui pro Lysimacho substituatur praesto est in schol. Hec. 910. Collato enim Clementis Alex. Strom. I, 381 P loco:

‚κατὰ δὲ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτος τῆς Ἀγαμέμνονος βασιλείας Ἴλιον ἑάλω Δημοφῶντος τοῦ Θησέως βασιλεύοντος Ἀθήνησι τῶι πρώτωι ἔτει Θαργηλιῶνος μηνὸς δευτέραι ἐπὶ δέκα ὥς φησι Διονύσιος ὁ Ἀργεῖος [2]) (III, 26) ....'

in scholio prorsus idem Lysimacho tribui patet, quod prodiderat Dionysius vel Dinias. —

Itaque haec omnia si recte probeque disputata videntur, id quod e scholl. ad Apoll. Rhod. III, 1178/79, Eur. Andr. 10 (pag. 3) conici vel potuit vel debuit, iam satis confirmatum esse confido: Lysimachus Alexandrinus in Thebanis Paradoxis Nostisque congessit undique fabularum varias formas abstinens narrationibus ab ipso inventis deflexisve (quod viderunt Carolus quoque Mueller Wilamowitzius alii). Hoc vero studium ipsum per se grammatico vere et docto et diligenti adeo est

---

[1]) Atque omnium quidem copiarum; neque enim in schol. Eust. π 118 versiculis istis Byzantinis (Wil. l. l.) ‚τινὲς δ' ἐνευκαιροῦσι κτλ.' et ‚περιττὰ ταῦτα κτλ.' definiri quasi terminis legitimis Lysimachea magis credendum est quam in schol. Andr. 32 enuntiato ‚ταῦτα μὲν Λυσίμαχος'.

[2]) Scribendum videri Δεινίας, quod etiam Valckenaerius (ad Phoen. 7) opinatus est, e schol. Soph. Electr. 281 (fr. 54) Kaibelius colligit.

dignum, ut omnino ne quaeratur quidem oporteat num «etiam ulterius progressus sit ac iudicii acumen cum colligendi industria iunxerit» (verba sunt Caroli Mueller l. l. pag. 334)[1]).

Lysimachi indoles qualis fuerit quoniam in universum exposuimus, proximum est ut scriptores in certis illis fragmentis allatos enumeremus. Atque inveniuntur quidem poetarum testimonia sedecim; advocantur enim

epici	septies:	
Hesiodus	bis	(fr. XVI),
Persis	«	(« VI, VII),
Telegonia	semel	(« XVI),
Nosti	«	(« «),
Titanographia	«	(« VIII);[2])

[1]) Per totam hanc quaestionem prorsus neglegendae sunt nugae istae, quae Lysimachi doctrinam aut mutato aut corrupto nomine affectant, quae leguntur in libellis pseudoplutarcheis et „de fluviis" et „parallela minora:" de fluv. 18_{12} Πλησίμαχος ἐν β νόστων: de Diomede; par. min. 6 Τρισίμαχος ἐν γ Κτίσεων: de Amphiarao. Non pluris sunt ea quae de Helicone et Cithaerone fratribus Lysimachum Cyrenaeum ἐν τῶι α περὶ ποιητῶν profiteri Tzetz. schol. ad Hesiod. Ἔργ. 1 = Poet. min. III 30 Gaisf. (cf. Chiliad. VI, 917 sq.) hariolatur: ubi confundi cum Lysimacho Alexandrino Lysaniam Cyrenaeum libri περὶ ποιητῶν scriptorem Muellerus vidit: FHG III 342.

Habeo tertium locum quo spuriam Lysimachi mentionem praeberi suspicari liceat:

Fulgent. de abstrusis sermon. p. XX. XXI Lersch (Bonn. 1844): *Ientaculum dicitur gustatio sicca, unde Lysimachus in zesti: „ientaculum proferri vori* (vel *iori* Brux. 9172)". Quem locum ubi primum ostendit mihi Aemilius Wendling sodalis, suspicari coepi INZECTI corruptum esse ex IN NOCTIC: pro Nostorum igitur Lysimacheorum frusto falsarium istum venditare ea quae ut solet e Plauti versu quodam detorsit: Curcul. I, 1_{72}: *'me inferre Veneri vori iam ientaculum'*. Cui coniecturae quod refragatur Lerschius qui quamquam Nostorum scriptorem ipse memorat (pag. 62) Lysimachum potius Eutychi patrem, Mercatoris Plautinae personam, fraudis ansam dedisse censet, non magni existimo; nam occurrunt apud Fulgentium aliorum quoque scriptorum Graecorum maxime singularium nomina commentis eius ineptis praefixa: Mnaseae Stesimbroti Thasii Aristomenis Diophanti Sosicratis (cf. FHG); quos certe non e Plauto elicuit iste.

[2]) De Persidis testimonio in fr. VII apposito cf. pag. 30/31; Iliadis minoris versus qui fr. XVIII legitur non Lysimacho sed Callistheni a Lysimacho ipso memorato debetur.

lyrici		bis:
Stesichorus	semel	(fr. VII: cf. pag. 30/31),
Corinna	»	(» XI);
Scaenici		quinquies:
Sophocles.	bis	(frr. XII, XVI),
Euripides	semel	(» X) [1]),
Philocles	»	(» III),
Theognis	»	(» »);
Alexandrini poetae		bis:
Sosiphanes	semel	(fr. III),
Alexander (Aetolus) . .	»	(» »)
Scriptores pedestres	excitantur	vicies octies:
Pherecydes	bis	(frr. VIII, X),
Hellanicus	»	(» » , XVI),
Herodorus	»	(» X, XV),
Dionysius Chalcid. . .	»	(» I, VII),
Proxenus.	»	(» III, IV);
Xanthus	semel	(» VII),
Hippias Eleus	»	(» VIII),
Aristoteles Chalcid. . .	»	(» I),
Daimachus	»	(» »),
Aristoteles philosoph. .	»	(» XVI),
Callisthenes	»	(» XVIII),
Suidas.	»	(» I),
Socrates Argivus . . .	»	(» X),
Dionysius cyclogr. . .	»	(» »),
Dinias	»	(» »),
Batus	»	(» »),
Menecrates Xanthius . .	»	(» »),
Nicomedes	»	(» III),
Menaechmus	»	(» IV),
Mnaseas	»	(» V),
Arizelus	»	(» II),
Φρύγιοι λόγοι	»	(» I),
Κυπριακαὶ ἱστορίαι . .	»	(» IX).

[1]) Significatur Herc. locus vv. 970 sq.; ubi qui carent nominibus Herculis liberi, eos mythographi posteriores non patiebantur ἀνωνύμους esse: cf. schol. λ 269 Θηρίμαχος Δηιοκόων Κρεοντιάδης, ubi Asclep. Tragilensis memoratur (Wilam. an. Eur. 186, Heracl. I 387); hoc

Praeter hos occurrunt testes quinque qui utri classi tribuantur dubium est:

Asclepiades . . . fr. IV (utrum Tragilensis scriptor an Samius poeta?)
Dexius . . . . . « «,
Menestheus. . . . « «,
Atrometus . . . . « VIII,
Thessandrus . . . « XII. [1])

Denique non produntur ipsa nomina, sed τινὲς ἔνιοι ἄλλοι simil. memorantur in fr. V, VII, IX, X, XI, XV, XVII.

Itaque cum ex toto fere litterarum orbe testimonia arcessivisse videatur Lysimachus, certis eisque angustioribus circumscribi finibus eius doctrina lectioque nullo modo potest. Grammaticos enim qui Lysimachi fragmenta nobis tradiderunt ex eius copiis pauca quaedam, aut quae opus esse aut quae placere videbantur, testimonia excerpsisse ipsum per se patet. Qua de causa quos non adierit Lysimachus scriptores poetasve cave ne ex illis indicibus colligas. Neque omnino facile quisquam viri praestantissimi doctrinam diligentiamve pluris iusto quam minoris aestimabit. Quod statim intelleges ex citandi testimonia certa quaedam ratione. Nam et carmina et libros pedestres, quorum auctores sive ignoti sive viris vere grammaticis dubii erant, affert ut afferri debuerunt sine auctoris nomine:

ὁ τὴν Περσίδα πεποιηκώς — fr. VI, VII,
ὁ τοὺς Φρυγίους λόγους γράψας — « I,
ὁ τὰς Κυπριακὰς ἱστορ. συντάξας — « IX;

quodsi fr. XVI leguntur haecce

ὁ τὴν Τηλεγονίαν γράψας Κυρηναῖος,
ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας Κολοφώνιος,

ethnica ista sive ipsius Eustathii sive grammatici sequioris cuiuspiam doctrinae tribuenda videntur. Simili ratione scriptura fr. VIII, quae

---

quod ipse quoque L. fecit noli mirari; ceterum ex uno quidem nomine Ἀριστόδημος, quo plerumque utitur Herculis nepos Cleodaei filius (Apoll. 77, $_{17}$), nusquam alibi Herculis ipsius filius, mythographum aut cum certa quadam ratiocinatione ea nomina sibi elegisse, aut ea aliunde — fortasse e docta quadam Herculis Euripideae hypothesi — cognovisse opinatus sim; certe non ipse ea effinxit.

[1]) Atrometi nomen quoniam prorsus non inauditum est (Crusius Fleckeis. ann. 1891 $_{387}$) in dubitationem vocare non ausim; neque Thessandri memoriam cum Heynio et Stiehlio ut exstinguam (‚Pisandrus'?) eo perducor, quod apud ipsum Vergilium — aen. II 261 — id nomen occurrit brevi spatio ab eo loco distans, cui fr. X appictum est.

codice Apollonii Laurentiano exhibetur explicanda est: ἐν τῆι γ [Μουσαῖος] Τιτανογραφίαι λέγεται; sc. Musaei Titanographiae poeta qui putabatur nomen a docto quodam ascriptum inter genuina scholii verba irrepsit. [1]) —

Denique hoc loco monendum est e scriptoribus illis, de quorum quidem aetate constet, esse infimum Mnaseam Eratosthenis discipulum: unde Lysimachum secundo demum a. Chr. saeculo floruisse suspicandum est: atque pro Apollodori Atheniensis aequali fere mythographum tam diligentem et doctum facile habueris.

Oboritur iam quaestio certone quodem ordine Lysimachus singulas discrepantias singulosque testes attulerit: atque apte quidem cogitatur eum rationem vel similem vel eandem secutum esse, quam in Apollodori π. Θεῶν librorum fragmentis Robertus Münzel detexit (quaest. mythogr. pagg. 7, 16); nempe ita Apollodorus rem gessisse videtur ut a notissimis fabularum formis ad reconditiores a poetis ad prosaicos transgrederetur. Qua de re quamquam certa Lysimachi fragmenta maximam partem misere decurtata nihil docent, tamen duobus locis ordo quidam cerni mihi videtur. Primum in tabula Herculis filiorum illa quae exstat in fragm. X singula testimonia ita enumerantur ut a minimo numero ad maximum escensio fiat: nominat enim

Dionysius cyclographus liberos		2,
Euripides	»	3,
Dinias	»	4,
Pherecydes	»	5,
Batus	»	7,
. . . .		. . ,
Menecrates (= Pindar.)	»	8:

quae ratio rectius ni fallor pro vestigio habetur normae certae iam ab ipso Lysimacho his in rebus observatae quam a grammatico demum institutae. [2])

---

[1]) Florentini scriptura e mera coniectura est profecta: ἐν δὲ τῶι γ̄ τῆς Μουσαίου Τιτανογρ.

[2]) Esse perturbatione factum ut eo loco Glenus inter Megarae (non inter Deianirae) filios enumeretur si recte Bethe (q. D. m. 74, 93) contendit, nos inania captare patet. At praeterquam quod loci ei quos et cum hoc scholio et cum schol. ad Lyc. 38 confert B. — loci Diodori Hygini bibliothecae Apollodoreae e compendio fabulari expilati — certe non plus valent quam scholia ea (Didymi Theonisque), Bethe omnino

Deinde examinandum est fragmentum I, quo ipsa Lysimachi praebentur verba. Ubi, praeterquam quod plane ut Apollodorus ab ea discrepantia quae lenius a vulgari recedebat — (Achilles filius Thetidis Chironis filiae) — transiit ad Daimachi plane singularem — (Ach. Philomelae Actoris filius), scriptorum quorum sententias enarrat nomina Lysimachus ad eorum aetatem videtur digessisse. Agmen enim ducit Suidas III saeculi scriptor, claudit Dionysius Chalcidensis quem V saeculo Wilamowitzius recte attribuit (Hermae XIX 442); qui interpositi sunt inferiores esse aetate quam Suidam dissimillimum est veri (Aristotelem quidem V saeculo floruisse recte sumere mihi videtur Wilam. l. s.): itaque ni penitus fallimur ordinem tenemus ex aetatis ratione compositum. Cui opinioni adaugetur probabilitas e Daimachi nominis collocatione. Daimachi enim sententia plane et segreganda erat et est segregata a reliquorum: iam vero si nominum seriem ad sententiarum constituere voluisset L., quod sane potuit, aut primo aut ultimo loco eum memorare debuit; at memoravit ante Dionysium, qui consentit cum eis qui ante ipsum Daimachum nominantur. Quod quoniam nec casu nec neglegentia factum videtur, inde et sententia nostra confirmatur et Daimachum aut aequalem Dionysio aut paulo minorem esse sequitur. —

Restat ut tota utriusque Lysimachei operis et Nostorum et Thebanorum paradoxorum materia et dispositio qualis fuisse videatur, e fragmentis cognoscere conemur.

Atque altero quidem in opere Νόστοι quod audit fabulas, quae de Graecis Troia eversa in patriam reducibus[1])

---

nec demonstravit nec potuit demonstrare Pherecydem non inter Megarae sed inter Deianirae filios Glenum rettulisse. Nam de quattuor filiis dissensisse iam antiquos scriptores poetasve non expilatores demum posteriores facile cognoscitur. Onetes enim non solum in schol. Lyc. 38 sed etiam in schol. Lucian. dialog. deorum 13 (Jacob. IV $_{58}$) filius est Megarae: τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα: .... Μεγάραν· τέκνα τοῦ Ἡρακλέους Ὀνήτης Θηρίμαχος Δημοκόων καὶ Κρεοντιάδης; deinde Ctesippus ap. Apoll. 75 $_{24}$ H non interpolatus est e 76 $_{4}$, quod B. contendit, sed idem in schol. Trach. 54, quod non ex Apollodoro fluxit, filius Deianirae nominatur. Idem vero scholium consentiente scholio ad Ap. Rhod. IV 1149 antiquum de Hylli quoque matre dissensum prodit. Denique Anicetum Batus in Lysimachi fr. X Megarae, Apollodorus Hebae ascribit. Itaque nil obstare censeo quo minus ap. Pherecydem e Megara genitum fuisse Glenum huic scholio credamus.

[1]) Ex eis quae ap. Photium servantur s. v. Σαμίων ὁ δῆμός (ἐστιν) ὡς πολυγράμματος: Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις κτλ. (consuluntur de

variae a variis scriptoribus poetisque narrabantur, fuisse congestas ut e nomine suspicaberis, ita ex ipsis fragmentis vix efficies in his solis fabulis argumentum Nostorum primarium et praecipuum fuisse positum: namque νόστος quidam (Menelai) in uno fr. XVII non tam narratur quam tangitur, res post urbem captam factae exponuntur frr. III, IV, IX, XVI: reliqua vero Nostorum fragmenta sex (I, V, VI, VII, XII, XVIII) cum operis nomine nullo alio vinculo cohaerent nisi quod omnino in Troiani gyri fabulis versantur; neque Graecos

---

Aristophanis loco explicando Aristotelis Σαμ. πολιτεία Andronis Τρίπους Theopompus.....) οἱ δέ, ὅτι Ἀθηναῖοι μὲν τοὺς ληφθέντας ἐν πολέμωι Σαμίους ἔστιζον γλαυκί, Σάμιοι δὲ τοὺς Ἀθηναίους τῆι σαμαίνηι· ὅ ἐστι πλοῖον δίκροτον ὑπὸ Πολυκράτους πρῶτον παρασκευασθὲν τοῦ Σαμίων
XIV τυράννου ὡς Λυσίμαχος ἐν $\overline{β}$ Νόστων· τὸ δὲ πλάσμα Δούριδος (fr. 59)· οἱ δὲ τὴν σάμαιναν νόμισμα εἶναι, Carolus Mueller (FHG III 339, append. ad Arrian. Didot. pag. 149 = Anticlid. fr. 8) Lysimachum recensuisse collegit etiam eos νόστους qui „temporibus historiae luce claris facti sint.“ At vero quod M. confert Clitodemum et Anti-clidem, nihil valet ad Lysimachum Anticlides qui non mythographus doctus fuerit sed fabellas ad delectandum apparatas conscripserit; a Clitodemo autem non peculiare Nostorum opus compositum, sed octavum Atthidis librum quo Pisistrati expulsi in urbem reditus narratus erat sive ab ipso sive ab aliis nomine ‚Nostoi' insignitum fuisse videtur. Deinde ipse Photii locus ad Lysimachum referri iubet nil nisi vocis σάμαινα duas explicationes: itaque nisi corruptum aut perturbatum esse locum cogites — atque Duridis quidem mentio quo pertineat collato demum Plut. Pericl. 26 intellegitur (Hullemann Dur. Sam. fr. pag. 160) —, credendum est in II Nostorum libro Lysimachum σάμαιναν memorasse eiusque explicationem sive duplicem (et Duridis et τῶν δέ) sive unam (τῶν δέ) apposuisse. Atque Samum quidem insulam in Nostis potuisse memorari ex eis elucere opinor, quae Apollodorus Atheniensis de Samo condita exponit ap. Strabon. X 457 + XIV 637: τὴν Ἰωνικὴν (Σάμον) οἶδε μὲν (ὁ Ὅμηρος) ὡς εἰκός..... ᾔδει μὲν οὖν οὐκ ὠνόμακε δ' αὐτήν· οὐδ' ἐκαλεῖτο τῶι αὐτῶι ὀνόματι πρότερον ἀλλὰ Μελάμφυλος εἶτ' Ἀνθεμίς εἶτα Παρθενία..... ἐπεὶ οὖν κατὰ τὰ Τρωικὰ Σάμος μὲν καὶ ἡ Κεφαλληνία ἐκαλεῖτο καὶ ἡ Σαμοθράικη, δῆλον ὅτι ἀπὸ τῶν προτέρων τινὸς τὴν ὁμωνυμίαν ἔσχεν·

+ ἐκαλεῖτο δὲ Παρθενία πρότερον οἰκούντων Καρῶν εἶτα Ἀνθεμοῦς εἶτα Μελάμφυλος εἶτα Σάμος, εἴτ' ἀπό τινος ἐπιχωρίου ἥρωος εἴτ' ἐξ Ἰθάκης καὶ Κεφαλληνίας ἀποικήσαντος. Quae non ex Homeri catalogi interpretatione fluxerunt sed latet fabula quaedam de Samo post bellum Troianum condita, diversa ab ea quam Iambl. vit. Pyth. 2 narrat. Itaque hoc ex uno loco minime id infringitur quod ex undecim colligendum erat.

modo sed etiam Troianos a Lysimacho tractatos esse frr. VII, XII, XVII, XVIII cognoscitur. [1])

Itaque cum nomine Νόστος operis circuitus totus amplusque minime satis adumbrari videatur, iam singula fragmenta examinemus.

Atque in primo quidem Νόστων libro certe inveniebantur de Antenoridis variae fabulae (cf. fr. XVII): qui quoniam ex ipso urbis incendio in libertatem sospites vindicati feruntur, Lysimachum etiam urbs quomodo quando capta sit secundum varios auctores exposuisse opinari licet: atque eo quidem cum spectet fr. XVIII, ubi diversae de Troiae die fatali sententiae enumerantur, facillime eius fragmenti ratio perspicitur, (falsissima de hoc loco protulit Muellerus pag. 340). Item cum urbis eversione conexum est fragm. XII, quod in Laocoontis fabula versatur: unde probabile fit a Lysimacho ne eas quidem res omissas fuisse e quibus portendebatur summum discrimen urbi imminens (= Apollodori epit. Vatic. $67_8 - 69_6$ Wagn.). Itaque cum orbem rerum satis latum Nostorum primo libro fuisse comprehensum vel tria ea fragmenta doceant, multo plures res quam quas ipsa fragmenta testantur tuo iure ei tribues: atque praeter Antenoridarum Aeneae quoque fata L. ibidem enarrasse ipsum per se veri quam simillimum est. [2])

Secundus liber ter — si exceperis Phot. Σαμ. ὁ δῆμ. — memoratur: frr. I. III. VII. Atque fragmento VII cum haec legantur: εἰσί γε μὲν οἵ φασιν αὐτὸν (sc. Σκαμάνδριον = Ἀστυάνακτα) οἰκίσαι κτλ....., ὧν τὰς δόξας Λυσίμ. ἐν β τῶν Νόστων συγγράφει, efficitur eo libro illum fabulas de Scamandrio Astyanacteve [3]) varias proposuisse collectas: quam collectionem ad eam partem pertinuisse probabile est qua Troianorum, et eorum

---

[1]) Haec vero undecim fragmenta ad unum idemque omnia redire opus (Νόστοι) per se stat.

[2]) Apte cum Nostis comparari posse iam nunc patet Damastis opus quod affertur ap. Suidam s. v. Δαμάστης: Δ. Σιγειεὺς ἀπὸ Σιγείου..... γέγραφε... περὶ γονέων καὶ προγόνων τῶν εἰς Ἴλιον στρατευσαμένων βιβλία β cf. id. s. v. Πῶλος: Π. Ἀκραγαντῖνος ἔγραψε γενεαλογίαν τῶν ἐπὶ Ἴλιον στρατευσάντων Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων καὶ πῶς ἕκαστος ἀπήλλαξε. τινὲς δὲ αὐτὸ Δαμάστου ἐπιγράφουσι. Quo in opere cum plane ut in Nostis Lysimacheis Troiani quoque tractati sunt, tum urbis excidium narrasse D. e fragm. a Plut. Cam. 19 asservato elucet.

[3]) Si quidem Lysimachus duos eos Hectoris filios una simulque tractasse recte putatur.

qui vel in ipsa expugnatione vel post eam necati et eorum qui sortitione facta in servitutem abducti sunt, fata exponebat. Atque optime quidem hae fabulae excipiebant fabulas de Antenoridarum (Aeneaeque) fuga extremo I° libro propositas. Quodsi recte statuimus, ex hac alterius libri parte fluxisse videtur fr. VI.

Deinde in secundo libro de Neoptolemi uxoribus liberisque disputavit: frr. III, IV; iam vero quod eodem etiam de Achillis matre varias opiniones enumeratas scimus (fr. I), hoc quantum video una ratione explicari potest: nimirum praemisit mythographus Neoptolemi fabulis etiam Achillis — quibus quidem collectionem Troicarum fabularum vel modice amplam caruisse omnino est improbabile. Atque inde quidem sequitur res satis gravis: Lysimachus materiam Nostis propositam dilatasse videtur eamque ita disposuisse, ut (enarrato excidio urbis eisque quae cum eo cohaerebant) relicto rerum gestarum ordine singulorum deinceps Graecorum qui Troiano bello interierant non solum νόστους sed etiam originem docte exponeret (cf. Damastem Sig. supra memoratum). Quodsi vel totum Troicarum fabularum ambitum amplexus sit, earum copia aptius vix potuit disponi.

Tertius liber certe versabatur in Ulixis familia, fr. V de eius sorore; ad eandem igitur sedem revocandum est fr. XVI, ubi de Ulixe ipso, eius et parentibus et filio electa proponuntur testimonia.

Quod iam restat fr. IX, cum ad Helenae liberos et e Menelao et e Paride susceptos pertineat, Nostorum (nescimus quo libro) etiam de Atridis — atque eadem quidem qua de aliis ratione — egisse Lysimachum testimonio est. Atque ut de Graecorum quattuor — Neoptolemi Ulixis Atridarum — et nostis et genere vitaque, ita de omnium disputasse Lysimachum iam nunc sumo. [1]) —

Θηβαικῶν παραδόξων συναγωγῆς fragmenta aut afferuntur aut sumenda sunt quinque: fr. VIII, XI, II, XV, X. E quibus pertinet VIII (περὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Κάδμου εἰς Θήβας παρουσίας) ad Europam atque ad Cadmum Thebas venientem ibique draconem et Spartos devincentem; XI ad Oedipodis nomen originem pueritiam facinora quaedam mortem; II ad eiusdem sepulcrum;

---

[1]) Nomen autem antiqui carminis epici — Νόστοι — ideo Lysimachum operi indidisse facile intellegitur, ut eius et materiam (fab. Troicas) et finem (Graecorum reversiones) breviter et perspicue significaret. — Quod vero cum rebus multo paucioribus quam quas nos Nostis tribuimus Lysimachi nomen nunc legitur coniunctum prorsus nihil valet.

XV ad Herculis e Megara liberorum necem numerum nomina; X ad Oechaliam ab Hercule captam: neque tamen mythographi studium in illis solis fabulis discrepantiisque, quae sane primaria sunt eorum frustorum argumenta, sese continuisse, sed latius digressum esse docent fr. VIII (Hippias Atrometusque de Spartorum natura), XI (de Sphinge discrepantiae vel maxime singulares), XV (Herodorus de Herculo bis furente, Menecrates de illius expiatore); quae suspicionis ansam praebent vel accuratissime ab eo Cadmum Oedipodem Herculem Thebanum tractatos esse: sed ne reliquos quidem historiae fabularis Thebanae heroes ab eo esse neglectos iam nunc credibile est.

At vero operi suo cum inscripserit titulum ‚Θηβαικὰ παράδοξα', L. ex eorum numero videtur esse qui «ab naturae prodigiis — maxime his ad condendam παραδοξογραφίαν accommodatis — ad mirabilia historica nec non mythica deflexerint» (cfr. Myrsilus Lesbius ἱστορικῶν παραδόξων scriptor: Westerm. Parad. pagg. XIII sq, 165: FHG IV 460). Atque pauca sane offeruntur eius fragmentis quae quis e fabularis historiae memoria in «rerum memorabilium» congeriem referre probe potuit — certe eo pertinent Sparti e draconum dentibus procreati, bos Cadmo a Delphico templo viam praeiens, aegre liberi a patre Hercule in ignem coniecti, Oedipus cista inclusus ad Sicyonem appulsus —: sed longe plurimae res cum his una simulque a Lysimacho ex aliorum fide narratae ipsae per se nihil prorsus praebent, quod pro paradoxo venditare ausis, neque vero res non paradoxas quasi per digressionem subnexas fuisse paradoxis facile credemus. Itaque ni penitus fallimur statuendus est latior eius vocis usus, quippe qua vel plenissima fabularum collectio ideo possit significari quod res historia fabulari traditae certe maximam partem pro paradoxis sunt habendae. Quod cum recte viderint Valckenaerius (cf. pag. 2), Westermannus l. s., tum hic apte annotat «brevi hoc genus παράδοξα dici desiit atque aliis iisque significantioribus nominibus appellari coepit velut μυθικῶν συναγωγὴ etc.»: dixerit quispiam nomen significantius iam a Lysimacho excogitari vel potuisse vel debuisse velut Θηβαικῶν μύθων συναγωγή similia: nec tamen potuisse eum adhibere nomen tam significans quam νόστοι idque antiquo usu pervulgatum certum est. [1])

---

[1]) Ne Θηβαικὰ quidem simpliciter dici potuit quippe quod nihil fuisset nisi ‚res Thebanae'. — Ceterum Θηβ. π. (vel potius Θ. π. συναγωγὴ) sine dubio nomen operis unice verum est (frr. VIII, XV; fr. II

Quae cum ita sint quod fragmentorum ratio docere videtur — sc. ut totam historiam fabularem Thebanam uno opere comprehendisse putetur Lysimachus —, id ipso nomine non redarguitur.

Numeratur autem Θηβ. παραδόξ. liber primus fr. VIII, tertius decimus fr. II; atque quamquam proclivis est Muelleri mutatio, qui in fr. II pro ἐν τῶι IΓ scribit ἐν τῶι Γ, tamen pro ingenti illa Thebanarum fabularum testimoniorumque copia per se sane credibile est tertium demum decimum librum ad Oedipodis mortem accessisse (ut Apollodorus περὶ θεῶν libros certe viginti quattuor composuit).

Quoniam autem Cadmi fabulae ante Oedipodis narratae sunt, in Theb. parad. mythographus eam secutus est rationem quae et aptissima et solemnis fuit: sc. ut singularum gentium res gestas tractaret deinceps se excipientium.

Denique quae hoc loco de utriusque operis argumento circuituque vel amplissimo opinari conati sumus, cum inde fulciri videatur quod ad eandem similemve bis deducebamur sententiam, tum confirmatum iri confidimus, si inventa erunt quae Lysimacho propter alias quoque causas vindicanda sint.

Caput alterum.

Lysimachi voluminibus quinam usi sint.

Lysimachi frusta antequam proponere conemur, quinam eius voluminibus usi videantur grammatici mythographi alii viri, exponendum est. Nam quod viri illius indoles doctrina opera qualia quantaque fuerint e fragmentis certis admodum perspicue cognosci potuit, inde via minime satis praemunita videtur qua ad ipsas eius reliquias per-

decurtatum legitur Θηβαικά). Quod dicendum est contra Welckerum qui (ep. Cycl.[2] I 270 [30]) fr. XV scribit ἐν τοῖς Θηβαικοῖς παράδοξως (traditum — οις): quod confutatur vel ipso eo loco quo παραδόξως traditum est, fr. VIII: Λ. ἐν τ. πρωτ. τῶν Θηβαικῶν παραδόξως συνείλοχε π. τ. ὑ. διαφων., quae verba ultro ipsa παραδόξων flagitant; (et hoc vidit et nomen παράδοξα explicare studuit Gisb. Cuperus [observ. lib. I cap. 4 = pag. 23 ed. Lips. 1772 emissae], quem memoravit Valckenaerius l. l.).

veniamus: immo non solum credibile est praeter Thebana paradoxa Nostosque alios quoque praesto fuisse thesauros eis et doctrina et argumento similes, verum etiam pauci certo nominari possunt libri id genus, velut Demetrii Scepsii Τρωικὸς διάκοσμος Apollodori Atheniensis περὶ νεῶν commentarii Aristodemi Alexandrini Θηβαικὰ ἐπιγράμματα[1]). Iam vero si qui viri docti antiqui indicati erunt qui vel unius cuiuspiam fabulae sive Thebanae sive Troicae discrepantias a Lysimacho mutuati sint, ex eorum reliquiis Lysimachea enucleare iure nostro audebimus. Neque enim dubitandum est — nisi forte certissimae causae cogent — quin quicunque Lysimachum de una fabula consuluit is de aliis quoque ab eodem tractatis non ipse testimonia docta corraserit sed eundem consuluerit Lysimachum.

Atque primum quidem in Didymi Chalcenteri scholiis inesse Lysimachea putanda sunt: nam ad eum ut referamus fragmenta quae leguntur schol. Pind. et Isthm. IV 104 et Pyth. V 108 cum tota scholiorum Pindaricorum ratio suadet, tum videtur persuadere schol. Ol. VI 115: σεμνὸν θάλος (sc. Αλκαϊδᾶν): (I) τὸ βλάστημα τῶν Ἀλκαϊδῶν. φησὶ δὲ τὸν τοῦ Ἀμφιτρύωνος· οὗτος γὰρ Ἀλκαίου παῖς. ἔνιοι μέντοι αὐτὸν τὸν Ἡρακλέα Ἀλκαῖον καλεῖσθαι βούλονται, μετωνομάσθαι δὲ Ἡρακλέα Ἀπόλλωνος τοῦτο χρησμοδοτήσαντος. (II) Δίδυμός φησι μὴ σώζεσθαι τὸν λόγον· τὸν γὰρ Ἡρακλέα θάλος εἶπεν Ἀλκαϊδᾶν ἀπὸ Ἀμφιτρύωνος ὃς ἦν Ἀλκαίου παῖς. ἔθος δὲ τῶι Πινδάρωι κατὰ τοῦ ἑνὸς τάσσειν τὸ πληθυντικόν. (cod. Vrat. A). (III=I) ὅτι Ἀμφιτρύων Ἀλκαίου παῖς ἐστι, δῆλον· ἀφ' οὗ καὶ Ἀλκείδης ὁ Ἡρακλῆς τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο. (cod. Vrat. A).

Ubi qui advocantur ἔνιοι (I) ne propter ‚βούλονται' pro Pindarei loci interpretibus habeamus facile cavebimus: immo ipsum Menecratem significari (Xanthium) intellegemus e schol. Pind. Isthm. IV 104 Lysimacheis referto: (..... ἐκαθάρθη δὲ ὑπὸ Σικάλου) ὥς φησι Μενεκράτης λέγων αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς εἶναι ὀκτὼ καὶ καλεῖσθαι οὐχ Ἡρακλείδας — οὐδέπω γὰρ Ἡρακλῆς ὠνομάζετο — ἀλλ' Ἀλκαΐδας: cf. schol. Tzetz. Lyc. 664 e pleniore schol. Pind. expilatum:

Μενεκράτης δὲ [ὁ περὶ Νικαίας συγγεγραφὼς] Ἀλκαῖόν φησι πρότερον καλεῖσθαι τὸν Ἡρακλέα ὁπότε τοὺς ἐκ Μεγάρας αὐτῶι γεγεννημένους ὀκτὼ παῖδας καὶ οὐ τέσσαρας ἀνεῖλεν [ὥς φησι καὶ Πίνδαρος· (Isthm. IV 104) ‚χαλκοαρᾶν ὀκτὼ θανόντων·

[1]) Quamquam opera illa cum testimonia non omnia sed certa quaedam certo cum consilio selecta praeberent, grammaticis doctrinam fabularem captantibus saepissime non satisfecisse facile intellegitur.

τοὺς Μεγάρα τέκεν οἱ Κρεοντὶς υἱους.'] Ἐκτότε δὲ Ἡρακλῆς ἀπὸ χρησμοῦ ἐκλήθη. Ὁ δὲ χρησμὸς οὕτω πως ἔχει·

Ἡρακλέην δέ σε Φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονομάζει·
ἦρα γὰρ ἀνθρώποισι φέρων κλέος ἄφθιτον ἕξεις.

τὸν δὲ χρησμὸν τοῦτον, [ὃν οὐδὲ γινώσκω,] ἕτερος πάλιν ἱστορικὸς λέγει. (nescio an Mnaseas in χρησμῶν συναγωγῆι; Tzetzae interpolamenta [ ] sepsi; ὁ π. Ν. σ. e Plut. Thes. 26 eum esse defuratum intellexit C. Müller II 33, 345].

Iam quae Menecratis narrationi antecedit Pindari verborum interpretatio, eam ex ipsius Didymi interpretatione esse breviatam ea quae sequuntur docent. (II) Δίδυμός φησι κτλ..... τὸν (γὰρ) Ἡρακλέα θάλος εἶπεν — πληθυντικόν. (cf. Ol. II 49 c. schol.). Quodsi cum Didymea interpretatione Menecratis sententiam quam apposuit Lysimachus habemus coniunctam, Didymum eam petisse e Lysimachi opere sumere licet. [1])

Ad eundem Didymum scholiorum ad Euripidis Andromacham Troades Hecubam certam quandam partem — et eam quidem qua Euripides castigatur — Wilamowitzius rettulit (Her. I 158 sq.): idem quae illis in scholiis reperiuntur doctrinae mythographicae specimina deberi Didymo credit neque pro certo contendit.

Iam vero ab illo grammatico doctrinam mythographicam minime procul esse habitam demonstrat vel unum schol. ad Andr. 1240: θάψον πορεύσας: ὅτι μὲν ἐν Δελφοῖς ὁ Νεοπτόλεμος τέθαπται καὶ Φερεκύδης ἱστορεῖ· ὅτι δὲ νεκρὸς ἐλθὼν εἰς Φθίαν πάλιν εἰς Δελφοὺς ἐπέμφθη διέψευσται; quod scholium restituitur Didymo scholii ad vv. 885 aliosque ope. At etiam latius procedere licebit.

Scholio enim ad Andr. 24 (= fr. III) cum et vituperet grammaticus poetam (ἰδίως φησὶν ἕνα παῖδα γενέσθαι) et sententias adiungat Proxeni Nicomedisque ab Euripide diversas easque e Nostis Lysimacheis excerptas (ἄλλων τρεῖς λεγόντων κτλ.), quae sit Didymi his in rebus ratio patet: poetae μυθοποιίαν examinaturus evolvit Nostos, cognovit eius sententiam esse singularem; id breviter monebat atque aliorum sententiam eiusque testes duos a Lysimacho excitatos memoravit.

---

[1]) Antiquum scholium Didymeum e scholiis I, II male discissis sic fere refingendum censeo: σ. θ.: τὸν Ἡρακλέα θάλος εἶπεν κτλ — πληθυντικόν. ἔνιοι μέντοι αὐτὸν τὸν Ἡρακλέα — χρησμοδοτήσαντος. ἀλλ' οὐ σώζεται ὁ λόγος (sc. τῶν ἐνίων: Menecratis) παρὰ τῶι Πινδάρωι. (i. e. ‚itaque nihil valet ad Pind. locum interpretandum').

Similis est condicio scholii ad Hec. 123, quocum artissime cohaeret schol. ad Troad. 31:

schol. Troad. 31:

Ia Ἀθηναίων τε Θησεῖδαι πρόμοι:

ταῦτα ἔνιοι πρὸς χάριν Ἀθηναίων Εὐριπίδην λέγειν· ἀγαπητὸν γὰρ εἶναι τοῖς περὶ Δημοφῶντα Αἴθραν ἀναλαβεῖν, ἧς ἕνεκα αὐτούς φασιν εἰς Τροίαν ἐλθεῖν Μενεσθέως ἀφηγουμένου τῶν Ἀθηναίων:

Ib Ἀθηναίων τε Θησεῖδαι πρόμοι:

ἔνιοι ταῦτά φασι πρὸς χάριν εἰρῆσθαι· μηδὲν γὰρ εἰληφέναι τοὺς περὶ Ἀκάμαντα καὶ Δημοφῶντα ἐκ τῶν λαφύρων ἀλλὰ μόνην τὴν Αἴθραν, δι' ἣν καὶ ἀφίκοντο εἰς Ἴλιον Μενεσθέως ἡγουμένου.

II Λυσίμαχος δὲ τὸν τὴν Περσίδα πεποιηκότα φησὶ γράφειν οὕτως· Θησείδαις δ' ἔπορεν δῶρα κτλ. (= fr. VI).

schol. Hec. 123:

Ia ὄζω Ἀθηνῶν:

οἱ δὲ τοῦ Θησέως παῖδες, Ἀκάμας καὶ Δημοφῶν, οἳ ἦσαν κλάδοι τῶν Ἀθηναίων οἳ καὶ ἐστρατεύσαντο ἐπὶ Ἴλιον οὐχ ἡγούμενοί τινων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς Αἴθρας. ἕνεκεν γὰρ ταύτης ἐστρατευκέναι τούτους φασιν.

Ib τὼ Θησείδα δ' ὄζω Ἀθηνῶν:

τοὺς Θησέως παῖδας ἔνιοί φασι μὴ ἡγεμόνας στρατεύεσθαι ἐπὶ Ἴλιον μηδὲ τῆς συμμαχίας χάριν, ἀλλὰ ἀποληψομένους τὴν Αἴθραν· (διὸ καὶ τὸν Ὅμηρον λέγειν (B 552) τὸν Μενεσθέα ἡγεῖσθαι τῶν Ἀθηναίων).

II Διονύσιος γοῦν ὁ τὸν κύκλον ποιήσας φησὶν (IV 653)· 'Δημοφῶν δὲ ὁ Θησέως ἐδεῖτο αὐτοῖς δοῦναι Αἴθραν τὴν Πιτθέως τὴν τοῦ πατρὸς μητέρα ὅπως αὐτὴν κομίσωσιν οἴκαδε. Μενέλαος δὲ πρὸς Ἑλένην πέμπει Θαλθύβιον κελεύσας ἄγειν Αἴθραν. καὶ Ἑλένη δωρησαμένη Αἴθραν παντοδαπῶι κόσμωι ἀποστέλλει πρὸς Δημοφῶντα καὶ Ἀκάμαντα.'

Ἑλλάνικος δέ φησιν (fr. 75) αὐτοὺς ἐστρατευκέναι, ὅπως εἰ μὲν ἕλοιεν Ἴλιον λάφυρον αὐτὴν λάβοιεν, εἰ δὲ μὴ κἂν λυτρώσαιντο δώροις. φεύγειν δὲ αὐτοὺς διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι ἄρχεσθαι ὑπὸ Μενεσθέως· ἦσαν δὲ μετὰ τοῦ Ἐλεφήνορος τοῦ Χαλκώδοντος τοῦ Ἄβαντος ἐν Εὐβοίαι.

Utriusque scholii priore parte (Ia=Ib) vituperatur poeta Atheniensium adulator, nimirum a Didymo: iam schol. Troad. altera pars (II) versatur in defendendo poeta qui faciat cum Perside; contra schol. Hec. alteram partem Didymi esse obtrectatoris inde elucet quod narrationes praebentur (Homeri) Dionysii Hellanici ab Euripide discrepantes. Atqui ipsa per se et materies scholii ad. Hec. 113 et doctrina ad Nostos Lysimacheos viam monstrant, quos diserte nominat poetae defensor in schol. Troad.: itaque ne Didymus quidem quibus in poetam invehitur copiis eas ipse sibi undique collegit, sed plane ut poetae defensor a Lysimacho mutuatus est.

Tertius locus est schol. Andr. 898 (fr. IX): ubi quod Euripidi, qui unam Hermionam ab Helena partam narrat, opponuntur plurium liberorum testes ἄλλοι τινὲς et Κυπριακῶν ἱστοριῶν scriptor, item audire videor Didymum, qui ipse et brevi ante hunc locum (v. 885) Euripidis μυθοποιίαν acerbe castigat et de eadem re agit schol. Soph. Electr. 539 (fr. 1). Itaque cum Didymus, quae illis scholiis proponuntur Troicarum fabularum docta testimonia, ea non ipse congesserit sed e Nostis excerpserit, nihil iam, sicubi fabulae Troicae tractantur, impedit, quominus ad eum doctrinam mythographicam referamus.

Deinde quoniam scholia ad Sophoclis fabulas — exceptis scholl. ad Oed. Col. paucis quibusdam (cf. pag. 33) — imprimis Didymo debentur, etiam inde Lysimachea recuperabuntur (cf. schol. Soph. Trach. 354 = fr. XV schol. Hipp. 545). Denique obscurus quoque ille Phot. locus s. v. Σαμ. ὁ δῆμος ad Didymum (sc. ad λέξιν κωμικήν) redit: cf. Phot. Hes. s. v. Σαμιακὸς τρόπος, Hes. s. v. Σ. ὁ δ. Phot. Hes. Σάμαινα = Did. Chalcent. fr. ed. Schmidt. pag. 35 9. —

Praeter Didymum autem Euripidis obtrectatorem etiam defensorem volumina Lysimachea excerpsisse testatur non solum schol. Troad. 31 modo examinatum, sed etiam schol. ad. Andr. 10 (fr. VII). Aperte enim ibi proditur defensor verbis ..... φασὶν ὅτι <οὐ φιλεῖ (supplevi: οὐκ ἐβούλετο Schw.)> ὁ Εὐριπίδης Ξάνθωι προσέχειν περὶ τῶν Τρωικῶν μύθων κτλ..... Στησίχορον μὲν γὰρ ἱστορεῖν ... καὶ τὸν τὴν Περσίδα συντεταχότα ....· ὧι ἠκολουθηκέναι Εὐριπίδην.; neque minus elucet doctrinam eum prae se ferre Lysimacheam, praesertim cum statim sequantur testimonia ab eodem grammatico eruditionem ostentante annotata haece: εἰσί γε μὲν οἵ φασιν αὐτὸν καὶ πόλεις οἰκίσαι καὶ βασιλεῦσαι, ὧν τὰς δόξας Λυσίμαχος ἐν τῶι δευτέρωι τῶν Νόστων συγγράφει. Iam quaeritur a quo ille poetam defendat; neque vero unus qui initio schol. memoratur Lysanias (Eratosthenis magister libri περὶ ποιητῶν scriptor) hac in re Euripidi obtrectavit (Λυσανίας κατηγορεῖ

Εὐριπίδου κακῶς λέγων αὐτὸν ἐξειληφέναι κτλ.[1]); nam quae post Lysaniae notam leguntur: Ξάνθον δὲ τὸν τὰ Λυδιακὰ γράψαντα (reliqua exciderunt), ea et ipsa antiquitus ad obtrectationem poetae pertinuisse docet Xanthi fragmentum ab Apollodoro Atheniensi (ap. Strabon. XIV 680) traditum: ὁ μὲν γὰρ Ξάνθος ὁ Λυδὸς μετὰ τὰ Τρωικά φησιν ἐλθεῖν τοὺς Φρύγας ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἀριστερῶν τοῦ Πόντου, ἀγαγεῖν δ' αὐτοὺς Σκαμάνδριον ἐκ Βερεκύντων καὶ Ἀσκανίας. Unde supplementum scholii hoce fere recuperarim: Ξάνθον δὲ . . . . ⟨φασιν (nimirum Didymus aliive obtrectatores) ἱστορεῖν ὅτι οὐδόλως τεθνήκοι· ἀγαγεῖν γὰρ μετὰ τὰ Τρωικὰ τοὺς Φρύγας ἐκ τῆς Εὐρώπης· πρὸς ὃ λεκτέον εἶναί (extrema π. ὃ λ. ε. Kaibelius)⟩ φασιν ὅτι ⟨οὐ φιλεῖ⟩ ὁ Εὐρ. κτλ.....

Didymus igitur Lysaniae nota, quam libens arripuisse putandus est, apposita et ipse pro sua parte doctrina mythographica, quam vix aliunde nisi e Nostis repetierit, castigare poetam conatus est: eum repressit armis eisdem grammaticus alterius scholii partis auctor Euripidis defensor (πρὸς ὃ λεκτέον κτλ.). Itaque non aliter atque in scholiis duobus illis (sed artissime cohaerentibus) ad Troad. 31, Hec. 123 defensor et obtrectator rem gerunt in hoc uno ad Andr. 10.

Quodsi Euripidis mythopoeiam quae in Troicis fabulis versatur examinaturos et Didymum poetae obtrectatorem et eius defensores fabularum varietates non ipsos conquisivisse sed ex Nostis Lysimacheis sumpsisse admodum constat, facile suspicaberis scholiorum Euripideorum quibus historia fabularis sive Troica sive Thebana docte tractatur omnium utrumque genus — et scholia obtrectatorum et defensorum — refertum esse doctrina Lysimachea. Neque fallitur ea suspicio: nam in ipso eo scholio quo largae de Oedipode exhibentur copiae (e Theb. parad. ascitae) ad Phoen. 26 (= fr. XI) inter se pugnant grammatici ei duo, quorum sat multae in scholiis Phoen. exstant reliquiae, et obtrectator et defensor;[2]) quorum cum alter —

---

[1]) Easdem quas contra Euripidem Lysanias, Aristarchus contra τοὺς νεωτέρους protulit calumnias: schol. Ω 735 Ariston.: ὅτι ἐντεῦθεν κινηθέντες οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ ῥιπτόμενον κατὰ τοῦ τείχους ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰσάγουσι τὸν Ἀστυάνακτα; ubi Arist. imprimis spectare videtur Iliadis minoris versus a Tzetza ad Lyc. 1263 (cf. fr. 11) servatos; quos versus exemplar potius quam imitationem esse loci Homerici facile intellegitur.

[2]) Obtrectator cum homo sit ἐνστατικός (non ut in reliquarum fabularum scholiis κριτικός), duae hae classes hac in re non diversae sunt; itaque ex utrisque scholiis Lysimachea recuperanda sunt.

defensor — Lysimachum certe adierit, tota scholiorum ratio fert ut vel utrumque eius volumina excerpsisse credamus.

Idem de scholiis ad Orestem et ex argumento opinari licet et comprobatur scholiis ad vv. 1654, 1655: quorum alterum defensoris alterum obtrectatoris est, utrumque admodum cohaeret cum frr. III, IV.

Quae cum ita sint e scholiis Euripideis reliquias Lysimacheas sat amplas elici posse exspectandum est. Neque vero si quae scholia neutri generi nec defensoribus neque obtrectatoribus certa ratione vindicari poterunt, ea procul habere cogemur: nam aut exstincta esse scholiastarum incuria indicia rei aperta credere licebit, aut, si cui praeter duas eas classes videbuntur etiam alii exstitisse grammatici qui doctrinam fabularem ad Euripidis mythopoeiam sive eodem sive alio consilio adhiberent, nos eos quoque docta testimonia e tota fabularum memoria non ipsos congessisse sed compendiis usos esse sumere audebimus. Quo deducimur vel ipsis fragmentis quae scholl. ad Hec. 910, Hipp. 545 (frr. XVIII, XV) leguntur: quorum ut alterum — schol. Hec. — defensori tribuere licet propter Euripidis consensum diserte enotatum (ὧι συμπεφώνηκε κτλ), ita alterum non habet cui restituatur. —

Tertio loco nominandus est Theo. Ab eo enim fabularis doctrinae scholiis Apollonianis aspersae auctore gravissimo ascriptum videtur schol. ad Ap. I 558 = (fr. I.), quippe quod cum scholio ad IV 814 Theoneo (cf. Bethe q.D.m. 92 $_{116}$) admodum cohaereat. Eundem etiam ad Lycophronem interpretandum Nostos adhibuisse docet schol. ad Lyc. 347, cuius forma amplior praebetur a scholiasta ad Verg. Aen. II 211 (fr. XII). [1]

Theoni et aequalem fere et similem dixeris grammaticum illum doctum cuius ad Oed. Col. ὑπόμνημα praeter Didymi commentarium scholiis subest (cf. Wil. Eur. Her. I 156): iam is ipse quoque Lysimachi libris esse usus videtur. Primum enim quae ad vers. 56 legitur illius nota cum demonstret ab eo Apollodori περὶ

[1]) Non solum e scholiis Lycophroneis et antiquiores Vergilii interpretes (‚Dan.') et Servius (cf. ad aen. II 610 = schol. Lyc. 522 (fr. 86) hauserunt, sed etiam cum alia scholia (ut ad Eur. Orest. 1648 = ad aen. XI 268, ad Hesiod. Theog. 315 = ad aen. VI 575), tum compendia expilaverunt (Ap. bibl. pag. 64 sq. ∽ Diod. IV 26 = ad aen. IV 484). Itaque cum ad antiquos fabularum thesauros instaurandos etiam ea scholia esse usui videantur, si quae inde ad Nostos Thebanaque Paradoxa redundant breviter annotabimus. — Scholium vero ad Apollon. III 1178/1179 e Theb. parad. exscriptum Theoni deberi ut probabile est, ita certo demonstrari nequit.

θεῶν libros esse expilatos (unde Lysimachides περὶ τῶν Ἀθήνησι μηνῶν καὶ ἑορτῶν III 340 advocatus est), doctarum collectionum ope illum quoque nisum esse credemus. Deinde ex ipsius eius grammatici scholiis fluxisse fragm. Lys. versui 91 adiectum probabile est. Neque enim illud dirimi videtur posse ab alia nota ab eodem profecta, schol. ad. v. 388:

385 sq. ἤδη γὰρ ἔσχες ἐλπίδ᾽ ὡς ἐμοῦ θεοὺς
ὤραν τιν᾽ ἕξειν ὥστε σωθῆναί ποτε;
— ἔγωγε τοῖς νῦν γ᾽, ὦ πάτερ, μαντεύμασιν.
— ποίοισι τούτοις; τί δὲ τεθέσπισται, τέκνον;
— σὲ τοῖς ἐκεῖ ζητητὸν ἀνθρώποις ποτὲ
θανόντ᾽ ἔσεσθαι ζῶντά τ᾽ εὐσοίας χάριν.

ποίοισι τούτοις: οἱ ὑπομνηματισάμενοι γράφουσιν οὕτω· ‚χρησμὸς τοιοῦτος γέγονεν ὁποτέρωι ἂν πρόσθηται ὁ Οἰδίπους τοῦτον κρατεῖν καὶ χωρὶς καὶ κατὰ κοινὸν τοῖς Θηβαίοις, ὅτι ἔσται αὐτοῖς μεγάλων κακῶν αἴτιος ἐὰν μὴ θάψωσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χώρας᾽. ἐβουλόμην δ᾽ αὐτοὺς μαρτυρίωι χρήσασθαι ἢ συγγραφέων ἢ ποιητοῦ (sc. de illo oraculo, a Sophocle ipso efficto).

Itaque cum grammaticus ὑπομνήματος scriptor alios grammaticos oraculum illud, quod ad Oed. sepeliendum pertineat, testimonio sive poetarum sive scriptorum non probasse vel probare non potuisse contendat, ipsum quid de ea re historia fabularis proderet, circumspexisse sumemus: iam vero ad eam ipsam rem spectat fr. Lys. ascriptum ad v. 91, qui locus Sophocleus simillimus est ei quem supra enotavimus:

91 sq. ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον,
κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις,
ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν οἵ μ᾽ ἀπήλασαν,

cf. etiam schol. ad v. 92 quod eidem grammatico vindicandum est: ὁ ποιητὴς χαριζόμενος Ἀθηναίοις τοῦτό φησιν· ἐδόκουν γὰρ τότε Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι πρὸς ἀλλήλους διαφέρεσθαι.

Quae iam restant duo Lysimachi fragmenta, ea ad Ulixem pertinent. Atque alterum ab Eustathio e scholiis vetustis amplioribus ad π 118 asservatum (fr. XVI) duo ad se revocare videntur grammatici, neque utri vindicandum sit certo diiudicari potest, grammatico isti Aristarchi sectatori (cuius reliquias e scholiis Homericis enucleavit Ed. Schwartz Fleckeis. ann suppl. XII 422–438) an Porphyrio Paralipomenorum Homericorum scriptori (Schwartz l. l. 405–410, Schrader Hermae XIV 231 sq.). Uterque enim

testimoniis de Ulixis genere familia vita doctis scholia Homerica refersit (cf. scholl. grammatici Aristarchei ad Ψ 783 T, δ 343; Porphyrii ad κ 6, μ 217 et q. s r. (fr. 31), ο 16); uterque ut de aliis rebus ita de hac non ipsius doctrina utitur, sed compendia docta expilat (scholl. Aristarchei ad Ξ 404 ∽ scholl. Soph. Aiac. 833, Lyc. 455; Porphyrii ad Γ 314 ∽ schol. Lyc. 265; adde quod Apollodori π. θεῶν frustum praeclarum — fr. 10 — Porphyrio debetur Stob. Ecl. Phys. I 50 [p. 307 M.]: nonne alteriutri schol. π 118 tribuere cogimur? Confirmatur res inde quod utriusque alia quoque scholia cum Lysimachi frustis cohaerent: Aristarchei scholl. ad Ψ 679 T (fr. 18) cum fr. Lysim. II, Ω 735 (fr. 19) cum fr. VII, δ 4 (fr. 2) cum fr. III/IV; Porphyrii schol. ad Π 175 T (fr. 92) cum fr. I. Itaque utricunque fr. XVI acceptum referre malueris, ab utroque Lysimachi reliquias recuperare debebis.

Neque vero aliter ac sectatorem rem gessisse Aristarchi adversarium, cuius pauca frusta Schwartzius (l. s. 434 sq.) investigavit, probabilis est suspicio; quam fulciri scholio ad δ 797 (fr. 32), testimoniorum de Penelopae sorore pleno, arbitror.

Denique in quaestionibus illis Homericis quae a Porphyrio non quidem profectae sunt sed minime ab illius studiis Homericis alienae (Schw. l. l. 410—22) [1]' inesse Lysimachea exspectare licet.

Ultimo loco de fragmento ab Athen. IV 158 d servato pauca sunt annotanda. Quod ipsum e Lysimachi opere excerpsisse Athenaeum inde improbabile est quod et post et ante eum locum (156 f, 158 a—d, 159 e f, 160 b c) de voce φακῇ, quae ex Ἰθάκῃ corrupta etiam in Lys. fr. occurrit, testimonia docta undique collecta enumerantur: quam collectionem totam et integram hausisse videtur ex uno opere sive grammatici cuiuspiam sive lexicographi; neque quodnam excerpserit exploratum habeo. De rebus autem huic similibus qui eodem libro advocantur docti grammatici, Didymus (139 e sq.: κοπίς) atque Seleucus (155 e: ἀγχόνη = fr. 80 Müller (de Seleuco Homerico, diss. Gott. 1890] 172 d: πέμματα = fr. 65 Müll.), eorum alter Lysimachi volumina vel saepissime expilavit; alterum, cui quidem IV 158 d tribuendum esse magis crediderim, ipsum quoque ea adhibuisse propter totam indolem illius doctrinamque prorsus est credibile.

Hi fere sunt quos Lysimachi volumina manibus trivisse ex ipsis fragmentis cognoscatur. Qui grammatici quoniam non ad idem omnes

---

[1]) Schwartzii commentationis (cui nonnulla addi possunt) singulos locos in fragmentorum collectione non notabimus.

certumque quoddam genus pertinent, sumendum est corpora illa duo Lysimachea, et id quo Troicarum et id quo Thebanarum fabularum discrepantiae continebantur, omnino praecipuum habuisse locum cum inter omnes thesauros tum vel inter ipsos eos qui easdem comprehandebant materias.

Caput tertium.

Proponuntur Lysimachi et Θηβαικῶν παραδόξων συναγωγῆς et Νόστων reliquiae.

Iam cum Lysimacheae doctrinae reliquias ab eius expilatoribus modo indicatis recuperare et possimus et debeamus, primum quidem ea ratione procedendum esse arbitramur, ut certa quaedam quae ad Lysimachum aliud alia via quasi ultro redeant scholia proponamus eaque secundum grammaticos eorum auctores digesta. Quo modo cum quaestionis huius fundamentum opportune ampliari corroborarique videatur, testimonia argumenti vinculo conexa divelli nunc patimur.

I.

Atque descendere expedit ab eis frustis quae a pluribus testibus subministrantur ad ea quae unius alteriusve auctoritati credenda sunt [1]).

---

[1]) Singuli grammatici notabuntur sic:
Di(dymus),
d(efensor),
o(btrectator),
Th(eo),
ὑπ(όμνημα, ad) *S*(oph.) *O*(ed.) *C*(ol.),
A(ristarchi) *s*(ectator), *A*(ristarchi) *a*(dversarius),
P(orphyrii) *p*(aralipomena),
q(uaestiones) *h*(omericae): scholia Euripidea, quorum nunc latet origo (pag. 32), breviter indicabimus: ‚aut *d* aut *o*'.

1 De Helenae progenie e Menelao vel e Paride concepta (cf. fr. IX):

schol. Soph. Electr. 539 *(Di)*: πότερον ἐκείνωι παῖδες: λαμβάνονταί τινες τοῦ ποιητοῦ ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν, ἐπεὶ ἐκεῖνος (δ 14) μίαν γεγονέναι τῶι Μενελάωι τὴν Ἑρμιόνην φησίν, οὗτος δὲ διπλοῦς ὁμομητρίους φησὶν αὐτῶι γεγονέναι· ὁμοίως (corr.: ὅμως trad.) οὐ συμφωνεῖ αὐτῶι (sc. Homero) Ἡσίοδος (fr. 122). ‚ἣ τέκεθ' Ἑρμιόνην δουρικλειτῶι Μενελάωι, ὁπλότατον δ' ἔτεκεν Νικόστρατον, ὄζον Ἄρηος'.

schol. Theocr. XVIII 51 *(Th)*: Μενελάου δὲ καὶ Ἑλένης ἀναγράφονται παῖδες Σωσιφάνει (fr. 5: N. 820) Νικόστρατος καὶ Αἰθιόλας (ΙΟΛΜΟϹ trad.: restit. Valck. e schol. Γ 175: vid. infr.), οἳ δὲ Θρόνιον, θυγατέρες δὲ Μελίτη καὶ Ἑρμιόνη.

schol. δ 11 *(As)*: τηλύγετος Μεγαπένθης: οἱ δὲ νεώτεροι Ἑλένης μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου Κόρυθον (Hellanicus et Cephalo: Parth. XXXIV) ἢ Ἕλενον, ἐκ δὲ Μενελάου Νικόστρατον γενεαλογοῦσι [1]).

Quibus scholiis apte annectitur schol. Γ 175 A B, quod a *Porphyrio* quidem abiudicavit Schrader (Porphyr. 302, Herm. XIV 239), sed a reliquis de Helena scholiis nemo separabit): ..... Ἑλένης τε καὶ Μενελάου ἱστορεῖ Ἀρίαιθος (IV 670) παῖδα Μαράφιον, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μαραφίων γένος ἐν Πέρσαις. ὡς δὲ Κιναίθων (fr. 3) Νικόστρατον, παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις Ἑλένης δύο παῖδες τιμῶνται Νικόστρατος καὶ Αἰθιόλας.

schol. Γ 40 A + Eust. (aut *As* aut *Pp*): ἄγονός τ' ἔμεναι: Διονύσιός φησιν ὁ Σκυτοβραχίων (fr. 11) Δάρδανον ἀπὸ Ἑλένης καὶ Πάριδος γενέσθαι + ὅς, φασί, καὶ προφέρει μετὰ τὸ ‚ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι' στίχον τοῦτον· ‚μηδέ τι γούνασιν οἷσιν ἐφέσσασθαι φίλον υἱὸν Δάρδανον' [2]).

---

[1]) Aut huic scholio aut ipsi fr. Lysim. assuere licebit schol. Tzetz. ad Lyc. 851 (II 837/38 M): Ἄλλοι δέ φασι καὶ Νικόστρατον καὶ Ἑρμιόνην τεκεῖν ἐκ Μενελάου· ἐκ δὲ Ἀλεξάνδρου οἱ πλείους φασὶ τέτταρας τετοκέναι Βούνικον Κόρυθον Ἄγανον καὶ Ἰδαῖον.

[2]) Post Δᾰ́ρδᾰνŏν aut exciderunt quinque pedes (v. ad fr. 2), aut D. versui 41 καί κε τὸ βουλοίμην κτλ. (nescimus qua mutatione usus) vocem Δάρδανον inculcasse putandus est. Versus vero iste μηδέ τι γούνασιν οἷσιν κτλ. e I 455 huc translatus eis adnumerandus est ubi ὅς pro σός usurpatur, quos enumeravit Brugmann, Ein Probl. d. hom. Textcrit. pag. 117/118. — Deinde Lysimachum Apollodori fere Athen. fuisse aequalem ut supra suspicati sumus, ita iam confirmatur Scytobrachionis

De Neoptolemo, Hermionae marito, de eo, interfecto 2
(cf. fr. III/IV):

Schol. Eur. Andr. 1240 *(Di)*: θάψον πορεύσας: ὅτι μὲν ἐν Δελφοῖς ὁ Νεοπτόλεμος τέθαπται καὶ Φερεκύδης (fr. 98 a: IV 639) ἱστορεῖ· ὅτι δὲ νεκρὸς ἐλθὼν εἰς Φθίαν πάλιν εἰς Δελφοὺς ἐπέμφθη διέψευσται.

schol. Pind. Nem. VII 62 *(Di)*: ἔλασεν ἀντιτυχόντ' ἀνὴρ μαχαίραι: ..... ἄλλως. Ἀσκληπιάδης[1]) διὰ τῶν τραγωιδουμένων (fr. 9) φησὶν οὕτω· ‚Περὶ μὲν οὖν τοῦ θανάτου σχεδὸν ἅπαντες οἱ ποιηταὶ συμφωνοῦσι, τελευτῆσαι μὲν αὐτὸν ὑπὸ Μαχαιρέως, ταφῆναι δὲ τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τὸν οὐδὸν τοῦ νεώ, μετὰ δὲ ταῦτα Μενέλαον ἐλθόντα ἀνελεῖν καὶ τὸν τάφον ποιῆσαι ἐν τῶι τεμένει'. τὸν Μαχαιρέα φησὶν (ὁ Ἀσκλ.) υἱὸν εἶναι Δαίτα.

schol. Andr. 53 (aut *o* aut *d*): ἄλλως: ᾔτησε Φοῖβον: Φερεκύδης (cf. fr 98) ὑπὸ Μαχαιρέως φησὶ τὸν Νεοπτόλεμον ἀνῃρῆσθαι· οἳ δὲ ὑπὸ Ορέστου, ὡς Εὐριπίδης[2]) καὶ † ΟΡ

---

mentione; quem etiam in fabularum Argonauticarum compendio doctissimo Lysimachique libris satis simili occurrere moneo (ex. gr. schol. Ap. Rh. I 1289).

Cum locis supra indicatis cohaerere probabile est schol. δ 12 (de Megapenthis Menelai nothi matre): αὕτη, ὡς μὲν Ἀλεξίων Τειρίς, ὡς δὲ ἔνιοι Τηρίς, θυγάτηρ Ζευξίππης, ὡς δὲ ὁ τῶν Νόστων (fr. 2) ποιητὴς Γέτις. Iam Alexio si dicitur Didymi epitomator (Schmidt pag. 378), et eius nomine scriptoris poetaeve, qui Τειρίδα Megapenthis matrem prodiderat, nomen pulsum videtur et per Didymum referre scholium ad Nostos licet; sin fabulator quidam ignobilis significatur, aut per *As* aut per *Pp* testimonia ea item vindicanda sunt Lysimacho.

[1]) Saepius scholiorum complurium cohaerentia et continuitate ad Lysimachum revocare cogemur testimonia quae grammaticis ipsis per se sane vindicari possunt (Asclepiadis Tragilensis, poetarum tragicorum, Homeri, Hesiodi, aliorum). Quod hoc loco praemonuisse satis habeo; neque vero periculum est ne cui notitiam eorum scriptorum omnino ab illis grammaticis abiudicaturus esse videar. Conferas etiam ad schol. Lyc. 163 = fr. 97.

[2]) Quod apud Euripidem necari Neoptolemum ab Oreste scholium prodit, aut neglegentius intellectos esse versus Andr. 1115 sq. ‚ὧν Κλυτ. τόκος εἷς ἦν ἁπάντων τῶνδε μηχανορράφος' (cf. vrs. 1149 sq. Ἀχιλλέως παῖς πίτνει Δελφοῦ πρὸς ἀνδρὸς), aut scholium breviatum corruptumque esse vel etiam confusum dixeris: iam vero Orestem fuisse Neoptolemi necatorem probabile est in Hermiona Sophoclea (a Lysimacho excitata schol. δ 4).

Saepe vero scholiastas sententiis scriptorum poetarumque a Lysimacho allatis parum pepercisse videmus: decurtata enim sunt scholl.

ΘΑΙΑC καὶ Ξεναγόρας (fr. ined.)· οἱ δὲ ὑπὸ Φιλοξενίδα, ὡς Σουίδας (item)· ἄλλοι δὲ ὑπὸ Μενελάου, ἐπεὶ ὑποσχόμενος ἐν Ἰλίωι τὴν Ἑρμιόνην δώσειν αὐτῶι αὖθις ἐβούλετο δοῦναι Ὀρέστηι.

schol. Eur. Orest. 1654—57 (et *o* et *d*):

(a) (Ὀρέστα,) γῆμαι πέπρωταί σ' Ἑρμίονην, (b) ὃς δ' οἴεται
Νεοπτόλεμος γαμεῖν νιν οὐ γαμεῖ ποτε.
(c) θανεῖν γὰρ αὐτῶι μοῖρα Δελφικῶι ξίφει,
δίκας Ἀχίλλεως πατρὸς ἐξαιτοῦντά με:

(ad a) παρὰ Φερεκύδους τοῦτο ἔλαβεν ὁ Εὐριπίδης· ἐπεὶ Νεοπτολέμωι αὐτὴν συνώικισε καὶ ἀπέθανε, τῶν δὲ γίνεται Τισαμενός[1]).

(ad b) ὁ μέντοι Εὐριπίδης νῦν οὐδόλως φησὶ γῆμαι τὸν Νεοπτόλεμον τὴν Ἑρμιόνην (sed in Andr.!).

οὐκ ἐγάμησεν αὐτὴν κατὰ τοῦτο ὅτι τέκνα οὐκ ἔσχεν ἀπ' αὐτοῦ.

(ad c) καὶ ὁ μὲν Εὐριπίδης διὰ τοῦτο ἀνῃρῆσθαί φησι τὸν Νεοπτόλεμον ὑπὸ τῶν Δελφῶν ὅτι παρεγένετο εἰς Δελφοὺς δίκας ἀπαιτήσων κτλ (cf. vv. Eur.). Φερεκύδης δέ φησι περὶ παίδων χρώμενον Νεοπτόλεμον ἀναιρεθῆναι, γράφων οὕτως· (fr. 98) ‚ἐπεὶ Νεοπτόλεμος Ἑρμιόνην γαμεῖ τὴν Μενέλεω, κατέρχεται εἰς Δελφοὺς περὶ παίδων χρησόμενος. οὐ γὰρ αὐτῶι ἐγένοντο ἐξ Ἑρμιόνης. καὶ ὡς ὁρᾶι κατὰ τὸ χρηστήριον κρέα διαρπάζοντας τοὺς Δελφοὺς, ἀφαιρεῖται τὰ κρέα αὐτοὺς, αὐτὸν δὲ κτείνει Μαχαιρεὺς ὁ τούτων ἱερεύς. καὶ αὐτὸν κατορύσσει ὑπὸ τὸν οὐδὸν τοῦ νεώι.'

ταῦτα (sc. quae Apollo 1654—57 de Hermionae nuptiis exponit) γενεαλογεῖ καὶ Σοφοκλῆς (in Hermiona: vid. infr.)

schol. δ 4 *(As)*: ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος: Σοφοκλῆς ἐν Ἑρμιόνηι (N. 176) φησὶν ἔτι ἐν Τροίαι τυγχάνοντος Μενελάου ἐκδοθῆναι τὴν Ἑρμιόνην ὑπὸ Τυνδάρεω τῶι Ὀρέστηι· κατὰ δὲ

Γ 40 = fr. 1, Phon. 50 = fr. 6, Lyc. 455 = fr. 57, Androm. 277 = fr. 90,e Lyc. 529 = fr. 59, Soph. Oed. Col. 1375 = fr. 48, Φ 444 = fr. 86, Ο 333 = fr. 106ᵃ, interpolata scholl. Pind Nem. VI 85 (Leschis nomen) = fr. 20, Aristoph. Lys. 155 = fr. 35 (idem), Andr. 14 = fr. 11 (idem). Λ 515 (Arctini nomen) = fr. 68; cf. etiam schol. SOR 733 = fr. 41: fabularum diversae formae confusae: scholl. Ar. Lys. 155 (v. s.), Hec. 3 = fr. 88, Π 718 = ibid., Π 175 = fr. 92, Lyc. 163 = fr. 97: cfr. etiam ad fr. 19. —

[1]) Verba Pherecydis esse videntur, e loco cum fr. 98 (ad c) cohaerenti decerpta et sic fere reficienda: ‚ἐπεὶ Νεοπτόλεμος ἀπέθανε, Ὀρέστηι αὐτὴν συνώικισε (sc. ὁ Τυνδαρ.), τῶν δὲ γίνεται Τεισαμενός'.

ὑπόσχεσιν ἥκοντος Νεοπτολέμου ἀφαιρεθῆναι τὸν Ὀρέστην ταύτην· πάλιν δὲ αὐτῆι συνοικῆσαι τὸν Ὀρέστην Νεοπτολέμου ἀναιρεθέντος ὑπὸ † Τυνδάρεω (Ὀρέστου Wagner Ap. bibl. ep. Vatic. pag. 274), καὶ τότε τὸν Τισαμενὸν γεννῆσαι[1]).

de Achillis matre, pueritia, educatione (cf. fr. I): 3

schol. Apoll. Rhod. IV. 816 *(Th)*: ἠδ' αὐτῶι Πηλῆι: ὁ τὸν Αἰγίμιον ποιήσας (fr. 2) ἐν δευτέρωι φησὶν ὅτι Θέτις εἰς λέβητα ὕδατος ἔβαλλεν τοὺς ἐκ Πηλέως γεννωμένους, γνῶναι βουλομένη εἰ θνητοί εἰσιν, ἕτεροι δὲ εἰς πῦρ, (ὡς Ἀπολλώνιός φησι)· καὶ δὴ πολλῶν διαφθαρέντων ἀγανακτῆσαι τὸν Πηλέα καὶ κωλῦσαι τὸν Ἀχιλλέα ἐμβληθῆναι εἰς λέβητα. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς (fr. 155) φησιν ὑπὸ Πηλέως λοιδορηθεῖσαν τὴν Θέτιν καταλιπεῖν αὐτόν. Στάφυλος δὲ ἐν τρίτωι τῶν περὶ Θεσσαλίαν (fr. 2) φησὶ Χείρωνα σοφὸν ὄντα καὶ ἀστρονομίας ἔμπειρον βουλόμενον τὸν Πηλέα ἔνδοξον ποιῆσαι μεταπέμψαι Φιλομήλαν τὴν Ἄκτορος θυγατέρα τοῦ Μυρμιδόνος καὶ λόγους διασπεῖραι, ὅτι μέλλει γαμεῖν τὴν Θέτιν ὁ Πηλεὺς Διὸς διδόντος αὐτῶι, οἱ δὲ θεοὶ μετ' ὄμβρου καὶ χειμῶνος ἥξουσιν. ταῦτα φημίσας παρετήρει τὸν χρόνον ἐν ὧι ὕδατα πολλὰ καὶ πνεύματα ἐξαίσια καὶ δίδωσι Πηλεῖ Φιλομήλαν, καὶ οὕτως ἐπεκράτησεν ἡ φήμη[2]).

ibid. I 554 *(Th)*: πολιῆι δ' ἐπὶ κύματος ἀγῆι: (τῶι αἰγιαλῶι, ἔνθα τὰ κύματα περιάγνυται). Σουίδας δὲ ἐν Θεσσαλικοῖς (fr. 1) φησιν Ἰξίονος υἱὸν εἶναι Χείρωνα. ὁ δὲ τὴν Γιγαντομαχίαν ποιήσας (Kink. 8) φησὶν ὅτι Κρόνος μεταμορφωθεὶς εἰς ἵππον ἐμίγη Φιλύραι τῆι Ὠκεανοῦ διόπερ καὶ ἱπποκένταυρος ἐγεννήθη ὁ Χείρων. τούτου δὲ γυνὴ Χαρικλώ.

ibid. II 1231 *(Th)*: Φιλυρίδα νῆσον: (τὴν τῶν Φιλύρων φησί. λέγει δὲ Ἀπολλώνιος ἀπὸ Φιλύρας τῆς Ὠκεανοῦ κατοικούσης περὶ τοὺς τόπους τούτους· Κρόνου δὲ μιγνυμένου κτλ = Ap. II 1231—41). Φερεκύδης (fr. 2) φησὶν ὅτι Κρόνος ἀπεικασθεὶς ἵππωι ἐμίγη τῆι Φιλύραι τῆι Ὠκεανοῦ καὶ διὰ τοῦτο διφυὴς ὁ

---

[1]) Cohaeret cum omnibus his locis schol. Serv. Dan. ad Aen. III 330 ubi duae enumerantur fabulae, altera Philocleae Theognideaeque a Lysimacho memoratis (fr. IV) similis, altera Sophocleae.

[2]) Aut Daimachi (= Lysim. fr. 1) aut Staphyli sententiam exprimit nescio unde hauriens Eust. ad B 684 Ἄκτωρ... ὁ Μυρμιδόνος... τῶι Πηλεῖ τὴν θυγατέρα Πολυμήλαν (Φιλομήλαν fr. L.) δίδωσι καὶ τὴν βασιλείαν, ὧι καὶ γίνεται θυγάτηρ μὲν Πολυδώρα υἱός δὲ Ἀχιλλεύς. — Memorare licebit schol. Ψ 142 A ubi Peleus Achillis crines Sperchio flumini vovisse narratur: ἡ ἱστ. π. τοῖς Ἀργολικοῖς συγγραφεῦσιν.

Χείρων. Σουίδας δὲ ἐν ᾱ Θεσσαλικῶν (fr. 1) τὸν Χείρωνα Ἰξίονος εἶναι παῖδά φησιν, ἀδελφὸν δὲ Πειρίθου.

schol. Pind. Nem. III 82 *(Di)*: Σώματα δὲ παρὰ Κρονίδαν Κένταυρον: ἐκ Κρόνου γὰρ καὶ Φιλύρας ὡς καὶ Ἀπολλώνιος ἐν τῶι δευτέρωι (1231 sq.) μαρτυρεῖ.

Pyth. IV 181 *(Di)*: ἄντροθε γὰρ νέομαι: καὶ Φιλύρα μὲν μήτηρ Χείρωνος ἦν, ἡ δὲ Χαρικλὼ γυνὴ θυγάτηρ Ἀπόλλωνος, ἢ ὥς τινες Πέρσου ἢ Ὠκεανοῦ, ἐξ ἧς καὶ Χείρωνος Κάρυστος. ὁ δὲ Ἡσίοδος (fr. 108) Ναΐδα φησὶ τὸν Χείρωνα γῆμαι.

schol. Δ 219 A (*Pp* ut videtur): Χείρων εἷς τῶν Κενταύρων εὑρέτης ἰατρικῆς καὶ λυρικῆς, υἱὸς Κρόνου καὶ Φιλύρας, ἢ ὡς ἔνιοι Ποσειδῶνος.

4 de Ulixis genere (cf. fr. V, XVI):

schol. Soph. Aiac. 190 *(Di)*: Σισυφιδᾶν: (γράφε Σισυφίδα). (I) λέγεται δὲ ἡ Ἀντίκλεια ἀποστελλομένη ἀπὸ Ἀρκαδίας ἐπὶ Ἰθάκην πρὸς Λαέρτην ἐπὶ γάμον κατὰ τὴν ὁδὸν Σισύφωι συνελθεῖν ἐξ οὗ ἦν φύσει Ὀδυσσεύς· (II) ὁ δὲ Σίσυφος Κορίνθου βασιλεὺς πανοῦργος ἀνήρ, περὶ οὗ φησιν Ὅμηρος (Ζ 153), ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν, ὅστις ὑπὸ τοὺς ὄνυχας καὶ τὰς ὁπλὰς τῶν ζώιων ἑαυτοῦ μονογράμματον ἔγραψεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Αὐτόλυκος δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ (τ 395) ἐκέκαστο κλεπτοσύνηι θ' ὅρκωι τε' καὶ αὐτὰ τὰ κλεπτόμενα παρ' αὐτοῦ τὴν μορφὴν ἤλλασσεν· κλέψας οὖν καὶ Σισύφου θρέμματα καὶ μεταβαλὼν ὅμως οὐκ ἔλαθε τὸν Σίσυφον· ἐπέγνω γὰρ αὐτὰ διὰ τῶν μονογραμμάτων· ἐπὶ τούτοις δὲ ἐξευμενιζόμενος τὸν Σίσυφον ἐξένισεν αὐτὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἀντίκλειαν συγκατέκλινεν αὐτῶι καὶ ἔγκυον ἐξ αὐτοῦ γενομένην τὴν παῖδα συνώικισε Λαέρτηι, δι' ὃ Σισύφου ὁ Ὀδυσσεύς· (III) τὸν δὲ Ὀδυσσέα Σισύφου συνήθως φησὶ Σοφοκλῆς· καὶ ἐν Συνδείπνωι (fr. 142)·

ὦ πάντα πράσσων, ὡς ὁ Σίσυφος πολὺς
ἔνδηλος ἐν σοὶ πάντα χὤ μητρὸς πατήρ,

καὶ Αἰσχύλος ἐν Ὅπλων κρίσει (fr. 175)·

Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος,
τῆς σῆς λέγω σοι μητρὸς ἥ σ' ἐγείνατο,

καὶ Εὐριπίδης ἐν Κύκλωπι (vv. 102—4)·

χαῖρ' ὦ ξέν'· ὅστις δ' εἶ φράσον πάτραν τε σήν.
Ἴθακος Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλλήνων ἄναξ.
οἶδ' ἄνδρα, κρόταλον δριμύ, Σισύφου γένος.

Ubi quae altero loco (II) exstat fabula, eam pro Hesiodea habuerim (fr. 136); neque enim suspicione caret supscriptio scholii τ 432,

ubi eiusdem fabulae vilis particula prostat, ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδηι (fr. 63).

schol. Lyc. 344 *(Th)*: τῆς Σισυφείας: κατά τινας ὁ Ὀδυσσεὺς υἱὸς Σισύφου ἐστίν· φασὶ γὰρ πρῶτον τὴν Ἀντίκλειαν ὑπὸ Σισύφου διακορηθῆναι καὶ ἔγκυον γενέσθαι τὸν Ὀδυσσέα[1]) καί εἶθ' οὕτως συνοικῆσαι τῶι Λαέρτηι.

de loco natali:

ibid. 786 *(Th)*: ὃν Βομβυλείας κλιτὺς:..... λέγει οὖν, ὅντινα ἡμῖν ἡ Βοιωτία κακὸν ἀνέθρεψε· λέγει δὲ τὸν Ὀδυσσέα· ἐν γὰρ Βοιωτίαι ἡ Ἀντίκλεια τὸν Ὀδυσσέα ἐγέννησεν.

Ubi Istri (fr. 52: = Plut. q. Graec. 43) sententiam praeberi docet schol. Ψ 783 T *(As)*: μήτηρ ὣς Ὀδυσσῆι:... ὁ δὲ Ἴστρος ἐκτεθῆναι ὑπὸ Ἀντικλείας Ὀδυσσέα φησὶν ἐν Ἀλαλκομενοῖς τῆς Βοιωτίας ἥ ἐστιν ἱερὰ Ἀθηνᾶς.

de nomine:

schol. α 75 (aut *As* aut *Pp*): Ὅμηρος μὲν ἐτυμολογῶν τὸν Ὀδυσσέα πεποίηκε τὸν Αὐτόλυκον λέγοντα ‚πολλοῖσιν γὰρ ἐγὼ δὴ ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω' (τ 407), Σιληνὸς δὲ ὁ Χῖος (III 100) ἐν δευτέρωι μυθικῶν ἱστοριῶν (ἔστι δὲ δύο βιβλία) Ἀντίκλειάν φησι τὴν Ὀδυσσέως μητέρα ἐγκύμονα ὁδεύουσαν παρὰ τὸ Νήριτον, ὅπερ ἐστὶ τῆς Ἰθάκης ὄρος, ὕσαντος πολὺ τοῦ Διὸς ὑπὸ ἀγωνίας καὶ φόβου καταπεσοῦσαν τὸν Ὀδυσσέα ἀποτεκεῖν καὶ διὰ τοῦτο ταύτης τῆς ὀνομασίας τυχεῖν ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὁδὸν ὗσεν ὁ Ζεύς (idem apud Eust. ad τ 407).

de Spartis (cf. fr. VIII): 5

schol. Pind. Isthm. VII 13 *(Di)*: ἢ Σπαρτῶν ἀκαμαντολογχᾶν: τῶν κατὰ τὰς Θήβας ἀναδοθέντων ἐκ τῶν δρακοντείων ὀδόντων, ὧν καὶ Εὐριπίδης (Phoen. 674) μέμνηται. ἢ Σπαρτῶν φησι τῶν ἄγαν πολεμικῶν. ὁ γὰρ Φερεκύδης (fr. 44 = fr. Lys.) διττά φησιν εἶναι Σπαρτῶν γένη· τὸν γὰρ Ἄρη καὶ τὴν Ἀθηνᾶν τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ὀδόντων Κάδμωι δοῦναι τοὺς δὲ ἡμίσεις Αἰήτηι. Ἀνδροτίων δέ (fr. 28) φησι φυγόντα ἐκ τῆς Φοινίκης τὸν Κάδμον μετὰ ἱκανῶν σποράδων[2]) κατελθεῖν εἰς Θήβας, ὅθεν διὰ τὸ συμμιγὲς καὶ σποράδην εἶναι Σπαρτοὶ ἐκλήθησαν. ‚οἱ δὲ Θηβαῖοι τὰ περὶ αὐτῶν ψευδῶς ἐτερατούργησαν.'

---

[1]) Aut τοῦ Ὀδυσσέως scribendum aut scholium supplendum esse censet Kaibelius sic fere: καὶ ἔγκυον γενομένην ⟨κατὰ τὴν ὁδὸν ἀποτεκεῖν⟩ τὸν Ὀδυσσέα: cf. scholl. Soph. Aiac 190 (I), Ψ 783 (Istri fr. 52), α 75.

[2]) στρατιωτῶν scribendum esse vidit Kaibelius.

scholl. ad Eur. Phoen. 670 duo (aut *d* aut *o*):

a) ἔνθεν ἐξανῆκε γᾶ: ἔνθεν, ἐκ τῶν ὀδόντων, ἐξεκύησεν ἡ Γῆ ὁπλοφόρους ἄνδρας. εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ ἐξ αὐτῶν ὑπολειφθέντες· Πέλωρ Ἐχίων Οὐδαῖος Χθόνιος Ὑπερήνωρ (cf. Pherec. fr. 44), κατὰ δὲ Τιμαγόραν (IV 520) καὶ Κρέων ἀφ' οὗ γέγονε... («suppleas ὁ ἕτερος Κρέων talia» Schwartz cf. schol. 941. 942)[1].

b) ἄλλως: ὁ μὲν Στησίχορος ἐν Εὐρωπείαι (fr. 15) τὴν Ἀθηνᾶν ἐσπαρκέναι τοὺς ὀδόντας φησιν· ὁ δὲ Ἀνδροτίων (fr. 29 = 28) Σπαρτοὺς αὐτούς φησι διὰ τὸ ἀκολουθήσαντας αὐτοὺς ἐκ Φοινίκης Κάδμωι σποράδην οἰκῆσαι. Ἀμφίλοχος δὲ (IV 300) διὰ τὸ ἐπεσπάρθαι τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Θήβαις. Διονύσιος δὲ (cyclogr. fr. 2 = Hippias, Atrometus fr. VIII) ἔθνος Βοιωτίας φησὶν αὐτούς. ἔνιοι δὲ παῖδας Κάδμου αὐτούς φασιν ἐκ διαφόρων γυναικῶν πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας.

6 de Sphinge (cf. fr. XI):

scholl. Eur. Phoen. 45 duo (aut *d* aut *o*): ὡς δ' ἐπεζάρει:... a) ζάρος ὄρνεόν ἐστιν ἁρπακτικόν. τὴν δὲ Σφίγγα οἱ μὲν[2]) ἔχειν πρόσωπον μὲν παρθένου στῆθος δὲ καὶ πόδας λέοντος πτερὰ δὲ ὄρνιθος· Σωκράτης δὲ (fr. 13) ἐγχωρίαν αὐτὴν χρησμολόγον φησὶ δύσγνωστα μαντευομένην, ἅπερ ἀγνοοῦντες οἱ Θηβαῖοι καὶ ἐναντίως αὐτοῖς χρώμενοι ἀπώλοντο. Ἀσκληπιάδης δὲ (fr. 21) λέγει τοὺς Θηβαίους εἰς ἐκκλησίαν καθ' ἑκάστην ἀθροίζεσθαι διὰ τὸ δυσαίνιγμα[3]) τῆς Σφιγγός· λόγιον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἀπαλλαγήσεσθαι τῶν κακῶν πρὶν ἂν τοὺς τῆς Σφιγγὸς λύσειαν χρησμούς· ὁπότε δὲ μὴ συνίοιεν, ἁρπάζειν αὐτὴν ὅντινα ἂν βούλοιτο τῶν πολιτῶν. b) ἐπέκειτο κακοποιοῦσα. ἁρπασθῆναι δέ φασιν ὑπ' αὐτῆς Αἵμονα τὸν Κρέοντος παῖδα. τινὲς δέ φασιν ὅτι μία τῶν σὺν ταῖς Κάδμου θυγατράσι μανεισῶν μετεβλήθη εἰς τὸ ζῶιον τὴν Σφίγγα.

Ubi quisnam primum teneat locum (ἁρπασθῆναι δέ φασιν), patet e scholio artissime et cum a) et cum b) cohaerenti

ad 1760 (cod. Mon. 560): οἱ τὴν Οἰδιποδίαν γράφοντες (fr. 2) [οὐδεὶς οὕτω φησὶ περὶ τῆς Σφιγγὸς]·

---

[1]) Quae ad v. 942 ut ex Aeschylea fabula leguntur (N. 110), cum locus non planus sit, abicienda sunt.

[2]) = Ascl. Trag. fr. 21, cf. Robert d. Ap. bibl. 72 sq.: resecasse videtur grammaticus hanc ab integro fragmento particulam quoniam cum ipsa interpretatione (ζ. ὄρνεον ἁρπ. = ... πτερὰ ὄρνιθος) cohaeret.

[3]) διὰ τὸ λῦσ<αι μὴ δύνασθαι τὸ> αἴνιγμα coni. Kaibel.

ἀλλ' ἔτι κάλλιστόν τε καὶ ἱμεροέστατον ἄλλων
παῖδα φίλον Κρείοντος ἀμύμονος Αἵμονα δῖον.

καί φασιν ὅτι οὐκ ἦν θηρίον, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσιν, ἀλλὰ χρησμολόγος δύσγνωστα τοῖς Θηβαίοις λέγουσα, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀπώλλυεν ἐναντίως τοῖς χρησμοῖς χρωμένους (= Socrat. fr. 13).

schol. ibid. 50: αἴνιγμ' ἐμὸς παῖς: ἄλλως: τὸ αἴνιγμα Ἀσκληπιάδης οὕτως ἀναγράφει (fr. 21)·

ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον οὗ μία φωνή,
καὶ τρίπον, ἀλλάσσει δὲ μόνον φύσιν ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἕρπετα γίνηται ἀνά τ' αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον.
ἀλλ' ὁπόταν τρισσοῖσιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνηι,
ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

τὴν δὲ λύσιν τοῦ αἰνίγματος οὕτως φασί τινες εἰρῆσθαι·

κλῦθι καὶ οὐκ ἐθέλουσα, κακόπτερε Μοῦσα θανόντων,
φωνῆς ἡμετέρης, σῆς τέλος ἀμπλακίης·
ἄνθρωπον κατέλεξας, ὃς ἡνίκα γαῖαν ἐφέρπει
πρῶτον ἔφυ τετράπους νήπιος ἐκ λαγόνων,[1])
γηραλέος δὲ πέλων τρίτατον πόδα βάκτρον ἐρείδει
αὐχένα φορτίζων γήραι καμπτόμενος.

τινὲς δέ φασι τύχηι λῦσαι τὸ αἴνιγμα καὶ δακτυλοδεικτεῖν * * ὅ ἐστι τὸν ἄνθρωπον * * ἑαυτὴν διέσπαραξεν.[2])

schol. Lyc. 7 *(Th)*: Σφιγγὸς κελαινῆς: αὕτη ἡ Σφὶγξ θυγάτηρ γέγονε Λαίου (= fr. Lys.), ἔμπροσθε μὲν εἶδος ἔχουσα λέοντος, ὄπισθε δὲ ἀνθρώπου (cf. Asclep. fr. 21: neque satis accurate adumbravit illud scholiasta)· φανεῖσα δὲ τοῖς ἐντοπίοις εἶπε τοιοῦτον αἴνιγμα·

ἔστι δίπουν κτλ.: sequuntur oraculi versus, quorum quod scriptura differt neglegere licet (cf. Schwartz I 243.244).

πρὸς ἣν ἀπεκρίθησαν ὅτι τὸ αἴνιγμα τοῦτο ἄνθρωπον σημαίνει· ὅταν γὰρ γεννηθῆι ὁ παῖς, περιπατεῖ τετραποδιστί· αὐξηθεὶς δὲ διὰ δύο ποδῶν, καὶ γηράσκων διὰ τριῶν, ὅτι μετὰ ῥάβδου βαίνει.

---

[1]) ‚Post λαγόνων excidisse distichon vidit Münzel', ann. Schw.; res comprobatur λύσεως forma pedestri in schol. Lyc. 7 allata (αὐξηθεὶς δὲ διὰ δύο ποδῶν.)

[2]) Quae extremo loco leguntur corrupta et mutilata, eis adumbrari videtur fabula quaedam, qua Oedipus casu quodam opportuno usus aenigma solvisse fertur (haec fere: ..... λῦσαι τὸ αἴνιγμα· [καὶ] δακτυλοδεικτεῖν ⟨γὰρ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου⟩, ὅθεν (ΟΕСΤΙ codd.) τὸν ἄνθρωπον ⟨σημανθῆναι ὑπ' αὐτοῦ ὑποπτεύσασα ἡ Σφὶγξ⟩ ἑαυτὴν διεσπάραξεν.

7 de Achille et Neoptolemo (cf. fr. I, III/IV):

schol. ad T 326 T *(Aa):* ὃς Σκύρωι — ἐνὶ τρέφεται: τινὲς μὲν ἐκεῖ ἐκτεθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Θέτιδος, ὁ δὲ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα (sc. ποιήσας: fr. 4) ἀναζευγνύντα αὐτὸν ἀπὸ Τηλέφου προσορμισθῆναι ἐκεῖ·

Πηλείδην δ᾽ Ἀχιλῆα φέρε Σκῦρόνδε θύελλα.
Ἔνθα γ᾽ ἐς ἀργαλέον λιμέν᾽ ἵκετο νυκτὸς ἐκείνης.

.....ἔστι δέ, ὥς τινες, ἐξ Ἰφιγενείας (sc. ὁ Νεοπτόλεμος)· φησὶ γὰρ Δοῦρις (fr. 3) ὅτι κλαπεῖσα εἰς Σκῦρον ἐξετέθη.

schol. Lyc. 183 *(Th):* ..... ἐπεὶ κατά τινας ὁ Πύρρος ἐκ ταύτης (sc. ἐξ Ἰφιγενείας) καὶ Ἀχιλλέως ἐγένετο. μετὰ δὲ τὸ σφαγῆναι αὐτὴν παρέθετο ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν παῖδα τῆι Δηιδαμείαι ἐν Σκύρωι.

Quo cum loco cohaerere videtur schol. Serv. Dan. ad Aen. II 477: ..... *Deidamiae: quam Achilles commendatus ibi a matre Thetide vitiat, unde Pyrrhus natus est. quamvis alii volente Lycomede Deidamiam Achilli datam in matrimonium dicunt.*

8 de Thetidis et Pelei nuptiis (cf. fr. I):

schol. Andr. 17 *(Di):* (Φθίας..... πεδί᾽, ἵν᾽ ἡ θαλασσία Πηλεῖ ξυνώικει χωρὶς ἀνθρώπων Θέτις φεύγουσ᾽ ὅμιλον· Θεσσαλὸς δέ νιν λεὼς Θετίδειον αὐδᾶι κτλ): τοῦτο ἀπὸ ἱστορίας εἴληφεν. αὐτόθι [γὰρ αὐτῆι συνώικησεν Πηλεύς· καὶ ἦν ὑπ᾽ Ἀχιλλέα τὸ Θετίδειον ὅπερ ἐστὶ πόλις Θεσσαλίας, ὥς φησι Φερεκύδης (IV 638) καὶ Σουίδας (fr. 5ᵇ: ibid.).

schol. Pind. Nem. IV 81 *(Di):* Θέτις δὲ κρατεῖ Φθίαι: ἀντὶ τοῦ ἐν Φθίαι. Φύλαρχος (fr. 82) φησι Θέτιν πρὸς Ἥφαιστον ἐλθεῖν εἰς τὸν Ὄλυμπον ὅπως Ἀχιλλεῖ ὅπλα κατασκευάσηι· τὸν δὲ ποιῆσαι· ἐρωτικῶς δὲ ἔχοντα τὸν Ἥφαιστον πρὸς τὴν Θέτιν οὐ φάναι ἀποδώσειν[1]) αὐτῆι εἰ μὴ αὐτῶι προσομιλῆσαι· τὴν δὲ αὐτῶι ὑποσχέσθαι· θέλειν μέντοι ὁπλίζεσθαι ὅπως ἴδηι εἰ ἁρμόζει ἃ ἐπεποιήκει ὅπλα τῶι Ἀχιλλεῖ· ἴσην γὰρ αὐτὴν ἐκείνωι ἔλεγε. τοῦ δὲ παραχωρήσαντος ὁπλισαμένην τὴν Θέτιν φυγεῖν· τὸν δὲ οὐ δυνάμενον καταλαβεῖν σφῦραν λαβεῖν καὶ πατάξαι εἰς τὸ σφυρὸν τὴν Θέτιν· τὴν δὲ κακῶς διατεθεῖσαν ἐλθεῖν εἰς Θετταλίαν καὶ ἰαθῆναι ἐν τῆι πόλει ταύτηι τῆι ἀπ᾽ ἐκείνης Θετιδείωι καλουμένηι. ἔοικε δὲ ὁ Πίνδαρος μνημονεύειν τοῦ Θετιδείου περὶ οὗ ἐν πρώτωι Φερεκύδης οὕτω γράφει (fr. 16)· Ἔπειτα Πηλεὺς ὤιχετο εἰς Φθίαν καὶ Θέτιν ἐπὶ τῶν ἵππων τού-

[1]) em. Kaibel.: ἂν δώσειν trad.

των ἄγων οἰκεῖ ἐν Φαρσάλωι καὶ ἐν Θετιδείωι ὃ καλεῖται ἀπὸ τῆς Θέτιδος ἡ πόλις'. § ὁ δὲ νοῦς οὕτως· ἡ δὲ Θέτις ἄρχει . . . τῆς Φθίας, ἔνθα ἐστὶ καὶ τὸ Θετίδειον ἱερὸν, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἀνδρομάχηι.

schol. Pind. Nem. III 60 *(Di)*: καὶ πόντιαν Θέτιν κατέμαρψεν: ἀντὶ τοῦ περιεγένετο αὐτῆς τῶν ἐπιβουλῶν· διωκομένη γὰρ ὑπ' αὐτοῦ μετέβαλλε τὰς μορφὰς ὁτὲ μὲν εἰς πῦρ ὁτὲ δὲ εἰς θηρία· ὁ δὲ καρτερήσας περιγέγονε. περὶ δὲ τῆς μεταμορφώσεως αὐτῆς καὶ Σοφοκλῆς φησιν ἐν Τρωίλωι (fr. 561)·

ἔγημεν ὡς ἔγημεν ἀφθόγγους γάμους,
τῆι παντομόρφωι Θέτιδι συμπλακείς ποτε,

καὶ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς (fr. 154)·

τίς γάρ με μόχθος οὐκ ἐπεστάτει; λέων
δράκων τε πῦρ ὕδωρ. . . . . .

schol. Andr. 1265 *(D.)*: ἐλθὼν παλαιᾶς χοιράδος:..... πέτραν οὖν φασί τινα σπήλαιον ἔχουσαν ἐν ὧι εἰώθει διατρίβειν ἐκ θαλάσσης ἀνιοῦσα ἡ Θέτις. Σηπιὰς δὲ τόπος περὶ τὸ σπήλαιον ὅπου τὴν Θέτιν ἥρπασεν ὁ Πηλεὺς εἰς σηπίαν μεταβληθεῖσαν = schol. Ap. I 582, et. m. 711_{20}, unde Tzetz. ad Lyc. 178.

de Hercule et Euryto (cf. fr. XV): 9

schol. Soph. Trach. 354 *(Di)*: τήν θ' ὑψίπυργον Οἰχαλίαν: Φερεκύδης (fr. 34) φησὶν οὕτως· ‛Μετὰ δὲ τὸν ἀγῶνα Ἡρακλῆς ἀφικνεῖται πρὸς Εὔρυτον τὸν Μελανέως τοῦ Ἀρκεσιλάου εἰς τὴν Οἰχαλίαν — ἔκειτο δὲ αὕτη ἐν Θούληι τῆς Ἀρκαδίας — καὶ ᾔτει τὴν θυγατέρα Ὕλλωι γυναῖκα· τοῦ δὲ μὴ δόντος Ἡρακλῆς εἷλε τὴν Οἰχαλίαν καὶ τοὺς υἱοὺς ἔκτεινεν, Εὔρυτος δὲ ἔφυγεν εἰς Εὔβοιαν.' Μενεκράτης (II 345) δὲ οὕτω λέγει· ‛Ἡρακλέα εἰς ἐπιθυμίαν Ἰόλης ἀφικέσθαι τῆς Εὐρύτου, τὸν δὲ μὴ θέλειν διδόναι· ‛ἤρα τε γὰρ αὐτῆς καὶ μίγνυσθαι ἔμελλεν τῆι θυγατρὶ εἰ μὴ Ἀργεῖοι ἐξῆλθον εἰς τὴν Εὔβοιαν'.

Menecrates et hoc loco et fragm. X advocatur idem, dico Xanthium: de Pindari interprete, Aristarchi discipulo, falsissime cogitavit Müllerus l. s.

Addendum erit scholium ad v. 264: ἐπερρόθησε: σφοδρῶς ὕβρισεν· ἢ εἰς τὴν παιδοκτονίαν τῶν ἀπὸ Μεγάρας τέκνων ἢ ὅτι πολλαῖς πρώιην ὡμίλησεν γυναιξὶν ὡς Ἡρόδωρος, si quidem Wilamowitzius traditam scripturam Ἀπολλόδωρος recte mutasse videbitur.

de Theseidis (cf. fr. VI): 10

schol. Hec. 123 *(Di)*: = pag. 29.

11 de Andromacha Aeneaque captivis, Astyanacte interfecto (cf. fr. III, VI, VII):

schol. Eur. Andr. 14 *(Di)*: (Νεοπτολέμωι) δορὸς γέρας (δοθεῖσα λείας Τρωικῆς ἐξαίρετον sc. Ἀνδρομάχη):

Σιμίας ἐν τῆι Γοργόνι (an. Al. 46 sq.) Ἀνδρομάχην φησὶ καὶ Αἰνείαν γέρας δοθῆναι Νεοπτολέμωι λέγων οὕτως·

ἐκ δ' ἕλετ' Ἀνδρομάχειαν, ἐύζωνον[1]) παράκοιτιν
Ἕκτορος, ἣν τοιούτωι[1]) ἀριστῆες Παναχαῖοι
δῶκαν ἔχειν ἐπιήρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρί·
αὐτός[1]) τ' Ἀγχίσαο κλυτὸν γόνον ἱπποδάμοιο
Αἰνείην ἐν νηυσὶν ἐμήσατο ποντοπόροισιν
ἐκ πάντων Δαναῶν ἀγέμεν γέρας ἔξοχον ἄλλων.

Cuius scholii pleniorem formam expressit Tzetzes ad Lyc. 1263: Λέσχης δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκὼς Ἀνδρομάχην [καὶ Αἰνείαν αἰχμαλώτους][2]) φησὶ δοθῆναι τῶι Ἀχιλλέως υἱῶι Νεοπτολέμωι καὶ ἀπαχθῆναι σὺν αὐτῶι εἰς Φαρσαλίαν τὴν Ἀχιλλέως πατρίδα· φησὶ γὰρ οὑτωσί (fr. 18)·

Αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱὸς
Ἑκτορέην ἄλοχον κάταγεν κοίλας ἐπὶ νῆας·
παῖδα δ' ἑλὼν ἐκ κόλπου ἐυπλοκάμοιο τιθήνης
ῥίψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ πύργου· τὸν δὲ πεσόντα
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
[ἐκ δ' ἕλετ' Ἀνδρομάχην ἐύζωνον κτλ. .... v. s.][2])

12 de Scamandrio Aenea reliquis ex urbis ruina superstitibus (cf. fr. VII, XVII, XVIII):

schol Andr. 224 *(d)*: καὶ μαστὸν ἤδη πολλάκις νόθοισι σοῖς (sc. τοῦ Ἕκτορος) ἐπέσχον (verba sunt Andromachae): τοῦτο παρὰ τὴν ἱστορίαν φασὶν εἰρῆσθαι (*Did.*)· μὴ γὰρ ἱστορεῖσθαι Ἕκτορι ἐξ ἄλλης γυναικὸς γεγενῆσθαι υἱούς. ἀπερίσκεπτοι δέ εἰσιν οἱ ταῦτα λέγοντες. Ἀναξικράτης γὰρ διὰ τῆς β τῶν Ἀργολικῶν (fr. 1) οὕτως λέγει· ‹οἱ δ' ἀμφὶ Αἰνείαν καὶ Σκαμάνδριον τὸν Ἕκτορος υἱὸν καὶ παλλακῆς τινος[3]) — ἦσαν

---

[1]) Ἀνδρομάχην ἰύζων codd.: em. Mein. l. s., cf. W. Schulze q. epic. 36 sq.: etiam Ἀνδρομάχην καλλίζωνον temptari posse annotat Kaibel. τε οἱ αυτῶ codd.: em. Kaibel. αὐτόν codd.: correxi.

[2]) [ ] a Tzetza qui Iliadis minoris Simiaeque versus inepte consuit interpolata; eidem etiam Leschae nomen debetur.

[3]) Correxi: ΠΑΛΑΙΤΕΡΟΝ codd., < > supplevi; de reliquis cfr. Schwartzii editionem.

δὲ αὐτῶι ⟨δύο παῖδες⟩, οὗτος μὲν νόθος, ⟨ἕτερος δὲ (sive Ἀστυάναξ δὲ) γνήσιος⟩, ὃς αὐτοῦ κατελήφθη καὶ ἀπόλλυται — οὗτοι δὲ διασώιζονται· Σκαμάνδριος γὰρ ἀφίκετο εἰς τὰ ἐν Ἴδηι, Αἰνείας δὲ καὶ Ἀσκάνιος ὁ υἱὸς καὶ Ἀγχίσης ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τινὲς παῖδες αὐτοῦ καὶ Αἰγέστας οἰκεῖος ὢν τῶι Ἀγχίσηι εἰς Δάρδανον μετανίστανται.' οὐκ ἀτόπως οὖν νῦν Εὐριπίδης νόθους φησὶν αὐτὸν ἐσχηκέναι παῖδας.

Memorare placet hoc loco fr. XVIII augendum esse e Tzetzae Posthom. vv. 767—779: 13

Ἀλλὰ τὰ μὲν κατέλεξα κύκλα μεγάλων ἐνιαυτῶν.
Μῆνα δὲ ἤδη ἐρείω ἦμάρ τ' ἠδέ τε ὥρην
Οἰκτροτάτου λυκάβαντος ὃς ἄλγεα θήκατο Τροίηι.
770 Δωδεκάτη μὲν ἔην μηνὸς Θαργηλιῶνος,
. . . .
Νὺξ δ' ἄρ' ἔην μέσση, λαμπρὴ δ'ἐπέτελλε σελήνη,
. . . .
776 Καλλιστὼ δ' ἱέρεια κλειναῖς ἦν ἐν Ἀθήναις
Οἰκτροτάτου μεγάλου λυκάβαντος· Κείνηι ἐν ὥρηι,
Κείνηι νύκτι ὁ Λέσβιος Ἑλλάνικος (fr. 144) ἀείδει,
σὺν τῶι καὶ Δοῦρις (fr. 11) Τροίην ἑλέειν Παναχαιούς·

Affertur igitur et idem atque qui fr. Lysim. memoratur dies — XII Thargelionis — et versus Iliadis minoris: iam cum e scholiis quam quae aetatem tulerunt plenioribus saepius Tzetzes hauserit (ex. gr. fr. 11), veri est simillimum proponi ab eo quae aut pleniore ipso scholio ad Hec. 910 (= fr. Lys.) aut alio scholio e Nostis decerpto praebebantur. Quodsi recte haec Lysimacho vindicamus, e Tzetza efficiendum est non solum Diniae Argolicis (p. 16), sed etiam Hellanici Sacerdotibus Argivis eum diem Troiae fatalem proditum esse; quod vero ap. Tzetz. Καλλιστὼ fuisse ἱέρεια ἐν Ἀθήναις legitur, pro vestigio id habuerim ipsius Dinianae sententiae (Δημοφῶντος Ἀθήνησι βασιλεύοντος: p. 15, 16) a Tzetza cum Hellanicea commixtae.

de Laii uxoribus, Oedipodis et uxoribus (cf. fr. XI) et filiis: 14

schol. Phoen. 13 (aut *d* aut *o*): γαμεῖ δὲ Λάϊός μ': I. Ἐπιμενίδης (FHG IV 405) Εὐρύκλειαν τὴν Ἔκφαντός φησιν αὐτὸν γεγαμηκέναι, ἐξ ἧς εἶναι τὸν Οἰδίποδα· οἱ δὲ δύο τὸν Λάϊον γῆμαι γυναῖκας Εὐρύκλειαν καὶ Ἐπικάστην. II. καὶ τὸν Οἰδίποδα δέ φασιν Ἐπικάστην τε τὴν μητέρα γεγαμηκέναι καὶ Εὐρυγάνην.

III. ΛΙΓΥCΤΙΟC (III 337) [1]) δέ φησιν ὡς ἐκ χρησμοῦ τοὺς παῖδας ἀκούσας ἀλληλοκτονήσειν ἐξέθηκε τὸν Πολυνείκην, Κάστωρ[1]) δὲ ἀμφότερους ἐκτεθῆναι.

15 de Cadmi genere (cf. fr. VIII):

schol. Ap. Rhod. III 1186 (*Th?* certe idem haec adiecit qui ad vv. 1178/79 Theb. paradox. adhibuit): Κάδμος Ἀγηνορίδης: τοὺς περιλειφθέντας ἐν τῆι μάχηι σὺν Κάδμωι κατοικῆσαι ἐν Θήβαις φησί (sc. Ἀπολλώνιος). λέγει δὲ καὶ Ἑλλάνικος (fr. 2), ὅτι Κάδμος ἐξελὼν τοῦ ὄφεος τοὺς ὀδόντας ἔσπειρεν, ἐκ δὲ αὐτῶν πέντε ἄνδρες ἔφυσαν, Οὐδαῖος Χθόνιος Ὑπερήνωρ Ἐχίων Πέλωρ(ος)· καὶ ὁ μὲν Ἑλλάνικος (ibid.) ⟨ε⟩ μόνους[2]) φησὶ βλαστῆσαι, ὁ δὲ Ἀπολλώνιος πολλοὺς ἄλλους (ἵδρυσεν-ἐλίποντο κτλ' = Ap. III 1186/87) καὶ ἀλλήλους πεφονευκέναι· = fr. Lys. VIII decurt.

ἄλλως. οἱ μὲν Ἀγήνορος λέγουσι τὸν Κάδμον, οἱ δὲ Φοίνικος. Φερεκύδης δὲ ἐν δ οὕτω φησίν (fr. 40)· (Ἀγήνωρ δὲ ὁ Ποσειδῶνος γαμεῖ Δαμνὼ τὴν Βήλου. τῶν δὲ γίνεται Φοῖνιξ καὶ Ἰσαίη, ἣν ἴσχει Αἴγυπτος, καὶ Μελίη, ἣν ἴσχει Δαναός. ἔπειτεν ἴσχει Ἀγήνωρ Ἀργιόπην τὴν Νείλου τοῦ ποταμοῦ. τῶν δὲ γίνεται Κάδμος.'

16 de Herculis liberorum nece (cf. fr. X et pag. 20/21):

schol. Lyc. 38 (*Th*): τεκνοραίστης: μετὰ τὴν τοῦ Κερβέρου ἀναγωγὴν ὁ Ἡρακλῆς εἰς Θήβας παραγενόμενος κατὰ Λύκον βασιλεύοντα τῆς πόλεως καὶ βιαζόμενον τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Μεγάραν, τοῦτον κατατοξεύσας χόλωι τῆς Ἥρας εἰς μανίαν ἐτράπη καὶ τὴν Μεγάραν καὶ τοὺς τέσσαρας παῖδας ὄντας ἀνεῖλε Ὀνήτην Θηρίμαχον Δημοκόωντα (= Δηιοκόωντα) καὶ Κρεοντιάδην. cf. Eur. Herc. et Diniam (fr. Lys. X).

Cuius e scholii pleniore forma pendere videntur

1. Eustath. ad λ 269, qui ad schol. codd. TV (..ἡ ἱστ. π. Ἀσκληπιάδηι) addit: διὸ καὶ τεκνοραίστης κεῖται παρὰ Λυκο-

[1]) Ex ΛΙΓΥCΤΙΟC effici posse aut Λυσίμαχος aut Λύσιππος (Ἀσεβῶν κατάλογος: schol. Ap. IV 1093) annotat Müllerus: Castorem, quem e codice A reposuit Schw., apparet diversum esse a Rhodio chronographo: idem, ni fallor, advocatur ex Alexandri Polyhistoris in Corinnam commentariis ap. Steph. Byz. Βοιωτία.

[2]) ε add. Kaibel. Utrum Πέλωρ rectius scribatur an Πέλωρος non assequor: Πέλωρ praebent scholl. Phoen. 670, Ap. Rhod. III 1179, Apollod. 85_{16}, Πέλωρος Paus. IX 5_3, Steph. Byz. Ἄζωτος. Praeterea Gigas quidam Pelor in schol. Π 174 (B), Pelorus ap. Hyg. 10_8 Schm. audit, Pelorus vocatur Thessalus ille, a quo Iovem Pelorium nominatum esse apud Athenaeum XIV 639 e Bato narrat.

φρονι (= vs. 38). ὡς δέ τινές φασι καὶ τὴν Μεγάραν διεχειρίσατο. μέλλων δέ φασι καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἰφικλέα διαθέσθαι τὰ ὅμοια ἐκωλύθη φθάσαντος ἐκείνου κατὰ φύσιν θανεῖν.

2. Tzetz. ad Lyc. v. eundem, (potest Tzetz. etiam e pleniore ad Pind. Isthm. IV 104 scholio (= fr. X) hausisse): (ὁ δὲ Πίνδαρος ὀκτὼ λέγει παῖδας Μεγάρας καὶ Ἡρακλέος τοὺς ἀναιρεθέντας αὐτῶι.) Ἕτεροι δὲ καὶ δύο υἱοὺς Ἰφικλέους τοῦ ἀδελφοῦ σὺν τοῖς τῆς Μεγάρας παισὶ λέγουσιν ἀνελεῖν.

3. schol. Stat. Theb. IV 570: *Tristem nosco Lycum: Hic est Lycus qui Megaram filiam suam Herculi dedit uxorem et ob hoc a Junone in furorem versus est et filios Herculis ex Megara susceptos Oxea et Leontiadem*[1]*) occidit.*

de Laocoonte (cf fr. XII): 17

schol. Serv. Dan. ad Aen. II 201 *(Th): .....sane Bacchylides* (fr. 32) *de Laocoonte et uxore eius vel de serpentibus a Calydnis insulis venientibus atque in homines conversis dicit.*

Euphorionis testimonium quod ostentatur scholio Serviano vs. 201 nihil facere ad Laocoontem Robertus Phil. Unt. V 205 sq. acute demonstravit.

de Oedipodis sepulcro (cf. fr. II): 18

schol. Ψ 679 T *(As)*: Εὐρύαλος...., ὅς ποτε Θήβασδ' ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο ἐς τάφον: ὅτι βασιλεύοντα ἐν Θήβαις φησὶν ἀπολέσθαι, οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι· καὶ Ἡσίοδος (fr. 62) δέ φησιν ἐν Θήβαις αὐτοῦ ἀποθανόντος Ἀργείαν τὴν Ἀδράστου σὺν ἄλλοις ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν κηδείαν τοῦ Οἰδίποδος[2]).

de Astyanacte Scamandriove (cf. fr. VII): 19

schol. Ω 735 T *(As)*: ῥίψει χειρὸς ἑλών: ἢ στοχάζεται, ἢ ὡς ἔθους ὄντος τοὺς μὴ δυναμένους δουλεύειν παῖδας ῥίπτεσθαι. οἱ δὲ νεώτεροί (Dionysius Chalcid. alii) φασιν αὐτὸν οἰκιστὴν ὕστερον γεγενῆσθαι Τροίας καὶ ἄλλων πόλεων[3]).

---

[1]) schol. X 896: *Oxea et Creontiaden;* utroque loco restituerim *Toxea* (cf. Τοξόκλειτος ap. Bat. in fr. Lys.) *et Creontiaden.*

[2]) Memorandum est schol. ad Phoen. 1707: ἱππείου θεοῦ: περὶ τοῦ ἐν τῶι ἱππείωι Κολωνῶι τετάφθαι τὸν Οἰδίπουν ἐν ἄλλοις ἐξειργάσμεθα ἀκριβῶς. Cuius disputationis quamquam nullum iam exstat vestigium, tamen eam e Thebanis paradoxis petitam esse a grammatico (aut *d* aut *o*) suspicandum est.

[3]) Prior interpretatio — στοχάζεται — simillima est Lysanianae schol. Andr. 10 (fr. VII) servatae εἰκαζόμενον ὡσεὶ κτλ. —

Hectoris filius, qui urbe expugnata de muro fertur praecipitatus esse, cum duobus nominibus utatur Z 401 (atque eo quidem solo loco,

Undeviginti ea doctorum laterculorum frusta vinculis cum certis Lysimachi fragmentis conexa artissimis primum grammaticos capite altero enumeratos evolvisse Nostos atque Thebana Paradoxa confirmant si oportet etiam certius[1]. Deinde operum Lysimacheorum fines circuitusque quales quantique fuerint ipsis fragmentis minime satis prodi exploratum est. Saepius enim eis scholiis — sive uno eodemque sive duobus (pluribusve) ex uno fonte certe aperteque repetitis — comprehensae tenentur materiae duae (pluresve), quae ut inter se prorsus cohaerent, ita altera proxime altera minus prope accedit ad ipsum Lysimachi fragmentum aliquod; atqui unius-

---

cf. X 506): τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ, apud posteriores uno contentus est nomine Astyanactis; ipsos locos enumerare longum est. Alterum nomen ei plerumque invenitur inditum qui post Troiam deletam in patria regnasse narratur: sic Xanthus ap. Lysimachum (fr. VII), Hellanicus (fr. 127 = Dion. Hal. I 47_5), Dionysius Chalcid. et ap. Lysimachum l. s. et ap. Demetrium Scepsium (fr. 35 Gaede), Cono (narr. 46 sive e Cephalone Gergithio (? v. i.) sive ex Hegesippo hausta: Gaede p. 65, Höfer Konon p. 59), Nicolaus Damascenus (fr. 29 = Steph. Byz. Ἀσκανία), Dio Chrysostomus or. XI p. 185 M; (idem Dio in eadem oratione 193 M interemptum nominat Astyanactem: itaque cum de Astyanacte compendium fabulare ipse excerpsisse videatur Dio (cf. Apollod. ep. Vatic. p. 69_{21} W.), de Scamandrio Dionis auctor (cf. Wil. comm. gr. III) vel eos quos nominavimus vel eorum asseclam aliquem sequitur); denique utrumque filium accurate distinxisse videtur Anaxicrates (fr. Lys. 12). Quare statuendum est aut a posterioribus e filio apud Homerum binomine duos effectos esse et fatis et nomine diversos, aut — id quod probabilius est — duos filios antiqua fabulari memoria traditos a Z carminis poeta in unum esse coniunctos. Astyanactem qui nominaverunt superstitem filium duo, nihil ei contra testium gravissimorum consensum valent; alter videtur Hegesianax ille esse qui Cephalonis nomen inscripsit operi suo (infr. fr. 54), alter est Abas, memoratus a scholiasta ad Aen. Verg. IX 262: *quidam ab Abante qui Troica scripsit relatum ferunt post discessum a Troia Graecorum Astyanacti ibi datum regnum* et q. s.: qui cum in eis quae eodem loco de Aeneae Antenorisque inimicitiis narrat unum habeat socium Dictyn (V_{17}), ne ipse quidem multi aestimandus videtur.

Quodsi grammatici (et Euripidis obtrectator et eius defensor et grammaticus Aristarcheus) testimonia, quae ad diversos spectantia sine dubio distinxit Lysimachus, confuderunt, eos copiis doctis aut neglegenter — et perducebantur quidem celeberrimo Homeri loco — aut improbe usos esse intellegitur. Idem factum videtur fr. Lys. 10, 12, 88: quibus locis Didymus praeteriit testimonia, quibus Euripides et defendi poterat et defensus est, eaque a Lysimacho indicata (Persidis, Anaxicratis, Nicandri).

[1]) Non occurrunt inter ea frusta ὑπ*SOC*, *gh*.

cuiusque scholii alteram quidem partem tribuere Lysimacho, sed alteram a fragmento alienam (ut videtur) vindicare aut ipsi grammatico scholii auctori aut thesauro alii cuipiam (si quis se offerat) temerarium est: ergo scholia ea tota integraque desumpta esse e Lysimachi Alexandrini copiis efficitur.

Itaque ut singula enumeremus, tractavisse putandus est Lysimachus Neoptolemi non solum nuptias cum Hermiona initas, sed etiam mortem — vel ipsa fabularis historiae ratione cum eis coniunctam (fr. 2); Achillis non solum matrem, sed etiam pueritiam et educationem educatoremque (fr. 3); Ulixis non solum genus, sed etiam locum natalem et nomen (fr. 4, de Oedipodis nomine cfr. fr. XI); Sphingis non solum eam fabulam qua Laii filia ferebatur (fr. XI), sed etiam alias, nec non oraculi eiusque λύσεως verba (fr. 6); praeter Pelei Thetidisque nuptias etiam Achillis arma (fr. 8: Phylarch.); Oedipodis non solum patrem uxoresque, sed etiam filios (fr. 14); Cadmi non solum ad Thebanos adventum, sed etiam genus (fr. 15); denique fr. 11, 12 Aeneae quoniam mentio fit, confirmari videtur Aeneae quoque fabulas a Lysimacho docte diligenterque esse expositas.

Iam vero ne eas materias solas quasi accrescere iubeamus ad certa Lysimachi fragmenta, procul habeamus alias et illis cognatas fere gemellasque et ab eisdem grammaticis eadem doctrina illustratas, ratio dissuadet: ergo iam latius quam ipsa fragmenta monstrant promovendi sunt utriusque operis termini.

Primum autem ea proponenda sunt scholia, quibus quae tractantur fabulae cohaerent cum eis in quibus ipsa fragmenta (et I—XVIII et 1—19) versantur.

II.

Atque ad Νόστους quidem — iam enim ad ordinem ipsis argumentis indicatum singula frusta digerere licebit — revocanda sunt haece:

de Achillis hasta: 20

schol. Pind. Nem. VI 85 *(Di)*: οὐκ ἐκ παραδρομῆς δὲ ζάκοτον εἶπε (ὁ Πίνδαρος) τὸ δόρυ τοῦ Ἀχιλλέως, ... ἀλλ' ὅτι ἰδιώτερον παρὰ τὰ ἄλλα κατεσκεύαστο. δίκρουν γάρ, ὥστε δύο ἀκμὰς ἔχειν, καὶ μιᾷ βολῇ ὥστε δισσὰ τὰ τραύματα ἀπεργάζεσθαι. καὶ Αἰσχύλος ἐν Νηρῄσιν (fr. 152)· „Κάμακος εἶσι, κάμακος γλώσσημα

διπλάσιον', καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς (fr. 156)· Ἡ δορὸς διχόστομον πλᾶκτρον· δίπτυχοι γὰρ ὀδύναι μιν ἤρικον Ἀχιλληίου δόρατος.' μετάγουσι δὲ τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τῆς Λέσχου μικρᾶς Ἰλιάδος λέγοντος οὕτως (fr. 5)· Ἀμφὶ δὲ πόρκης χρύσεος ἀστράπτει καὶ ἐπ' αὐτῶι δίκροος αἰχμή.'

schol. Π 142 T *(As)*: ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς; . . . . οἱ δὲ πλάττονται λέγοντες ὡς Πηλεὺς μὲν παρὰ Χείρωνος ἔμαθε τὴν χρῆσιν αὐτῆς, Ἀχιλλεὺς δὲ παρὰ Πηλέως, ὃ δὲ οὐδένα ἐδίδαξεν. καὶ ὁ τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος ποιητής· Ἀμφὶ δὲ πόρκης κτλ'. (cf. schol. cod. A ad v. 140: . . . . ἡ ἱστ. π. τῶι τὰ Κύπρια ποιήσαντι.)

21 de Achille ad Troàdis oram appellente:

schol. Lyc. 246 *(Th)*: Κρηναῖον· φασὶ γὰρ ὅτι πηδήσαντος τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ τῆς νεὼς πηγὴ ἀνεδόθη, ὥς φησι καὶ Ἀντίμαχος (fr. 59)·

ῥίμφα δ' ἐπ' ἠπείροιο μελαίνης ὑψόσ' ἀερθεὶς
Πηλείδης [δ'] ἀνόρουσεν ἐλαφρῶς ἠύτε κίρκος,
τοῦ δ' ἔμπροσθε ποδῶν κρήνη γένετ' ἀενάουσα.

schol. Andr. 1139 (aut *d* aut *o*): τὸ Τρωικὸν πήδημα: ὁποῖον ἐν τῆι Τροίαι ἐπήδησεν ὁ Ἀχιλλεύς. οἱ γὰρ συντεταχότες τὰ Τρωικὰ λέγουσιν ὡς τόπος ἐστὶν ἐν Τροίαι καλούμενος Ἀχιλλέως πήδημα, ὅπερ ἀπὸ τῆς νεὼς ἐπήδησεν. οὕτως δὲ, φησὶν, (M: φασὶν NOA) βίαι ἥλατο ὡς καὶ ὕδωρ ἀναδοθῆναι.

Patet sub fine ad φησὶν supplendum esse aut scriptoris (fortasse qui Τρωικὰ scripsit alicuius velut Hellanici Palaephati, Cephalonis; quorum nomina ante excidisse crediderim) aut ipsius Antimachi nomen.

22 de puella Briseide:

schol. Π 57 T *(As)*: κούρην, ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν, δουρὶ δ' ἐμῶι κτεάτισσα πόλιν εὐτείχεα πέρσας: τὴν Πήδασον οἱ τῶν Κυπρίων ποιηταὶ (fr. 15), αὐτὸς δὲ Λυρνησόν (B 690): cui scholio subiungendum est

schol. T 291 sq. *(Pp?)* [1]: Ἄνδρα μὲν . . . . . εἶδον πρὸ πόλιος δεδαϊγμένον ὀξέι χαλκῶι, τρεῖς τε κασιγνήτους

---

[1]) *qh* Schwartz. l. s. 421, tradita scriptura confisus: . . . . . φιλάνδρου δὲ γυναικὸς τὸ προθεῖναι τῆς τῶν ἀδελφῶν τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀπώλειαν· τοιαύτη δὲ καὶ Ἀνδρομάχη (Z 429), κατὰ γὰρ Μνασέαν κτλ: at placet summopere Maassii scriptura (δὲ pro γὰρ): Mnaseae enim sententia ad ea quae antecedunt annexa cum satis absurdum reddat totum scholium — id quod Schwartzius ipse concedit — eadem ab eis resecta optime se habet; tum enim annotatur fabula ab Homero prorsus aliena.

(verba sunt Briseidis): κατὰ δὲ Μνασέαν (fr. 29) Βρισέως υἱὸς ἦν Ἠετίων. Mnaseas igitur de eadem Achillis expeditione (sc. contra Eetionem Thebae Hypoplaciae regem facta) ut loquerentur et Andromacha (Z 414 sq.) et Briseis, Eetionem pro Brisei filio Briseidisque fratre venditavit.

schol. A 392 A (aut *Pp* aut *As*): κούρην Βρισῆος: ἔοικε πατρωνυμικῶς τὰ ὀνόματα αὐτῶν σχηματίζειν ὁ ποιητὴς καὶ οὐ κυρίως· ὡς γὰρ ἄλλοι ἀρχαῖοι ἱστοροῦσιν ἡ μὲν (sc. Χρυσηίς: cf. Tzetz. ad Lyc. 183 ex Et. M.) Ἀστυνόμη ἐκαλεῖτο, ἡ δὲ Ἱπποδάμεια.

de Chryseide: 23

schol. A 366 Eust. *(qh)*: ἱστοροῦσι δέ τινες ὅτι ἐκ τῶν Ὑποπλακίων Θηβῶν ἡ Χρυσηὶς ἐλήφθη οὔτε καταφυγοῦσα ἐκεῖ οὔτ' ἐπὶ θυσίαν Ἀρτεμίδος ἐλθοῦσα ὡς ὁ τὰ Κύπρια γράψας (fr. 16) ἔφη, ἀλλὰ πολῖτις ἤτοι συμπολῖτις Ἀνδρομάχης οὖσα· (cf. de hoc schol. Schw. l. s. 420).

de Cycno Tenneque ab Achille necatis: 24

schol. Pind. Ol. II 147 *(Di)*: Κύκνον τε θανάτωι πόρε: παρέδωκε, τὸν Ποσειδῶνος καὶ Σκαμανδροδίκης, οἱ δὲ Ἁρπάλης· ἄλλοι δὲ Καλυκίαν φασί. Κύκνοι δὲ δύο, ὁ μὲν Ἄρεος, ὁ δὲ Ποσειδῶνος.

schol. Theoc. XVI 49 *(Th)*: Κύκνον ἔγνω: Κύκνον λέγει τὸν Ποσειδῶνος καὶ Καλύκης, τὸν ἀνῃρημένον ὑπὸ Ἀχιλλέως· λευκὸς γὰρ ἦν τὴν χροιὰν ἐκ γενετῆς, ὥς φησιν Ἑλλάνικος (fr. 31). (διὸ καὶ θῆλυν αὐτὸν εἶπεν ὁ Θεόκριτος διὰ τὴν χροιάν.) Ἡσίοδος (fr. 146) δέ φησιν αὐτὸν τὴν κεφαλὴν ἔχειν λευκήν· διὸ καὶ ταύτης τῆς κλήσεως (sc. κύκνος) ἔτυχεν.

schol. Tzetz. ad Lyc. 233 (498/99 M.): . . . . . ἀλλὰ κατὰ τὴν κεφαλὴν πληγεὶς ὁ Κύκνος ἀνῃρέθη. Φασὶ γὰρ ὅτι ἄτρωτος ἦν τὸ λοιπὸν σῶμα πλὴν τῆς κεφαλῆς.

schol. Lyc. 241 *(Th)*: ὁ δὲ Τέννης φύσει μὲν ἦν Ἀπόλλωνος υἱὸς θέσει δὲ Κύκνου.

de Penthesilea atque de Thersitis nece: 25

schol. Lyc. 997 *(Th)*: ἧς ἐκπνεούσης: μετὰ θάνατον Πενθεσιλείας ἠράσθη αὐτῆς ὁ Ἀχιλλεύς· ὁ δὲ Θερσίτης λαβὼν ἐξώρυξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς. ὁ δὲ νεανίας ὀργισθεὶς ἀνεῖλεν αὐτὸν πλήξας κονδύλωι· οἱ δέ, τῶι δόρατι (cf. Procl. Aethiop. argum. pag. 33 Ki.).

schol. Soph. Phil. 445 *(Di)*: οὐκ εἶδον αὐτὸν (sc. τὸν Θερσίτην), ᾐσθόμην δ' ἔτ' ὄντα νιν: τοῦτο παρ' ἱστορίαν. λέγεται γὰρ ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀνῃρῆσθαι καθ' ὃν χρόνον καὶ τὴν Πενθεσίλειαν

ἀνεῖλεν· φονευθείσης γὰρ τῆς Πενθεσιλείας ὑπὸ Ἀχιλλέως ὁ Θερσίτης δόρατι ἔπληξε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῆς. διὸ ὀργισθεὶς ὁ Ἀχιλλεὺς κονδύλοις αὐτὸν ἀνεῖλεν. ἐλέγετο γὰρ ὅτι καὶ μετὰ θάνατον ἐρασθεὶς αὐτῆς συνελήλυθεν[1]).

26 de Memnone:

schol. Pind. Ol. II 148 *(Di)*: Ἀοῦς τε παῖδ' Αἰθίοπα: τὸν Μέμνονα τὸν Τιθωνοῦ τοῦ Λαομέδοντος καὶ Ἡμέρας. ταῦτα δὲ λέγουσιν οἱ τὰ μεθ' Ὅμηρον γράψαντες οὕτω· Τιθωνῶι γίνονται ἐξ Ἡμέρας παῖδες δύο, Μέμνων καὶ Ἠμαθίων· καὶ Μέμνων μὲν ἀνηιρέθη ὑπ' Ἀχιλλέως, (Ἠμαθίων δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους κατὰ τὴν ἀπέλασιν τῶν Γηρυόνου βοῶν). Quod scholium si quidem est Didymeum, posteriorum scholiastarum opera miserrime decurtatum ad nos pervenit. Memoro ἱστορίαν quoque schol. Γ 151 (AB) servatam = Hellanic. fr. 142.

27 de Troilo ab Achille necato:

schol. Ω 257 *(As)*: ἱππιοχάρμην: ἐντεῦθεν Σοφοκλῆς ἐν Τρωίλωι (N. 266) φησὶν αὐτὸν λοχηθῆναι ὑπὸ Ἀχιλλέως ἵππους γυμνάζοντα παρὰ τὸ Θυμβραῖον καὶ ἀποθανεῖν. . . . .

28 de Achille immortali:

schol. Ap. IV 814 *(Th)*: χρειώ μιν κούρης: Ἀναξαγόρας φησὶν ὅτι ταῖς ἀληθείαις Ἀχιλλέα ὡς θεὸν τετιμήκασιν οἱ περὶ τὴν Λακωνικὴν οἰκοῦντες. ἔνιοι δέ φασιν ὅτι συμπαθήσαντες οἱ θεοὶ τῆι Θέτιδι ἀπηθανάτισαν αὐτόν· ὅτι δὲ Ἀχιλλεὺς εἰς τὸ

---

[1]) De Penthesilea quae Tzetzes PHom 14 sq. profert
Ἑλλάνικος (fr. 146) Λυσίας τε (δὲ trad.: corr. Kaibel) καὶ ἄλλοι ἄνδρες ἀγαυοὶ
φὰν (φάσ'? K.), ἕνεκα σφετέρης ἀρετῆς ἐπιήλυθε Τροίηι
κῦδος ἀεξήσουσα, ὅπως κε γάμοισι μιγείη·
ταῖς γὰρ ἀπαίσιόν ἐστι παρ' ἀνδράσι βήμεναι εὐνῆι,
εἰ μή κ' ἐν (μέν trad.: corr. K.) πολέμοισι ἀριστεύσωσιν ἐπ' ἄνδρας.
. . . .
τοὶ δ' ὑπὸ δώρων Ἑκτορέων ἐρέουσιν ἰοῦσαν
πυθομένην μόρον Ἕκτορος αἶψ' ἐθέλειν ὑποείκειν·
τὴν δ' ὁ γέρων Πρίαμος κατέρυξεν κτλ.,

si ex antiquo scholio defuratum eum esse credibile est, quoscunque per rivulos ad Nostos redeunt. — Lysiae vero mentio ista, quae neque in orationibus servatis redit neque aliunde comprobari potest, videtur e corruptela mutationeve esse orta (Λυσίμαχος? Hoc ad nomen quod propius quam Λυσίας accedit, id ipso versu flagitari monet Kaibel: Λῦσις, Lysimachi deminutivum; at nescio an υ correptum esse a Tzetza credere liceat, qui supra ausus est Ἑλλᾰνικος, vs. 778 (= Lys. fr. 13) Ἑλλάνικος).

Ἠλύσιον πεδίον παραγενόμενος ἔγημε Μήδειαν πρῶτος Ἴβυκος (fr. 37) εἴρηκε, μεθ' ὃν Σιμωνίδης (fr. 213).

ad Lyc. 798 *(Th)*: Ἀχιλλέως δάμαρτος: φασὶν ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς μετὰ θάνατον ἔγημε Μήδειαν τὴν Αἰήτου παῖδα.

de Ulixis armis vestituque: 29

schol. Lyc. 658 *(Th)*: δελφινόσημον: Στησίχορός (fr. 70) φησιν Ὀδυσσέα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος φέρειν δελφῖνος τύπον· καὶ Εὐφορίων (an. Al. 142) τούτωι συμφθέγγεται.

schol. Κ 265 *(As)*: μέσσηι δ' ἐνὶ (sc. τῆι κυνέηι) πῖλος ἀρήρει: Ἀπολλόδωρος ὁ σκιαγράφος ἐντεῦθεν πρῶτος ἔγραψε πῖλον Ὀδυσσεῖ .... Lysimachum mythographum accuratissimum pictorum quoque artificumque, ubi e re erat, rationem habuisse facile credemus.

de Ulixis rebus in bello Troiano gestis: 30

schol. δ 343 *(As)*: αἲ γάρ, ... τοῖος ἐών, οἷός ποτ' ἐυκτιμένηι ἐνὶ Λέσβωι ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδηι ἐπάλαισεν ἀναστάς, ... τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς: (τινὲς τὸν Πάτροκλον ἤκουσαν· Φιλομήλας γὰρ ἦν υἱός· οὔτε δὲ ἀπὸ μητρὸς τὸ γένος Ὅμηρος σχηματίζει κτλ. . . .) ἀλλ' οὗτος βασιλεὺς ὢν Λέσβου τοὺς παριόντας εἰς πάλην ἐκάλει, καὶ τοὺς Ἕλληνας δὲ προσορμισθέντας· ὃν Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης δολοφονήσαντες τὸν τάφον αὐτοῦ καταγώγιον ξένων ἐποίησαν, ὥς Ἑλλάνικος φησιν (fr. om.).

de Ulixis erroribus: 31

schol. Lyc. 809 *(Th)*: αὐτὸς πρὸς Ἅιδην: Θεόπομπός (fr. 114. an comicus? K. I 742 sq.) φησιν ὅτι παραγενόμενος ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ τὰ περὶ τὴν Πηνελόπην ἐγνωκὼς ἀπῆιρεν εἰς Τυρσηνίαν καὶ ἐλθὼν ὤικησε τὴν Γορτυναίαν, ἔνθα καὶ τελευτᾶι.

scholia ad Odysseam haece *(Pp)*:

schol. κ 6: ἓξ μὲν θυγατέρες: Αἴολος Τηλεπάτραν τὴν Λαιστρύγονος γήμας ἐγέννησε θυγατέρας ἓξ καὶ ταύταις ἴσους υἱούς. εἰσὶ δὲ τοῖς μὲν ἄρρεσιν ὀνόματα Ἰόκαστος Ξοῦθος Φάλακρος Χρύσιππος Φερήμων Ἀνδροκλῆς, ταῖς δὲ παρθένοις Ἶφη Αἰόλη Περίβοια Δία Ἀστυκράτεια Ἡφαιστία. ὁ δὲ Εὐριπίδης (N. 365) ἑτέρως ἱστορεῖ (cf. schol. Aristoph. Nub. 1371).

schol. μ 217: κυβερνῆθ' (sc. Ulixis): τοῦτον Μάνδρωνά τινες λέγουσιν.

schol. μ 257: οἱ ἀπολόμενοι ὑπὸ τῆς Σκύλλης Στήσιος Ὀρμένιος Ἄγχιμος Ὄρνυτος Σίνωπος Ἀμφίνομος· οὕτω Φερεκύδης (fr. om.).

schol. μ 301: ἢ βοῦν ἠέ τι μῆλον: Νυμφόδωρος ὁ τὴν Σικελίαν περιηγησάμενος (fr. 5) καὶ Πολύαινος (?) καὶ Πανύασις (fr. 8) φύλακα τῶν Ἡλίου βοῶν Φάλακρόν φησι γενέσ- θαι, ὃν Φιλοστέφανος (fr. 15) Αἰολιδοῦν εἶναί φησι καὶ ἔχειν ἐν Μύλαις ἡρῶιον.

schol. ε 441: ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο: Σώσωνά φασι τοῦτον λέγεσθαι τὸν ποταμόν (prope quem fluvium Ulixes ad Scheriam appellit).

32 De Penelopa eiusque familia:

schol. δ 797 HQP *(D.)*: ἰφθίμηι κούρηι: Ἰκαρίου καὶ Ἀστεροδίας τῆς Εὐρυπύλου τοῦ Τελέστορος γίνονται παῖδες Ἀμάσιχος[1]), Φαληρεὺς Θόων Φερεμμελίας Περίλαος, θυγατέρες δὲ Πηνελόπη καὶ Μήδη (an Μέδη? v. i.) ἢ Ὑψιπύλη ἢ Λαοδάμεια[1]). Δίδυμος δὲ (in commentario ad Odyss.: Schm 183) Ἀμειράκην φησὶ προσαγορεύεσθαι τὴν Πηνελόπην ἢ Ἀρνακίαν. Ναυπλίου δὲ ῥίψαντος αὐτὴν εἰς θάλασσαν διὰ ποινὴν Παλαμήδους ὑπὸ πηνελόπων αὐτὴν σωθεῖσαν οὕτως ὀνομασθῆναι. ἐν δὲ ἐπιμερισμῶι τοῦ ‚μῆνιν ἄειδε θεά' Πηνελόπην αὐτήν φησι λελέχθαι παρὰ τὸ πένεσθαι τὸ λῶπος.

ibid. PM etc. (aut *As* aut *Aa*): (ἀμφιβάλλει Ἀρίσταρχος πότερον ἐπίθετον τὸ ἰφθίμη ἢ κύριον P. τὸ Ἰφθίμηι ὄνομα κύριον, ὅτι γενναία ἦν. λέγει δὲ τὴν ἀδελφὴν τῆς Πηνελόπης. E οὕτως ἐκαλεῖτο κυρίως ἡ ἀδελφὴ τῆς Πηνελόπης.) Ἄσιος (fr. 10) δέ φησι· ‚Κοῦραί τ' Ἰκαρίοιο, Μέδη καὶ Πηνελόπεια', τινὲς δὲ Ὑψιπύλην λέγουσι (M.). Ἄνδρων δὲ (fr. 7) Ὑψιπύλην λέγει. M. S. Barnes.

schol. ο 16 (*Pp* ut videtur): ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε: Ἰκάριος ὁ Οἰβάλου γαμεῖ Δωροδόκην τὴν Ὀρτιλόχου ἢ κατὰ Φερεκύδην (fr. 90) Ἀστεροδίαν τὴν Εὐρυπύλου τοῦ Τελέστορος· πυθόμενος δὲ Λαέρτης περὶ τῆς Πηνελόπης ὅτι καὶ τῶι κάλλει καὶ ταῖς φρεσὶ διαφέρει πασῶν τῶν καθ' ἑαυτὴν γυναικῶν ἄγεται αὐτὴν τῶι παιδὶ Ὀδυσσεῖ πρὸς γάμον. ἣ τοσαύτην εἶχεν ἀρετὴν ὥστε καὶ τὴν Ἑλένην τὴν ἐκ Διὸς οὖσαν τῶι τῆς ἀρετῆς ὑπερβάλλειν κάλλει. (ἡ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνωι (fr. 38) καὶ Φερεκύδηι).

33 Cum Ulixis fabulis coniungi poterant de Eumaeo testimonia, ut de Chirone (fr. 3) cum Achillis: unde superest

schol. ο 417 *(Pp)*: γυνὴ Φοίνισσ' (quae Eumaeum rapuit): ὄνομα δὲ αὐτῆι Δαήνη.

---

[1]) E schol. ad α 275 Dindorf recte efficit Δαμάσιχος, utrum indidem Λαοδίκη huc transferendum sit an Λαοδάμεια hinc illuc, dubium est; de Arnacia cf. Tzetz. ad Lyc. 792, Eust. p. 1422 ₈. Didymum vero eas fabellas ipsum finxisse cum veri dissimillimum est, exciderunt testium ab eo e Nostis excitatorum nomina.

de Helena rapta: 34a

schol. Lycophr. 513 *(Th)*: διαάρπαγον δὲ αὐτὴν εἶπεν, ἐπειδὴ ὑπὸ Θησέως καὶ Ἀλεξάνδρου ἡρπάγη· φησί δὲ ὁ Ἑλλάνικος (fr. 74) ἑπταέτη οὖσαν τὴν Ἑλένην ἁρπαγῆναι ὑπὸ Θησέως. Δοῦρις δὲ (fr. 3) λέγει ἀποδοθῆναι αὐτὴν τετοκυῖαν τὴν Ἰφιγένειαν. Conferendus Serv. Dan. ad Aen. II 601.

Addere licet huic loco

de Helenae procis: 34b

schol. N 516 *(qh)*: τοῦ δὲ (= Ἰδομενέως) ἀκόντισε . . . Δηίφοβος: ὡς ἀντεραστὴς Ἑλένης, ὡς μαρτυρεῖ Ἴβυκος (fr. 34b) καὶ Σιμωνίδης (fr. 208).

de Menelai Helenaeque reditu: 35

schol. ad Androm. 630 *(Di)*: προδότιν αἰκάλλων κύνα: ἡττηθεὶς τοῖς ἀφροδισίοις. ἄμεινον ᾠκονόμηται τοῖς περὶ Ἴβυκον (fr. 35). εἰς γὰρ Ἀφροδίτης ναὸν καταφεύγει ἡ Ἑλένη κἀκεῖθεν διαλέγεται τῶι Μενελάωι, ὁ δʼ ὑπʼ ἔρωτος ἀφίησι τὸ ξίφος (MNO). τὰ παραπλήσια καὶ Κλεομένης ὁ Ῥηγῖνος[3] (cf. PLG III 564) ἐν διθυράμβωι φησίν (M).

scholia ad Aristoph. Lysist. 155: ὅ γʼ ὦν Μενέλαος τᾶς Ἑλένας τὰ μᾶλά πα γυμνὰς παραϝιδὼν ἐξέβαλʼ οἰῶ τὸ ξίφος: ἡ ἱστορία παρὰ Ἰβύκωι (v. s.). τὰ δὲ αὐτὰ καὶ Λέσχης ὁ Πυρραῖος ἐν τῆι μικρᾶι Ἰλιάδι (fr. 16) καὶ Εὐριπίδης (Andr. 628)· ‚ἀλλʼ ὡς εἰσεῖδες μαστόν, ἐκβαλὼν ξίφος φίλημʼ ἐδέξω',

Vesp. 714: καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι κατέχειν ἀλλʼ ἤδη μαλθακός εἰμι: ὥσπερ ὁ Μενέλαος. τοῦτον γάρ φασιν ὁρμήσαντα ἐπὶ τὴν Ἑλένην ἀποβαλεῖν τὸ ξίφος· ἡ δὲ ἱστορία παρʼ Ἰβύκωι καὶ Εὐριπίδηι. Quae scholia per Symmachum e *Didymo* huc delata videntur: quod vero Ibyci narratio ab Euripidea non distinguitur, nihil valet.

schol. δ 355 *(As)*: Ἀντικλείδης (fr. 12) ἱστορεῖ, ὅτι ποθοῦσα Μενέλαον Ἑλένη λάθραι ἔξεισι ἐκ τῆς πόλεως καὶ Καρικὸν εὑροῦσα πλοῖον παρακαλεῖ τὸν ναύκληρον, ὃς ἐκαλεῖτο Φάρος, εἰς Λακεδαίμονα αὐτὴν ἀποκαταστῆσαι· χειμασθέντες δὲ ἧκον εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐνθάδε τῆς νεὼς ἀποβάντα τὸν Φάρον ὄφις ἀναιρεῖ. ἡ δὲ θάψασα αὐτὸν οὕτως ὠνόμασε τὴν νῆσον (codd. EHQVind., in B eadem decurtata), cf. Hecataei fr. 287.

---

[3]) Haec efficio ex eis quae Wilamowitzius (de Rhesi schol. 5) legisse sibi videtur: ‚καὶ ΚΑΘΟ . . . ΈΤΡΟC [‚haec praeter accentum et C non plane certa': Wilamowitzii sunt verba] κτλ. Schwartzii scripturam ab ipso Wilamowitzio (ad schol. Eur. II 293) satis refutatam censeo.

. . . . . τινές φασιν ὅτι φάρους τῆς Ἑλένης ἐκπεσόντος οὕτως ὠνομάσθη — HQ.

ibid. 228: Θῶνος παράκοιτις: ἀπὸ τοῦ Θόωνος. τὸν αὐτὸν δὲ λέγουσιν εἶναι τὸν Θῶνιν. οὗτός ἐστιν εὑρετὴς τῆς ἰατρικῆς παρ' Αἰγυπτίοις, οὗτινος καὶ φερώνυμός ἐστιν ὁ πρῶτος μήν (QTVind). ὁ Θῶνος (an Θῶν?) βασιλεὺς ἦν τοῦ Κανώβου καὶ τοῦ Ἡρακλείου στόματος, ὃς πρὶν μὲν ἰδεῖν Ἑλένην ἐφιλοτιμεῖτο Μενέλαον, ἰδὼν δὲ αὐτὴν ἐπεχείρει βιάζεσθαι· ὁ γνοὺς Μενέλαος ἀναιρεῖ αὐτόν· ὅθεν ἡ πόλις Θῶνις ὠνόμασται, ὡς ἱστορεῖ Ἑλλάνικος (IV 632) (QVind).

Item e Lysimacho dixerim pendere *As*

ibid. ad Πολύδαμνα: . . . . βέλτιον δὲ ὄνομα κύριον αὐτὸ δέχεσθαι, ἐπεὶ καὶ Εὐφορίων ἐν Διονύσωι φησίν (an. Al. 46) ‚βλαψίφρονα φάρμακα χεῦεν, ὅσσ' ἐδάη Πολύδαμνα, Κυταικὴ (em. Kaibel, Herm. XXII 507: Κυταΐς trad.) ἢ ὅσα Μήδη' — HQ: quae leguntur in codicibus MVQE, ea e Nostis non possunt fluxisse.

ibid. 617: Φαίδιμος ἥρως Σιδονίων βασιλεύς (qui Menelaum redeuntem hospitio excepit): ἄδηλον εἰ κύριον τὸ φαίδιμος· τινὲς δὲ αὐτὸν Σώβαλον, οἱ δὲ Σέθλον ὀνομάζουσι.

36 de Helena dea nautis propitia:

schol. Or. 1637 (*o*): σύνθακος ἔσται ναυτίλοις σωτήριος: (ὅτι καὶ ἡ Ἑλένη τοῖς χειμαζομένοις κατὰ θάλασσαν ἐπήκοός ἐστι κατὰ Εὐριπίδην, σεσημείωται). ὁ μέντοι Σωσίβιος (fr. 16) ἔμπαλιν οἴεται οὐκ εὐμενῶς αὐτὴν ἐπιφαίνεσθαι. Πολέμων δὲ ἐν τῶι δ̄ πρὸς Ἀναξανδρίδην (fr. 76a) τὴν μὲν τῶν δυοῖν ἀστέρων ἐπιφάνειαν τῶν Διοσκούρων ἀνωμολογῆσθαι, τὴν δὲ * * τῶν λεγομένων Ζωβείρων. —

Sequuntur Θηβαικῶν παραδόξων συναγωγῆς frusta:

37 de Cadmi uxore:

schol. Phoen. 7 (aut *o* aut *d*): ἔνιοι (= Ἔφορος Δημαγόρας) Ἁρμονίαν τὴν Ἠλέκτρας τῆς Ἄτλαντος λέγουσιν αὐτὸν γεγαμηκέναι. Κυπρίδος Ἁρμονίαν: Δερκύλος (fr. 4) Θηβαίου τινὸς Δράκοντος, Ἄρεως δὲ υἱοῦ φησιν εἶναι τὴν Ἁρμονίαν θυγατέρα, ὃν φονεύσας Κάδμος ἔγημεν Ἁρμονίαν. Ἔφορος δὲ (fr. 12) Ἠλέκτρας τῆς Ἄτλαντος αὐτὴν εἶναι λέγει, Κάδμου δὲ παραπλέοντος τὴν Σαμοθράικην ἁρπάσαι αὐτήν, τὴν δὲ εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς ὀνομάσαι τὰς Ἠλέκτρας πύλας. ‚καὶ νῦν ἔτι ἐν τῆι Σαμοθράικηι ζητοῦσιν αὐτὴν ἐν ταῖς ἑορταῖς'. Δημαγόρας δὲ (IV 378) ἀπὸ Λιβύης ἐλθοῦσαν τὴν Ἠλέκτραν οἰκῆσαι τὴν Σαμοθράικην, ἔνθα συγγενομένη Διὶ ἐτέκνωσεν Ἠετίωνα Δάρδανον Ἁρμονίαν· τὸν

δὲ Κάδμον παραπλέοντα ἐπὶ ζήτησιν τῆς ἀδελφῆς μετὰ Θάσου μυηθῆναί τε καὶ μυούμενον ἰδεῖν τὴν Ἁρμονίαν, προνοίαι δὲ Ἀθηνᾶς ἁρπάσαι αὐτήν.

schol. Phoen. 5 (aut *o* aut *d*): Κάδμος ἡνίκ' ἦλθε γῆν: ὁ Κάδμος παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀποσταλεὶς τὴν ἰδίαν ζητῆσαι ἀδελφὴν καὶ μὴ ὑποστρέψας εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα διὰ τὸ ἀπαγορευθῆναι παρὰ τοῦ πατρὸς εἰ μὴ αὐτὴν καταλάβοι, τὴν Ἁρμονίαν ἁρπάσαι προνοίαι Ἀθηνᾶς λέγεται (= Demagoras schol. ad v. 7 laudatus) — M. Λιβύης τῆς Ἐπάφου καὶ Ποσειδῶνος Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος· Ἀγήνορος δὲ καὶ Ἀργιόπης τῆς Νείλου Κάδμος Κίλιξ Φοῖνιξ, ἀφ' οὗ οἱ Φοίνικες· Φοίνικος καὶ Τηλέφης τῆς Ἐπιμεδούσης Πείρως Ἀστυπάλη Εὐρώπεια· ἔνιοι δὲ ἀντὶ Ἁρμονίας Ἠλέκτραν αὐτόν φασι γῆμαι (cf. Ephor.) — MTAB. Ubi quod inter Demagorae atque Ephori sententiam interiectum legitur stemma, e doctissimis est: conferendi Pherecydes in schol. Ap. III 1186, Asius poeta ap. Paus. VII 4 (fr. 7 Ki.), Moschus (Εὐρώπης vv. 7, 41), Steph. Byz. Θάσος, Γαληψός; forma Εὐρώπεια logographum redolet (Hecat. fr. 164).

de Athenae Oncae templo a Cadmo condito: 38

schol. Phoen. 1062 (aut *d* aut *o*): Παλλὰς ἃ δράκοντος: δοκεῖ Ἀθηνᾶ συμπρᾶξαι τῶι Κάδμωι κατὰ τῶν Σπαρτῶν, διὸ καὶ ἱδρύσατο ταύτην Ὄγκαν προσαγορεύσας τῆι τῶν Φοινίκων διαλέκτωι. ἐπεγέγραπτο δὲ τῶι ἱερῶι τούτωι·

Ὄγκας νηὸς ὅδ' ἐστὶν Ἀθήνης, ὅν ποτε Κάδμος
Εἵσατο βοῦν θ' ἱέρευσεν ὅτ' ἔκτισεν ἄστυ τὸ Θήβης.

Epigramma ex Aristodemi sylloga per Lysimachum ad hanc aetatem venisse credimus (cf. ad fr. 72).

de dracone a Cadmo interfecto:

schol. Phoen. 662 (aut *d* aut *o*): ὃν ἐπὶ χέρνιβας μολὼν Κ. ὤλεσε μαρμάρωι: ὁ μὲν οὖν Ἑλλάνικος (fr. 9) λίθωι φησὶν ἀναιρεθῆναι τὸν δράκοντα, ὁ δὲ Φερεκύδης ξίφει:

de Laii oraculo: 39

schol. Pind. Ol. II 70 *(Di)*: Μόριμος υἱός: . . . . . ὁ δὲ χρησμὸς ὁ δοθεὶς Λαίωι δημώδης· ‚Λάιε Λαβδακίδη κ. τ. ἑξῆς' (cf. argum. Phoen. pag. 243 Schw.). ἐν δὲ τοῖς Παιᾶσιν[1]) εἴρηται περὶ τοῦ

[1]) Pindari ipsius carmina significari arbitratur Horn (de Aristarchi stud. Pind. diss. Gryph. 1883, thes. II), Didymi commentarios Schmidt (Did. Chalc. p. 239).

χρησμοῦ τοῦ ἐκπεσόντος Λαίωι, καθὰ καὶ Μνασέας ἐν τῶι περὶ χρησμῶν γράφει (fr. 47)·

Λάιε Λαβδακίδη ἀνδρῶν περιώνυμε πάντων.

40 de Polybo:

schol. Soph. Oed. reg. 775 *(Di)*: Φερεκύδης φησὶ (fr. 47) Μέδουσαν εἶναι τὴν Πολύβου γυναῖκα, θυγατέρα δὲ Ὀρσιλόχου τοῦ Ἀλφειοῦ, οἱ δὲ Ἀντιοχίδα τὴν Χάλκωνος.

schol. Phoen. 28 (aut *d* aut *o*): Πολύβου δέ νιν: τύραννος καὶ αὐτὸς ἐν ἑτέρωι μέρει τῆς Βοιωτίας· οἱ δὲ τῆς Κορίνθου φασὶ βασιλέα[1]).

41 de via, quae σχιστὴ ὁδὸς vocatur:

schol. Soph. Oed. reg. 733 *(Di)*: σχιστὴ δ' ὁδὸς ἐς ταὐτὸ κτλ: περὶ Δαυλίδα φησὶ τὴν σχ. ὁ., ὁ δὲ Αἰσχύλος (in Oed., fr. 173) περὶ Ποτνίας οὕτως·

ἐπῆιμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον
σχιστῆς κελεύθου τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς
τριῶν κελεύθων Ποτνιάδων ἠμείβομεν[2]).

42 de Laii equis:

schol. Phoen. 44 (aut *o* aut *d*): καὶ λαβὼν ὀχήματα: (ζητοῦσι, πῶς ἐπὶ τὸ μαντεῖον οὐκέτι ἀπῆλθεν ὁ Οἰδίπους. φασὶν ὅτι οὐκ ᾤιετο τὸν θεὸν εὐθέως χρήσειν αὐτῶι μυσαρῶι γενομένωι πρὶν καθαρθῆναι, καὶ ἅμα ἵνα μὴ γνῶι ὅτι πατέρα ἔκτεινεν· εἵμαρτο γὰρ αὐτῶι καὶ μητέρα γῆμαι). ὅτι δὲ Πολύβωι δέδωκε τοὺς ἵππους καὶ Ἀντίμαχός φησιν ἐν Λύδηι (fr. 3)·

εἶπε δὲ φωνήσας· ‚Πόλυβε, θρεπτήρια τούσδε
ἵππους τοι δώσω δυσμενέων ἐλάσας'.

(ζητοῦσι δὲ πάλιν κτλ).

auriga:

schol. Phoen. 39 (aut *o* aut *d*): ὁ ἡνίοχος. Πολυφόντην δὲ τὸν κήρυκα * *· τοῦτον Φερεκύδης (fr. 47a) Πολυποίτην φησίν.

---

[1]) Annotare placet cum scholii ad Phoen. 26 initio (θηριώδης φασι καὶ ἀνόητος κτλ) cohaerere scholl. ad 24 καὶ λελωβημένον κτλ, 28 ἀπίθανον τὸ τοὺς βουκόλους βρέφος ἀνελέσθαι καὶ οὕτως λελωβ. κτλ, 31 εὐηθες δὲ, φασιν, εἰ λελωβ. κτλ. — In schol. ad v. 28 repetita est ea fabula quae in fr. XI secundum locum tenet οἱ δὲ εἰς θάλασσαν ἐκριφῆναι κτλ.....

[2]) Ea quae sequuntur τινὲς δὲ τὴν Δαυλίδα Ἀνακρίδα λέγουσιν οὕτω· Κρίσσαν τε ζαθέην καὶ Ἀνακρίδα καὶ Πανοπῆα (B 520), (quae cum Zenodoti scriptura ... ἠδὲ Πανόπτεων an cohaereant dubitat Kaibelius), utrum e nota aliqua iam a Lysimacho adiecta sint depravata, an a grammatico demum interpolata, non diiudicarim.

de Oedipodis itinere Delphico: 43

schol. Phoen. 33 (aut *o* aut *d*): ἢ γνοὺς ἤ τινος μαθών: γνοὺς ὅτι οὐκ εἴη Πολύβου παῖς γνήσιος ἀλλὰ νόθος ἢ μαθὼν παρά τινος τῶν ἡλικιωτῶν ὀνειδίσαντος ὅτι νόθος εἴη. ἔνιοι δέ φασιν εἰς Πυθῶνα ἐξεληλυθέναι τὸν Οἰδίποδα ἵνα τροφεῖα ἀποδῶι τῶι Ἀπόλλωνι.

Sphingem quinam deus miserit: 44

schol. Phoen. 1031 (aut *d* aut *o*): ἔφερες ἄχεα-φόνια· φόνιος ἐκ θεῶν ὃς τάδ' ἦν ὁ πράξας: . . . . . παρόσον τὴν Σφίγγα ὁ Διόνυσος ἔπεμψε, ὡς ἐν Ἀντιγόνηι λέγει (restit. Ungerus Theb. parad. 386: ἐναντίον λέγειν codd.)

schol. Hesiod. Theog. 326: Φῖκ' ὀλοήν: Φῖκα τὴν Σφίγγα λέγει. αὕτη δέ ἐστι θυγάτηρ Χιμαίρας καὶ Τυφῶνος . . . . . Λύκος δὲ ἐν τῶι περὶ Θηβῶν (Θηβαίων traditum: fr. 14c = IV 657) αὐτὴν ὑπὸ Διονύσου πεμφθῆναί φησιν: cf. etiam argumenti (pag. 395_{15} sq. N.) locum ubi Mars nominatur; de scholio Phoen. 1760 (= Pisandr. fr. 19, cf. Lys. fr. 115) longum est nunc disputare (cf. Bethe Theb. Heldenl. 4_{10} sq.).

de Oedipodis uxoribus: 45

schol. Phoen. 53 *(v. s.)*: γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν: Φερεκύδης τὰ κατὰ τοὺς Οἰδίποδος παῖδας καὶ τὰς γημαμένας οὕτως ἱστορεῖ (fr. 48, cf. Bethe th. H. 23)· ‚Οἰδίποδι, φησί, Κρέων δίδωσι τὴν βασιλείαν καὶ τὴν γυναῖκα Λαίου, μητέρα δ' αὐτοῦ Ἰοκάστην, ἐξ ἧς γίνονται αὐτῶι Φράστωρ καὶ Λαόνυτος, οἳ θνήισκουσιν ὑπὸ Μινυῶν καὶ Ἐργίνου. ἐπεὶ δὲ ἐνιαυτὸς παρῆλθε, γαμεῖ ὁ Οἰδίπους Εὐρυγάνειαν τὴν Περίφαντος, ἐξ ἧς γίνονται αὐτῶι Ἀντιγόνη καὶ Ἰσμήνη, ἣν ἀναιρεῖ Τυδεὺς ἐπὶ κρήνης καὶ ἀπ' αὐτῆς ἡ κρήνη Ἰσμήνη καλεῖται. υἱοὶ δὲ αὐτῶι ἐξ αὐτῆς Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης. ἐπεὶ δὲ Εὐρυγάνεια ἐτελεύτησε, γαμεῖ ὁ Οἰδίπους Ἀστυμέδουσαν τὴν Σθενέλου.' τινὲς δὲ Εὐρυγάνειαν ἀδελφὴν λέγουσιν εἶναι Ἰοκάστης τῆς μητρὸς Οἰδίποδος.

de Oedipodis filiabus: 46

Sallust. Soph. Antig. arg., e scholiis sive *Di* sive *o* sive *d*, cf. fr. 57: στασιάζεται δὲ τὰ περὶ τὴν ἡρωίδα ἱστορούμενα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Ἰσμήνης· ὁ μὲν γὰρ Ἴων ἐν τοῖς διθυράμβοις (fr. 12) καταπρησθῆναί φησιν ἀμφοτέρας ἐν τῶι ἱερῶι τῆς Ἥρας ὑπὸ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέους· Μίμνερμος δέ (fr. 21) φησι τὴν μὲν Ἰσμήνην προσομιλοῦσαν Θεοκλυμένωι ὑπὸ Τυδέως κατὰ Ἀθηνᾶς ἐγκέλευσιν τελευτῆσαι. (ταῦτα μὲν οὖν ἐστιν τὰ ξένως περὶ τῶν ἡρωίδων ἱστορούμενα. ἡ μέντοι κοινὴ δόξα σπουδαίας αὐτὰς

ὑπείληφεν καὶ φιλαδέλφους δαιμονίως, ἧι καὶ οἱ τῆς τραγωιδίας ποιηταὶ ἑπόμενοι τά περὶ αὐτὰς διατέθεινται).

47 de Oedipodis filiorum lite:

schol. Phoen. 71 *(d)*: ξυμβάντ' ἔταξαν: ἄλλως: (οὗτος ὁ τόπος εἰς ἀσυμφωνίαν ἄγει τὸ δρᾶμα. ἔδει γὰρ ἐξέλασιν ὑποθέσθαι τοῦ Πολυνείκους ἵνα διὰ τῶν ἑξῆς δεόντως λέγοι (401) ‚ποτὲ μὲν ἐπ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον.' εἰ γὰρ ἀλλήλοις ὑπεχώρησαν ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν ἄρχειν, πάντως καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπεφέρετο ἂν ὁ Πολυνείκης. δεῖ οὖν εἰδέναι ὅτι οὐ παρὰ πᾶσι συμφωνεῖ ἡ Πολυνείκους εἰς Ἄργος ἄφιξις)· Φερεκύδης (fr. 49) γὰρ ἐκβεβλῆσθαι τὸν Πολυνείκην φησὶ μετὰ βίας, Ἑλλάνικος (fr. 12) δὲ ἱστορεὶ κατὰ συνθήκην αὐτὸν παραχωρῆσαι τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ, λέγων αἵρεσιν προθεῖναι τὸν Ἐτεοκλέα, εἰ βούλοιτο τὴν βασιλείαν ἔχειν ἢ τὸ μέρος τῶν χρημάτων λαβεῖν καὶ ἑτέραν πόλιν οἰκεῖν. τὸν δὲ λαβόντα τὸν χιτῶνα καὶ τὸν ὅρμον Ἁρμονίας ἀναχωρῆσαι εἰς Ἄργος κρίναντα ἀντὶ τούτων τὴν βασιλείαν [Οἰδίποδι] παραχωρῆσαι· ὧν τὸν μὲν ὅρμον Ἀφροδίτη, τὸν δὲ χιτῶνα Ἀθηνᾶ αὐτῆι ἐχαρίσατο, ἃ καὶ δέδωκε τῆι θυγατρὶ Ἀδράστου Ἀργείαι. (ὅθεν Εὐριπίδης ταῖς δύο ἱστορίαις ἐχρήσατο, ἐνταῦθα μὲν τῆι Ἑλλανίκου, ὕστερον δὲ τῆι Φερεκύδους: ita scribendum vidit Rabbow (Genethliacon Gotting. 164), codices . . . Φερεκύδους . . . . . Ἑλλανίκου).

48 de Oedipode filios execrante:

schol. Soph. Oed. Col. 1375 (ὑπ. *SOC*): τοιάσδ' ἀρὰς σφῶιν πρόσθε τ' ἐξανῆκ' ἐγὼ κτλ: τοῦτο ἁπαξάπαντες οἱ πρὸ ἡμῶν παραλελοίπασιν· ἔχει δὲ τὰ ἀπὸ τῆς ἱστορίας οὕτως. οἱ περὶ Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην δι' ἔθους ἔχοντες τῶι πατρὶ Οἰδίποδι πέμπειν ἐξ ἑκάστου ἱερείου μοῖραν τὸν ὦμον ἐκλαθόμενοί ποτε εἴτε κατὰ ῥαιστώνην εἴτε ἐξ ὁτουοῦν ἰσχίον αὐτῶι ἔπεμψαν, ὁ δὲ μικροψύχως καὶ τελέως ἀγεννῶς † ὁμῶς γοῦν ἀρὰς ἔθετο κατ' αὐτῶν δόξας κατολιγωρεῖσθαι· ταῦτα ὁ τὴν κυκλικὴν Θηβαΐδα ποιήσας ἱστορεῖ οὕτως (fr. 3)·

ἰσχίον ὡς ἐνόησε χαμαὶ βάλεν εἶπέ τε μῦθον.
‚ὤ μοι ἐγώ, παῖδες μὲν ὀνειδείοντες ἔπεμψαν',
. . . .
εὖκτο Διὶ βασιλῆι καὶ ἄλλοις ἀθάνατοισι
χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄιδος εἴσω.

τὰ δὲ παραπλήσια τῶι ἐποποιῶι καὶ Αἰσχύλος ἐν τοῖς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις (724 sq.)· καὶ ἔοικεν τὸ τῆς ἱστορίας ἥκειν ἐπὶ

πολλούς, ὡς καὶ παρά τινι[1]) αὐτὰ ἐκτεθεῖσθαι πρὸς τὸ γελοιότερον διὰ τούτων (FTG² 928, ubi disputatur de scriptura versuum)·

ἀεὶ δ' ὁρῶντί τ' ὀξὺ † καὶ τυφλὸς ἦν·
θυσίας γὰρ ἀπαρχὰς γέρας ἐπέμπομεν πατρὶ
περισσὸν ὦμον ἔκκριτον γέρας.
† τὸ δήγε σῦν κόψαντες, οὐ μεμνημένοι,
λήσειν δοκοῦντες ἀντὶ τοῦ κεκομμένου
ἐπέμψαμεν βόειον, ὁ δὲ λαβὼν χερὶ
ἔγνω 'παφήσας εἶπέ τ' ἐκ θυμοῦ τάδε·
˛τίς μοι τόδ' † αντόμοιον μισητὸν κρέας
πέμπων; γέλωτα δή με ποιοῦνται κόροι
θύοντες ὕβρει, ˛τυφλὸς οὔτι γνώσεται'
οὕτω λέγοντες· ὦ θεοί, μαρτύρομαι
ἐγὼ τάδ' ὑμᾶς καὶ κατεύχομαι κακὰ
αὐτοῖσιν αὐτοὺς τῶνδε δὶς τόσα σχεθεῖν,
χαλκῶι θὲ μαρμαίροντες ἀλλήλων χρόα
σφάξειαν ἀμφὶ κτήμασιν † βασιλικοῖς.

καὶ Μένανδρος ἐν Ναυκλήρωι (fr. 350)·

ὅ τε Πολυνείκης πῶς ἀπώλετ' οὐχ ὁρᾷς;

(perierunt reliqua).

de Oedipodis morte: 49

scholl. ad Phoen. 61 (aut *d* aut *o*): εἰς ὄμμαθ' αὑτοῦ: τινές φασιν ἐξ ἰδίας κατάρας ἐπελθεῖν αὐτῶι τὴν πήρωσιν. ἄλλως: ὅμοια Ἑλλάνικος (fr. 12). ἐν δὲ τῶι Οἰδίποδι (fr. 541) οἱ Λαίου θεράποντες ἐτύφλωσαν αὐτὸν· ˛ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδωι ἐξομματοῦμεν καὶ διόλλυμεν κόρας.' (πῶς δὲ, φασίν, ἡ Ἰοκάστη μετὰ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα δυστυχήματα ἔζη. ῥητέον ὅτι πᾶσα γυνὴ πρὸς θάνατον δειλόν. Μένανδρος· ὀκνεῖ δὲ κτλ.)

III.

Tertium in agmen quae congerimus scholia eis quae antecedunt propter doctrinam similia profectaque ab eisdem grammaticis, haec aut (I) ad heroes fabulasque pertinent, qui quasi gradus in suo quisque gyro tenent eosdem atque qui tractantur fr. I—XVIII, 1—49, aut (II) probe apteque colligant inter se locos iam enumeratos[2]).

[1]) Nisi grammaticus nomen poetae cum affectatione suppressit, τισιν scribendum et post γελοιότερον lacuna statuenda est: <* * * γάρ φησι> διὰ τούτων. . . . .

[2]) Ne uniuscuiusque loci rationem indicare cogamur, breviter praemonemus prioris generis (I) esse fr. 50—71, 77/78, alterius (II) fr. 72—76, 79/80.

Νόστοι.

50 de Priami morte:

schol. Troad. 16 (aut *d* aut *o*): πρὸς δὲ κρηπίδων βάθροις: .... τὸν δὲ Ἕρκειον Δία ἄλλοι ἱστορικοὶ ἀναγράφουσιν ἰδίαν τινὰ σχέσιν περὶ αὐτοῦ ἱστοροῦντες. τρισὶ γὰρ ὀφθαλμοῖς αὐτὸν κεχρῆσθαί φασιν ὡς οἱ περὶ Ἁγίαν καὶ Δερκύλον (fr. 3). πεφόνευται δὲ ὁ Πρίαμος ὑπὸ Νεοπτολέμου δικαίως, ἐπειδὴ καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀχιλλέα ἐλθόντα ἐπὶ τὸν γάμον τῆς Πολυξένης οἱ περὶ Ἀλέξανδρον ἐν τῶι Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερῶι λόγχαις ἀνεῖλον (extrema = schol. Hec. 41: cf. fr. 52; Wilam. HU 181).

51 de Hecubae morte:

schol. Eur. Hec. 1263 (aut *d* aut *o*): κατ' ἐνίους ἡ Ἑκάβη ἑαυτὴν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν.

ibid. 1273 (*v. s.*): κυνὸς ταλαίνης: περὶ τοῦ κυνὸς σήματος καὶ Ἀσκληπιάδης[1]) φησὶν ὅτι κυνὸς καλοῦσι δυσμόρου σῆμα.

52 de Polyxena:

schol. Eur. Hec. 41 (aut *d* aut *o*): τύμβωι φίλον πρόσφαγμα: ὑπὸ Νεοπτολέμου φασὶν αὐτὴν σφαγιασθῆναι Εὐριπίδης καὶ Ἴβυκος (fr. 36)· ὁ δὲ τὰ Κυπριακὰ ποιήσας (Ki. 52) φησὶν ὑπὸ Ὀδυσσέως καὶ Διομήδους ἐν τῆι τῆς πόλεως ἁλώσει τραυματισθεῖσαν ἀπολέσθαι, ταφῆναι δὲ ὑπὸ Νεοπτολέμου, ὡς Γλαῦκος (fr. 6a: IV 653)[2]) γράφει. ἄλλοι δέ φασι συνθέμενον Πριάμωι τὸν Ἀχιλλέα περὶ τοῦ Πολυξένης γάμου ἀναιρεθῆναι ἐν τῶι τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἄλσει. cf. schol. ad v. 1 (*o?*) τὰ περὶ τὴν Πολυξένην ἔστι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ εὑρεῖν (N. pag. 245).

---

[1]) Tragilensis an dicatur dubium; de Samio poeta ut cogites (Schwartz II 381), verborum ‚κυνὸς — σῆμα' rhythmus — si est rhythmus — non satis suadet; neque enim iambos ab eo esse compositos aliunde constat.

[2]) Glauci mentio qua possit explicari una offertur ratio eaque parum probabilis. Nam si Glaucum significari Rheginum (FHG II 23) eumque de Cypriorum carminum auctore in libro π. ποιητῶν dixisse licet credere (cf. Sengebusch diss. Hom. I 209, Foerster Herm. XVIII 475), verba ὡς Γλ. γράφει haberi possunt pro frusto doctae de Cypriorum variis qui putabantur auctoribus annotationis, qualis de Iliade minore legitur in schol. Troad. 822 (fr. 82), de Cypriis ap. Proclum (Ki. 15), Ath. XV 682 d e, de carmine Naupactio ap. Paus. X $38,_{11}$. Cui explicationi obstat, quod de Polyxena altero demum libro egisse videtur L. (pag. 23/24): atqui et annotationem id genus non unicuique sed primae eius carminis mentioni aspersam et Cypria carmina iam in libro primo advocata fuisse probabile est. — Ceterum τ. τὰ Κυπριακὰ ποιήσαντα spectare ad carmen recte monuit Bethe (Herm. XXVI 592) contra Wilam. HU 181_{27}.

schol. Lyc. 269 *(Th)*: λαβὼν δὲ ταύρου: φασὶν ὅτι Ἀχιλλεὺς ἐρασθεὶς Πολυξένης τῆς θυγατρὸς Πριάμου ἐδήλωσε τῶι Πριάμωι συμμαχήσειν αὐτῶι, εἰ λάβοι τὴν παῖδα· ὃ δὲ συνέθετο αὐτῶι δοῦναι, καὶ ἐλθὼν ἐν τῶι τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερῶι ὁ Ἀλέξανδρος λάθραι ἐτόξευσε τὸν Ἀχιλλέα καὶ οὕτως συνέβη ἀποθανεῖν τὸν ἥρωα. λαβόντες δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ οἱ Τρῶες ἠσφαλίσαντο, οὐ πρότερον δώσειν ἐπαγγελλόμενοι πρὶν ἂν τὰ δῶρα τὰ ὑπὲρ Ἕκτορος δοθέντα ἐξοπίσω λάβωσιν, ὃ καὶ γέγονε· λαβόντες οὖν τὰ δῶρα ἔδωκαν τὸν νεκρόν. (cf. schol. Serv. ad Aen. III 321, Hygin. 110: Förster Herm. XVII 201 sq: ubi de Polyxena testimonia larga proponuntur.)

de Hectoris corpore a Priamo redempto: 53

schol. Lyc. 270 *(Th)*: σκεθρῶι ταλάντωι: Ὅμηρος μὲν (Ω 579) ἁπλῶς δῶρά φησιν τῶι Ἀχιλλεῖ δοθῆναι ὑπὲρ Ἕκτορος· ὁ δὲ Λυκόφρων καὶ ἄλλοι τινὲς ζυγοσταθμηθέντα αὐτῶι ἴσον χρυσὸν δοθῆναι τοῦ βάρους.

de Aeneae fuga: 54

Steph. Byz. Αἴνεια *(Th)*: .... ἀπὸ Αἰνείου. Θέων δ' Αἰνειάδας ταύτην καλεῖ ὑπομνηματίζων τὸν Λυκόφρονα (1263 sq)[1]· 'Αἰνείας δὲ μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν εἰς Θράικην παρεγένετο καὶ ἔκτισε πόλιν Αἰνειάδας, ὅπου τὸν πατέρα ἔθαψε': haec narravit aut Hegesianax (fr. 4) aut Hegesippus (fr. 3)[2], cf. Dion. Hal. ἀρχ. I 49 (1 4), Conon. narr. 46 (vid. supr. pag. 50 not.).

schol. Lyc. 1263: ἃ δὴ παρώσας: ..... Αἰνείου δὲ γυνὴ Κρέουσα Πριάμου θυγάτηρ, ἀφ' ἧς ἔσχεν Ἀσκάνιον καὶ Εὐρυλέοντα + 1226: ἄμναμοι: ὅτι Ῥῶμος καὶ Ῥωμύλος ἀπὸ Κρεούσης τῆς Πριάμου ἐγένοντο, οἵτινες μετὰ τῶν Ἕκτορος, Ἀστυάνακτος καὶ Σαπερνίου, ἔκτισαν τὴν Ῥώμην: quae duae particulae videntur fabulae unius, ni fallor, Hegesianacteae (fr. 8), cf. Dion. Hal. I 72, alios (cap. IV); quae vero de Hectoris filiis hoc loco leguntur prorsus singularia, ut in reliquis Hegesianacteae narrationis testimoniis desiderantur, ita ex hoc ipso scholio addenda arbitror: simili ratione Hectoris Aeneaeque filios ante Hegesianactem coniunxerunt Hellanicus ap. Dion. Hal. I 47$_5$ et Dionysius Chalcidensis in fr. Lys. VII.

---

[1]) Theonei commentarii hoc frustum praeter Stephanum unus servavit Tzetzes. — Ceterum e scholiis Lycophroneis supra indicatis quanto opere scholiastae sequiores Theonis commentarium decurtaverint intellegitur.

[2]) Alteriusutrius nomen in pleno Theonis commentario, unde particulam maxime exiguam excerpsit Stephanus, memoratum fuisse suspicor.

ibid. 1242: σὺν δέ σφι μίξει: Ὀδυσσέα φασὶν (et Lycophro et Hellanicus Damastesque, cf. Dion. Hal. I 72) ἐν Ἰταλίαι συντυχεῖν Αἰνείαι καὶ συνθήκας μετ᾽ ἀλλήλων καὶ εἰρήνην ποιῆσαι. Quae leguntur ad vv. 1242 νάνος, 1250 ἔνθα τράπεζαν, 1268 τούτωι μόνωι πόρωσιν, ea ad meram Lycophronis versuum paraphrasin redeunt.

55 de Agamemnonis morte:

schol. Soph. El. 281 *(Di)*: τηροῦσ᾽ ἐκείνην ἡμέραν, ἐν ἧι τότε πατέρα τὸν ἀμὸν ἐκ δόλου κατέκτανεν, ταύτηι κτλ: οἱ Ἀργολικοὶ συγγραφεῖς ιγ εἶναί φασι Γαμηλιῶνος, ὡς Δεινίας ἐν ζ̄ Ἀργολικῶν (fr. 2).

56 de Patroclo:

schol. Ψ 86 T + Ψ 87 A *(Pp)*: ἀνδροκτασίης: καταχρηστικῶς. παῖδα γὰρ ἀνεῖλεν, ὃν οἳ μὲν Κλεισώνυμον, οἳ δὲ Αἰανῆ, οἳ δὲ Λύσανδρον <τὸν Ἀμφιδάμαντος: B> καλεῖσθαι· ἀπέκτεινε δὲ αὐτὸν παρὰ Ὀθρυονεῖ τῶι γραμματιστῆι, ὥς φησιν Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς ἐν Ἀστραγαλισταῖς (N. 817, an. Al. 217). schol. A: τοῦτον Κλεισώνυμον Φερεκύδης (fr. 19) ἱστορεῖ. ibid. ad vers. 89 T *(As)*: οἱ νεώτεροί φασι διὰ τὸν Εὐρυτίωνος τοῦ Ἴρου φόνον.

57 de Aiace Telamonio:

schol. Arist. Eq. 1056 (Symmach. e *Di*): καί κε γυνὴ φέροι ἄχθος κτλ: ἡ ἱστορία τοῦτον τὸν τρόπον ἔχει. ὅτι διεφέροντο περὶ τῶν ἀριστείων ὅ τε Αἴας καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, ὥς φησιν ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκώς. τὸν Νέστορα δὲ συμβουλεῦσαι τοῖς Ἕλλησι πέμψαι τινὰς ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Τρώων ὠτακουστήσοντας περὶ τῆς ἀνδρείας τῶν προειρημένων ἡρώων. τοὺς δὲ πεμφθέντας ἀκοῦσαι παρθένων διαφερομένων πρὸς ἀλλήλας. ὧν τὴν μὲν λέγειν ὡς ὁ Αἴας πολὺ κρείττων ἐστὶ τοῦ Ὀδυσσέως διερχομένην οὕτως (fr. 2)·

Αἴας μὲν γὰρ ἄειρε καὶ ἔκφερε δηιότητος
ἥρω Πηλείδην οὐδ᾽ ἤθελε δῖος Ὀδυσσεύς·

τὴν δὲ ἑτέραν ἀντειπεῖν Ἀθηνᾶς προνοίαι

πῶς ἐπεφωνήσω; πῶς οὐ κατὰ κόσμον ἔειπες
[ψεῦδος: del. Wolf];
καί κε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείη.

schol. Soph. Aiac. 833 *(Di)*: ξὺν ἀσφαδάστωι: ..... παραδεδομένον δὲ κατὰ ἱστορίαν ὅτι κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἄτρωτος ἦν ὁ Αἴας, κατὰ δὲ τὴν μασχάλην μόνην τρωτὸς διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τῆι λεοντῆι αὐτὸν σκεπάσαντα τοῦτο τὸ μέρος ἀσκέπαστον ἐᾶσαι διὰ τὸν γωρυτὸν ὃν περιέκειτο (= Pind. Isthm. V 47, v. infr.)·

φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ Αἰσχύλος (fr. 83), ὅτι καὶ τὸ ξίφος ἐκάμπτετο οὐδαμῆι ἐνδιδόντος τοῦ χρωτὸς τῆι σφαγῆι ‚τόξον ὥς τις ἐντείνων', πρὶν δή τις, φησί, παροῦσα δαίμων ἔδειξεν αὐτῶι κατὰ ποῖον μέρος δεῖ χρήσασθαι τῆι σφαγῆι· (ὁ δὲ Σοφοκλῆς, ἐριθεῦσαι μέν τι ὡς πρεσβυτέρωι μὴ βουληθεὶς οὐ μὴν παραλιπεῖν αὐτὸ δοκιμάζων, ψιλῶς φησι ‚πλευρὰν ἀναρρήξαντα τῶιδε φασγάνωι', κατὰ τί τὴν πλευρὰν μὴ εἰπών: haec Didymi ipsius sunt).

Didymi scholium augendum videtur e Sallustii argumento (Soph. ed. Bergk. p. 4): περὶ δὲ τῆς πλευρᾶς, ὅτι μόνην αὐτὴν τρωτὴν εἶχεν, ἱστορεῖ καὶ Πίνδαρος (Isth. V 47), ὅτι τὸ μὲν σῶμα ὅπερ ἐκάλυψεν ἡ λεοντῆ ἄτρωτον ἦν, τὸ δὲ μὴ καλυφθὲν τρωτὸν ἔμεινεν.

schol. Lyc. 455 *(Th)*: χέαντος: Ἡρακλῆς τῶι λέοντος δέρματι τὸν Αἴαντα περιεκάλυψεν, ὅπως ἄτρωτος εἴη· μαρτυρεῖ δὲ τοῦτο καὶ Πίνδαρος (l. s.) . . . . . ἄλλως. μίαν ὁδόν φησι (ὁ Λυκ.) πρὸς τὸν Ἅιδην εἶναι, παρόσον ὁ ὑπὸ τοῦ γωρυτοῦ κρυφθεὶς τόπος τοῦ σώματος τοῦ Αἴαντος τρωτὸς ἦν, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ἄτρωτον. τοῦτον δὲ οἱ μὲν περὶ τὴν κλεῖδά φασιν εἶναι, οἱ δὲ περὶ τὰ πλευρά, ὡς Αἰσχύλος ἐν Θρήισσαις φησίν (l. s.).

scholl. Ξ 404 T *(As)*: τῆι ῥα δύω τελαμῶνε: κατὰ τὴν κλεῖν· τρωτὸς δὲ ὁ Αἴας ὅλον τὸ σῶμα, οὐχ ὡς Αἰσχύλος τὰ περὶ τὴν μασχάλην. . . .

+ 405: ἤ τοι ὃ μὲν σάκεος: . . . . . τινὲς δὲ πηλῶι βάλλεσθαι αὐτὸν ὑπὸ Τρώων, εἴ πως βαρηθείη ὑπὸ τοῦ πηλοῦ· ἀποσεισάμενον δὲ αὐτὸν δύο κολωνοὺς ποιῆσαι. — (ἀλλ' οὐδὲ θεός, φασίν, αὐτῶι βοηθεῖ . . . . .), οἱ δέ, ὅτι τῆς ἀσπίδος ἐξέκοψε γλαῦκα· ὅθεν οὐκ ἐβοήθει αὐτῶι Ἀθηνᾶ[1]).

Eandem fabellam, quam *As* in fine huius scholii, annotavit etiam *Didymus* schol. Soph. Aiac. 127: ὑπέρκοπον: φασὶ τὸν Αἴαντα τρίτον[2]) ἠσεβηκέναι περὶ τοὺς θεούς, πρῶτον μὲν ἐκβαλεῖν τοῦ δίφρου τὴν Ἀθηνᾶν βουλομένην αὐτῶι συμμαχεῖν, δεύτερον ἀπαλεῖψαι τὴν γλαῦκα τὴν ἐγγεγραμμένην τῶι ὅπλωι αὐτοῦ ἐξ ἔθους πατρώιου, τρίτον ὅτι οὐκ ἐπείσθη τῶι πατρὶ συμβουλεύοντι πείθεσθαι τοῖς θεοῖς . . . . .

---

[1]) De schol. Ξ 405 scriptura non plana conferendus est Schwartz, Fleck. ann. suppl. XII 429 sq.; Aeschyli sententiam in schol. Lyc. esse corruptam demonstrant scholia ad Soph., ad Ξ 404.

[2]) τρίς vel τρία Dindorf.

schol. Lyc. 459 sq. *(Th):* δυσμενεστάτου . . . ξένων: τοῦ Ἕκτορος. ὅτι δὲ ξίφει τοῦ Ἕκτορος ἀνεῖλεν ἑαυτὸν, καὶ Σοφοκλῆς μαρτυρεῖ (Ai. 817, 906). (αὐτουργὸν δὲ καλεῖ (Lyc.) τὸν Αἴαντα, ἐπεὶ ἑαυτὸν ἀνεῖλεν). Ἀντικλείδης δέ (fr. 11) φησιν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Πάριδος τοξευθέντα ἀποθανεῖν.

Sallust. l. s. *(Di):* περὶ δὲ τοῦ θανάτου τοῦ Αἴαντος διαφόρως ἱστορήκασιν. οἳ μὲν γάρ φασιν ὅτι ὑπὸ Πάριδος τρωθεὶς ἦλθεν εἰς τὰς ναῦς αἱμορροῶν (Anticl.), οἳ δὲ ὅτι χρησμὸς ἐδόθη Τρωσὶ πηλὸν κατ᾽ αὐτοῦ βαλεῖν· σιδήρωι γὰρ οὐκ ἦν τρωτός· καὶ οὕτω τελευτᾶι (schol. Ξ 404), οἳ δὲ ὅτι αὐτόχειρ αὐτοῦ γέγονεν, (ὧν ἐστι καὶ Σοφοκλῆς).

schol. Theocr. X 28 *(Th):* καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος: τὴν ὑάκινθόν φασιν ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Αἴαντος ἀναδοθῆναι τοῦ ἐν Τροίαι μανέντος κτλ . . . . ., εἰς ὃ ὁ Εὐφορίων (an. Al. 69 sq.) ἀπιδὼν εἶπε·

πορφυρέη ὑάκινθε, σὲ μὲν μία φῆμις ἀοιδῶν
Ῥοιτείηις ἀμάθοισι δεδουπότος Αἰακίδαο
εἴαρος ἀντέλλειν γεγραμμένα κωκύουσαν.

schol. Eust. B 558 (*Pp*; Schrader, Herm. XIV 235): ...καὶ ὅτι Εὐφορίων λέγει τοῦ αἵματος τοῦ ῥυέντος ἐκ τῆς τοῦ Αἴαντος σφαγῆς ὑάκινθον ἐκφῦναι· καὶ ὅτι ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα (fr. 3) γράψας ἱστορεῖ μηδὲ καυθῆναι συνήθως τὸν Αἴαντα, τεθῆναι δὲ οὕτως ἐν σορῶι διὰ τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως. — Aiacis fabulis adiungi poterant quae de Teucro legebantur: qua ex parte fluxisse crediderim quae Serv. Dan. ad Aen. I 619 affert.

58 de Aiacis minoris scelere et poena:

schol. Lyc. 1141 *(Th):* πένθος δὲ πολλαῖς: λοιμοῦ κατασχόντος τὴν Λοκρίδα διὰ τὴν εἰς Κασάνδραν ἀθεμιτομιξίαν Αἴαντος ἔχρησεν ὁ θεός, παρθένους ἐνιαυσιαίας εἰς Τροίαν τῆι Ἀθηνᾶι ἀποστέλλειν ἐπὶ χίλια ἔτη· πεμπόμεναι δὲ αὗται ἐφονεύοντο ὑπὸ τῶν Τρώων· προυπαντῶντες γὰρ οἱ Τρῶες, ἐλιθοβόλουν αὐτάς· εἰ δέ τινες ἐκφύγοιεν ἀνελθοῦσαι λάθραι εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν, τὸ λοιπὸν αὗται ἱέρειαι ἐγίνοντο· τὰς δὲ ἀναιρεθείσας ἔκαιον ἀκάρποις καὶ ἀγρίοις ξύλοις· τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτῶν ἀπὸ Τράρωνος ὄρους τῆς Τροίας εἰς θάλασσαν ἔρριπτον· καὶ πάλιν οἱ Λοκροὶ ἀπέστελλον ἄλλας. ταύτης δὲ τῆς ἱστορίας καὶ Καλλίμαχος μέμνηται (fr. 13 d). Quam Tzetzes ad eundem locum ex Apollodori bibl. (= ep. Vatic. 74) ascripsit narrationem, ei in fine adiecit: ὥς φησι Τίμαιος ὁ Σικελός (fr. 66)· μέμνηται ταύτης καὶ Καλλίμαχος (v. s.); quae dubito an e scholio vetere pleniore

hausta Lysimacho vindicanda sint. Idem Tzetzes quae de iisdem rebus plane singularia affert ad Lyc. 365 (564 M), nescio unde sibi sumpserit. Callimachi fit mentio etiam schol. N 66: Ὀιλῆος ταχὺς Αἴας: ἡ ἱστ. παρὰ Καλλιμάχωι ἐν α Αἰτίων καὶ π. τ. ποιητῆι ἐν δ τῆς Ὀδυσσείας (499).

de Locrorum erroribus quae Serv. Dan. ad Aen. XI 265 affert, 58b
fortasse e Nostis fluxerunt: *alii hos circa Syrtes posuisse sedes, alii in Libya insulas quasdam inhaerentes occupasse eos, alii...., alii....*

de Protesilao: 59

schol. Lyc. 529 (*Th*): οὗ δή ποτ' αἴθων: (αἴθωνα κίρκον τὸν Πρωτεσίλαον καλεῖ, ἵνα γίγαντα τὸν Ἕκτορα ἀκούσωμεν)· ἱστορεῖ δὲ Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν (fr. 457) ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος ἀναιρεθῆναι τὸν Πρωτεσίλεων· ὁμοίως δὲ καὶ Δημήτριος ὁ Σκήψιος (fr. 75 G) παρ' Ὁμήρωι γράφεσθαι

τὸν ἔκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ
νηὸς ἀποθρώσκοντα (B 701: Δάρδανος ἀνὴρ codd.).

schol. Eust. ad B 701 pag. 325—326_9 (*Pp*): (1—7) παθαίνεται δὲ Ὅμηρος ἐν τούτοις ἐπὶ τῶι Πρωτεσιλάωι, οἷα φιλέλλην οἰκτιζόμενος, ἔστι δὲ καί θαυμάζων τοῦ θράσους, εἴπερ ‹χρησμοῦ δοθέντος πρῶτον ἐν Τροίαι πεσεῖν' τὸν ‹προπηδήσαντα τῆς νηὸς' Ἀχιλλεὺς μὲν ὑπέτρεσε, κατά τινας καὶ τελευταῖος εἰς γὴν ὁ τῶν Ἑλλήνων πρώτιστος κατεπήδησεν· Πρωτεσίλαος δὲ φερωνύμως πρῶτός τε τοῦ λαοῦ καθήλατο τῆς νεὼς καὶ πρῶτος τοῦ λαοῦ πέπτωκε, ἑλόμενος οὕτω παθεῖν ἤπερ κατεπτηχότας βλέπειν τοὺς Ἀχαιούς. . . . . 22 sq. γυνὴ δὲ Πρωτεσιλάωι Λαοδάμεια ἡ Ἀκάστου φίλανδρος πάνυ καὶ μὴ ἀνασχομένη ζῆν μετὰ τὸν τοῦ ἀνδρὸς θάνατον, περὶ ἧς λόγος φέρεται τοιοῦτος. Πρωτεσίλαος καὶ μετὰ θάνατον ἐρῶν τῆς γυναικὸς κατὰ μῆνιν τῆς Ἀφροδίτης ᾐτήσατο τοὺς κάτωθεν ὄντας ἀνελθεῖν, καὶ ἀνελθὼν εὗρεν ἐκείνην ἀγάλματι αὐτοῦ περικειμένην· αἰτήσαντος δέ, φασὶ, μὴ ὑστερεῖν αὐτοῦ ξίφει διεχρήσατο ἑαυτήν· ἕτεροι δὲ ἄλλως φασὶ τὴν Λαοδάμειαν καὶ τεθνεῶτος τοῦ Πρωτεσιλάου ἔρωτι ἐκκαίεσθαι χόλωι Ἀφροδίτης· ἀγγελθέντος γὰρ τοῦ πάθους οὐ μόνον χαλεπῶς ἤνεγκε, φασίν, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαζομένη πρὸς τοῦ πατρὸς γάμωι δευτέρωι ζευχθῆναι οὐκ ἀπέστη τοῦ ἐρᾶν, ἀλλὰ κατεχομένη ἐνυκτέρευε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς μᾶλλον αἱρουμένη τὴν πρὸς τὸν τεθνεῶτα, φασίν, συνουσίαν ἢ τὴν πρός τοὺς ζῶντας ὁμιλίαν καὶ ἐξέλιπεν ὑπ' ἐπιθυμίας (Eur. Prot.) . . 326_{4-9} Παλαίφατος δέ (fr. om.), φασίν, ἱστορεῖ ὅτι Αἰνείας ἀνεῖλε τὸν Πρωτεσίλαον. ἕτεροι δὲ ὑπὸ Ἀχάτου αὐτὸν πεσεῖν φασὶν ἑταίρου Αἰνείου. τινὲς δέ ‹Δάρδανον

ἄνδρα' ἐνταῦθα τὸν Ἕκτορα νοοῦσιν, ὅπερ οἱ μὴ ἀποδεχόμενοι[1]) φασὶν ὅτι ἐὰν ὁ Ἕκτωρ ἔρριψε τὸν Πρωτεσίλαον εἶχεν εἰπεῖν ὅτι 'τὸν ἔκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ' ἢ 'Δάρδανος Ἕκτωρ'. (cf. Hygin. fab. 103, 104; FTG 563; Kiessling. anal. Catull. 8 sq.; Mayer, Herm. XX 101). Quod Theo ipse Demetrii Τρωικὸν διάκοσμον, doctarum copiarum thesaurum minime spernendum, manu versavit (schol. Pind. Ol. V 42, aliis locis: Gaede pagg. 16, 47 = fr. 54, 60 = index I), minime impedit quo minus ei hunc Demetrii locum aliunde innotuisse credamus. Neque enim praeter schol. Lyc. 529 ullum ex omnibus quae per Theonem ad nos pervenisse videntur Demetrii fragmentis pertinet ad ipsas fabulas Troicas: in Lysimachi vero Nostis, quos de fabulis Troicis adire solebat Theo, Demetrii ista sententia, quippe quae non in Homerici loci scriptura modo, sed etiam in ipsa de Protesilai morte fabula versaretur, aptissime potuit apponi. Adde quod Sophocleae Pastorum aliud quoque testimonium debetur Lysimacho (fr. 90).

60 de Diomedis erroribus et morte:

schol. Pind. Nem. X 12 *(Di)*: Διομήδεα δ' ἄμβροτον: καὶ οὗτος Ἀργεῖος, ὃς δι' ἀρετὴν ἀπηθανατίσθη· καὶ ἔστι περὶ τὸν Ἀδρίαν Διομήδεια νῆσος ἱερά, ἐν ἧι τιμᾶται ὡς θεός. καὶ Ἴβυκος οὕτω (fr. 38 .... exciderunt et verba Ibyci, et scriptoris petestris nomen: cf. fr. IV)· 'τὴν Ἑρμιόνην γήμας ὁ Διομήδης ἀπηθανατίσθη σὺν τοῖς Διοσκούροις· καὶ γὰρ συνδιαιτᾶται αὐτοῖς.' καὶ Πολέμων ἱστορεῖ· (fr 23) 'ἐν μὲν γὰρ Ἀργυρίπποις ἅγιόν ἐστιν αὐτοῦ ἱερόν· καὶ ἐν Μεταποντίωι δὲ διὰ πολλῆς αὐτὸν αἵρεσθαι τιμῆς ὡς θεόν, καὶ ἐν Θουρίοις εἰκόνας αὐτοῦ καθιδρύσθαι ὡς θεοῦ.'

schol. Lyc. 610 *(Th)*: Τροιζηνίας δὲ τραῦμα: ..... ἡ δὲ Ἀφροδίτη, καθώς φησι Μίμνερμος (fr. 22), ὑπὸ Διομήδους τρωθεῖσα παρεσκεύασε τὴν Αἰγιάλειαν πολλοῖς μὲν μοιχοῖς συγκοιμηθῆναι, ἐρασθῆναι δὲ Ἱππολύτου καὶ Κομήτου υἱοῦ Σθενέλου· τοῦ δὲ Διομήδους παραγενομένου εἰς τὸ Ἄργος ἐπιβουλεῦσαι αὐτῶι· τὸν δὲ φυγόντα εἰς βωμὸν τῆς Ἥρας διὰ νυκτὸς φυγεῖν σὺν τοῖς ἑταίροις καὶ ἐλθεῖν εἰς Ἰταλίαν πρὸς Δαῦνον βασιλέα, ὅστις αὐτὸν δόλωι ἀνεῖλεν.

---

[1]) Verbis οἱ μὴ ἀποδεχόμενοι apte Gaedio (p. 59, n. 94) significari videtur ipse Scepsius: ,quodsi verum est Theonem parum accurate Demetrii sententiam reddidisse censendum est'. Quamquam gravibus in Homero mutationibus minime abstinuisse Demetrium, e I 447 intellegitur, ubi pro Ἑλλάδα καλλιγυναῖκα scripsit Ὀρμένιον πολύμηλον.

ibid. 615 *(id)*: κολοσσοβάμων: ἁλούσης τῆς Ἰλίου Διομήδης ἀντὶ τοῦ ἕρματος ἐκ τοῦ τείχους τῶν Τρώων λίθους εἰς τὴν ναῦν ἐβάλετο· παραγενόμενος δὲ εἰς τὸ Ἄργος καὶ ἐλαθεὶς ὑπὸ Αἰγιαλείας παρεγένετο εἰς Ἰταλίαν· εὑρὼν δὲ τηνικαῦτα τὸν ἐν τῆι Σκυθίαι δράκοντα λυμαινόμενον τὴν Φαιακίδα διέφθειρε τοῦτον τὴν τοῦ Γλαύκου χρυσῆν ἀσπίδα κατέχων νομίσαντος τοῦ δράκοντος τὸ χρυσοῦν δέρος εἶναι τοῦ κριοῦ· τιμηθεὶς δὲ ἐπὶ τούτωι σφόδρα ἀνδριάντα κατεσκεύασεν καὶ ἱδρύσατο ἐκ τῶν λίθων τῶν ἐκ τῆς Ἰλίου· ἱστορεῖ δὲ τοῦτο Τίμαιος (fr. 13) καὶ Λύκος ἐν τῶι τρίτωι (fr. 3). Cohaerere cum his locis probabile est et schol. Serv. (partim Dan.) ad Aen. VIII 9, et locos de Diomedis sociis in ardeas transformatis, scholl. ad. Lyc. 601 (= Tzetz. 603), E 412, Serv. ad XI 271, Tzetz. Lyc. 592, (cf. Anton. Lib. XXXVII, Eust. ad Dionys. 483).

de Philocteta: 61

schol. Pind. Pyth. I 100 *(Di)*: φαντὶ δὲ Λαμνόθεν: ταύτηι τῆι ἱστορίαι καὶ Βακχυλίδης (fr. 16) συμφωνεῖ ἐν τοῖς διθυράμβοις, ὅτι δὴ οἱ Ἕλληνες ἐκ Λήμνου μετεστείλαντο τὸν Φιλοκτήτην Ἑλένου μαντευομένου. εἵμαρτο γὰρ ἄνευ τῶν Ἡρακλείων τόξων μὴ πορθηθῆναι τὴν Ἴλιον. + 109: οὕτω δὴ Ἱέρωνι θεός: (οὕτω δέ, φησί, τῶι Ἱέρωνι ὁ θεὸς ὀρθωτὴρ καὶ ἰατὴρ ἐγένετο, ὡς καὶ τῶι Φιλοκτήτηι). φησὶ γὰρ Διονύσιος (fr. 6) χρησμοῖς Ἀπόλλωνος ἀπολουσάμενον τὸν Φιλοκτήτην ἀφυπνῶσαι, τὸν δὲ Μαχάονα ἀφελόντα τοῦ ἕλκους τὰς διασαπείσας σάρκας καὶ ἐπικλύσαντα οἴνωι τὸ τραῦμα ἐπιπάσαι βοτάνην, ἣν Ἀσκληπιὸς εἰλήφει παρὰ Χείρωνος καὶ οὕτως ὑγιασθῆναι τὸν ἥρωα.

Cuius scholii plenior forma Tzetzae ad Lyc. 911 praesto fuisse videtur: κατά ..... Διονύσιον κτλ (v. s.) ..... οἱ δέ φασιν ὅτι Χρύση νύμφη τις ἐρασθεῖσα ὤφθη αὐτοῦ ἐκεῖσε, καὶ μὴ πεισθέντος αὐτοῦ συγγενέσθαι αὐτῆι τῆι ταύτης ὀργῆι ὑπὸ τοῦ ... ὕδρου ἐδήχθη.

Annoto Serv. Dan. ad Aen. III 402; Serv. ad II 13: *Herculis sagittae, quas misit Philoctetes, quibus Paris interemptus est, cum ipse non potuisset adferre morte praeventus;* de quo loco cfr. Kiessl. ad Hor. c. I 15₁₇.

de Amphilocho: 62

schol. Lyc. 440 *(Th)*: αὐτοκτόνοις σφαγαῖσι κτλ: κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ὁ Ἀμφίλοχος ὁ Ἀμφιαράου υἱὸς καὶ Μόψος οἱ μάντεις ἦλθον εἰς Κιλικίαν· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἀμφίλοχος βουλόμενος χωρισθῆναι εἰς τὸ Ἄργος παρέθετο τῶι Μόψωι τὴν βασι-

λείαν ἑαυτοῦ κελεύσας φυλάξαι μέχρι ἐνιαυτοῦ ἑνός. πληρουμένου δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἦλθεν ὁ Ἀμφίλοχος καὶ οὐ παρεχώρει ὁ Μόψος. διὸ περὶ τούτου πρός ἀλλήλους διαφερόμενοι ὑπ' ἀλλήλων ἀνηιρέθησαν· οὓς θάψαντες οἱ ἐνοικοῦντες πύργον μεταξὺ τῶν τάφων κατεσκεύασαν, ὅπως μηδὲ μετὰ θάνατον ἀλλήλων κοινωνήσωσιν, ὡς καὶ ὁ Εὐφορίων (an. Al. 89)·

Πύραμον ἠχήεντα· πόλιν δ' ἐκτίσσατο Μαλλόν,
ἧς πέρι δῆριν ἔθεντο κακοφράδες ἀλλήλοισιν
Μόψος τ' Ἀμφίλοχός τε· καὶ ἄκριτα δηρινθέντες
μουνὰξ ᾀλλίστοιο πύλας ἔβαν Ἀιδονῆος.

63 de Acamante et Laodica:

schol. Lyc. 495 *(Th):* τόν ποτ' εἰς λέχος λαθραῖον: Διομήδης καὶ Ἀκάμας ὁ Θησέως υἱὸς ἐπρέσβευσαν πρὸς τοὺς Τρῶας καὶ συνέβη Λαοδίκηι τῆι Πριάμου μιγῆναι Ἀκάμαντα καὶ τεκεῖν υἱὸν Μούνιτον κληθέντα· φοβουμένη δὲ δέδωκε τὸ βρέφος Αἴθραι τῆι τοῦ Θησέως μητρὶ ἀνατρέφειν. ἡ δὲ γνοῦσα τοῦ υἱωνοῦ αὐτῆς τὸ παιδίον ἐκόμισε καὶ ἀνέθρεψεν· ἁλούσης δὲ τῆς Τροίας ἀναγνωρισθεῖσα τῶι Ἀκάμαντι ἀπῆιρε μετ' αὐτοῦ κομίζουσα καὶ τὸν Μούνιτον· παραγενομένων δὲ αὐτῶν εἰς Θράικην καὶ ἐξελθόντων ἐν κυνηγεσίαι ὄφις τὸν Μούνιτον ἔτρωσε καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν, ὥς φησιν Εὐφορίων (an. Al. 97)·

ἥ οἱ Μούνιτον υἷα τέκε πλομένωι ἐνὶ ὥρωι·
ἀλλά ἑ Σιθονίηι τε καὶ ἐν κνημοῖσιν Ὀλύνθου
ἀγρώσσονθ' ἅμα πατρὶ πελώριος ἔκτανεν ὕδρος[1]).

64 de Palamede:

schol. Or. 432 (aut *d* aut *o*): ἄλλως: τὸν Παλαμήδους θάνατον οἳ μὲν ἐν Γεραιστῶι, οἳ δὲ ἐν Τενέδωι, οἳ δὲ ἐν Κολωναῖς τῆς Τρωιάδος ὑποτίθενται. (φασὶ δὲ αὐτὸν εὑρεῖν φρυκτωρίας καὶ μέτρα καὶ σταθμοὺς καὶ πεττοὺς καὶ γράμματα καὶ φυλακὰς καὶ ἀστραγάλους.)

65 de Elephenore:

schol. Lyc. 1034 *(Th):* παπποκτόνος κτλ: ..... ἰστέον ὅτι Ὅμηρος τὸν Ἐλεφήνορα ἀναιρεῖ ὑπὸ Ἀγήνορος ἐν δ̄ τῆς Ἰλιάδος (467 sq.)· οὗτος δέ φησι μετὰ τὴν ἅλωσιν πλανηθῆναι αὐτόν.

66 de Lycomeda Merionis socio:

schol. T 240 T *(qh)*: Κρὴς ὁ Λυκομήδης, ὥς φησιν Ἡσίοδος (fr. 118) καταλέγων τοὺς μνηστῆρας Ἑλένης.

---

[1]) Inde ab ὥς φησιν Εὐφορίων quae leguntur, servavit Tzetzes. De Euphorionis loco cf. Kaibel, Herm. XXII 507.

de Idomeneo: 67

Serv. Dan. Aen. III 401: *Lyctius Idomeneus: . . . . ad Italiam venisse ac post dicitur in Asiam profectus decessisse; alii hunc regressum consedisse apud Apollinem Clarium tradunt.*

de Podalirio Machaoneque: 68

schol. Λ 515 T (*Aa*, cf. schol. cod. A): ἰούς τ᾽ ἐκτάμνειν: (ἐμείωσέ φασι τὸν ἔπαινον κτλ. . . . . (a) οἳ μὲν οὖν φασιν ὅτι κτλ . . . . (b) ἔνιοι δέ φασιν ὡς οὐδὲ ἐπὶ πάντας τοὺς ἰατροὺς ὁ ἔπαινος οὗτός ἐστι κοινός, ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Μαχάονα, ὃν μόνον χειρουργεῖν τινες λέγουσι — τὸν γὰρ Ποδαλείριον διαιτᾶσθαι νόσους — καὶ τεκμήριον τούτου· Ἀγαμέμνων τρωθέντος Μενελάου οὐκ ἄμφω ἐπὶ τὴν θεραπείαν καλεῖ ἀλλὰ τὸν Μαχάονα (Δ 193)). τοῦτο ἔοικε καὶ Ἀρκτῖνος ἐν Ἰλίου πορθήσει νομίζειν, ἐν οἷς φησιν (Ki. 35)·

αὐτὸς γάρ σφιν ἔδωκε πατὴρ ⟨γέρας sive κλυτὸς⟩ Ἐννοσίγαιος
ἀμφοτέροις, ἕτερον δ᾽ ἑτέρου κυδίον᾽ ἔθηκε·
τῶι μὲν κουφοτέρας χεῖρας πόρεν ἔκ τε βέλεμνα
σαρκὸς ἑλεῖν τμῆξαί τε καὶ ἕλκεα πάντ᾽ ἀκέσασθαι,
τῶι δ᾽ ἄρ᾽ ἀκριβέα πάντα ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκεν
ἄσκοπά τε γνῶναι καὶ ἀναλθέα ἰάσασθαι·
ὅς ῥα καὶ Αἴαντος πρῶτος μάθε χωομένοιο
ὄμματά τ᾽ ἀστράπτοντα βαρυνόμενόν τε νόημα.

Arctini nomen ipsius grammatici doctrinae tribuendum est.

de Cinyra socio Graecorum infido: 69

schol. Λ 20 T (*nescio cuius gramm.*): τόν ποτέ οἱ Κινύρης: . . . . . φασὶ δὲ αὐτὸν ἐν Πάφωι ὀμόσαντα Μενελάωι πέμψειν πεντηκόντα ναῦς μίαν πέμψαι, τὰς δὲ λοιπὰς ἐκ γῆς καὶ γηίνους ἄνδρας.

de Rheso: (70)

memoranda sunt scholia ad K 435: ἐν δέ σφιν Ῥῆσος..... (citatur Pindari fr. 262), Serv. Dan. ad Aen. I 469: *nec procul hinc Rhesus: Rhesus . . . . . ut quidam tradunt Martis, ut alii Hebri* eqs; quae etiam ex Apollodori π. θεῶν opere fluxisse posse demonstrat schol. Rhes. 346, ubi ipse Apollodorus advocatur.

de Sarpedone: (71)

schol. Rhes. 29 (aut *o* aut *d*): ἢ τὸν Εὐρώπας Λυκίων ἀγὸν ἀνδρῶν: παρ᾽ Ὅμηρον (Z 199) ἱστορεῖ Εὐρώπης εἶναι τὸν Σαρπηδόνα. ὁ δὲ Ἡσίοδος (fr. 55) Εὐρώπης μέν φησιν αὐτὸν * * ὡς Ἑλλάνικος. εἰσὶ δὲ οἱ Λυκάστου καὶ Ἴδης τῆς

Κορύβαντος γενεαλογοῦσι μετὰ καὶ Μίνωος καὶ Ῥαδαμάνθυος, καθάπερ Σωκράτης ἐν τοῖς Ἀργολικοῖς (fr. 3a). ἔχει δὲ ὁ λόγος τὸ ἕτερον εἶναι Σαρπηδόνα τὸν ἐπὶ τὴν Ἴλιον στρατεύσαντα καὶ ἄλλον τινὰ Θρᾶικα, ἀφ' οὗ Σαρπηδονίαν πέτραν φασὶν ὠνομάσθαι.... sequitur doctum de Europis variis scholium ex Apionis περὶ ἐπωνύμων opere haustum; quod an fluxerit quoscunque per rivulos e Thebanis paradoxis — id quod equidem credo — nunc longum est disceptare. Apioni autem ut potest de Sarpedone notae extrema pars ἔχει δὲ.... ὠνομάσθαι tribui, ita quae antecedunt Hesiodi Hellanici Socratis testimonia ab eo abhorrent: itaque haec grammaticum huius partis auctorem Nostis debere censeo. Cui opinioni opitulari videtur

schol. M 292 T (*Aa?* v. i.): εἰ μὴ υἱὸν ἐὸν Σαρπηδόνα... Ζεύς: .... Ἡσίοδος δὲ Εὐρώπης καὶ Διὸς αὐτόν φησιν. Quod scholium cohaerere suspicor cum scholiis BT ad Z 198/99: quae scholia demonstrant, cum Aristarchus (cf. Ariston. ad 199) νεωτέρων dissensum simpliciter respueret, exstitisse qui Homeri posteriorumque sententias artificiose conciliare studeret *(Aristarchi adversarius)*.

Θηβαικῶν παραδόξων συναγωγή.

72 de Nioba et Niobidis:

schol. Phoen. 159 (*o*, κριτικός non ἐνστατικός): ἐκεῖνος ἑπτὰ παρθένων τάφου πέλας Νιόβης κτλ: καὶ Σοφοκλῆς ἐν Νιόβηι (N. 228) ἑπτά φησιν αὐτὰς εἶναι καὶ ἑπτὰ τοὺς ἄρρενας. ἄλλως. (I) ὁ Ἀριστόδημος (fr. 3) οὐδαμοῦ φησιν ἐν ταῖς Θήβαις τῶν Νιοβιδῶν εἶναι τάφον, (ὅπερ ἐστὶν ἀληθές, ὡς αὐτοσχεδιάζειν νῦν ἔοικεν ὁ Εὐριπίδης). (II) περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν Νιοβιδῶν αὐτός φησιν ὁ Εὐριπίδης ἐν Κρεσφόντηι (fr. 455). ‛καὶ δὶς ἕπτ' αὐτῆς τέκνα Νιόβης θανόντα Λοξίου τοξεύμασιν'. ὁμοίως καὶ Αἰσχύλος ἐν Νιόβηι (N. 50) καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασιν ἢ Νιόβωι (fr. 284). Τιμαγόρας δὲ ἐν τοῖς Θηβαικοῖς (fr. 3) φησιν ὡς κακῶς πάσχοντες ὑπὸ τῶν περὶ Ἀμφίονα οἱ Σπαρτοὶ ἀνεῖλον αὐτοὺς λοχήσαντες ἀπιόντας εἰς Ἐλευθερὰς ἐπὶ πάτριον θυσίαν, τὴν δὲ Νιόβην εἴασαν ζῆν διὰ Πέλοπα. Φερεκύδης δέ (fr. 102b) φησιν ἔχειν αὐτὴν παῖδας ἓξ Ἀλαλκομενέα Φηρέα Εὔδωρον Λύσιππον Ξάνθον Ἀργεῖον, θυγατέρας δὲ ἓξ Χιόνην Κλυτίαν Μελίαν Νέαιραν Δαμασίππην Πελοπίαν. Ἑλλάνικος (fr. 54) δὲ ἐν τῆι ἐπιγραφομένηι Ἀτλαντίδι ἄρσενας τέσσαράς φησιν Ἀρχήνορα Μενέστρατον Ἀρχαγόραν * * *, θυγατέρας δὲ τρεῖς Πελοπίαν Ὠγυγίαν Ἀστυκράτειαν. Ξάνθος δὲ ὁ Λυδὸς

(fr. 13) δέκα καὶ δέκα ἐκ Φιλόττου τοῦ Ἀσσυρίου, ὃς ᾤκει ἐν Σιπύλωι, ὃς ἀνηιρέθη ἐν κυνηγεσίωι ὑπὸ ἄρκτου. Scholii ἄλλως altera pars (II) et ratione et doctrina similis est Lysimachi fragmento decimo: hoc de Herculis Megaraeque liberorum, illo de Niobidarum nece numeroque varia proponuntur testimonia. Quae ex Aristodemi (I) Aristarchei[1]) docto Θηβαικὰ ἐπιγράμματα quod inscribebatur opere decerpta esse minime est probabile. Immo vero unam, quam ad eum revocare dubitanter conatus sis, Timagorae de Niobidarum nece sententiam, ea ipsa Lysimacho, cui eiusdem Timagorae de Spartis testimonium debetur schol. Phoen. 670 allatum, (fr. 5), iure meritoque tribuitur: unum enim praeter duo ea (scholl. Phoen. 156, 670) Timagorae frustum aetatem tulit, St. Byz. Σπάρτη, item in Spartis versans. Ac ne reliqua quidem testimonia, quae ex eodem sine dubio ac Timagorae narratio fonte hausta sunt, ad Aristodemum certa de causa referri possunt; de quibus vero fabulis Aristodemus egit, easdem ipse quoque omnes tractavit Lysimachus, quem fabularum Thebanarum amplissimum iam aestimabimus collectorem. Itaque scholii ἄλλως altera pars (II) cum certe unum Lysimachi videatur prodere vestigium, Aristodemi ne unum quidem, iam Lysimacho vindicanda est: neque adiungere prius scholium (Soph.) dubito. — Restat ipsius Aristodemi testimonium. Quod ex ipsa eius epigrammatum sylloga esse repetitum fortasse sumes, quamquam hanc ab ipsis grammaticis scholiorum Phoen. auctoribus esse inspectam nullo cognoscitur indicio: equidem etiam hanc per Lysimachum grammaticis innotuisse credo eo nisus argumento, quod et ob aetatem et ob rationem Aristodemi sententiae a Lysimacho in variarum discrepantiarum corpus congeri non minus quam Demetrii Scepsii potuerunt (pag. 70). Nam cum Aristodemus non meram fabularum Thebanarum collectionem compararet sed eas ex epigrammatum fide auctoritateque examinaret, minime suos ipsius procul habebat de singulis fabulis sententias.

schol. Ω 602 T (*As* ut videtur, cf. schol. Ariston. ad vs. 604 A): καὶ γάρ τ' ἠύκομος Νιόβη κτλ: τὴν Νιόβην οἳ μὲν Πέλοπος, οἳ δὲ Ταντάλου· γυναῖκα δὲ οἳ μὲν Ἀμφίονος, οἳ δὲ Ζήθου, οἳ δὲ Ἀλαλκομενέως. ἐκαλεῖτο δὲ παρὰ Λυδοῖς Ἐλύμην (Ἐλυμήνη Wil.). ἡ δὲ συμφορὰ αὐτῆς, ὡς μέν τινες ἐν Λυδίαι, ὡς δὲ ἔνιοι ἐν Θήβαις. Σοφοκλῆς δὲ τοὺς μὲν παῖδας ἐν Θήβαις

---

[1]) De eo ad Wilamowitzii curas (Hom. Unt. 360, Hermae XXVI 191 ‚d. sieb. Thore Theb.') pauca videntur addi posse: quod ad aliam occasionem differo.

ἀπολέσθαι, νοστῆσαι δὲ αὐτὴν εἰς Λυδίαν. ἀπώλετο δὲ, ὥς τινες, συνεπιορκήσασα Πανδάρωι περὶ τοῦ κυνός, ὡς δὲ ἔνιοι, ἐνεδρευθεῖσα ὑπὸ τῶν Σπαρτῶν ἐν Κιθαιρῶνι. οἱ δὲ δύο Νιόβας Πέλοπος καὶ Ταντάλου[1]).

schol. Ω 613 T *(v. s.)*: ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατο: (οὐκ ἄρα ἐλιθώθη καθ' Ὅμηρον)· Λυδοὶ δέ φασιν ὅτι Ἀσσωνίδης ἐρασθεὶς αὐτῆς καὶ μὴ πεισθείσης ἐπ' ἄριστον τοὺς παῖδας καλέσας ἐνέπρησεν· ἡ δὲ φεύγουσα ηὔξατο λιθωθῆναι·[2]) ⟨καὶ ἐλιθώθη: B, Eust.⟩. τινὲς δὲ εἰς κρύσταλλον αὐτὴν μεταβεβλῆσθαί φασιν.

schol. Ω 617 T *(v. s.)*: κήδεα πέσσει: (ἀκύρως· πῶς γὰρ ἡ λίθος ‚πέσσει'·;) καὶ ὡς Φιλήμων ὁ κωμικὸς (fr. 101 K)

ἐγὼ λίθον μὲν τὴν Νιόβην, μὰ τοὺς θεούς,
οὐδέποτ' ἐπείσθην, οὐδὲ νῦν πεισθήσομαι,
ὡς τοῦτ' ἐγένετ' ἄνθρωπος· ὑπὸ δὲ τῶν κακῶν
τῶν συμπεσόντων τοῦ τε συμβάντος πάθους
οὐδὲν λαλῆσαι δυναμένη πρὸς οὐδένα
προσηγορεύθη διὰ τὸ μὴ φωνεῖν λίθος.

Φερεκύδης δὲ ἐν η (IV 639) ‚ἡ δὲ Νιόβη ὑπὸ τοῦ ἄχεος ἀναχωρεῖ εἰς Σίπυλον καὶ ὁρᾶι τὴν πόλιν ἀνεστραμμένην καὶ Ταντάλωι λίθον ἐπικρεμάμενον· ἀρᾶται δὲ τῶι Διὶ λίθος γενέσθαι· ῥεῖ δὲ ἐξ αὐτῆς δάκρυα καὶ πρὸς ἄρκτον ὁρᾶι.'

Addo denique Aelian. v. h. XII 36: Ἐοίκασιν οἱ ἀρχαῖοι ὑπὲρ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τῆς Νιόβης παίδων μὴ συνάιδειν ἀλλήλοις· Ὅμηρος μὲν ἓξ λέγει ἄρρενας καὶ τοσαύτας κόρας (Ω 604), Λᾶσος δὲ δὶς ἑπτὰ λέγει (fr. 2), Ἡσίοδος δὲ (fr. 61) ἐννέα καὶ δέκα, εἰ μὴ ἄρα οὐκ εἰσὶν Ἡσιόδου τὰ ἔπη, ἀλλ' ὡς πολλὰ καὶ ἄλλα

---

[1]) Verba τὴν Νιόβην — Ἀλαλκομενέως et ἡ δὲ συμφορὰ — Λυδίαν minus accurate praebet etiam cod. B. De Pandaro vel potius Pandareo cf. Paus X 30_2, scholl. τ 518, υ 66; Ant. Lib. 11. Nomen Niobae Lydium (Ἐλύμην) a Xantho esse traditum facile credes. Quae in fine leguntur: οἱ δὲ δύο Νιόβας κτλ docere videntur mythographum etiam de variis quae uno nomine utebantur personis, sicubi argumentum ferebat, pauca annotasse; id quod per se facile est suspicatu. Eius autem generis quod est schol. ad Rhes. 29 (de variis Europis), de eo pag. 74 breviter monuimus.

[2]) Eadem minus accurate cod. B ad 617: ὁ δὲ Λυδός φησιν κτλ; cf. etiam Eust. ad eund. vs.: Xanthum significari comprobat Parthenii narr. 33.

κατέψευσται αὐτοῦ (fr. 61), Ἀλκμὰν δέκα φησί (fr. 109). Μίμνερμος εἴκοσι (fr. 19), καὶ Πίνδαρος τοσούτους (fr. 64, 65);

Gell. n. a. XX 7: *Mira et prope adeo ridicula diversitas fabulae apud Graecos poetas deprenditur super numero Niobae filiorum. Nam Homerus pueros puellasque eius bis senos dicit fuisse, Euripides bis septenos, Sappho bis novenos* (fr. 143), *Bacchylides* (fr. 63) *et Pindarus bis denos: quidam alii scriptores tres fuisse solos dixerunt*;

schol. Stat. Theb. VI 124 (cf. pag. 49): *Quo geminis Niobe consumpta pharetris: id est Apollinis et Dianae. Niobe secundum Homerum* duodecim filios habuit, *Sophocles autem dicit eam quattuordecim habuisse.*

Teneri tres unius eiusdemque laterculi partes paene certum est; quid quod ipsa testimonii Hesiodei forma quam Aelianus praebet (ἐννέα καὶ δέκα) exemplar et Aeliano et Gellio commune videtur monstrare? nam si Apollodorus 90₁₈, verum tradit: Ἡσίοδος δὲ δέκα μὲν υἱοὺς, δέκα δὲ θυγατέρας, suspicari licet Aelianum Sapphus (δὶς ἐννέα cf. Gell.) Hesiodique (δὶς δέκα cf. Apoll.) sententias neglegenter inter se contaminasse in fonte suo deinceps enumeratas.

Pristinum igitur catalogum recuperamus huncce:

Homerus	VI + VI,
Sophocles Euripides Lasus	VII + VII,
Sappho	IX + IX,
[Alcman	X],
Hesiodus Mimnermus Bacchylides Pindarus	X + X.

Atque primum quidem eum ordinem valere in hoc catalogo cernimus quem observavit his in rebus ipse Lysimachus (fr. X); cui ordini quod non respondet Alcmanis testimonium, potest illud aut corruptum aut inepte collocatum esse ab Aeliano neglegenti. Deinde quae ad Hesiodi (sc. catalogi mulierum) locum adiecta sunt verba εἰ μὴ ἄρα κτλ, ea item bene quadrant ad indolem Lysimachi qui talia accurate annotare solebat (cf. fr. 82 al.). Tum locus Gellianus duplici cum scholii Phoen. altera parte vinculo cohaeret, et quod utroque loco Euripides advocatur, et quod qui extremo loco memorantur ‚*quidam alii scriptores*' (pedestres ni fallor) non multum abhorrent ab Hellanico in scholio Phoen. allato. Denique Sophocles in scholiis et Phoen. et Stat. citatur. Itaque si quidem scholia et ad Phoen. et ad Ω Lysimachea sunt, indidem fluxerunt quoscunque per rivulos Gellii Aelianique panni.

73 de Zetho et Amphione:

a) de muro portisque ab eis exstructis: enumeramus Aristodemi reliquias scholiis Phoen. (aut *d* aut *o*) servatas quas Lysimacho deberi opinamur:

scholl. Phoen. 1119 de porta Homoloa,
» » 1113 » » Ogygia,
» » 1104 » » Neïta,
» » 1109 » » Proetide,
» » 1129 » » Electra;

b) de eorum sepulcro:

schol. Phoen. 145 *(v. s.)*: ἀμφὶ μνῆμα τοῦ Ζήθου: .... ἄλλως. (κοινὸς μὲν ἀμφοῖν ὁ τάφος Ζήθου καὶ Ἀμφίονος, συλληπτικῶς δὲ εἶπεν). τινὲς δέ φασι τὸν Ἀμφίονα πρὸς ταῖς Προιτίσι * * * (quod schol. item pro Aristodemeae disputationis frusto haberi potest).

74 de Polydoro Cadmi filio:

schol. Phoen. 8 (aut *d* aut *o*): Πολύδωρον: τοῦτον οἱ ποιηταὶ † ΠΙΝΑΚΟΝ καλοῦσι, Πολύδωρον δὲ διὰ τὸ πολλὰ δῶρα εἰληφέναι τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐπὶ τῆι γεννήσει αὐτοῦ: ubi duorum unius eiusdemque Cadmei filii nominum (alterius ab altero teste proditi) notionem latere docet locus ex ipso scholio Phoen. decerptus:

schol. Hes. Theog. 975: Κάδμωι δ' Ἁρμονίη: ἡ δὲ ἡρμοσμένη τῶι Κάδμωι ἐγέννησεν Ἰνὼ Σεμέλην καὶ Ἀγαυὴν καὶ Πολύδωρον· ὃν καὶ † ΠΙΝΑΚΑ ἔνιοι καλοῦσιν. εἴρηται δὲ Πολύδωρος, ὅτι ἐν τῶι γάμωι τοῦ Κάδμου καὶ τῆς Ἁρμονίας οἱ θεοὶ δωρεὰς ἐπορίσαντο. (Πίνακον vel Πίνακα quid sibi velit non patet: schol. Phoen. etiam magis turbatum esse ex inepta oppositione τοῦτον οἱ ποιηταὶ . . ., Πολ. δὲ colligit Kaibel).

75 de Creonte:

schol. Soph. Antig. 1180 *(Di)*: Εὐρυδίκην: Ἡσίοδος (Scut. 83) Ἡνιόχην αὐτὴν καλεῖ·

ἵκετο δ' ἐς Κρείοντα καὶ Ἡνιόχην.

76 de Menoecei Creontis filii morte:

schol. Phoen. 1010 (aut *d* aut *o*): σφάξας ἐμαυτόν: Σωσιφάνης (fr. 4) ὁ τραγικὸς ὑπὸ τοῦ Λαίου φησὶ τεθνηκέναι τὸν Μενοικέα· Νικόστρατος (IV 466) δὲ ὑπὸ τῆς Σφιγγός.

77 de Tlepolemo, Herculis filio:

schol. Pind. Ol. VII 42 *(Di)*[1]: Ἀστυδαμείας· Ὅμηρος (B 658) ταύτην Ἀστυόχην φησίν, οὐκ Ἀστυδάμειαν. (εἰκὸς δὲ τὸν Πίν-

[1]) Eo quod praecedit scholio quoniam praeter Pindari ab Homero dissensum ex Acusilao Pindarum pendere (fr. 26) annotatur, potes Asclepiadem qui

δαρον ἀπαντῆσαι ταύτηι τῆι γραφῆι· "Ον τέκεν Ἀστυδάμεια (pro eo quod vulgo legitur Ἀστυόχεια) βίηι Ἡρακληείηι.) καὶ Ἡσίοδος (fr. 134) δὲ Ἀστυδάμειαν αὐτήν φησιν· Φερεκύδης (fr. 37a) δὲ Ἀστυγένειαν, ἣν δὲ Φύλαντος θυγάτηρ. τινὲς δὲ ἐξ Ἀντιγόνης αὐτῶι Τληπόλεμόν φασιν. (ἐνταῦθα δὲ Ἀμύντορος αὐτήν φησιν ὁ Πίνδαρος, ὅτι κτλ: ipsius gramm. interpretatio)

de Euryti filiis (cf. fr. XV, X): 79

schol. Trach. 266 *(Di)*: τῶν ὧν τέκνων λίποιτο: τοῦτο ἰδίως. οὐ γὰρ ἠλαζονεύσατο μόνον περὶ τῶν παίδων ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ δῶρον τοξείας προθεὶς τὴν Ἰόλην νικήσαντι Ἡρακλεῖ οὐκ ἠγγύησεν (cf. Herodorum ap. Lysim.). διαφωνεῖται δὲ ὁ τῶν Εὐρυτιδῶν ἀριθμός. Ἡσίοδος μὲν γὰρ δ φησίν ἐξ Εὐρύτου καὶ Ἀντιόχης παῖδας οὕτως (fr. 135)·

ἣ δ' ὑποκυσαμένη καλλίζωνος Στρατονίκη
Εὔρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλτατον υἱόν.
τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντο † Δηίων[1]) τε Κλυτίος τε
Τοξεύς τ' ἀντίθεος ἠδ' Ἴφιτος ὄζος Ἄρηος·
τοὺς δὲ μεθ' ὁπλοτάτην τέκετο ξανθὴν Ἰόλειαν
Ἀντιόχη κρείουσα † παλαιὸν γένος Ναυβολίδαο[2]).

Κρεώφυλος δὲ (fr. 3) β, Ἀριστοκράτης δὲ (fr. 6: IV 333) γ, Τοξέα Κλύτιον Δηίονα.

de Hercule Omphalae servo: 80

schol. Soph. Trach. 253 *(Di)*: ἐνιαυτόν: ὁ Ἡρόδωρος (fr. 26) γ̄ ἔτη λέγει.

---

scholio ad Ol. VI 26, aliis scholiis de Pindari fontibus egit, pro eius scholii auctore habere; quamquam et ipsos grammaticos posteriores doctorum compendiorum ope instructos tales quaestiones instituisse scimus (ex. gr. fr. XII, XVIII). — Ipse vero Asclepiades, si quidem idem est atque qui in scholiis Apollonianis occurrit (Bethe q D m 93) Myrleanus Pompeii aequalis, utrum compendia an ipsos auctores evolverit nescio. — Ceterum etiam de Licymnio ab Tlepolemo necato quae docte agunt, huc spectant 78 scholia ad vers. 49 (vetus): καὶ γὰρ Ἀλκμήνας: . . . . docet scholiasta ex historia fabulari, Licymnius cur νόθος ἀδελφὸς Ἀλκμήνης dicatur, tum haec: αἰτία δὲ τῆς ἀναιρέσεως ἐγένετο περί τινων τιμῶν· οἱ δὲ περὶ Δεινίαν (fr. 6) καὶ Δέρκυλον (fr. 2) φασιν ἀκούσιον τὸν φόνον γενέσθαι. ad vers. 46 (rec.): ἱστορία ὅπως ἐν Ῥόδωι κτλ . . . . οἱ δέ φασιν ὅτι βοῦν πλῆξαι θέλων καὶ ῥάβδον πόρρωθεν ῥίψας ἀποτυχὼν ταύτης βάλλει Λικύμνιον καὶ ἀναιρεῖ.

[1]) Μολίων Hermannus: τοῦ δ' ἐγένονθ' υἱεῖς Δηίων Kaibel.

[2]) Πύλωνος Ναυβολίδαο Bentleius: παλαιοῦ Ναυβολίδαο Hermannus.

IV.

In quarta quoque quam statuimus classe priorem locum eis scholiis assignamus, quae proba de causa ad Νόστους revocare nobis videmur.

Nam cum de Achillis Neoptolemique atque Ulixis non solum rebus Troicis sed etiam de tota familia — de eorum liberis avis proavis et q. s. r. — egisse Lysimachum e fr. I: III/IV, V: XVI effecerimus (pag. 24), eae quas hucusque secuti sumus rationes flagitant, ut etiam in reliquis heroibus eandem doctrinam diligentiamque positam esse ab eo sumamus, eamque et in Graecis et in Troianis (cf. fr. IX, VII, XII, XVII, XVIII, et pag. 21 sq).

Primum igitur enumeremus ea, quae e Troianae historiae fabularis antehomericae enarratione videntur reliqua esse: eam autem aptissime primi libri illi parti, qua urbis expugnationem exposuit, praemittere potuit Lysimachus.

81 de Trois familia:

schol. Υ 231 T *(Pp):* Τρωός....τρεῖς παῖδες...ἐξεγένοντο Ἰλός τ' Ἀσσάρακός τε καὶ .... Γανυμήδης: Τρωὸς καὶ Καλλιρόης τῆς Σκαμάνδρου, ὡς Ἑλλάνικος (fr. om.).

82 de Ganymede:

ibid. 234 *(id):* τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχεύειν: Μνασέας μέν (fr. 30) φησιν ὑπὸ Ταντάλου ἡρπάσθαι καὶ ἐν κυνηγεσίωι πεσόντα ταφῆναι ἐν τῶι Μυσίωι Ὀλύμπωι κατὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διός, Δωσιάδης δὲ (fr. 3a) ἡρπάσθαι ὑπὸ Μίνω· καὶ ὁ λιμὴν ὅθεν ἡρπάσθη Ἁρπάγια καλεῖται. οἱ δὲ Μίνωος ἀξιοῦντος μιγῆναι κατακρημνίσαι ἑαυτόν, τὸν δὲ θάψαι καὶ πλάσασθαι τῶι πατρὶ ὡς θύελλα καὶ νέφος ἥρπασεν αὐτὸν εἰς οὐρανόν· οἱ δὲ μετὰ κυνηγεσίαν ἀφυπνώσαντα διασπαραχθῆναι ὑπὸ θηρῶν, οἱ δὲ κεραυνωθῆναι.

schol. Troad. 822 (*d* ut videtur): Λαομεδόντιε παῖ: τὸν Γανυμήδην καθ' Ὅμηρον (Ε 264, Υ 231) Τρωὸς ὄντα παῖδα Λαομέδοντος νῦν εἶπεν ἀκολουθήσας τῶι τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκότι, ὃν οἱ μὲν Θεστορίδην Φωκαιέα φασίν, οἱ δὲ Κιναίθωνα Λακεδαιμόνιον ὡς Ἑλλάνικος (fr. om.), οἱ δὲ Διόδωρον Ἐρυθραῖον[1])· φησὶ δὲ οὕτως (fr. 6)·

---

[1]) Doctam illam annotationem non ipsi scholiastae *(d)* sed eius auctori doctissimo (Lysimacho) tribuendam esse facile concedes; conf.

ἄμπελον ἣν Κρονίδης ἔπορεν οὗ παιδὸς ἄποινα
χρυσείοις φύλλοισιν † ἀγανοῖσιν (παναργυρέοις Hermann) κομόωσαν
βότρυσί θ' οὓς Ἥφαιστος ἐπασκήσας Διὶ πατρὶ
δῶχ', ὁ δὲ Λαομέδοντι πόρεν Γανυμήδεος ἀντί.

καὶ Ἀντιφάνης (fr. 73) Λαομέδοντος παῖδα τὸν Γανυμήδην φησί· διὰ τὰς τῶν οἰκιῶν * * * ὁρᾶις; ἐν τῆιδε μὲν ὁ τῶν Φρυγῶν τύραννος οἰκῶν τυγχάνει γέρων, ἀπ' ἀρχῆς Λαομέδων καλούμενος' (exciderunt reliqua). versus Iliadis minoris leguntur ex hoc schol. descripta ad Orest. 1391 Γανυμήδεος ἱπποσύνα: .... τινὲς δὲ οὐχ ἵππους ἀλλὰ χρυσῆν ἄμπελόν φασι δεδόσθαι ὑπὲρ Γανυμήδους, καθάπερ ἐν κύκλωι λέγεται κτλ ....[1])

de Assaraci familia: 83

schol. Υ 239 T *(Pp)*: Ἀσσάρακος δὲ Κάπυν· ὃ δ' ἀρ' Ἀγχίσην τέκε: ἐξ Ἐρυθείας τῆς Ἴλου.

de Ilo Ilii conditore: 84

schol. Lyc. 29 *(Th)*: Ἄτης ἀπ' ἄκρων: Ἄτης λόφος ἐκαλεῖτο πρότερον ἡ Ἴλιος· φησὶ δὲ περὶ τούτου τοῦ τόπου Ἑλλάνικος ἐν α Τρωικῶν (fr. om.)· ὅτι μαντευομένωι ἐν Πριήπωι τῆς Φρυγίας τῶι Ἴλωι ἔχρησεν ὁ Πριηπαῖος Ἀπόλλων μὴ κτίζειν τὸν λόφον τοῦτον· Ἄτης γὰρ αὐτὸν ἔφη εἶναι. διὸ καὶ Δάρδανος αὐτὸν οὐκ ἔκτισεν ἀλλὰ τὴν ὑπὸ τὴν Ἴδην Δαρδανίαν καλουμένην· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πρότερον Σκάμανδρος οὗτος ὁ λόφος. βουπλανοκτίστων: Λήσσης[2]) ὁ Λαμψακηνός φησιν ὅτι Ἴλου ἐν τῆι Μυσίαι νέμοντος βοῦς μία ἀποσκιρτήσασα ἔφυγε, τὸν δὲ διώκοντα ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἴλιον.

de Ili familia: 85

schol. Υ 236 T *(Pp)*: Ἶλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν .... Λαομέδοντα: ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Ἀδράστου. τέκεθ' υἱόν: ἐκ Βατείας τῆς Τεύκρου, ὡς Ἑλλάνικος (fr. om.).

de Ilii muris: 86

scholl. Φ 444 *(qh)*: οὐδέ νυ τῶνπερ μέμνηαι, ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Ἴλιον ἄμφι μοῦνοι νῶϊ θεῶν, ὅτ' ἀγήνορι

---

etiam pagg. 19/20, 64. Iam cum non unoquoque sed uno loco — nempe eo quo prima eius carminis mentio oblata est Lysimacho — talia annotata fuisse per se stet, inde confirmatur res Troianas antehomericas in Νόστων primi libri parte priore fuisse tractatas.

[1]) Eorundem versuum ratio habetur etiam in scholio ad λ 521 *(q h)*, cf. Schwartz 421.

[2]) Dubito, utrum Λήσσης cum nomine Λάσσος (Q. Sm. VI 469) sive Λᾶσος cohaereat an corruptum sit: Λυσίας Tzetz. codd. Viteb. I Ciz.

Λαομέδοντι πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν κτλ (verba sunt Neptuni cum Apolline colloquentis):

codd. Ven. (A) B, Townl.:	cod. Genab. 44 (Nicole): ἐπὶ μισθῶι ἐδουλεύσαμεν. Ζητεῖται διὰ τί ἐθήτευσαν.
a) ἠθέλησαν γὰρ συνδῆσαι τὸν Δία ‚Ποσειδάων καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων' (Α 400).	
b) οἱ δὲ ἐπὶ τῶι πειρᾶσθαι τὴν ὕβριν Λαομέδοντος· (‚καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες' (ρ 485)· ὡς ἀποθανόντος οὖν ⟨τοῦ⟩ αἰτίου τιμώμενος νῦν ἐν Ἰλίωι Κίλληι Χρύσηι Τενέδωι βοηθεῖ αὐτοῖς.)	b) Ἑλλάνικός (fr. ined.) φησι πειράζοντες Λαομέδοντα. γράφει δὲ ἐν ᾱ τῶν Τρωικῶν· Μετὰ δὲ ταῦτα λέγεται Ποσειδῶ καὶ Ἀπόλλωνα δουλεῦσαι Λαομέδοντι ὅτι ὑβριστὴς ἦν. πειρώμενοι οὖν ἀνδράσιν εἰδόμενοι ἐπὶ μισθῶι, εἴτε ἄρα ἀποδώσει εἴτε καὶ οὔ, τεῖχος λάϊνον ἐν τῶι Ἰλίωι ἐπ' ἀκροτάτου τῶν κολωνῶν ἐτείχισαν, ὅ τι νῦν Πέργαμος καλεῖται.'
c) οἱ δέ φασιν ἐργασαμένους ἀμισθὶ ἀναθεῖναι Ἀπόλλωνι καὶ Ποσειδῶνι.	c) Μητρόδωρος ἐν Τρωικοῖς (fr. novum; praeter hoc scholium Metrodori Chii Τρωικὰ memorat unus Athenaeus IV 184: FHG III 205)· ‚Μετὰ ταῦτα λέγουσι παρ' αὐτὸν ἀφικέσθαι δύο ἄνδρας, ὁπόθεν μὲν καὶ οἵτινες οὐδεὶς ἔχει εἰπεῖν ἀτρεκέως, ἐλθόντας δὲ εἰπεῖν ὅτι Λαομέδοντι χρὴ ἀνδρὶ βασιλεῖ εἶναι ἀκρόπολιν ἐν τῆι πόλει ἐν ἧι αὐτὸν οἰκεῖν πρέποι· ἡμεῖς οὖν σοὶ θέλομεν τειχίον κτίσαι καὶ ἐπιστατῆσαι (exciderunt reliqua Metrodori verba; cf. schol. codd. ABT).
d) οἱ δέ, ὅτι ἀπὸ τῶν ἱερατικῶν χρημάτων ὠικοδόμησαν αὐτά (= Herodori narratio, v. infra; unde corrigendum crediderim ὠικοδόμησεν).	

schol. Lyc. 522 *(Th)*: . . . Πρόφαντος δὲ ὁ Ποσειδῶν· Ἡρόδωρος δὲ (fr. 18) ταῖς ἀληθείαις οὔ φησι κτίσαι αὐτοὺς τὴν πόλιν, ἀλλὰ Λαομέδοντα χρήματα καταθέμενον εἰς τὰς ὁσίας αὐτῶν ἀναλῶσαι ἤτοι εἰς τὴν τῶν τειχῶν κατασκευήν. (hoc scholium expilatum esse a Servio ad Aen. II 610 vidit Schwartzius; cf. pag. 32_1).

schol. Pind. Ol. VIII 41 *(Di)*: τὸν παῖς ὁ Λατοῦς: (ὅντινα Αἰακὸν ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ποσειδῶν μέλλοντες τὸν στέφανον καὶ τὸ τεῖχος τῆς Ἰλίου κατασκευάζειν συνεργὸν εἵλοντο καὶ συλλήπτορα· τούτους γὰρ κατεδίκασεν ὁ Ζεὺς πρὸς τὴν τειχοποιΐαν ὑπηρετῆσαι τῶι Λαομέδοντι, ἐπειδὴ ἐπεβούλευσαν αὐτῶι εἰς τὴν βασιλείαν. ἠθέλησαν γὰρ αὐτὸν μεταστῆσαι, ὡς καὶ Ὅμηρος μνημονεύει· ‚ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων (A 399: v. s.) οὐχ ὡς ἔνιοι ‚καὶ Παλλὰς Ἀθήνη'). — (ἰδίως φησὶν ὁ Δίδυμος καὶ τούτοις χρῆσθαι τὸν Πίνδαρον· τὸν γὰρ Ποσειδῶνα καὶ Ἀπόλλωνα εἰς τὴν τοῦ τείχους κατασκευήν φησι τὸν Αἰακὸν προσλαβεῖν, ἵνα διὰ τούτου τοῦ μέρους τοῦ ὑπὸ Αἰακοῦ οἰκοδομηθέντος ἁλώσιμος γένηται ἡ Ἴλιος. παρ' οὐδενὶ δὲ πρεσβυτέρωι Πινδάρου ἡ ἱστορία.) ὁ δὲ Εὐφορίων (an. Al. 101) φησίν· ‚Ἦ γὰρ δὴ Φοῖβός τε Ποσειδάων τ' ἐκάλεσσαν Αἰακόν, οὐκ ἀβοήθητοι κρήδεμνα δέμοντες.'

de Laomedontis familia: 87

schol. Γ 250 A Ld D *(Pp)*: Λαομεδοντιάδη: μήτηρ Πριάμου (ὥς φησι Πορφύριος ἐν τῶι περὶ τῶν παραλελειμμένων τῶι ποιητῆι ὀνομάτων), κατὰ μὲν Ἀλκμᾶνα τὸν μελοποιὸν (fr. 113) Ζευξίππη, κατὰ δὲ Ἑλλάνικον (fr. 137) Στρυμώ. Σκάμων δὲ ἐν τῶι περὶ Λέσβου (fr. 6) φησὶ Θόωσαν τὴν Τεύκρου (Scamonis fr. praebetur cod. Par. 2676 = Cr. AP III 159)·

cf. schol. Υ 237 T *(Pp)*: Λαομέδων.... Τιθωνὸν τέκετο: ἐκ Στρυμοῦς τῆς Σκαμάνδρου.

schol. Lyc. 18 *(Th)*: Τιθωνόν: ἀπὸ Ῥοιοῦς τῆς Σκαμάνδρου θυγατρός ἐστιν ὁ Τιθωνός· ὁ δὲ Πρίαμος ἀπὸ Λευκίππης[1]).

de Hecuba:

scholia ad Hec. 3 (et *d* et *o* sive *Di*): 88

Πολύδωρος Ἑκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως
Πριάμου τε πατρός:

Φερεκύδης γράφει οὕτως· (fr. 99) ‚Πρίαμος δὲ ὁ Λαομέδοντος γαμεῖ Ἑκάβην τὴν Δύμαντος τοῦ Ἡιονέως τοῦ Πρωτέως [ἢ

[1]) Λευκίππη audit ap. Theonem, (Tzetzam argum. ad Lyc. pag. 266 M. et in exeg. in Iliad. 38_{12}), Apollod. 111: Ζευξίππην ap. Porphyr. l. s., cuius

Σαγγαρίου τοῦ ποταμοῦ] καὶ νηίδος νύμφης Εὐαγόρας.' Γλαυκίππην δὲ ἔνιοι τὴν Ξάνθου τῆς Ἑκάβης παρέδοσαν μητέρα. Νίκανδρος δὲ Εὐριπίδηι συνδραμὼν τὴν Ἑκάβην φησὶ Κισσέως (fr. 62 Schn.)·

Ἔνθ' Ἑκάβη Κισσηίς, ὅτ' ἐν πυρὶ δέρκετο πάτρην
καὶ πόσιν ἑλκηθεῖσα παρασπαίροντα θυηλαῖς,
εἰς ἅλα ποσσὶν ὄρουσε καὶ ἣν ἠλλάξατο μορφὴν
γρήιον Ὑρκανίδεσσιν ἐειδομένη σκυλάκεσσιν[1]) (M) = *d*.

Ἑκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως: τὰ περὶ τῆς Ἑκάβης διαφόρως ἱστόρηται. Φιλόχορος μὲν γὰρ ἐν τῶι περὶ τραγωιδιῶν συγγράμματι (IV 648) Χοιρίλην αὐτήν φησι καλεῖσθαι, ἴσως δὲ διὰ τὸ πολύπαιδα γεγενῆσδαι· ‛ἡ γὰρ χοῖρος πολλὰ τίκτει, καὶ ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς οἱ χοῖροι ἑκάβαι προσαγορεύονται'. οἱ δὲ λοιποὶ τῶι κυρίωι αὐτὴν ὀνόματι προσηγόρευσαν. (πολλάκις δὲ ὁ Εὐριπίδης αὐτοσχεδιάζει ἐν ταῖς γενεαλογίαις, ὡς καὶ ἑαυτῶι ἐνίοτε ἐναντία λέγειν· καὶ νῦν Κισσέως ἔφη θυγατέρα τὴν Ἑκάβην μετενεγκὼν τὸν πατέρα Θεανοῦς, περὶ οὗ φησιν Ὅμηρος (Λ 223)· ‛Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα μητροπάτωρ ὃς ἔτικτε Θεανὼ καλλιπάρηιον') (MA) = *o*.

γράφεται τῆς Κισσίας· καὶ ὑπονοοῦσιν ἀπὸ γενεᾶς τινος Φρυγίας εἰρῆσθαι ἢ ἀπὸ κώμης, ὡς Φιλόχορος ἐν τῆι πρὸς Ἀσκληπιάδην ἐπιστολῆι (l.s.) (MA: eadem M. ad v. 1) = aut *d* aut *o*. ἔνιοι Ἠετίωνος καὶ Ἱπποθόης τῆς Ἐριχθονίου Κισσέα φασὶ γενέσθαι, οὗ καὶ Τηλεκλείας τῆς Ἴλου Ἑκάβην καὶ Θεανώ (M)... *v. s.*

schol. Π 718 T *(Pp)*: αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης: Δύμαντος καὶ ΕΥΘΟΗΣ[2]) νύμφης ὡς Φερεκύδης (fr. 99)· Ἀθην(α)ίων (IV 345: fr. 2) δὲ Κισσέως καὶ Τηλεκλείας, (εἰ μὴ ἄρα ὁμομήτριος αὐτῆι ὁ Ἄσιος).

scholl. Ω 495 T *(As)*: πεντήκοντα: Ἑλλάνικος (fr. om.) νς.[3])

89 de Hectore:

schol. Lyc. 265 *(Th)*: Πτώιου τε πατρός: Στησίχορος δὲ (fr. 69) καὶ Εὐφορίων (an. Al. 142) τὸν Ἕκτορά φασιν εἶναι υἱὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλῶν (an Αἰτωλὸς? Kaibel) ποιητής (ibid. 249).

---

scripturam praetulerim. Item Ῥοιοῦς in schol. Lyc. e Στρυμοῦς (Porphyr., Apollod.) corruptum iudico; Rhoeo enim Anii mater, Staphyli filia dici solet).

[1]) Nicandri versus ap. Lysimachum cum variis de Hecubae morte fabulis (fr. 51) coniuncti fuisse videntur.

[2]) Εὐαγόρης schol. Hec. 3 praebet; Εὐρυθόης Kaibelius suspicatur.

[3]) Idem grammaticus e Nostis illustravit vs. 496: ἐννεακαίδεκα: πιθανὸν μίαν τεκεῖν ιθ, οὐχ ὡς Βακχυλίδης (fr. 59) ν̅ τῆς Θεανοῦς (Hecubae sororis) ὑπογράφει παῖδας.

schol. Γ 314 A *(Pp)*: Πριάμοιο πάϊς: Πορφύριος ἐν τοῖς παραλελειμμένοις φησὶν ὅτι Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδίδωσιν Ἴβυκος (fr. 34), Ἀλέξανδρος, (an. Al. 249) Εὐφορίων, (ibid. 142) Λυκόφρων (v. 265). cf. ad Ω 258 T: οὐδὲ ἐώικει ἀνδρός γε: Στησίχορος Ἀπόλλωνος αὐτόν φησιν οὐ νοήσας τὴν ὑπερβολήν..., quod utrum *As* an *Pp* tribuendum sit dubium est (Schw. 406).

de Paride (cf. etiam fr. IX s. f.): 90

schol. Androm. 277 (*d* ut videtur): ὅτ' Ἰδαίαν ἐς νάπαν ἦλθ' ὁ Μαίας τε καὶ Διὸς τόκος τρίπωλον ἅρμα δαιμόνων ἄγων τὸ καλλιζυγές: ὁ Ἑρμῆς. μέμνηται τῆς ἱστορίας ἐκείνης, ἔνθα περὶ τοῦ μήλου ἦλθον κριθησόμεναι Ἥρα καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἀφροδίτη παρὰ τῶι Πάριδι. τοιαῦτά ἐστιν καὶ τὰ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ποιμέσιν (fr. 469)· ‚ἴδεν δή ποτε μηλοτρόφω † ἀγενηλιτῆει τὴν τῆς Ἴδης τριολύμπιον ἅρμα' (verba corruptissima). ἔνιοι δὲ ἐψεῦσθαί φασιν τὴν κρίσιν τῶν θεῶν, καθάπερ Ἀντικλείδης· (fr. om.) ‚τρία γάρ ἐστι τῶν ἐπιχωρίων γύναια μαχλὰ εἰς τὴν τῆς εὐμορφίας κρίσιν καταστάντα'. Χρύσιππος δὲ ἐν Ἠθικῶν ῑ λογισάμενον τὸν Πάριν, τίνος δεῖ μᾶλλον ἀντέχεσθαι, πολεμικῆς ἀσκήσεως ἢ ἐρωτικῆς ἢ βασιλικῆς, νεῦσαι μᾶλλον εἰς τὰ ἐρωτικὰ καὶ οὕτως τὸν τῆς κρίσεως μῦθον συντεθῆναι.

+ 285 (cod. O): οὐρείων πιδάκων: παρὰ Ῥοδίωι ὄντως λουτρὰ δεικνύουσιν, ὅπου μυθεύουσιν τὰς θεὰς ἀπολούσασθαι. καὶ περὶ τούτων δὲ Ἀντικλείδης ἱστόρησεν.

schol. Lyc. 100 *(Th)*: ..... ὥς φησι Φερεκύδης, ὅτι μετὰ ἐννέα νεῶν ἔπλευσεν ὁ Πάρις (sc. εἰς Σπάρτην).

schol. Γ 325 A *(Pp)*: Πορφύριός φησιν ἱστορεῖν τὸν γράψαντα τὰ τραγωιδούμενα (fr. 11), ὅτι ὁ θρέψας τὸν Πάριν νομεὺς Ἀρχιάλας (Ἀγέλαος Apollod. bbl. 111_{27}) ἐκαλεῖτο. Ubi Asclepiadis nomen expilatoris culpa intercidit. —

Sequuntur de Graecis docta scholia his aequalia, de Achillis Atridarum Aiacis Locri familia.

de Phoci nece: 91

schol. Andr. 687 (videtur *d* deberi): οὐδ' ἂν σὲ Φῶκον ἤθελον: .... καὶ ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα πεποιηκώς (fr. 1) φησι περὶ τοῦ Φώκου·

> ἔνθα μιν ἀντίθεος Τελαμὼν τροχοειδέι δισκῶι
> πλῆξε κάρη, Πηλεὺς δὲ θοῶς ἐνὶ χειρὶ τινάξας
> ἀξίνην εὐχαλκον ἐπεπλήγει μέσα νῶτα.

92 de Polydora Pelei filia:

schol. Π 175 AT (*Pp*): Πηλῆος θυγάτηρ καλὴ Πολυδώρη: Φερεκύδης (fr. 17) ἐξ Ἀντιγόνης τῆς Εὐρυτίωνος, Σουίδας (fr. 5c = IV 658: ἄλλοι *A*) ἐκ Λαοδαμείας τῆς Ἀλκμαίωνος, Στάφυλος (fr. 3: ἐν τῆι γ̄ Θεσσαλικῶν addend. e cod. A) ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Ἄκτορος (sc. Polydoram a Peleo susceptam esse). — Ζηνόδοτος δὲ (Dü. p. 28) Κλεοδώρην φησίν Ἡσιόδου (fr. 103) καὶ τῶν ἄλλων Πολυδώρην αὐτὴν καλούντων. Zenodoteae mentionis ratio eadem est atque Demetrii Scepsii Aristodemi Thebani (pagg. 70, 75); fragmentum Pherecydis apud Aristonicum sic legitur: ὃν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ: ὅτι Φερεκύδης τὴν Πολυδώραν φησὶν ἀδελφὴν Ἀχιλλέως· οὐκ ἔστι δὲ καθ' Ὅμηρον διαβεβαιώσασθαι: utri loco credendum sit non patet.

93 de Peleo expulso:

schol. Troad. 1128 (aut *d* aut *o*): Ἄκαστος ἐκβέβληκεν: ὁ μὲν Εὐριπίδης ὑπὸ Ἀκάστου φησὶν ἐκβεβλῆσθαι τὸν Πηλέα, εἰσὶ δὲ οἵ φασιν ὑπὸ τῶν δύο αὐτοῦ παίδων Ἀρχάνδρου καὶ Ἀρχιτέλους κατὰ τὸν καιρόν, ὅτε ἔμελλον Ἕλληνες ἐξ Ἰλίου ἐπανιέναι, ἐξεληλάσθαι καὶ ἐλθόντα εἰς ἀπάντησιν τῶι Νεοπτολέμωι προσελθεῖν διὰ χειμῶνα τῆι Κῶι τῆι νήσωι καὶ ξενισθέντα ὑπὸ Μόλωνός τινος Ἄβαντος ἐκεῖ καταλῦσαι τὸν βίον: = Callimachus: schol. Pind. Pyth. III 167 (*Di*): ὁ δὲ Πηλεὺς ἐν Κῶι τῆι νήσωι ἀτυχήσας τὸν βίον οἰκτρῶς καὶ ἐπωδύνως ἀπέθανεν, ὡς καὶ Καλλίμαχος (fr. 372) μαρτυρεῖ; idem fortasse etiam Sophocles (FTG p. 238).

schol. Ω 488 (*qh*): καὶ μέν που κεῖνον (sc. τὸν Πηλέα) περιναιέται . . . τείρουσι: . . . . λέγει δὲ Ἄκαστον καὶ τοὺς υἱοὺς Ἄρχανδρον καὶ Ἀρχιτέλην.

94 de Tantalo Pelopeque:

schol. Eur. Or. 11 (aut *d* aut *o*): οὗτος φυτεύει Πέλοπα: ἐξ Εὐρυθεμίστης τῆς Ξάνθου· ἢ Κλυτίας τῆς Ἀμφιδάμαντος, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης ἐν ι (fr. 93)· ὡς δὲ ἱστορεῖ * * ἐξ Εὐρυανάσσης τῆς Πακτωλοῦ.

schol. Ap. Rhod. II 358 (*Th*): τοῖσίν τ' Ἐνετήιος: ... τὸν δὲ Πέλοπα Παφλαγόνα τὸ γένος εἶπεν (ὁ Ἀπολλώνιος). ἄλλοι δὲ Λυδὸν αὐτὸν ἱστοροῦσι. ὁ δὲ Εὐφορίων (an. Al. 151) ἀμφοτέραις ταῖς δόξαις συντίθεται.

schol. Pind. Ol. I 37 (*Di*): Λυδοῦ Πέλοπος: Πίνδαρος τὸν Πέλοπα Λυδόν φησιν εἶναι. Ἴστρος δὲ (fr. 59) Παφλαγόνα,

Αὐτεσίων (IV 345) Ἀχαιὸν ἀπ' Ὠλένου πόλεως, (ἧς καὶ Ὅμηρος μνημονεύει· καὶ Ὤλενον ἠδὲ Πυλήνην', B 639). Eadem brevius ad IX 15 leguntur.

de Pelope mactato: 95

ibid. *(Di)*: λόγος τις τοῖς ἱστορικοῖς ἐπὶ τὸ μυθικώτερον πέπλασται, ὡς οἱ θεοὶ ἐπὶ Ἑστίαν ἐκάλεσαν τὸν Τάνταλον εἰς ἔρανον, ὅ ἐστι τὴν εὐωχίαν παρασκευάσαντες. ἐπειδὴ οὖν καὶ αὐτὸς ὁ Τάνταλος τῶι τοῦ ἐράνου τρόπωι ἀντεισφέρειν τοῖς θεοῖς εὐωχίαν ἠπόρησεν, ἀσεβοῦς ἐπιχειρήματος πρόφασιν τὸ ἄπορον ἔσχε. διακόψας γάρ τὸν Πέλοπα ἐγκαθῆκε λέβητι καὶ ἑψήσας τοῖς θεοῖς παρέθηκε· μόνην δὲ τὴν Δήμητραν τῶν κρεῶν ἀγνοίαι μεταλαβεῖν λέγουσι, τινὲς δὲ τὴν Θέτιδα· γνωρίσαντα δὲ τὸν Δία Ἑρμῆι προστάξαι ἐγκαθεῖναι πάλιν λέβητι τὰ κρέα καὶ ὑγιῆ τὸν παῖδα ἀποδοῦναι. ὁ δὲ Βακχυλίδης (fr. 55) τὸν Πέλοπα τὴν Ῥέαν λέγει ὑγιάσαι καθεῖσαν διὰ τοῦ λέβητος· (τοῦ δευτέρου ἀκουστέον)· ἀφ οὗ καὶ ὑγιὴς ἀνεδόθη. — Ἄλλως. λέγεται τῆς Δήμητρος ἀπογευσαμένης τῶν τοῦ Πέλοπος ὠμείων κρεῶν ἐλεφάντινον Ἑρμῆν ὦμον προσαρμόσαι τῶι Πέλοπι· τούτου φασὶ καὶ ὑπόμνημα τοὺς Πελοπίδας φέρειν λευκότητά τινα κατὰ τὸν ὦμον. τὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Πέλοπος οἳ μὲν λευκὸν ὡς διὰ τὸν ἐλέφαντα ἔφασαν, οἳ δὲ λόγχην ἐπὶ τὸν βραχίονα, οἳ δὲ ἐπὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα Γοργόνα, οἳ δὲ ἐπὶ τῆς ὠμοπλάτης τρίαιναν μαρτυροῦσαν αὐτῶι τὸν τοῦ Ποσειδῶνος ἔρωτα.

de Tantali supplicio: 96

schol. Pind. Ol. I 90 *(Di)*: ἱστορία. Ἄλλοι ἄλλως περὶ τῆς τοῦ Ταντάλου κολάσεως φασίν. οἳ μὲν γὰρ ὑποκεῖσθαι αὐτόν φασι Σιπύλωι τῶι Λυδίας ὄρει· Ζεὺς γὰρ ἀποστείλας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν, ἵνα τὸν κύνα λάβηι, ὃν Πανδάρεως ὁ Μιλήσιος φύλακα καταστάντα τοῦ ἱεροῦ τῆς Κρήτης παρὰ Διὸς κεκλοφὼς ἤγαγεν αὐτῶι ἵνα φυλάσσηι· ἐλθόντος οὖν Ἑρμοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ μὴ λαβόντος τὸν κύνα — ἔφασκε γὰρ μὴ ἔχειν — ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἐπέθηκεν αὐτῶι τὸν Σίπυλον. οἳ δὲ λέγουσι διὰ τὸ ἐξειπεῖν αὐτὸν τὰ θεῖα μυστήρια τοῖς ἀνθρώποις ἐν Ἅιδου κολάζεσθαι μέσον ἑστῶτα λίμνης μέχρι τοῦ πώγωνος· ἧς ὁπότε πιεῖν ἤθελε, τὸ ὕδωρ ἐξίστατο. μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ὅμηρος λέγων (λ 582)·

ἑστάοτ' ἐν λίμνηι· ἡ δὲ προσέπλαζε γενείωι.
στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐχ εἶχεν ἑλέσθαι.

ἑστὼς δὲ ἐν τῆι λίμνηι καὶ λίθον ὑπὲρ κεφαλῆς εἶχεν αἰωρούμενον. Εὐριπίδης δὲ (v. i.) λέγει μέσον ἀέρος αὐτὸν τὸν Τάνταλον ἀοράτως κρέμασθαι καὶ λίθον ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς αἰωρεῖσθαι.

(ἀσφαλέστερος δὲ πάντων Ὅμηρος. καὶ μαρτυρεῖ ἡ παροιμία· Ταντάλου δίψα . . . .).

+ ibid. 97 *(Di)*: περὶ τῆς τοῦ Ταντάλου κολάσεως ἕτεροι ἑτέρως λέγουσιν. οἳ μὲν γὰρ αὐτόν φασιν ὑποκεῖσθαι κτλ = ad 90. οἳ δέ, ὧν ἐστι καὶ Εὐριπίδης, ὡς ‚ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν αἰσχίστην νόσον (Or. 10)'. Ὅμηρος δὲ αὐτὸν ἑτέρως ὑποτίθησι τιμωρεῖσθαι· ‚Ἑστάοτ' ἐν λίμνηι, ἡ δὲ προσέπλαζε κτλ (ut supra) καὶ τὰ ἑξῆς· πλὴν εἰ μὴ κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον νόθα ἐστὶ τὰ ἔπη ταῦτα. Ἀλκαῖος δὲ (fr. 93) καὶ Ἀλκμὰν (fr. 87) λίθον φασὶν ἐπαιωρεῖσθαι τῶι Ταντάλωι. ὁ μὲν Ἀλκαῖος· ‚<Ταντάλωι suppl. Bergk> κεῖσθαι πὰρ κεφαλᾶς μέγας † ὤας. . . . σιμίδα (ὦ Αἰσιμίδα Bc.) λίθος'. ὁ δὲ Ἀλκμάν· ‚Ὅπως ἀνὴρ δ' ἐν ἀσμένοισιν ἀλιτηρὸς ἧστ' ἐπὶ θάκας κατὰ πέτρας ὁρέων μὲν οὐδὲν δοκέων δέ (verba corruptissima)'. ἐποίησε δὲ καὶ Ἀρχίλοχος (fr. 53)· ‚μηδ' ὁ Ταντάλου λίθος τῆσδ' ὑπὲρ νήσου κρεμάσθω'. ἔνιοι δὲ ἀκούουσι τὸν πέτρον ἐπὶ τοῦ ἡλίου. τὸν γὰρ Τάνταλον φυσιολόγον γενόμενον καὶ μύδρον ἀποφήναντα τὸν ἥλιον ἐπὶ τούτωι δίκας ὑποσχεῖν, ὥστε καὶ ἐπαιωρεῖσθαι αὐτῶι τὸν ἥλιον, ὑφ' οὗ δειματοῦσθαι καὶ καταπτήσσειν. περὶ δὲ τοῦ ἡλίου οἱ φυσικοί φασιν ὡς λίθος καλεῖται ὁ ἥλιος· καὶ Ἀναξαγόρου δὲ γενόμενον τὸν Εὐριπίδην μαθητὴν πέτρον εἰρηκέναι τὸν ἥλιον διά τῶν προεκκειμένων (Orest. 4—7)·

Ὁ γὰρ μακάριος, κοὐκ ὀνειδίζω τύχας,
Διὸς πεφυκὼς ὡς λέγουσι Τάνταλος
κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον
ἀέρι ποτᾶται καὶ τίνει ταύτην δίκην,

καὶ πάλιν δι' ἄλλων βῶλον λέγοντα οὕτως (Orest. 982 sq.)· ‚μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ μέσον καὶ χθονὸς τεταμέναν αἰωρήμασι πέτραν ἁλύσεσι χρυσέαισι φερομέναν δίνηισι βῶλον ἐξ Ὀλύμπου ἵν' ἐν θρήνοισιν ἀναβοάσω γέροντι πατρὶ Ταντάλωι'.

schol. Eur. Or. 982 (*d* ut videtur): μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ: τὸ ἑξῆς· μόλοιμι πρὸς τὴν πέτραν κτλ (sequitur versuum Euripideorum παράφρασις). Ἀναξαγόρου δὲ μαθητὴς γενόμενος ὁ Εὐριπίδης μύδρον λέγει τὸν ἥλιον· οὕτως γὰρ δοξάζει. μύδρον δὲ καλοῦσι τὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον. ἄλλως. ἡ μὲν ἱστορία λέγει τὸν Τάνταλον ἀνατεταμέναις χερσὶ φέρειν τὸν οὐρανον· νῦν δὲ ὁ Εὐριπίδης ἰδίως τὸν ἥλιον ἐπηρτῆσθαι λέγει αὐτῶι διάπυρον ὄντα μύδρον ὑφ' οὗ καὶ δειματοῦσθαι αὐτὸν ἀεί. Ἀναξαγόραι δὲ πειθόμενος μύδρον αὐτὸν εἶναι λέγει. (τινὲς δὲ κυρίως ἀκούουσι βῶλον χρυσῆν ἐπηιωρῆσθαι τῆι κεφαλῆι τοῦ Ταντάλου . . . .)

Quae scholia (Pind., Eur.) ad unum eundemque fontem revocanda sunt exemptis eis quae uncinis saepsimus. Neque Aristarcheae loci λ 582 sq. ἀθετήσεως mentionem ipsi Didymo, sed eius auctori tribuimus. Primum enim eiusmodi annotatio non potuit solum adiungi, sed etiam debuit a Lysimacho, qui annotare accurate solebat, si quorum operum pedestrium carminumve qui vulgo credebantur auctores dubii incertive essent (pag. 19, 80.81). Deinde non dissimilia sunt locorum Homericorum testimonia fr. 59, 92 allata. Tum ne quis ipsum Didymum hoc additamento auxisse Lysimachi copias contendat, impedire videtur, quod qui praeter hos in scholiis Pindaricis memorantur versus ab Aristarcho proscripti, carent ista annotatione: scholl. Pyth. IX 33 = A 31, Isthm. II 17 = B 161, Ol. VII 16 = Δ 320, ibid. 106 = ω 1 sq: quorum locorum s e c u n d u s et quartus similis sunt generis atque schol. Ol. I 97 [1].

schol. ad B 104 T *(As)*: Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι: Ἑρμοῦ γάρ φασιν αὐτὸν καὶ Καλύκης. (ἢ διὰ τὸν κύνα (vid. schol. ad. Pind. Ol. I 90 + 97 supra allatum). πέπλασται οὖν τοῖς νεωτέροις τὰ περὶ Οἰνόμαον καὶ τὴν χρυσῆν ἄρνα).

d e P e l o p e e t O e n o m a o (M y r t i l o q u e): 97

schol. Sophocl. Electr. 504 *(Di)*: ὦ Πέλοπος: Φερεκύδης φησί (fr. 93)· ‚Πέλοψ νικήσας τὸν ἀγῶνα καὶ λαβὼν τὴν Ἱπποδάμειαν ὑπέστρεφεν ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῶν ὑποπτέρων ἵππων καὶ τοῦ Μυρτίλου, καθ' ὁδὸν δὲ καταλαβὼν αὐτὸν προϊόντα πρὸς τὸ φιλῆσαι αὐτὴν ἔρριψεν εἰς θάλασσαν'.

schol. Eur. Or. 989 (aut *d* aut *o*): ἀνεῖλε δὲ τὸν Μυρτίλον προσδοκήσας καὶ αὐτὸς ὁμοίως ὑπ' αὐτοῦ προδοθήσεσθαι, ἵνα μὴ ἐξείπηι [2]) ὅτι αὐτὸς ἐνίκησε καὶ οὐχ ὁ Πέλοψ. οἱ δέ, ὅτι μετὰ τὴν νίκην ὡς φίλον συλλαβόμενος τὸν Μυρτίλον ἐξεδίφρευσε ζηλοτυπήσας εἰς Ἱπποδάμειαν (= Pherec.)

schol. Ap. Rhod. I 752 *(Th)*: δηριόωντες: ἀγωνιζόμενοι. ὁ γὰρ Οἰνόμαος, Ἄρεως ὢν παῖς καὶ Ἀρπίνης τῆς Ἀσωποῦ ἤτοι Εὐρυθόης τῆς Δαναοῦ, θυγατέρα ἔχων Ἱπποδάμειαν καὶ χρησμὸν λαβὼν ἀναιρεθῆναι ὑπὸ τοῦ ἰδίου γαμβροῦ οὐκ ἐβούλετο ἐκδοῦναι αὐτήν, εἰ μὴ νικήσαντι δι' ἵππων. προέκειτο δὲ αὐτοῖς Κλάδεως ποταμὸς ἀφετηρία, Ἰσθμοῖ δὲ τὸ τέρμα. καὶ ἀνεῖλεν τρεῖς καὶ

---

[1]) Praeter hunc inveni locum unum quo ἀθετήσεως fit mentio, schol. ad Ol. VII 62 ἄλλως = B 670: at ab A r i s t a r c h o non 670 sed 669 expunctum esse e scholiis efficitur ad 668, 669, 670 = schol. ad Pindari Ol. VII 62 prius.

[2]) Correxerim ⟨ἢ⟩ ἵνα μὴ ἐξείπηι κτλ.

δέκα μνηστῆρας, ὡς Πίνδαρος ἱστορεῖ (Ol. I 127). ἐλθόντος δὲ τοῦ Πέλοπος ἐπὶ τὸν ἆθλον μετὰ ἵππων δεδομένων αὐτῶι ὑπὸ Ποσειδῶνος ἐρασθεῖσα ἡ Ἱπποδάμεια ἔπεισεν Μυρτίλον, τὸν Ἑρμοῦ μὲν παῖδα ἁρματοπηγὸν δὲ καὶ ἡνίοχον Οἰνομάου, παρασκευάσαι ὡς κατατροχίσαι τὸν πατέρα, βουλομένη Πέλοπι γήμασθαι, σκευάσαντα τὸν ἔμβολον ἐκ κηροῦ, ἵνα ἐν τῶι δρόμωι θλασθέντος αὐτοῦ νικήσας Πέλοψ λάβηι αὐτὴν πρὸς γάμον. Φερεκύδης δὲ ἐν η φησίν (fr. 93), ὅτι οὐκ ἐνέθηκεν ἐν τῶι ἄξονι τὸν ἔμβολον, καὶ οὕτως ἐκκυλισθέντος τοῦ τροχοῦ ἐκπεσεῖν τὸν Οἰνόμαον. αἱ δὲ τοῦ Οἰνομάου ἵπποι Ψύλλα καὶ Ἅρπιννα. ὁ δὲ Μυρτίλος Ἑρμοῦ υἱὸς ἐκ μιᾶς τῶν Δαναοῦ θυγατρῶν Φαεθούσης, οἱ δὲ ἐκ Κλυμένης, οἱ δὲ ἐκ Μυρτοῦς μιᾶς τῶν Ἀμαζόνων.

schol. Lyc. 163 *(Th)*: πανώλεθρον κηλῖδα: καθηράσατο γὰρ ὁ Μυρτίλος τῶι γένει τῆς Ἱπποδαμείας, διότι ὡς ἐρῶν αὐτὴν εἰς θάλασσαν ἐρρίφη, ὥς φησιν Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστηι (v. 990, 1548). Quo loco, ut in schol. Or. 989, duae causae diversaeque (καθηράσατο κτλ + διότι ὡς ἐρῶν αὐτήν) inter se coniunctae videntur, quarum altera (διότι κτλ) Pherecydeae satis est similis; Euripides vero ne affert quidem causam: itaque statuendum est aut verba ὥς φησιν Εὐριπίδης non nisi ad εἰς θάλασσαν ἐρρίφη pertinere, aut Theonem non ipsam Orestem: sed collectionem inspexisse variarum discrepantiarum easque confudisse.

schol. Pind. Ol. I 127 *(Di)*: τρεῖς τε καὶ δέκα ἄνδρας ὀλέσσας: οἱ ἀναιρεθέντες (sc. μνηστῆρες Ἱπποδαμείας) οὗτοί εἰσι· Μέρμνης Ἱππόθους Πέλοψ ὁ Ὀπούντιος Ἀκαρνὰν Εὐρύμαχος Εὐρύλοχος Αὐτομέδων Λάσιος Χάλκων Τρικόρωνος Ἀλκάθους ὁ Πορθάονος Ἀριστόμαχος Κρόκαλος· τούτωι τῶι ἀριθμῶι τῶν ἀπολωλότων μνηστήρων καὶ Ἡσίοδος (fr. om.) καὶ Ἐπιμενίδης (FHG IV 405) συμμαρτυρεῖ. τινὲς δὲ οὕτως αὐτούς φασι ιε· Μέρμνην Ἱππόστρατον Αἰολοπέα Πείραντα Ἀκαρνᾶνα Ἱππομέδοντα Ἀλκάθουν Εὐρύαλον Εὐρύμαχον Κρόκαλον Ἀκρόκομον Σκόπελον Λυκοῦργον Λάσιον Χάλκωνα. τινὲς δὲ καὶ τοὺς δέκα τρεῖς οὕτω· Μέρμνωνα Ἱππόθοον Πέλοπα τὸν Ὀπούντιον Εὐρύμαχον Εὐρύλοχον Ἱππομέδοντα Λάσιον Χάλκωνα Αἴολον Τρικόρωνον Ἀκαρνᾶνα Ἀλκάθουν Ἀριστόμαχον. ἄλλοι δὲ ἓξ εἶναι λέγουσι· Τρικόρωνον Ἀριστόμαχον Κυριάνοντα Αἴολον Πελάγοντα Κρόνιον.

schol. Eur. Or. 998 (aut *d* aut *o*): τὸ χρυσόμαλλον ἀρνός: . . . . Ἑρμοῦ δὲ καὶ μιᾶς τῶν Δαναοῦ θυγατέρων Φαεθούσης ἐγένετο Μυρτίλος. οἱ δὲ ἐκ Κλυμένης φασὶν αὐτὸν καὶ Διὸς γεγενῆσθαι.

de Pelopis filiis: 98

schol. Pind. Ol. I 144 *(Di)*: ἃ τέκε λαγέτας ἕξ: (ἥτις Ἱπποδάμεια ἔτεκε λαγέτας ἕξ . . . λέγει δὲ Ἀτρέα Θυέστην Πιτθέα Ἀλκάθουν Πλεισθένη Χρύσιππον). Ἄλλως. Ἀτρεὺς Θυέστης Ἀλκάθους Ἵππαλκμος Πιτθεὺς ἐκ Δίας ἢ Χρύσιππος ἐξ Ἀξιόχης νύμφης καὶ Πλεισθένης ἐξ ἄλλης. τινὲς δὲ οὕτως· Ἀτρέα Θυέστην Ἵππαλκμον Πλεισθένην Πιτθέα Πέλοπα τὸν νέωτερον.

ibid. 149 *(v. s.)*: Τύμβον ἀμφίπολον: τινές φασι μνῆμα, ἄλλοι ἱερὸν εἶναι τοῦ Πέλοπος καὶ πρὸ τοῦ Διὸς αὐτῶι τοὺς Ἠλείους θύειν τοῦ Ἡρακλέους πρώτου κατὰ τιμὴν τοῦτο πεποιηκότος.

de Atreo et Thyesta: 99

schol. Or. 995 (aut *d* aut *o*): ὅθεν δόμοισι τοῖς ἐμοῖς: ἄλλως: ἀκολουθεῖν ἂν δόξειε τῶι τὴν Ἀλκμαιωνίδα (fr. 6) πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος[1]) ὁ κυκλογράφος φησί (fr. 3). Φερεκύδης δὲ (fr. 93) οὐ καθ᾽ Ἑρμοῦ μῆνίν φησι τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι, ἀλλ᾽ Ἀρτέμιδος. ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας τὸν ποιμένα τὸν προσαγαγόντα τὸ ποίμνιον τῶι Ἀτρεῖ Ἀντίοχον καλεῖ.

schol. Or. 998 ἄλλως *(v. s.)*: . . . . . ὁ δὲ Ἀτρεὺς βουλόμενος δεῖξαι ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία ἔφη δεῖξαι ὅτι χρυσόμαλλος ἀρνειὸς αὐτῶι ἐτέχθη. τούτου δὲ ὑπονοθεύσας τὴν γυναῖκα Θυέστης ἔκλεψε τὸν ἀρνειόν. μὴ δυνηθεὶς οὖν κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν δεῖξαι ὁ Ἀτρεὺς ἔμελλεν ἀφαιρεῖσθαι τὴν βασιλείαν ἐκείνου τὸ ὑπ᾽ αὐτοῦ ὑποσχεθὲν δεικνύντος, εἰ μὴ ὡς ἂν φιλόσοφος ἀπέδειξεν

---

[1]) Dionysius cyclographus de fonte Euripideo — si quidem de eo egisse utique putandus est; potest enim scholium simili corruptela laborare ac scholii ad Rhes. 29 initium = fr. 71 — non tam data opera quaesivisse quam per digressionem dixisse videtur. Quam autem Bethe de Dionysio cyclographo (Hermae XXVI 627_1) dubitanter sane protulit coniecturam, sc. Dionysii cyclum non diversum videri ab ipso compendio fabulari (cf. cap. IV), ea inde refutatur quod Dionysii narrationes appositae fuerunt a Lysimacho (fr. X): iam vero is, qui historiae fabularis duos gyros tractarit libris peculiaribus perdoctis peramplisque, compendii universalis putandus est auctor potius quam expilator. — Equidem, si quid ex ipso operis nomine efficere licet, cyclo Dionysiano historiam fabularem totam, quanta cycli qui dicitur epici carminibus continebatur, filo uno perpetuoque fuisse narratam crediderim; quam igitur ad tragoedias Asclepiades tragodumenorum scriptor, eandem ad carmina ea epica contulisse mihi videtur Dionysius.

αὐτοὺς ἀσεβοῦντας εἰ Θυέστην βασιλέα ἕλωνται, τεκμήριον δὲ τῆς ἀσεβείας τὸν ἥλιον καὶ τὰς Πλειάδας ἐκ δύσεως ἀνίσχοντας. καὶ οὕτως ἐβασίλευσε καὶ τὸν ἀδελφὸν σφόδρα ἐτιμωρήσατο. τινὲς δέ φασι τὸν Δία πρὸς χάριν Ἀτρέως ποιῆσαι τὸν ἥλιον καὶ τὰς Πλειάδας ἐκ δύσεως ἀνατεῖλαι μεταστρέψαντα τὴν τάξιν ἐν μιᾶι ἡμέραι. Potest hoc scholium etiam compendio fabulari (cap. IV) tribui, unde fluxisse videntur scholl. ad 4, 15, 16, 33, 457, 990 et q. s. r., cf. Schwartz. Schol. Eur. II 409.

schol. δ 517 *(?)*: Μαλειάων ὄρος .... ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης: Ἄνδρων (fr. 9) τὴν Θυέστου οἴκησιν περὶ Κύθηρα ὑφίσταται.

100 de Agamemnonis Menelaique parentibus:

schol. Soph. Aiac. 1297 *(Di)*: ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν: ἡ ἱστορία ἐν ταῖς Κρήσσαις Εὐριπίδου (N. 502), ὅτι διαφθαρεῖσαν αὐτὴν λάθραι ὑπὸ θεράποντος ὁ πατὴρ Ναυπλίωι παρέδωκεν ἐντειλάμενος ἀποποντῶσαι, ὃ δὲ οὐκ ἐποίησεν ἀλλ' ἐνεγύησε Πλεισθένει.

schol. A 7 A (aut *As* aut *Aa* aut *Pp*): Ἀτρείδης τε ἄναξ: ἱστορία. Ἀγαμέμνων κατὰ μὲν Ὅμηρον Ἀτρέως τοῦ Πέλοπος μητρὸς δὲ Ἀερόπης, κατὰ δὲ Ἡσίοδον (fr. 121) Πλεισθένους, τὸ γένος Μυκηναῖος, ὃς ἤγαγε κτλ.... οὗτος (Αἴγισθος) γὰρ παρὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀποδημίας ἐμοίχευε τὴν Ἀγαμέμνονος γυναῖκα Κλυταιμνήστραν. κατὰ δὲ τοὺς τραγικοὺς αὐτὴν τὴν Κλυταιμνήστραν ἀνελεῖν αὐτὸν χιτῶνι μὴ ἔχοντι διέκδυσιν τραχήλου... (cf. Eustath. ad l. l. Ἡσίοδος γὰρ καὶ ἕτεροι Πλεισθένους....), — nisi e compendio fabulari excerpta videtur ea ἱστορία; cf. etiam schol. Stat. Ach. I 36: *Atridis: usurpatum est: nam Plisthenis filii fuerunt Menelaus et Agamemno.*

101a de Agamemnonis sede:

schol. Eur. Orest. 46 (aut *d* aut *o*): ἔδοξε δ' Ἄργει: (φανερὸν ὅτι ἐν Ἄργει ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται). Ὅμηρος δὲ (B 569) ἐν Μυκήναις, Στησίχορος δὲ (fr. 39) καὶ Σιμωνίδης (fr. 207) ἐν Λακεδαίμονι.

filiabus:

101b schol. ad Soph. Electr. 157 *(Di)*: οἵα Χρυσόθεμις ζώει καὶ Ἰφιάνασσα: ἢ Ὁμήρωι (I 287) ἀκολουθεῖ εἰρηκότι τὰς τρεῖς θυγατέρας τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἢ οἷς ὁ τὰ Κύπριά (fr. 12) φησι [Ἰφιγένειαν καὶ Ἰφιάνασσαν][1]).

---

[1]) em. Kaibel: ὡς ὁ τὰ Κύπρια δ φησιν cod.

de Oreste: 102

schol. Pind. Pyth. XI 25 *(Di)*: τὸν δὴ φονευομένου τοῦ πατρός: (ἀνείλετο ἡ τροφὸς Ἀρσινόη τὸν Ὀρέστην φονευομένου τοῦ πατρὸς ὑπὸ τῆς Κλυταιμνήστρας. ἰδίως δέ φησιν ὁ Πίνδαρος Ἀρσινόην εἶναι τὴν Ὀρέστου τροφόν). Φερεκύδης δὲ (fr. 96) Λαοδάμειαν λέγων αὐτὴν τὸν ταύτης φησὶ παῖδα ἀνηιρῆσθαι ὑπὸ Αἰγίσθου νομιζόμενον Ὀρέστην εἶναι. τὸν δὲ Ὀρέστην ἐκκλαπέντα εἶναι τριῶν ἐτῶν, ὡς Ἡρόδωρος ἐν Πελοπείαι (fr. 62).

cf. schol. Aesch. Choeph. 714 K: Κίλισσαν δέ φησι τὴν Ὀρέστου τροφόν, Πίνδαρος δὲ Ἀρσινόην, Στησίχορος (fr. 41) Λαοδάμειαν.

schol. Eur. Or. 1645 (aut *d* aut *o*): ἐνιαυτοῦ κύκλον: (ἰδίως ὁ Εὐριπίδης ἐνιαυτίσαι τὸν Ὀρέστην ἐκεῖ φησιν. ἄλλως. ποιήσαντα κύκλον ἐνιαυτοῦ. καὶ ὁ μὲν Εὐριπίδης ἐνθάδε ἐξενιαυτίσαι 〈φησὶν αὐτὸν ὁμοίως〉 τοῖς κατεχομένοις ἐπὶ μύσει), ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης (fr. 15) ἱστορεῖ ὑπὸ ὄφεως δηχθέντα αὐτὸν ἐκτελευτῆσαι 〈ἑβδομήκοντα ἐτῶν = pag. 236_{19-20}〉. ὁ δὲ Φερεκύδης (fr. 97), ὅτι καὶ ἔπειτα τὸν Ὀρέστην αἱ Ἐρινύες διώκουσιν. ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος καὶ ἵζει ἱκέτης πρὸς τῶι βωμῶι. αἱ δὲ Ἐρινύες ἔρχονται ἐπ' αὐτὸν θέλουσαι ἀποκτεῖναι καὶ ἐρύκει αὐτὰς ἡ Ἄρτεμις. ἐξ οὗ καὶ ἡ πόλις αὕτη Ὀρέστειον καλεῖται [ἀπὸ Ὀρέστου].

ibid. 1648: ἐνθένδε τ' ἐλθών: περὶ τῆς Ὀρέστου κρίσεως ἐν Ἀρείωι πάγωι ἱστορεῖ καὶ Ἑλλάνικος (fr. 82) ταῦτα γράφων· ‚τοῖς ἐκ Λακεδαίμονος ἐλθοῦσι καὶ τῶι Ὀρέστηι οἱ Ἀθηναῖοι * * ἔφρασαν. τέλος δὲ ἀμφοτέρων ἐπαινούντων οἱ Ἀθηναῖοι τὴν δίκην ἐνέστησαν ἐννέα γενεαῖς ὕστερον ἢ τὴν Ἄρει καὶ Ποσειδῶνι περὶ Ἁλιρροθίου δίκην, μετὰ δὲ τὴν Κεφάλου τοῦ Δηιονέως, ὅστις τὴν Πρόκριν τὴν Ἐρεχθέως ἔχων γυναῖκα καὶ ἀποκτείνας ἐξ Ἀρείου πάγου δίκην δικασθεὶς ἔφυγεν, ἓξ γενεαῖς ὕστερον. μετὰ δὲ τὴν Δαιδάλου δίκην Τάλω τὸν ἀδελφιδοῦν σοφίας πέρι ἀγωνιζόμενον ἀποκτείναντος δολόεντι θανάτωι καὶ φυγόντος δίκην τρισὶ γενεαῖς ὕστερον αὕτη ἡ τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς Τυνδάρεω Ἀγαμέμνονα ἀποκτεινάσης δίκη ὑπὸ Ὀρέστου ἐγένετο'.

Scholii extrema verba si recte se habent, non de Orestis sed de Clytaemnestrae causa agitur: idem fit in schol. vetere ad Verg. Aen. XI 268: *sane Clytaemnestram Orestes filius postea in vindictam patris necavit. quidam dicunt Clytaemnestram non manu filii, sed iudicum sententia peremptam, alii hunc Orestem filium Menelai et Helenae tradunt; quidam inventam † ingeniam aboetiam uxorem ei volunt fuisse.*

schol. Eur. Orest. 1654 = fr. 2.

Hic apte annectitur

103 de Pylade:

schol. Eur. Or. 1233 (aut *d* aut *o*): ὦ συγγένεια: παρόσον ὁ Στρόφιος Ἀναξιβίαν [Κυδραγόρας] ἔγημε τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφήν, ἐξ ἧς ἐγένετο Πυλάδης, ὡς † φησὶ Κράτης. (Schwartz Φερεκύδης?). ἢ επεὶ ὁ Στροφίου πατὴρ Κρῖσος Ἀτρέως θυγατέρα ἐγάμει τὴν Κυδραγόραν.

ibid. 1654: Ὀρέστου καὶ Ἑρμιόνης Τισαμενός, Πυλάδου καὶ Ἠλέκτρας Στρόφιος καὶ Μέδων = Hellan. fr. 43, Paus. II 16,7.

104 de Tyndarei scelere:

schol. Eur. Or. 249 (aut *d* aut *o*): ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως: Στησίχορός (fr. 26) φησιν ὡς θύων τοῖς θεοῖς Τυνδάρεως Ἀφροδίτης ἐπελάθετο· διὸ ὀργισθεῖσαν τὴν θεὸν διγάμους τε καὶ λειψάνδρους αὐτοῦ τὰς θυγατέρας ποιῆσαι. ἔχει δὲ ἡ χρῆσις οὕτως· ‚οὕνεκά ποτε Τυνδάρεως ῥέζων πᾶσι θεοῖς μόνης λάθετ' ἠπιοδώρου Κύπριδος, κείνα δὲ Τυνδάρεω κούραις χολωσαμένη διγάμους τε καὶ τριγάμους τίθησι καὶ λιπεσάνορας'. καὶ Ἡσίοδος δέ (fr. 117)·

τῇσιν δὲ φιλομειδὴς Ἀφροδίτη
ἠγάσθη προσιδοῦσα, κακὴν δέ σφ' ἔμβαλε φήμην.
Τιμάνδρη μὲν ἔπειτ' Ἔχεμον προλιποῦσ' ἐβεβήκει,
ἵκετο δ' ἐς Φυλῆα φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν·
ὣς δὲ Κλυταιμνήστρη προλιποῦσ' Ἀγαμέμνονα δῖον
Αἰγίσθωι παρέλεκτο καὶ εἵλετο χείρον' ἀκοίτην·
ὣς δ' Ἑλένη ἤισχυνε λέχος ξανθοῦ Μενελάου.

105 de Megapenthis uxore (cf. fr. 2, not. 2, pag. 37):

schol. δ 10 *(Pp)*: Ἀλέκτορος κούρην: οὗτος υἱὸς Ἀργείου τοῦ Πέλοπος καὶ Ἡγησάνδρας τῆς Ἀμύκλα θυγατρός· θυγάτηρ δὲ αὐτοῦ οἱ μὲν Ἰφιλόχη, οἱ δὲ Ἐχεμήλα.

+ ibid. 22 *(v. s.)*: κρείων Ἐτεωνεύς: .... Φερεκύδης δὲ ἱστορεῖ οὕτως· (fr. 93) ‚Ἀργεῖος δὲ ὁ Πέλοπος ἔρχεται παρ' Ἀμύκλαν εἰς Ἀμύκλας καὶ γαμεῖ τοῦ Ἀμύκλα θυγατέρα Ἡγησάνδραν. ἐκ τούτου δὲ γίνεται Ἀλέκτωρ'.

106a de Aiacis minoris matre:

schol. O 333 T *(Pp)*: νόθος: ἐκ Ἀλκιμάχης τῆς Φυλάκου ἦν ὁ Αἴας, (ὥς φησι Πορφύριος ἐν τῶι καταλόγωι· ἀλλ' οὐ συμφωνεῖ τῶι ποιητῆι· Ἐριώπιδος γάρ φησι τὸν Αἴαντα, v. 336).

ibid. 336 T *(Pp)*: μητρυιῆς Ἐριώπιδος: ὁμοίως τῶι ποιητῆι καὶ Ἑλλάνικος (IV 638) τὴν Ἐριώπην μητέρα Αἴαντός

φησιν· Φερεκύδης δὲ ἐν ε̄ (ibid.) καὶ Μνασέας ἐν η (fr. 19) Ἀλκιμάχην, ὁ δὲ τῶν Ναυπακτικῶν ποιητὴς διώνυμον αὐτήν φησι fr. 1)·

τὴν δὲ μεθοπλοτάτην Ἐριώπην ἐξονόμαζεν,
Ἀλκιμάχην δὲ πατήρ τε καὶ Ἄδμητος καλέεσκεν.

cf. schol. N 694 T: νόθος υἱός: ἐξ Ἀλκιμάχης τῆς Φυλακοῦ (em. Schw.: Αἰακοῦ cod.) ἦν ὁ Μέδων.

de eiusdem patre: 106[b]

schol. Pind. Ol. IX 167 *(Di)*: Ἰλιάδα: τοῦ Ὀιλέως παιδός, τοῦ Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ. ἄνευ δὲ τοῦ ο εἴρηκε τὸν Ἰλιάδα, ὥς πού φησι καὶ Ἡσίοδος (fr. 142).

schol. O 336 T *(As; an Pp?* cf. 106[a]): Ὀιλεύς: τὸν Ὀιλέα Ζηνόδοτος (pag. 51 Dü) ἑπόμενος Ἡσιόδωι (l. s.) καὶ Στησιχόρωι (fr. 84) χωρὶς τοῦ ο̄ ὀνομάζει Ἰλέα, τὸ δὲ ο ἄρθρον φησίν. (γελοῖον δὲ κτλ . . . .; de Hesiodi Stesichorique sententia fortasse rectius Eustath. ad B 527: Ἡσίοδος δέ, φασί, καὶ Στησίχορος διχῶς αὐτὸ προάγει· οὐ γὰρ μόνον τρισυλλάβως Ὀϊλεύς, ἀλλὰ καὶ δισσυλλάβως Ἰλεύς. τοῦτο δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν νεωτέρων κτλ, quae ex scholio O 336 decerpta videntur: cf. Eust. ad h. l. = 1018 Rom.). Aristarchi de hac re nota — eaque simplicissima — patet ex Aristonici scholiis B 527, M 365 rell , cf. Lehrs de Ar. stud. Hom. 177, Ludwich Ar. hom. Textkr. 346, 492: hoc vero scholio Zenodoti scriptura cum explicetur ex historia fabulari, neque tamen defendatur, praeberi Aristarchi sectatoris doctrinam e Nostis desumptam suspicor [1]). Scripturam autem Zenodoteam vel optime ipse Lysimachus memorare potuit, cf. fr. 59, 92, 96.

Deinde apte ad totum Nostorum argumentum quadrare videtur de Anio Deli rege: 107

schol. Lyc. 570 *(Th)*: ὧν οὐδ' ὁ Ῥοιοῦς ἶνις: Σταφύλου τοῦ υἱοῦ Διονύσου θυγάτηρ γίνεται Ῥοιώ· ταύτηι ἐμίγη Ἀπόλλων. αἰσθόμενος δὲ ὁ Στάφυλος ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς λάρνακα καὶ ἀφῆκε κατὰ θάλατταν· ἡ δὲ προσεπέλασθη τῆι Εὐβοίαι καὶ ἐγέννησεν αὐτόθι περί τι ἄντρον παῖδα, ὃν Ἄνιον ὠνόμασε διὰ τὸ ἀνιαθῆναι αὐτὴν δι' αὐτόν. τοῦτον δὲ Ἀπόλλων ἤνεγκεν εἰς Δῆλον· ὃς γήμας Δωρίππην ἐγέννησε τὰς Οἰνοτρόπους Οἰνὼ Σπερμὼ Ἐλαΐδα· αἷς ὁ Διόνυσος ἐχαρίσατο ὅποτε βούλονται σπέρμα λαβεῖν. Φερεκύδης δέ (fr. 94) φησιν ὅτι ὁ Ἄνιος ἔπειθε τοὺς Ἕλληνας παραγενομένους πρὸς αὐτὸν αὐτοῦ μένειν τὰ ἐννέα ἔτη· δεδόσθαι δὲ

[1]) Hornius (de Ar. stud. Pind. pag. 40) utrumque locum ipsi Aristarcho ascribit.

τοῦτο παρὰ τοῦ θεοῦ [1])· τῶι δεκάτωι δ' ἔτει πορθήσειν τὸ Ἴλιον. ὑπέσχετο δὲ αὐτοὺς ὑπὸ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ τραφήσεσθαι· ἔστι δὲ τοῦτο καὶ παρὰ τοῖς τὰ Κύπρια (fr. 17) πεποιηκόσι· μέμνηται δὲ καί Καλλίμαχος τῶν Ἀνίου θυγατέρων ἐν τοῖς Αἰτίοις· (fr. om.) cf. ἱστορίαν schol. ζ 164 aspersam: ἡ ἱστ. καὶ παρὰ Σιμωνίδηι ἐν ταῖς κατευχαῖς (fr. 24).

Denique indicamus quae ut non minus quam fr. 107 ad Νόστους sese applicant, ita aliis quoque thesauris possunt tribui:

(108) 1. de Circa . . . schol. Ap. Rhod. III 200 (Dion. Scyt. fr. 4 = FHG II 8, Hes. Th. 1011); — potest etiam ad compendium fabularum Argonauticarum revocari (cap. IV); ceterum cf. 3, 4, 5 —
2. de Sirenibus . . . schol. μ 39 (πολλοί, ἔνιοι, Ὅμηρος);
3. de Scylla . . . schol. μ 124 (Semi fr. 18a = IV 495, Stesich. fr. 13); cf. schol. Ap. IV 828 (Acusil. fr. 5, Hom. l. s., Hes. Eoear. fr. 172, Stesich. l. s.); Serv. Dan. Aen. III 420; — 2, 3 incertum an Apollodoro περὶ θεῶν scriptori tribuere liceat —
4. de Trinacia . . . schol. Ap. Rhod. IV 965 (Timaei fr. 1, οἱ ἱστορικοί);
5. de Scheria Phaeacibusque . . . ibid. 984/992 (Aristot. Κερκ. πολ. fr. 512, Timaei fr. 54, Acusil. fr. 29, οἳ δέ, Alcaei fr. 116, Hom. ε 34 sq.); cf. schol. ε 34;
6. de Caphereo promonturio . . . schol. Troad. 90 (Neanthis fr. 36) — 4, 5, 6 possunt e docto rerum geographicarum compendio fluxisse. —

Thebanorum paradoxorum reliquiae nunc proponendae sunt et eae quae cum Oedipodis filiorum fabulis (fr. 14, 47, 48) arte cohaerent, de Septem contra Thebanos expeditione, et eae quae ad Tiresiam pertinent intimo tota cum Labdacidarum gente vinculo coniunctum.

109 de Adrasto:

schol. Pind. Nem. IX 30 *(Di)*: Φεῦγε γὰρ Ἀμφιάρηον: περὶ τῆς Ἀδράστου εἰς Σικυῶνα μεταστάσεως Ἡρόδοτος μὲν οὕτω φησίν (V 67)· ‚οἱ δὲ Σικυώνιοι εἰώθεισαν [2]) κάρτα [2]) τιμᾶν τὸν Ἄδρηστον· ἡ γὰρ χώρη αὕτη ἦν [2]) Πολύβου· ὁ δὲ Ἄδρηστος ἦν Πολύβου θυγατριδέος, ἄπαις δὲ ὁ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστωι τήν χώρην'. [2]) Μέναιχμος (app. Arr Duebn. 145) δὲ ὁ

[1]) δεδόσθαι — θεοῦ aut post Ἴλιον aut post τραφήσεσθαι transponenda esse vidit Wentzel Philol. LI, 46.

[2]) ἐώθεσαν codd. Herod., quae forma num vere Ionica sit dubium est; μεγαλωστὶ κάρτα c. H.; ἦν αὕτη c. H.; ἀρχήν c. H., quod recte se habet.

Σικυώνιος οὕτω γράφει· ʿΧρόνου παρελθόντος πολλοῦ Πρῶναξ μὲν ὁ Ταλαοῦ καὶ Λυσιμάχης τῆς Πολύβου βασιλεύων Ἀργείων ἀποθνήισκει κατασταθεὶς ὑπὸ Ἀμφιαράου καὶ τῶν Ἀναξαγοριδῶν· Ἄδραστος δὲ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Πρώνακτος φυγὼν ἦλθεν εἰς Σικυῶνα καὶ τὴν Πολύβου μητροπάτορος βασιλείαν λαβὼν ἐβασίλευσε τῆς Σικυῶνος καὶ τῆς Ἥρας τῆς ἀλεξάνδρου[1]) καλουμένης ἱερὸν καθ' ὅνπερ ὤικει τόπον ἱδρύσατο. τὴν δὲ ἐπωνυμίαν ἔλαβε ταύτην τὸ ἱερὸν διὰ τὸ φεύγοντα τὸν Ἄδραστον ἱδρυσασθαι καὶ καλέσαι ἱερὸν Ἥρας ἀλεξάνδρου· τὸ δὲ ͺφυγεῖν τινες ἀλᾶσθαι ὠνόμαζον.' Διευχίδας (IV 389) δὲ ἐν τῶι τρίτωι τῶν Μεγαρικῶν τὸ μὲν κενήριον τοῦ Ἀδράστου ἐν Σικυῶνί φησιν, ἀποκεῖσθαι δὲ αὐτὸν ἐν Μεγάροις. οἱ δέ φασιν· ʿΠροῖτος ἐβασίλευσε τοῦ Ἄργους· τῶν θυγατέρων δὲ αὐτοῦ μανεισῶν Μελάμπους μάντις ὢν παρεγένετο· ὁμολογηθέντος δὲ αὐτῶι μισθοῦ τῶν δυεῖν μερῶν τῆς βασιλείας, ἐκάθηρεν αὐτάς· ὡς δὲ ἐκάθηρεν, ἔλαβε κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τὸ μὲν ἥμισυ ἐκοινωνήσατο τῶι ἀδελφῶι Βίαντι, τὸ δὲ ἥμισυ κατέσχεν αὐτῶι ὥστε γενέσθαι τὴν ὅλην βασιλείαν τριμερῆ, Μελαμποδίδας Βιαντίδας Προιτίδας. Μελάμποδος μὲν οὖν Ἀντιφάτης, οὗ Ὀικλῆς, οὗ Ἀμφιάραος. Βίαντος δὲ Ταλαός, οὗ Ἄδραστος. Προίτου Μεγαπένθης, οὗ Ἱππόνοος, οὗ Καπανεύς, οὗ Σθένελος. διαφορὰ δὲ ἐγενήθη τοῖς περὶ Ἀμφιάραον καὶ Ἄδραστον, ὥστε τὸν μὲν Ταλαὸν ὑπὸ Ἀμφιαράου ἀποθανεῖν, τὸν δὲ Ἄδραστον φυγεῖν εἰς Σικυῶνα καὶ γῆμαι τὴν Πολύβου θυγατέρα. τελευτήσαντος δὲ τοῦ Πολύβου χωρὶς ἐπιγονῆς ἀρσενικῆς τὸν Ἄδραστον ἔχειν τὴν Σικυωνίων βασιλείαν'.

schol. Phoen. 160 Palat. 343 (aut *d* aut *o*): Νιόβης Ἀδράστωι: Ἄδραστος υἱὸς Λυσιμάχης τῆς Κερκυόνος καὶ Ταλαοῦ (= Antimach. vide ad v. 150: pag. 99).

de Tydeo Polyniceque Adrasti generis: 110

schol. Phoen. 409 (aut *d* aut *o*): ἔχρησ' Ἀδράστωι: leguntur ad haec verba quinque scholia, I = *o*, II III = *d*, V = *o* + d: IV ἄλλως: ὁ χρησμὸς ὑπὸ Μνασέου οὕτως ἀναγέγραπται (fr. 48)·

Κουράων δὲ γάμους ζεῦξον κάπρωι ἠδὲ λέοντι,
οὕς κεν ἴδηις προθύροισι τεοῦ δόμου ἐξ ἱεροῖο
ἀμοῦ στείχοντας, μηδὲ φρεσὶ σῆισι πλανηθῆις.

καὶ οἱ μὲν λέγουσι ὡς ἀπὸ τῶν ἐπισήμων τῶν ἀσπίδων συνέβαλεν Ἄδραστος· ὁ μὲν γὰρ εἶχε τὸν Καλυδώνιον σῦν, ὁ δὲ τὴν

---

[1]) Ἀλεξάνδρου quod ne Graecus quidem ab ἀλᾶσθαι derivare potuerit in suspicionem vocat Kaibelius: idem ἀλησάνδρου conicit coll. Et. M. Ἀλησιάς: ἡ Ἀφροδίτη διὰ τὸ περὶ πᾶν ζῶιον ἀλᾶσθαι τὴν θεόν . . . .

λεοντοπρόσωπον Σφίγγα· οἳ δ' ὡς κρύους γενομένου ἀφίκοντο εἰς τὸ Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ δορὰς εὑρόντες λέοντος καὶ συὸς ἀναθήματα κυνηγετῶν ἐφιλονείκησάν τε καὶ περὶ τῆς στάσεως εἰς κρίσιν ἀχθέντες τῶι βασιλεῖ τῶν γάμων ἔτυχον. ἀπείκασε γὰρ τὸν μὲν Πολυνείκην λέοντι, τὸν δὲ Τυδέα κάπρωι. ὃς ἔγημε Δηιπύλην, ὁ δὲ Πολυνείκης Ἀργείαν. Mnaseae oraculorum sylloga Lysimachum etiam fr. 39 usum esse vidimus.

111 de Amphiarao:

schol. Pind. Ol. VI 21 *(Di)*: .... (I) κατεπόθη δὲ Ἀμφιάραος οἳ μὲν περὶ Ὠρωπὸν (cf. Euphor., an. Al. 108; Soph. fr. 873), οἳ δὲ περὶ Κλεωνάς[1]). (II) τοὺς δὲ ἵππους αὐτοῦ φησιν Ἀντίμαχος (fr. 31) Ἀμυκλαίους[2]), οἳ δὲ Θεσσαλούς, ὀνόματα δὲ αὐτῶν Θόας καὶ Δίας. (III) ὁ δὲ ἡνίοχος αὐτοῦ Βάτων ἐκαλεῖτο ἢ Σχοίνικος (Σχοίνιχος? an Ὀχόνικος vel Ἐχένικος? Kaibel) συγκαταποθεὶς αὐτῶι.

112 de Hippomedonte:

schol. Phoen. 126 (aut *d* aut *o*): Λερναῖα δ' οἰκεῖ: Ἀρίσταρχος (N. 729)[3])· τοῦ Ταλαοῦ τοῦ Βίαντος τοῦ Ἀμυθάονος τοῦ Κρηθέως τοῦ Αἰόλου τοῦ Ἕλληνος τοῦ Διός· (παῖς Ἱππομέδοντος Πολύδωρος ἢ Δημοφῶν).

113 de Tydeo:

schol. Phoen. 133 (aut *d* aut *o*): παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ Τυδεύς: ⟨Τυδεὺς υἱὸς τοῦ⟩ Οἰνέως τοῦ Πορθάονος τοῦ Ἀγήνορος τοῦ Ἄρεως καὶ Εὐρυμεδούσης τῆς Αἰτωλοῦ (cf. Hesiod. in schol. Ap. Rhod. IV 57 = fr. 167)· οἳ δὲ τὸν Ἀγήνορα Πλευρῶνος τοῦ Αἰτωλοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος τοῦ Ἀεθλίου τοῦ Διὸς καὶ Πρωτογενείας τῆς Δευκαλίωνος, μητρὸς δὲ Περιβοίας τῆς Ἱππονόου τοῦ Οἰκλέους τοῦ Ἀστακοῦ τοῦ Ερμοῦ καὶ Ἀστάβης (Ἀστάκης? Kaibel) τῆς Πηνειοῦ.

schol. Ξ 120 T *(Pp)*: .... γέγονε δὲ ὁ Τυδεὺς ἐκ Γόργης (= Pisandr. fr. 20 ap. Apollod. pag. 19,20) ἢ Περιβοίας (Hipponoi filia = Thebaid. fr. 6, Hesiod. fr. 97, τινὲς ap. Ap. l. s).

schol. Δ 399 ABT (aut *Pp* aut *As*):

τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος, ἀλλὰ τὸν υἱὸν
γείνατο εἷο χέρηα μάχηι ἀγορῆι δέ τ' ἀμείνω:

Ἀντίμαχός (fr. 12) φησι παρὰ συφόρβοις τετράφθαι Τυδέα.

---

[1]) Ungerus Κνωπίας e Strab. IX 404.

[2]) corr. Stollius: ἀσυστάτους trad.

[3]) De grammatico cum vix cogitari possit, intellegendus est poeta tragicus; is vero non Ταλαός dixit, sed Καλαός (Lys. fr. 114).

Εὐριπίδης δὲ (Suppl. 902) οὐκ ἐν λόγοις φησὶν εἶναι δεινόν (λαμπρόν codd. Eur.), ἀλλ' ἐν ἀσπίδι.[1])

de Parthenopaeo: 114

schol. Phoen. 150 (aut *d* aut *o*): Παρθενοπαῖος: ὡς μὲν Ἀντίμαχος (fr. 34) Ταλαοῦ τοῦ Βίαντος τοῦ Ἀμυθάονος τοῦ Κρηθέως τοῦ Αἰόλου τοῦ Ἕλληνος τοῦ Διός, μητρὸς δὲ Λυσιμάχης τῆς Κερκυόνος τοῦ Ποσειδῶνος, ὡς δὲ Ἑλλάνικος (om.) Μειλανίωνος τοῦ Ἀμφιδάμαντος τοῦ Ἐπόχου τοῦ † ΑΡΓΗΠΟΥ (Ἀργήστου vel Ἀργίππου? Kaibel) τοῦ Κηφέως τοῦ Ποσειδῶνος, μητρὸς δὲ Ἀταλάντης τῆς Ἰάσου. cf. schol. Aesch. Septem 547 Dind. (*Di*): Ἀντίμαχός φησιν Ἀργεῖον αὐτόν, οὐκ Ἀρκάδα.

schol. Soph. Oed. Col. 1320 (ὑπ *SOC*): ἐκτὸς δὲ Παρθενοπαῖος Ἀρκὰς ὄρνυται: ἔνιοι (= Antimach.) οὐ τὸν Ἀταλάντης Παρθενοπαῖόν φασι στρατεῦσαι, ἀλλὰ τὸν Ταλαοῦ, ὃν ἔνιοι διὰ τοῦ κ Καλαὸν προσαγορεύουσι, καθάπερ Ἀρίσταρχος ὁ Τεγεάτης (fr. 5) καὶ Φιλοκλῆς (fr. 3) ἱστοροῦσι, συγγραφέων δὲ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος (fr. 361ᵃ = IV 627).

schol. Phoen. 1156 (aut *d* aut *o*): ἀλλ' ἔσχε μαργῶντ' αὐτὸν ἐναλίου θεοῦ Περικλυμένου: πρὸς ταῖς Κρηναίαις πύλαις φησὶ τὸν Παρθενοπαῖον ὑπὸ τοῦ Περικλυμένου λιθοβοληθῆναι Ἀριστόδημος (fr. 4).

de Tiresia: 115

schol. Lyc. 682 (*Th*): schol. vet.: (πέμπελός ἐστιν ὁ γέρων· γέροντα δὲ εἶπεν τὸν Τειρεσίαν), ἐπειδή φασιν ἐννέα γενεὰς αὐτὸν ζῆσαι. καὶ γὰρ ἐπὶ Κάδμου ἦν καὶ ἐπὶ Πολυνείκους μετὰ ἔτη πολλά. Tzetzes: (νῦν δὲ τὸν Τειρεσίαν λέγει), ἐπειδή φασιν αὐτὸν ἑπτὰ γενεὰς ζῆσαι· ἄλλοι δὲ ἐννέα· ἐπὶ γὰρ Κάδμου ἦν καὶ κατωτέρω Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους, ὥς φησι καὶ ὁ τῆς Μελαμποδίας ποιητής· παρεισάγει γὰρ τὸν Τειρεσίαν λέγοντα (fr. 189)·

Ζεῦ πάτερ, εἴθ' ἥσσω μοι ἔχειν αἰῶνα βίοιο
ὤφελλες δοῦναι καὶ ἴσα φρεσὶ μήδεα ἴδμεν
θνητοῖσ' ἀνθρώποις· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτεισας,
ὅς γέ με μακρὸν ἔθηκας ἔχειν αἰῶνα βίοιο
ἑπτά τ' ἐπὶ ζώειν γενεὰς μερόπων ἀνθρώπων.

ibid. 683 (*Th*): ἀνδρῶν γυναικῶν εἰδότα ξυνουσίαν: λέγεται τὸν Δία τῆι Ἥραι ἐρίσαι φάσκοντα τὰς θηλείας ἥδεσθαι μᾶλλον τῆι πολλῆι συνουσίαι ἤπερ τοὺς ἄνδρας καὶ χρήσασθαι τῶι Τειρεσίαι κριτῆι διὰ τὰς δύο αὐτοῦ μορφάς· τὸν δὲ εἰρηκέναι δέκα οὐσῶν τῶν πασῶν ἡδονῶν μίαν μὲν ἔχειν τοὺς ἄρρενας,

[1]) Tydei laudationem Euripides ex vituperio Diomedis Homerico scite expressit.

τὰς δὲ λοιπὰς θ τὰς γυναῖκας· ὀργισθεῖσα δὲ ἡ Ἥρα ἐτύφλωσεν αὐτόν· ὁ δὲ Ζεὺς ἐχαρίσατο αὐτῶι μαντικὴν καὶ πολυχρόνιον ζωήν, ὡς ὁ τῆς Μελαμποδίας ποιητής (fr. 190)·

> Οἴην μὲν μοῖραν δέκα μοιρέων τέρπεται ἀνήρ,
> τὰς δέκα δ' ἐμπίπλησι γυνὴ τέρπουσα νόημα.

scholl. κ 494, 495 (aut *Pp* aut *As*): τῶι καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια οἴωι πεπνύσθαι· φασὶν ὡς δράκοντας δύο ἐν Κιθαιρῶνι μιγνυμένους ἰδὼν ἀνεῖλε τὴν θήλειαν, καὶ οὕτως μεταβέβληται εἰς γυναῖκα, καὶ πάλιν τὸν ἄρρενα, καὶ ἀπέλαβε τὴν ἰδίαν φύσιν. τοῦτον Ζεὺς καὶ Ἥρα κριτὴν εἵλοντο, τίς μᾶλλον ἥδεται τῆι συνουσίαι, τὸ ἄρρεν ἢ τὸ θῆλυ· ὃ δὲ εἶπεν· ‚οἴην μὲν μοῖραν... νόημα.' διόπερ ἡ μὲν Ἥρα ὀργισθεῖσα ἐπήρωσεν ὁ δὲ Ζεὺς τὴν μαντείαν δωρεῖται.... Ἀρίαιθός (fr. om.) φησιν Ἥραν μεταβουλεύουσαν ἐπὶ τῶι πηρῶσαι αὐτὸν αἰτεῖσθαι παρὰ Περσεφόνης ὥστε εἶναι αὐτῶι καὶ ἀποθανόντι τὴν μαντικήν.

schol. Phoen. 834 (aut *d* aut *o*): ἡγοῦ πάροιθε θύγατερ κτλ (Tiresiae verba): Πείσανδρος ἱστορεῖ (fr. 18) ὅτι Ξάνθη γαμηθεῖσα Τειρεσίαι ἐποίησε παῖδας τέσσαρας, Φαμενὸν Φερεκύδην Χλῶριν Μαντώ (cf. Soph. in Polyido seu Vatibus (fr. 361): ξανθὸς Φαμενὸς Τειρεσίου παῖς, ubi Nauckius Ξάνθης Φαμενὸς <καὶ> Τειρεσίου παῖς). —

Addimus in fine quae cum Cadmi fabulis cohaesisse videntur testimonia

116 de Thebarum urbis nomine:

Tzetz. ad Lycophr. 1206 = schol. Pind. Isthm. VIII 37 plenius *(Di)*: ὁ δὲ Ὤγυγος υἱὸς ἦν Ποσειδῶνος καὶ Μήστρας (cod. ΑΛΙСΤΡΑС: em. Wil.) Λύκος δὲ ἐν τῶι περὶ Θηβῶν (IV 657) ἱστορεῖ· ‚Μετὰ τὰ κατὰ τὸν Δευκαλίωνα Ζεὺς μιγεὶς Ἰοδάμαι τῆι Ἰτώνου τοῦ Ἀμφικτύονος γεννᾶι Θήβην, ἣν δίδωσιν Ὠγύγωι ἀφ' οὗ Ὠγυγίη ἡ Θήβη'. ἄλλος δὲ πάλιν ἱστορικὸς γράφει: ‚Ζεὺς Θήβηι μιγεὶς Αἴγυπτον γεννᾶι, οὗ θυγάτηρ Κάρχη, ἀφ' ὧν ἥ τε τῆς Αἰγύπτου πόλις Θήβη ἐκλήθη καὶ ἡ Καρχηδὼν νῆσος. καὶ ὁ Ὤγυγος Θηβῶν Αἰγυπτίων ἦν βασιλεύς, ὅθεν ὁ Κάδμος ὑπάρχων ἐν Ἑλλάδι (sic recte Vit. I et Ciz. codd.) τὰς ἑπταπύλους (sc. Θήβας) ἔκτισεν καὶ Ὠγυγίας πύλας ἐκάλεσε πάντα ποιήσας εἰς ὄνομα τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν'.[1])

---

[1]) Lyci fragmentum exstare etiam altero loco testatur Muellerus IV 657: ‚Auctor Recogn. ap. S. Clement. X 21, 318 A: ‚*Lycus Rheginus* (!) et q. s.': quod e Clementis editione Migneiana expiscari mihi non contigit, neque X 21 (de Iovis adulteriis, inter quae Lyci narratio potuit afferri), neque alio

Denique testimonia de Herculis factis fatisque docta suppetunt e scholiis eisdem atque quae antecedunt doctrinae fabularis frusta. At ut de eius uxoribus liberisque egisse Lysimachum certo docent fr. X, XV (cf. fr. 9, 16, 77—80), ita num idem in Thebanis paradoxis Herculem quasi heroem Thebanum tractare seu potuerit seu voluerit totum integrumque, satis dubium est: quare eos locos procul habere praestat.

Caput quartum.

De Lysimacho et compendii fabularis scriptore; de Alexandro Polyhistore.

Quoniam Lysimachi Alexandrini quot quantasque grammatici eius voluminum expilatores videantur suppeditare reliquias, proposuimus, de ipso mythographo pauca subnotanda sunt.

Atque vero ne ei quidem, qui e scholiis supra enumeratis aliquot[1]) iniuste tribui Lysimacho iudicabunt, manifesta teneri negabunt vestigia viri, qui idem et mythographus et grammaticus nominetur, multa et ampla. Primo autem obtutu iam cognoscitur, ea qui fuerit indole prorsus illum esse diversum a viris illis — et a Lysimachis et a Lysimachidis —, quibuscum Muellerus (FHG) Alexandrinum confundere studuit; sunt hice: Lysimachus Αἰγυπτιακῶν scriptor, quem Judaeorum inimicum saepius perstringit Josephus (fr. 1—3 M.), Lysimachus qui περὶ Ἐφόρου κλοπῆς egit (Porphyr. ap. Euseb. P. E. 467 d = Muell. p 342), Lysimachides περὶ τῶν Ἀθήνησι μηνῶν καὶ ἑορτῶν (fr. 21—24: cf. supra pag. 33); Lysimachides περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥήτορσι (fr. 25). A quorum unoquoque vel ipsa aetate distare videtur Lysimachus Alexandrinus, quem alterius ante Christum saeculi parte posteriore floruisse scriptores ab eo excitati demonstrant, velut Dionysius Scytobrachio in fr. 1; cf. indicem infra additum.

---

loco. — De Tzetzae loco accuratius agens Wilamowitzius (Herm. XXVI 216) quod in Lyci περὶ Θηβῶν libri notione latere ipsius Lysimachi nomen censuit, mihi non persuasit: eiusdem enim Lyci et nomen et opus quoniam allatum est in schol. Hes. Theog. 326, restituendum videtur ap. Suid. Καδμεία νίκη . . . . (sic Mueller: ὡς δὲ ΑΥΤΟΝ ὁ τὰ περὶ Θηβῶν συντάξας trad.), timeo eius memoriam quamvis obscuram penitus exstinguere.

[1]) Nobis sane proponenda erant omnia, quae collectori uni eique certo posse vindicari viderentur.

Iam vero qui et ad illam aetatem pertineat et audiat Alexandrinus, eum inter Aristarchi discipulos referre debemus. Neque indignus, opinor, videbitur illius disciplina vir qui Apollodoro Atheniensi et Aristodemo Thebano similis sit doctrina, dissimilis studio: nam cum varia de Thebanis Troianisque fabulis testimonia congerere peculiaribus libris studeret quam plurima — et poetarum et pedestrium, et antiquiorum et recentiorum, et fabulatorum et grammaticorum — probe cohibuit suum ipsius iudicium et acumen. Quo studio id certe praestitit Lysimachus, ut ad fabularum illarum historiam vere criticam via pateret ab omni parte praemunita. —

Quae breviter monuisse cum nunc sat habeamus, iam videndum est an doctos qui ad Lysimachum revocentur indiculos praebeat praeter scholia capite tertio indicata reliqua quoque fabularis historiae memoria. Neque enim Thebana paradoxa vel Nostos, volumina tam et docta et ampla, eis solis quos ipsa fragmenta testantur viris praesto fuisse satis est credibile.

Atque inprimis quidem scriptorem compendii fabularis illius, cuius vestigia acutissime indagavit Ericus Bethe, Thebanarum Troicarumque fabularum cum fontes potissimos, tum doctas quas narrationi perpetuae intextas exhibet discrepantias e Lysimachi libris cognovisse credo. Quam in opinionem ultro fere incideris: nam qui primi ante Christum saeculi parte priore (100—44 a. Chr.: Bethe q. D. m. 94) totius historiae fabularis ambitum vastum uno compendio docte narrare conabatur, eum opera ad hoc consilium apparata si quae exstabant in manus sumpsisse perquam probabile est: iam vero duarum historiae fabularis partium earumque sat amplarum thesauros brevi ante illum comparaverat Lysimachus.

Iam promenda sunt e compendii reliquiis doctrinae mythographicae frusta quae ad Lysimachi fragmenta — et ad I - XVIII, 1—19, et ad 20—49 — videantur se applicare: quae praecipue petemus ex Apollodori bibliotheca, praeter Hercheri editionem usi etiam epitomis, et Vaticana (a Wagnero edita, Lips. 1891) et Sabbaitica (in Mus. Rhen. tom 46 pag. 161 sq a Papadopulo-Kerameo proposita: cf. ibid. quae inde a pag. 378 legitur Wagneri commentat. ‚die sabb. Apollodorfragmente').

Atque cum Nostis quidem cohaerent haece:

1. cum fr. IX et 1   Apoll. bibl. 108_{18} H.: Μενέλαος μὲν οὖν ἐξ Ἑρμιόνης ἐγέννησε καὶ κατά τινας (Hesiodum et Cinaethonem) Νικόστρατον, ἐκ δούλης δὲ Πιερίδος, γένος Αἰτωλίδος, ἢ καθάπερ Ἀκουσίλαός (fr. 28) φησὶ Τηρηίδος (sic traditum: Hercherus proponit

ἐκ δούλης δὲ γένος Αἰτωλίδος, ἢ καθάπερ Ἀκουσίλαος φησὶ Πιερίδος, cf. Wil. Hom. Unters. 174_{17}) Μεγαπένθη, ἐκ Κνωσσίας δὲ νύμφης κατὰ Εὔμηλον (fr. 7) Ξενόδαμον: cf. Paus. II 18_{6}: Λακεδαιμονίων ἐβασίλευσεν Ὀρέστης Λακεδαιμονίων ἐφέντων αὐτῶι· τοὺς γὰρ Τυνδάρεω θυγατριδοῦς τὴν ἀρχὴν ἔχειν ἠξίουν πρὸ Νικοστράτου καὶ Μεγαπένθους Μενελάωι γεγενημένων ἐκ Δούλης (sic Wil. l. s.).

2. cum fr. V, XVII; 4, 31, 32 ep. Sabb. 176_{3}: ὁ δὲ Ὀδυσσεύς, ὡς μὲν ἔνιοι λέγουσιν, ἐπλανᾶτο κατὰ Λιβύην, ὡς δὲ ἔνιοι κατὰ Σικελίαν, ὡς δὲ ἄλλοι κατὰ τὸν Ὠκεανὸν ἢ κατὰ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος.

ibid. 179_{8}: ἐκεῖ δὲ ἀποδέχεται Καλυψὼ θυγάτηρ Ἄτλαντος καὶ συνευνασθεῖσα γεννᾶι παῖδα Λατῖνον.

ibid. 181_{10}: τινὲς δὲ Πηνελόπην ὑπὸ Ἀντινόου φθαρεῖσαν λέγουσιν ὑπὸ Ὀδυσσέως πρὸς τὸν πατέρα Ἰκάριον ἀποσταλῆναι, γενομένην δὲ τῆς Ἀρκαδίας κατὰ Μαντίνειαν ἐξ Ἑρμοῦ τεκεῖν Πᾶνα (cf. Münzel quaest. myth. 10, 11). ἄλλοι δὲ δι' Ἀμφίνομον ὑπὸ Ὀδυσσέως αὐτὴν (αὐτὸν cod.: corr. Wagn. comm. pag. 415) τελευτῆσαι· διαφθαρῆναι γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τούτου λέγουσιν.

ibid. $_{15}$: εἰσὶ δ' οἱ λέγοντες ἐγκαλούμενον Ὀδυσσέα ὑπὸ τῶν οἰκείων ὑπὲρ τῶν ἀπολωλότων δικαστὴν Νεοπτόλεμον λαβεῖν τὸν βασιλεύοντα τῶν κατὰ τὴν Ἤπειρον νήσων, τοῦτον δὲ νομίσαντα ἐκποδὼν Ὀδυσσέως γενομένου Κεφαλληνίαν καθέξειν κατακρῖναι φυγὴν αὐτοῦ, Ὀδυσσέα δὲ εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Θόαντα τὸν Ἀνδραίμονος παραγενόμενον τὴν τούτου θυγατέρα γῆμαι καὶ καταλιπόντα παῖδα Λεοντοφόνον ἐκ ταύτης γηραιὸν τελευτῆσαι.

3. cum fr. I et 3 115_{21} H: αὖθις δὲ γαμεῖ Θέτιν τὴν Νηρέως, περὶ ἧς τοῦ γάμου Ζεὺς καὶ Ποσειδῶν ἤρισαν, Θέμιδος δὲ θεσπιωιδούσης ἔσεσθαι τὸν ἐκ ταύτης γεννηθέντα κρείττονα τοῦ πατρὸς ἀπέσχοντο. ἔνιοι δέ φασι Διὸς ὁρμῶντος ἐπὶ τὴν ταύτης συνουσίαν εἰρηκέναι Προμηθέα τὸν ἐκ ταύτης αὐτῶι γεννηθέντα οὐρανοῦ δυναστεύσειν. τινὲς δὲ λέγουσι μὴ βουληθῆναι Θέτιν Διὶ συνελθεῖν ὑπὸ Ἥρας τραφεῖσαν, Δία δὲ ὀργισθέντα θνητῶι ἐθέλειν αὐτὴν συνοικίσαι. Χείρωνος μὲν οὖν ὑποθεμένου Πηλεῖ συλλαβεῖν καὶ κατέχειν αὐτὴν μεταμορφουμένην ἐπιτηρήσας συναρπάζει κτλ.

4. cum fr. III, IV; 2 ep. Vatic. 72: Νεοπτόλεμος... μανέντος Ὀρέστου ἁρπάζει τὴν ἐκείνου γυναῖκα Ἑρμιόνην κατηγγυημένην αὐτῶι πρότερον ἐν Τροίαι, καὶ διὰ τοῦτο ἐν Δελφοῖς ὑπὸ Ὀρέστου κτείνεται (Soph. Herm.)· ἔνιοι δὲ (Eurip. alii) αὐτόν φασι παραγενόμενον εἰς Δελφοὺς ἀπαιτεῖν ὑπὲρ τοῦ πατρὸς τὸν Ἀπόλλωνα δίκας καὶ συλᾶν τὰ ἀναθήματα καὶ τὸν νεὼν ἐμπιπράναι καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ Μαχαιρέως τοῦ Φωκέως ἀναιρεθῆναι.

Deinde ad Thebana paradoxa monstrant:

1. ad fr. VIII; 5, 15, 37—39 Apoll. bibl. 84_{24}: Κάδμος . . . . ἦλθεν εἰς Δελφοὺς περὶ τῆς Εὐρώπης πυνθανόμενος. ὁ δὲ θεὸς εἶπε περὶ μὲν Εὐρώπης μὴ πολυπραγμονεῖν, χρῆσθαι δὲ καθοδηγῶι βοί, καὶ πόλιν κτίζειν ἔνθα ἂν αὕτη πέσηι καμοῦσα. τοιοῦτον λαβὼν χρησμὸν διὰ Φωκέων ἐπορεύετο, εἶτα βοὶ συντυχὼν ἐν τοῖς Πελάγοντος βουκολίοις ταύτηι κατόπισθεν εἵπετο· ἡ δὲ διεξιοῦσα Βοιωτίαν ἐκλίθη, ἔνθα νῦν εἰσὶ Θῆβαι. Quem locum quaeque cum eo cohaerent reliqua compendii frusta, scholia Eur. Phoen. 638, Aesch. Sept. 469, Hygin. fab. 178 (addendus est Paus. IX 12_{1-2}), Schwartzius (de schol. Hom. 457) et acute examinavit — confusas enim esse vidit apud Apollodorum Pausaniam scholiastam Euripideum duas diversasque de bove Cadmi duce fabulas — et cum Lysimachi fr. VIII (schol. Ap. III 1179: ἐν τῆι γ Τιτανογραφίαι κτλ) contulit. Accedunt alia quibus cum Lysimachi fr. conexus videatur hic locus; primum enim oraculum scholio Phoen. 638 exhibitum fluxisse videtur e Mnaseae collectione: eam vero ipse excerpsit Lysimachus (fr. 39, 110); deinde quod Hyginus affert Europae stemma, Pherecydeum est idque e Lysimachi fr. 15 notum (adde Apoll. 80_8: τινὲς δὲ Εὐρώπην οὐκ Ἀγήνορος ἀλλὰ Φοίνικος λέγουσι); tum quae de Athenae Oncae fano praebent scholium Aeschyleum et Pausanias, ea consentiunt cum epigrammate schol. Phoen. 1062 (v. p. 59) allato; denique vix credes a Lysimacho praetermissam fuisse Pherecydis sententiam ap. Apollod. 80_{17} servatam: συνεξῆλθε δὲ ἐπὶ τὴν ζήτησιν αὐτῆς Τηλέφασσα ἡ μήτηρ καὶ Θάσος ὁ Ποσειδῶνος, ὡς δὲ Φερεκύδης (fr. 42) φησὶ Κίλικος.

Apoll. 85_{10}: οὗτοι δὲ ἀπέκτειναν ἀλλήλους, [⟨οἳ μὲν⟩] εἰς ἔριν ἀκούσιον ἐλθόντες, [⟨οἳ δὲ ἀλλήλους ἀγνοοῦντες,⟩][1] Φερεκύδης δέ φησι ὅτι Κάδμος ἰδὼν ἐκ γῆς ἀναφυομένους ἄνδρας ἐνόπλους κτλ: = fr. Pher. 44 a Lysimacho exscriptum.

[1]) Quae inclusi ab Herchero quidem eiecta sunt, sed mihi ut duarum discrepantiarum residua (= ὡς οἳ μὲν λέγουσι κτλ) esse retinenda videntur.

ibid. $_{16}$ collato Suida s. v. Καδμεία νίκη:

Apoll.

Κάδμος δὲ ἀνθ' ὧν ἔκτεινεν Ἄρεως υἱὸν (?) ἐνιαυτὸν ἐθήτευσεν Ἄρει· ἦν δὲ ὁ ἐνιαυτὸς τότε ὀκτὼ ἔτη·

Suid.

ὡς δὲ Λύκος ὁ τὰ περὶ Θηβῶν συντάξας (IV 657), ὅτι Κάδμος ἀνελὼν τὸν τὴν Ἀρείαν κρήνην τηροῦντα δράκοντα ἐθήτευσεν Ἄρει ὀκτὼ ἔτη.

Lyci enim narratio quamquam ad Suidam aliunde (cf. Paroem. gr. II 74) delata est, ne in Thebanis quidem paradoxis omissam eam fuisse efficitur e fr. 44, 116.

2. ad fr. XI; 6, 14, 44, 45, 47 Apoll. 91_{26}—93_{4}: ubi exprimuntur quae occurrunt etiam apud Lysimachum testimonia Asclepiadis Tragilensis (fr. 21: de Sphingis forma et de eius oraculo), Pherecydis (fr. 48), Hellanici (fr. 12), Pherecydis (fr. 49).

3. ad fr. X (cf. etiam p. 27/28); 16 Apollod. 54_{16}: . . . . συνέβη αὐτῶι κατὰ ζῆλον Ἥρας μανῆναι, καὶ τούς τε ἰδίους παῖδας οὓς ἐκ Μεγάρας εἶχεν εἰς πῦρ ἐμβαλεῖν καὶ τῶν Ἰφίκλου δύο (cf Pherec. in fr. Lys. X, ἕτεροι in fr. 16_{2})· διὸ καταδικάσας ἑαυτοῦ φυγὴν καθαίρεται μὲν ὑπὸ Θεστίου, παραγενόμενος δὲ εἰς Δελφοὺς πυνθάνεται τοῦ θεοῦ ποῦ κατοικήσηι. ἡ δὲ Πυθία τότε πρῶτον Ἡρακλέα αὐτὸν προσηγόρευσε. τὸ δὲ πρότερον Ἀλκείδης προσηγορεύετο (haec Menecrates apud Lysimachum).

4. ad fr. XV; 9 Apollod. 67_{16} sq, 73_{30} sq, aliique loci e compendio excerpti, quos congestos habes a Schwartzio ad schol. Hipp. 545 (= fr. Lys. XV).

His igitur e locis, quibus addi possunt qui cum reliquis Lysimachi frustis congruunt non pauci, satis elucet vel saepissime compendii scriptorem proposuisse quas ipse praebuit Lysimachus discrepantias: quod non casu factum esse, sed alterum pendere ex altero proclivis est coniectura.

Cohaeret vero cum hac quaestione quaestio ea, quam qui movit non diiudicavit, Bethe q. D. m. 98: quaerit enim ille utrum Theo, quas Apollonii et Theocriti commentariis adiecit fabularum Argonauticarum copias permultas perdoctasque, eas sumpserit e compendio fabulari, an excerpserint et Theo et compendii scriptor uterque unum idemque opus, quod peculiari disputatione fabulas adumbravit Argonauticas: quod opus si quidem fuit, fuisse simillimum Lysimachi operibus consentaneum est.

Atque exstitisse quidem Argonauticarum fabularum thesaurum aliquem, quamquam nullo testimonio proditur, prorsus sumendum

esse iudicamus. Pro certo enim exploratoque habendum est Theonem, sicubi fabulas vel Troicas vel Thebanas doctis testimoniis vellet illustrare, adiisse Lysimachum (fr. I, VIII): iam fac illum de eis fabulis quas Apollonium interpretans inprimis spectabat, dico Argonauticas, inspexisse compendium; debebis quaerere, cur tandem Troicas Thebanasque, quae tum quidem secundarium tenebant locum, non ex eodem excerpserit compendio — id quod vel facillimum commodissimumque fuit —, sed eo abiecto Lysimachi volumina e scriniis protraxerit. Vide vero scholia ad Apollon. II 178 + 181 + 207, I 1168 + 1289; quae scholia ad compendium, si quidem ex eo Theo fabulas Argonauticas repetiisset, propter Apollodori consensum (30_{14}, 29_{23}) revocanda essent. Atque hoc quidem loco excitantur de Hercule ab Argonautus derelicto Ephorus Apollonius Scytobrachio Demaratus Hesiodus Antimachus Posidippus Pherecydes Anticlides alii; illo de Phineo obcaecato Sophocles Apollonius Hesiodus Scytobrachio Istrus alii. Itaque ei indices doctrina conspicui vel amplissima si e compendio fabulari fluxissent, eius scriptor Lysimachum aequasse doctrina, diligentia vel maxime superasse esset credendus; quam enim in duobus gyris Lysimachus, plane eandem operam compendii scriptor in tota historia fabulari comsumpsisset. Quod si ita se haberet, iterum iterumque quaereremus, cur non ex hoc compendio, sed e Lysimachi operibus Theo fabularum Troicarum Thebanarumque discrepantias mutuatus sit: neque est quod responderi possit, nisi forte quis eo descendet, ut copias fabularum Argonauticarum sat multas, minus parumve reliquarum isto compendio praebitas fuisse contendat.

Quae cum ita sint, exstitisse aliquem qui fabulas Argonauticas diligentia doctrinaque ut ita dicam Lysimachea tractaverit — cuius quidem opus adhibuit et Theo et compendii scriptor — iam mihi videtur vel maxime esse probabile. Cuius viri ut indoles ita aetas quoque non diversa fuisse a Lysimachi videtur (cf. pag. 36_2).

Ad eundem vero finem haec quae est de compendii Lysimachique ratione quaestio perduci videtur accuratius et scholiis ad Apoll. IV 1396/99, Eur. Hipp. 742, Aen. IV 484, et Apoll. bibl. 64_6—66, Diod. IV 26 inter se collatis: quos locos, quibus de malis aureis ab Hercule asportatis agitur, praeter scholium Vergilianum Bethe (p. 76 sq) compendio vindicavit; neque quin de Apollodoro Diodoroque recte fecerit dubium est.

Scholio autem Vergiliano, id quod Bethe procul habuit, clare aperteque proponitur cum fabula eadem quae ab Apollodoro 66_{5-10}, a Diodoro IV 26_4, tum Agroeti sententia; deinde Hesperidum idem

affertur index quem Apollodorus exhibet 64_{13-15}, servato quidem Hesiodi nomine (Theog. 215) adiunctisque duobus aliis stemmatis; tum scholiasta Vergilianus, ut reliqua diligentius Apollodoro Diodoroque expilavit, ita et ipse omittit quod omittunt illi, Agroeti nomen: itaque is cum propius quam ad scholium Apollonianum accedat ad Apollodorum Diodorumque, pro tertio habendus est compendii fabularis assecla. Quod si verum est, neque apud Apollodorum neque apud scholiastam Vergilianum — ut Diodorum neglegamus neglegentissimum — legi Pisandri Hesiodique de dracone testimonia licebit mirari; idque eo magis quod scholiasta de dracone non minus accurate agere quam egit de Hesperidibus paene cogebatur ipsius Vergilii verbis: ‚*hinc mihi Massylae gentis monstrata sacerdos, Hesperidum templi custos, epulasque draconi quae dabat*'.

Itaque trium testium e silentio colligendum esse opinor ne a compendii quidem scriptore, communi Apollodori Diodori scholiastae Vergiliani auctore, ea testimonia fuisse ascripta. Inde vero sequitur non e compendio fluxisse scholia et Apollonianum et Euripideum [1]), sed e libro quodam quo Herculis res gestae docte narrabantur: quod si non Lysimachi ipsius fuit (cf. p. 101), at certe neque doctrina indoleque neque aetate ab eius operibus distulit. Ex eodem autem libro compendii pendere scriptorem propter summam quae inter omnes quos modo excussimus locos intercedit similitudinem suspicandum est.

Haec fere sunt, unde compendii scriptorem adhibuisse cum alios thesauros tum Lysimachi volumina colligi possit [2]). —

Iam in extrema disputatione pauca de Alexandri Polyhistoris περὶ Ῥώμης opere addam; cf. FHG III 230 sq: fr. 25—30, 150, 151.

---

[1]) Haec enim scholia artissime inter se cohaerere demonstratur Pherecydeae sententiae forma quae in scholio Euripideo occurrit corrupta: quae oriri non potuit nisi scholiastae Euripideo idem ante oculos fuit laterculus qui Apolloniano.

schol. Eurip.	schol. Apollonian.
Φερεκύδης δὲ Διὸς καὶ Θέμιδος εἶναί φησιν τὰς Ἑσπερίδας, ἔνιοι δὲ τὰς αὐτὰς ταῖς Ἀτλαντίσιν.	1396: Φερεκύδης.... ὅτι αἱ νύμφαι Διὸς καὶ Θέμιδος οἰκοῦσαι ἐν σπηλαίωι ὑπέθεντο τῶι Ἡρακλεῖ.. 1399: ἦσαν δὲ Φόρκου . . . αἱ Ἑσπερίδες .., οἱ δὲ Ἄτλαντος λέγουσιν.

[2]) Annotare licet pro compendii eius scriptore vel ipsum Lysimachum posse haberi (cf. not. ad pag. 91): qui enim certe duos enarravit gyros, eundem totam historiam fabularem esse amplexum sane non incredibile

Cuius operis doctissimi vestigia sat ampla deprehenduntur in Dionysii Halicarnasei Antiquitatum libri I capitibus 46—49, 72; Plutarchi Romuli cap. I, II, quaest. Roman. cap. VI; scholio ad Vergili Aeneid. I 273 ('Serv. Dan.'); Festi glossa *Roma;* Solini I 1[1]): ad quos quae de Roma condita congesserat Alexander testimonia Graeca adiectis Romanis delata esse per Varronis Antiquitates demonstrari potest: cf. Mommsen Herm. tom. XVI pagg. 4, 5_1, röm. Chronol. 156; Kiessling de Dion. Hal. auctor. latin. p. 38, 41; Mirsch in stud. Lips. V p. 9, 63.

Iam e testimoniis Graecis illis ea, quae ad Aeneam, Ulixem, alios et Graecos et Troianos belli Troiani participes pertinent sat multa, vel proxime accedere ad Nostorum argumentum patet. Ipsi autem qui de Aenea reliquisque apud Dionysium — ut hunc solum nunc liceat curare — occurrunt testes eique magnam partem exquisitissimi, ad unum omnes videntur doctrinam resipere doctissimi qualis ipse fuit Lysimachus collectoris; sunt hice: Hellanicus (Τρωικά in cap. 46—48[2]): fr. 127, Ἱέρειαι αἱ ἐν Ἄργει in cap. 72: fr. 53), Sophocles (Λαοκόων: fr. 344), Menecrates Xanthius (fr. 4), ἄλλοι ..., οἳ δέ ..., εἰσὶ δ' οἵ ..., Cephalo Gergithius (fr. 4), Hegesippus περὶ Παλλήνης (fr. 3), Agathyllus Arcas (ἐν ἐλεγείωι: Anth. lyr. Bergk. min. pag. 168), Demagoras (fr. 2), Damastes (fr. 8), Aristoteles philosophus (fr. 609), Callias (fr. 5), Xenagoras (fr. 6), Dionysius Chalcidensis (fr. 11). Lectitatos vero esse e tredecim qui diserte nominantur scriptoribus ab ipso Lysimacho[3]) vel certum est vel admodum probabile Hellanicum (Τρωικά: Lys. fr. 1, 19_3, 35; Ἱέρειαι: fr. 13), Sophoclem (Λαοκόων: fr. XII), Menecratem (fr. X), Cephalonem (fr. 1, 19_3, 57), Ariaethum (fr. 1, 115), Demagoram (fr. 37), Aristotelem philosophum (fr. XVI), Xenagoram (fr. 2), Dionysium Chalcidensem (fr. I, VII, 19); qui reliqui sunt, ex eis

---

est. Quae opinio si cui probata erit, is statuet, compendium illud Lysimacheum ingentissimum mox coeptum esse excerpi et decurtari: atque cum grammatici docti (Didymus Theo alii: cap. II) ipsum antiquum thesaurum adirent, inferioris notae homines, Apollodorum Diodorum Hyginum Pausaniam alios, epitoma contentos fuisse posteriore. Sed dubitandum est, num id, quod solis cum Thebanis Troianisque fabulis Lysimachi nomen legitur coniunctum, neglegere liceat.

[1]) Ne quis aut Dionysium aut reliquos ea testimonia congessisse ipsos contendat non est periculum.

[2]) Hellanici narratio non accurrate excerpta sed perpolita et dilatata videtur.

[3]) Conferas et pag. 17/18 et indicem auctorum infra adiectum.

Damastem notum fuisse Lysimacho per se stat (cf. pag. 23_2); porro neque Hegesippi Agathyllique sententias a Cephalonis Ariaethi Demagorae, neque Calliae ab Hellanici Aristotelis Xenagorae licet seiungere.

Deinde vero ad Lysimachum optime quadrat, quod et discrepantias vel minimas videmus enumeratas, velut capite 72 Hellanici Calliaeque, et saepius plures quam qui nominantur testes significantur ($49_{1,2}$; $72_{1,2}$); unde in fonte Dionysii primario uniuscuiusque fabulae auctores recensitos fuisse omnes fere opinandum est.

Itaque cum eas ipsas fabulas in Nostis aliam alio loco fuisse enumeratas veri satis simile sit, tum accedunt indicia, e quibus non ipsum eas conquisivisse Alexandrum sed aliunde hausisse suspicandum videatur.

Primum vero quod capite 72 occurrit Hellanici[1]) Ἱερειῶν testimonium maximi, ni fallimur, est momenti: ὁ τὰς ἱερείας τὰς ἐν Ἄργει καὶ τὰ καθ᾽ ἑκάστην πραχθέντα συναγαγών. Idem enim opus iam ante hunc locum advocatur a Dionysio capite 22: τὸ μὲν δὴ Σικελικὸν γένος οὕτως ἐξέλιπεν Ἰταλίαν, ὡς μὲν Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιός φησι τρίτηι γενεᾶι πρότερον τῶν Τρωικῶν Ἀλκυόνης ἱερωμένης ἐν Ἄργει κτλ. Itaque cum altero loco, eoque priore, Hellanicus aperte nominatus sit ut Ἱερειῶν auctor, illud opus altero loco non simpliciter citatum, sed longiore circuitu significatum est, descripta quidem eius materia naturaque, sed omisso Hellanici nomine. Quod tribui posse sive casui sive Dionysii (vel potius eius auctoris) arbitrio licentiaeque nego: itaque cum certa quaedam causa debeat subesse, una ultro se offert; nempe si quis Hellanici nomen iniuste inscribi Ἱερείαις iudicabat, et omittere debebat illud et unam citandi rationem istam, quae ap. Dion. occurrit, reliquam habebat. Quare ipsum Alexandrum id opus Hellanico dempsisse suspicaberis: at idem in Corinnae commentari eundem librum tribuit Hellanico; conferas Steph. Byz. Χαιρώνεια et Paus. IX $40_{5,6}$:

Steph. Byz.	Pausan.
κέκληται ἀπὸ Χαίρωνος. Ἀριστοφάνης ἐν Βοιωτικῶν	ἐκαλεῖτο δὲ ἡ πόλις καὶ τούτοις Ἄρνη τὸ ἀρχαῖον·

[1]) Hellanici hoc loco citari opus ne credamus, per se nihil obstat: quin etiam ducimur ad Hellanicum eo quod diserte dicit Dionysius eandem fabulam narrari a Damaste: quem consensisse saepius cum Hellanico sumendum est propter ea, quae apud Suidam leguntur s. v. Δαμάστης.... γέγονε δ᾽ Ἑλλανίκου μαθητής. Quamquam de die Troiae fatali dissensisse eos scimus: cf. Hellanici et fr. 144 = Lys. fr. 13 et — id quod iam supra memorandum erat — fr. 143 (Clem. Al. Strom. I 381 P.) cum Damastis fr. 7 (Plut. Camill. 19).

δευτέρωι· λέγεται δ' οἰκιστὴν γενέσθαι τοῦ πολίσματος Χαίρωνα'. τοῦτον δὲ μυθολογοῦσιν Ἀπόλλωνος καὶ Θηροῦς, ὡς Ἑλλάνικος ἐν δευτέρωι Ἱερειῶν Ἥρας· (exciderunt Hellanici verba; quae sequuntur historici nescio cuius, ea Stephani excerptorisve culpa huc illata sunt). ἐκαλεῖτο δὲ ἡ πόλις καὶ Ἄρνη τὸ ἀρχαῖον· ὅθεν καὶ Ὅμηρος (B 507), ὡς ἔμοι γε δοκεῖ, τῆι ἀρχαιοτέραι ἐχρήσατο ὀνομασίαι, καθότι <καὶ> Αἴγυπτον τὸν ποταμὸν εἶπεν, οὐ Νεῖλον· καὶ πανταχοῦ τοῖς ἀρχαιοτέροις ὀνόμασι κέχρηται.

θυγατέρα δὲ λέγουσιν Αἰόλου τὴν Ἄρνην ... τὸ δὲ νῦν τοῖς Χαιρωνεῦσιν ὄνομα γεγονέναι ἀπὸ Χαίρωνος, ὃν Ἀπόλλωνός φασιν εἶναι, μητέρα δὲ αὐτοῦ Θηρὼ τὴν Φύλαντος εἶναι· μαρτυρεῖ δὲ καὶ ὁ τὰς μεγάλας Ἠοίας ποιήσας (fr. 154)· Ὅμηρος δ' ἐπιστάμενος ἐμοὶ δοκεῖν Χαίρωνά τε ἤδη (καὶ Λεβάδειαν) καλουμένας, ὅμως τοῖς ἀρχαίοις ἐχρήσατο ὀνόμασιν ἐς αὐτάς, καθότι καὶ Αἴγυπτον τὸν ποταμὸν εἶπεν, οὐ Νεῖλον.

Horum enim locorum consensus gravissimus cum certissime ad communem monstret fontem, tum qui unus idemque et Pausaniae et Stephani historiae fabulari Boeoticae videatur subesse, solus praesto est Alexandri ille commentarius[1]. Neque vero Stephanus, qui quidem non ex uno Alexandro Hellaniceum illud opus cognitum habuit (cf. s. v. Νίσαια, aliis locis), auctoris nomen ipse de suo videtur adiecisse. Nam ipse ille Dionysii locus (cap. 22), quo Ἱερειῶν fit mentio, redit ad Alexandri περὶ Ῥώμης librum; quod et per se probabile est et confirmatur Steph. Byz. voce Σικελία, ubi in testimonium vocantur Hellanicus ἐν Ἱερειῶν β (fr. 51 = 53), Menippus quidam[2], Thucydides (VI 2), Alexis (fr. 268), logographus nescio quis cuius intercidit nomen: apud Dionysium comparent Hellanicus, Philistus (fr. 2), Antiochus (fr. 1), Thucydides (VI 2)[3].

---

[1]) Cuius plura apud Pausaniam Stephanumque inveniuntur fragmenta; optime de hoc Pausaniae fonte monuerunt Wilamowitzius HU 343, Herm. XXVI 221; Maassius Kalkmanni librum ‚Paus. d. Perieget' censens DLZ 1887, 54.

[2]) Diversus quidem a Πόντου, Βιθυνίας, Παφλαγονίας περίπλων scriptore saepius ap. Steph. memorato, sed fortasse idem atque quem Diog. Laert. VI 101 affert: ὁ γράψας τὰ περὶ Λυδῶν καὶ Ξάνθον ἐπιτεμόμενος: nam qui Hellanico ap. Steph. l. s. assentitur de Siculis, is et alios logographos et Xanthum novisse videtur.

[3]) Etiam quae restant docta testimonia in primo Dionysii libro cap. 11—13, 17—30 (22, 25—28), 31 sq), ex Alexandro fluxisse per Var-

Duobus igitur Ἱερειῶν mentionibus quoniam ipse Alexander, non eius demum expilatores, Hellanici nomen adiunxit, non videtur is illud opus abiudicasse ab auctore qui vulgo putabatur: tum vero ille, quod cap. 72 prodit testimonium, id non ex ipso eo opere sed e fonte quodam sumpsit intermedio, Lysimachum dico.

Hellanici vero Ἱερείας potuisse sive Lysimachum[1]) sive grammaticum alium in suspicionem vocare sane licet credere. Atque etiam aliud Hellanici opus pro subditivo habitum esse a Lysimacho suspicor. Quae enim in fr. IX comparent Κυπριακαὶ ἱστορίαι (opus pedestre: Wilam. HU 181), si cuiquam, ascribendae videntur ipsi Hellanico (fr. 147: Steph. Byz. Καρπασία): praeter quem quos novimus de rebus Cypriis scriptores, ei in censum omnino non possunt vocari (FHG IV 684). Hellanici vero Κυπριακά unus memoravit, et addito quidem Hellanici nomine, Alexander Polyhistor: cf. Steph. l. s. cum eiusdem glossa Σφήκεια.

Alterum quod huc facit indicium praebetur cap. 72 §3: ubi quod Aristotelis nomini additum legitur epithetum ὁ φιλόσοφος, non nego ipsum Dionysium id de suo addere potuisse, addere debuisse, vel perspicuitatis studio vel mera consuetudine ductum, nego: neque enim addidit illud π. ἀρχ. ῥητ. 576 R. = Aristot. fr., ed. Paris. vol. IV p. 123. Iam vero eodem utitur additamento Plutarchus q. R. VI, qui ne ipse quidem certam hac in re normam secutus est. Quem consensum cum non pro fortuito habendum, sed ex ipso utriusque fonte explicandum censeam, iam apud ipsum Alexandrum legebatur additum illud ὁ φιλόσοφος. Quod item praeiverit Lysimachus, qui philosophum a Chalcidensi accurate et debuit discernere et discrevit (fr. I, XVI).

Tum quae in cap. 46 initio leguntur: Ἰλίου κρατηθέντος ὑπ' Ἀχαιῶν εἴτε τοῦ δουρείου ἵππου τῆι ἀπάτηι εἴτε τῆι προδοσίαι τῶν Ἀντηνοριδῶν εἴτε ἄλλως, cum minus quadrent ad Hellanicum, qui unam potius narrationem proposuisse quam varias enumerasse videtur, vel ipsius Lysimachi fr. XVII in mentem revocant.

---

ronem videntur. Quod autem nonnulla testimonia, ut Thucydidis (VI 2), inter se differunt paululum apud varios Alexandri expilatores, nihil valet.

[1]) Quod fr. Lysimachi 13 Hellanici nomen praebet, non adversatur nostrae opinioni: Tzetzam enim talia ipsum interpolasse constat, cf. fr. Lys. 11. Adde quod Ἱερειῶν fr. Tzetzianum illud videtur fluxisse e prima quae apud Lysimachum facta est eius operis mentione (cf. fr. XVIII et pag. 23): ubi Hellanici Ἱερειῶν auctoris nomen credibile est ab ipso Lysimacho esse annotatum simili ratione, qua fr. 82 Iliadis minoris varii qui dicebantur poetae indicantur.

Denique satis congruit cum his Dionysii capitibus Lysimachi fr. 57: iam Theonem, qui illud servavit, Lysimachi volumina scimus adhibuisse, Alexandri num idem adhibuerit nescimus [1]).

At his, quae ut etiam Alexandrum Polyhistorem Lysimachi copias suum in usum vertisse credamus sane suadeant, indiciis obstant pauca quae dissuadere videantur. Primum vero num, quod alter Pergamenus, Alexandrinus alter fuit, ad hanc quaestionem faciat dubito. Gravius est, quod, si quidem recte de Dion. 72_2 supra egimus (ὁ τὰς ἱερείας κτλ), periculum est, ne inter infimae notae expilatores habendus videatur Alexander. Tum praeterire non licet schol. ad Υ 307 T: Αἰνείαο βίη: οἳ μὲν διὰ Ῥωμαίους φασίν, ἅπερ εἰδέναι τὸν ποιητὴν ἐκ τῶν Σιβύλλης χρησμῶν (= Alex. Pol.: Maass Herm. XVIII 327), οἳ δέ, ὅτι Αἰολεῖς ἐξέβαλον τοὺς ἀπογόνους Αἰνείου (Dem. Sceps.) (cf. scholl. Leid. Townl. ad N 461). Quod scholium redit ad quaestionum Homericarum scriptorem eundem, quem Lysimachi libros excerpsisse nos sumpsimus (*q h:* fr. 23, 34b). Iam inde quod qui de reliquis heroibus Lysimachum, idem de Aenea Alexandrum adiit, potest aliquis sumere Aeneae fabulas a Lysimacho omnino non esse tractatas: quod mihi quidem non probatur. Rectius hoc e scholio efficitur, grammatico isti praeter Lysimachi aliorum libros etiam Alexandri περὶ Ῥώμης opus fuisse praesto: ex quo sane uno soloque Alexandrea fabella ea ad Homeri locum interpretandum apparata cognosci potuit. Argumentum vero, quo ratio inter Alexandrum et Lysimachum quam intercedere suspicati sumus redar-

---

[1]) Valere videtur ad hanc quaestionem aliquantum etiam locus de Troiae expugnationis die qui legitur ap. Dion. I 63: Ἴλιος μὲν γὰρ ἑάλω τελευτῶντος ἤδη τοῦ θέρους ἑπτακαίδεκα πρότερον ἡμέραις τῆς θερίνης τροπῆς ὀγδόηι φθίνοντος μηνὸς Θαργηλιῶνος, ὡς Ἀθηναῖοι τοὺς χρόνους ἄγουσι. Unde quoniam Alexandrum de ea quoque re egisse confirmatur, item ille satis prope ad Lysimachi accedit fr. XVIII, 13. Neque deest alter Alexandri Varronisve copiarum expilator Plutarchus, qui quae de ea re in libro περὶ ἡμερῶν enumeravit testimonia, ea repetiit in Camilli vita (cap. 19: Ephori fr. 9a, Callisthenis fr. 15 (= Lysim. fr. XVIII), Damastis fr. 7, Phylarchi fr. 66). Denique si etiam Clementis Alexandrini locum, strom. I 381 P (cf. supra pag. 16), ex Alexandro (per Varronem) fluxisse recte suspicor, tertium habemus eiusdem tabulae pannum eumque cum Lysimachi fragmentis XVIII et 13 bene congruentem: apud Clementem enim comparent Dionysius (sive Dinias: v. s.), Agias (fr. 2), Dercylus (fr. 3), Hellanicus (fr. 143 = 144), τινὲς τῶν τὰ Ἀττικὰ συγγραψαμένων, Iliadis minoris versus nobilis νὺξ μὲν κτλ, ἕτεροι.

guatur, e scholio illo vix recuperabis: immo grammatico isti cum Lysimacho eandem hoc in scholio necessitudinem esse dixerim quam Dionysio Halicarnaseo in capitibus supra examinatis.

Haec de Alexandro Polyhistore annotasse potius quam disputasse sufficiat: quae qualia sint videant viri harum rerum periti.

Denique restat, ut gratias agam candidas Georgio Kaibel, praeceptori humanissimo: cuius et disciplina et benevolentia sentio me in perpetuum esse devinctum. Neque minus grato animo nominandus semper mihi erit Adolfus Kiessling, quem praematura morte nuper abreptum esse cum multis graviter maereo.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

p. 2, 15 post (ed. II) ponas , .
„ 2, 30 cf. Schwartz de schol. Hom. p. 457.
„ 4, 1 Etiam verba διαπεφωνήκασι . . . μητρός ut ipsius Lysimachi verba virgulis circumscribas ‹ ›.
„ 4, 12 post opere ponas , .
„ 5 : fr. III lin. 3 δὲ scribas.
„ 6 : fr, IV lin. 2 et 14 † pro + ponas; lin. 19 scribas cf. ad.
„ 7, lin. im. Ἰθάκη scribas.
„ 8, 20 post ἀπὸ πύργου) ponas , .
„ 10, 20 pro 19 scribas 111.
„ 10 not. 1 scribas: cf. pag. 18/19 et indic. II.
„ 12, 2 scribas αὐτόν.
„ 14, 1 numerum XIV in margine addas.
„ 14, 18 post π punctum deleas.
„ 15 : in fr. XVII verba inde ab οἱ Ἀντηνορίδαι usque ad αὐτόθι (lin 9—18) virgulis circumscribas ‹ ›.
„ 16 lin, im. pro 54 scribas 55.
„ 18, 4 scribas scaenici.
„ 20, 1 sq: An vox [Μουσαῖος] fluxit ex ipsius Lysimachi annotatione qualis legitur in fr. 82 ?
„ 20, 13 scribas θεῶν.
„ 20, 15 post reconditiores ponas , .
„ 20, 30 post demum addas scholii auctore.
„ 21, 20 : de scriptorum in fr. I nominatorum ordine egit etiam Carolus Mueller FHG IV 393.
„ 22, not. lin. 5 post τυράννου ponas , .
„ ibidem „ 14 scribas apparet.
„ 23 lin. 27 pro ²) scribas ³).
„ 24, 24/25 uncos deleas.
„ 25 not. lin. 1 post potuit ponas , .
„ 28, 8 pro] ponas).
„ 28, 11 post docent ponas : .
„ 28, 12 „ πληθυντικόν ponas , .
„ 29, 12 in dext. parte scribas φασίν.
„ 30, 34 post Εὐριπίδην ponas : .
„ 34, 8 post [p. 307 M.] addas).
„ 35, 5 scribas comprehendebant.

p. 35, not. lin. 6 post ὑπ (όμνημα deleas punctum.
„ 37, not. 1 lin. 7 post 97 addas (p. 90).
„ 37, „ 2 „ 3 scribas ἦν.
„ 38, 24 scribas νεώ.
„ 38, not. lin. 1 scribas Phoen., in fine lineae deleas *e*.
„ 41, 8 scribas Βομβυλείας.
„ 41, 19 uncos deleas.
„ 45, 5 scribas ποντίαν.
„ 55, 23 scribas Ἑλλάνικός.
„ 56, 21 punctum post E ponas.
„ 56, not lin. 1 post Δαμάσιχος ponas ; .
„ 61, 15 post argumenti addas Phoen.
„ 66, fr. 56: addas scholia ad M 1 (A), Π 14.
„ 69 lin. paenult. post Πρωτεσίλαον addas e schol. ad B 701 (TA): οἱ δὲ τὸν Εὔφορβον.
„ 75, 30 scribas suas.
„ 80. In fr. 82 qui occurrit Hellanicus, is non grammaticus mihi videtur [ut Schwartzio, (II 384), Welckero (ep. Cycl. I 151), Muellero (FHG Ixxii)], sed historicus. Quem de tali re posse dixisse demonstrant et eius fr. 5, 6 et Charonis Lampsaceni de carmine Naupactio (Paus. X 38_{11}), Herodoti de Cypriis sententia (II 117).
„ 81, 8/9 scribas de-scripta.
„ 87, 10 scribas γὰρ.
„ 88, 21 scribas διὰ.
„ 90, 21 post Orestem ponas , .
„ 98 fr. 112 nescio an restituendum sit sic fere: Ἀρίσταρχος (N. 729)· * * * (exciderunt Aristarchi verba; cf. fr. 114). ⟨Ἀντίμαχος δὲ⟩ τοῦ Ταλαοῦ τοῦ Βίαντος—ἢ Δημοφῶν), cf. fr. 114.

Saepissime addendi sunt unci curvati, quibus verba a Lysimacheis prorsus aliena, velut grammaticorum interpretationes alia, indicata volui: pag. 8 (ἔνιοι — ἡγουμένου). ibid. (Λυσανίας — ἄλλο). 9 (ὁ δὲ Ἀπολλώνιος — πεπολεμηκέναι). 11 (καὶ θηριώδης — λελωβημένον). 14 (περὶ τῆς Ἰόλης — ἐπόρθησεν). 15 (Οἱ Ἀντήνορος — Ἱππόλοχος). 29 (ταῦτα ἔνιοι—Ἀθηναίων). ibid. (ἔνιοι — ἡγουμένου). ibid. (οἱ δὲ τοῦ Θησέως — φασίν). ibid. (τοὺς Θησέως — Ἀθηναίων). 41 (λέγει οὖν — Ὀδυσσέα). 42 (ἔνθεν, — ἄνδρας). ibid. (Ζάρος—ἁρπακτικόν). ibid. (ἐπέκειτο κακοποιοῦσα). 46 (τοῦτο παρὰ τὴν ἱστορίαν — λέγοντες). 47 (οὐκ ἀτόπως -- παῖδας). 48 (ὁ δὲ Ἀπολλώνιος—1186/87). 51 (οὐκ ἐκ παραδρομῆς—κατεσκεύαστο). 53 (ἔοικε κυρίως). 57 (ἡττηθεὶς τοῖς ἀφροδισίοις). 61 (γνοὺς—εἴη). 69 (παθαίνεται—θράσους,). 82 (ἠθέλησαν — A 400). ibid. (ἐπὶ μισθῶι — ἐθήτευσαν). 85 (οὐ νοήσας κτλ). 86 (ὁ μὲν Εὐριπίδης — Πηλέα). ibid. (Πίνδαρος — εἶναι).

INDEX FRAGMENTORUM[1].

[1]) Numeri nudi indicant fragmenta; compendii fabularis reliquiae asterisco uno *, Alexandrei π. Ῥώμης operis duobus ** insigniuntur. Locos non exscriptos saepsi.

INDEX AUCTORUM.

Druckerei d. Str. N. N., A.-G., vorm. H. L. Kayser.